

Základná škola s materskou školou MPČL' 35 Brezno

Školský vzdelávací program školský rok 2013 / 2014

Premena tradičnej školy na modernú

Premena tradičnej školy na modernú

„Človek sa môže stať človekom len pomocou výchovy, nie je ničím, iba tým, čím ho robí výchova.“

Ján Amos Komenský

OBSAH

1. Všeobecná charakteristika	
1.1 História školy	
1. Všeobecná charakteristika školy.....	5
1.1 História školy.....	5
1.2 Ciele výchovy a vzdelávania	5
1.3 Pedagogický princíp a zameranie školy.....	6
1.4 Veľkosť a vybavenie školy	7
1.5. Priestorové a materiálne–technické podmienky školy	8
1.6 Charakteristika pedagogického zboru.....	8
1.7 Kontinuálne vzdelávanie pedagogických pracovníkov	9
1.8 Vnútroštruktúrna kontrola a hodnotenia	10
1.8.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov	10
1.8.2 Vnútroštruktúrna kontrola a hodnotenie zamestnancov	12
1.8.3 Hodnotenie školy	13
1.8.4 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi.....	13
1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	14
1.10 Pedagogické stratégie.....	15
1.11 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami.....	15
1.12 Dlhodobé projekty	16
2. Stupeň vzdelania ISCED 1.....	18
2.1 Profil absolventa ISCED 1.....	18
2.2 Školský učebný plán ISCED 1.....	19
3. Stupeň vzdelania ISCED 2	132
3.1 Profil absolventa ISCED 2	133
3.2 Školský učebný plán ISCED 2	136
Príloha č. 1.....	382

Názov ŠkVP : Premena tradičnej školy na modernú

Názov školy: Základná škola s materskou školou MPČL 35 Brezno
Adresa školy: MPČL 35, 977 01 Brezno
IČO : 37828452

Stupeň vzdelania: ISCED 1, dĺžka štúdia štyri roky
ISCED 2, dĺžka štúdia päť rokov

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

ŠkVP vydaný roku 2013 v Brezne, s platnosťou dokumentu od 1.septembra 2013 do 30.júna 2014.

Riaditeľ školy: Mgr. Anna Kubínová, koordinátor pre tvorbu ŠkVP

Zástupca školy : Mgr. Danica Englerová, zástupca riaditeľa školy pre II. stupeň
Mgr. Mária Košíková , zástupca riaditeľa školy pre I. stupeň
Libuša Šariková, zástupca riaditeľa školy pre materskú školu

Kontakty : Tel. čís. 048 612 2223
E- mail : zsmpl@ gmail.com
<http://www.zssmsbreznomazornik.edupage.org/>

Zriaďovateľ: mesto Brezno

Adresa: Námestie generála M. R. Štefánika č.1, 977 01 Brezno

.....
Pečiatka a podpis riaditeľa

1. Všeobecná charakteristika školy

1.1 História školy

V roku 1991 sa začína písať história našej školy. V tomto roku boli do užívania odovzdané pavilóny A a C, ku ktorým postupne pribudol pavilón B. V tomto roku slávnostne začal prvý školský rok. Od svojho začiatku bola škola zameraná na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov. Čoskoro sa dostavili prvé úspechy a naši žiaci nás reprezentovali na rôznych súťažiach a olympiádach v okresných, krajských, ba aj na celoslovenskom kole olympiády nemeckého jazyka.

V priebehu ďalších rokov sa naše zameranie rozšírilo o výpočtovú techniku. Ako prvá škola v Brezne sme vybudovali prvú učebňu výpočtovej techniky s internetovým pripojením. Po dobudovaní športového areálu sa naša činnosť rozšírila aj na športy ako je futbal, ľahká atletika, stolný tenis, v súčasnosti športová a moderná gymnastika.

Žiaci našej školy dosiahli veľa úspechov v olympiádach a súťažiach v rámci okresu a kraja, ktoré aj aktuálne zverejňujeme a dopĺňame na našej internetovej stránke.

1.2 Ciele výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie je základným pilierom vývoja a rozvoja každého jednotlivca i celej spoločnosti. Kým v minulých rokoch bolo našou prioritou vypracovať a zaviesť do praxe nový zákon o výchove a vzdelávaní, teraz vstupujeme do ďalšej etapy reformného procesu.

Dlhodobým zámerom naďalej ostávajú nastavené zmeny a skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré by sa postupne malo odzrkadliť najmä v dosahovaní lepších výsledkov našich žiakov.

Preto veríme, že aj tento školský rok prinesie ďalšie pozitívne zmeny a nové skúsenosti.

Naším cieľom je pripraviť žiakov nato, aby sa vedeli vyrovnat' s nárokmi, ktoré na nich kladie spoločnosť, založená na vedomostiach a súčasne v nich podnecovať zvedavosť a tvorivé myslenie. Tieto myšlienky nás viedli k vytvoreniu nového obsahu výchovy a vzdelávania, zavádzaniu inovatívnych vyučovacích metód, ale aj účinnejších spôsobov získavania vedomostí a zručností.

Od dosiahnutej kvality vzdelania závisia šance každého jednotlivca na dobré uplatnenie v spoločnosti a kvalitný život. Škola dáva šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

1.3 Pedagogický princíp a zameranie školy

Vo všeobecnej rovine sú deklarované všeobecné ustanovenia, princípy, ciele výchovy a vzdelávania v Zákone o výchove a vzdelávaní 245/2008 Z.z.

Rozdielnosť regiónov, podmienok škôl, žiakov, pedagogického zboru, či iných sa premieta do individuálnych cieľov jednotlivých škôl.

Výchovno-vyučovací proces je kreatívna práca, vyžadujúca tvorivých pedagógov.

Vytýčenie reálnych cieľov v každom predmete, vypracovaný systém ich vyhodnocovania, schopnosť korekcií, schopnosť dostať ich prostredníctvom predmetových komisií do každej výchovno-vyučovacej činnosti, by mal byť ďalší cieľ.

Osvojovať si vedomosti primerane svojim schopnostiam, naučiť žiakov učiť sa, vyhľadávať informácie, spracovať, triediť, vyhodnocovať je naším ďalším cieľom. Budeme sa snažiť, aby získané vedomosti vedel žiak efektívne využiť v ďalšom štúdiu na stredných školách a v praktickom živote.

Škola zabezpečí vhodné podmienky aj na vzdelávanie žiakov so špeciálno-pedagogickými potrebami. Žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vypracujeme individuálny výchovno-vzdelávací program. Všetci pedagogickí pracovníci sú povinní vytvárať v škole a triede vhodnú pracovnú klímu bez ohrozenia a stresu.

Škola je umiestnená v sídliskovej časti na okraji mesta. Má vhodné materiálové podmienky na športovú činnosť. Pre deti žijúce v sídliskovej časti mesta je dôležitá pohybová a športová činnosť. Žiaci dobrý vzťah k športu vyjadrili aj v ankete, ktorou sme zisťovali ich záujmy. V rámci možností v ponuke vzdelávacieho plánu sme sa rozhodli rozšíriť vyučovanie TV o jednu hodinu, so zameraním na činnosti pre žiakov najviac zaujímavých, s možnosťou ich vlastnej voľby.

Podporujeme záujem o športovú gymnastiku dievčat, a tiež veľký záujem chlapcov o futbal, basketbal a florbal. Iné druhy športu rozvíjame prostredníctvom voliteľnej krúžkovej ponuky.

Od začiatku už 20 ročnej histórie školy sa zameriavame na výučbu IKT. Naším cieľom v tomto smere je, aby všetci žiaci zvládali prácu s PC, naučili sa komunikovať

prostredníctvom internetu, aby sa výpočtová technika využívala v plnom rozsahu na vyučovacích hodinách, a tak sa rozšírili ich komunikačné kompetencie s IKT.

Škola umožňuje žiakom vzdelávať sa od prvého ročníka v cudzích jazykoch. V minulosti sa nám osvedčil zahraničný lektor. V minulom školskom roku mali žiaci možnosť zúčastniť sa jazykového kurzu, ktorý viedol americký lektor. V tejto tradícii budeme pokračovať aj tomto a ďalších rokoch. Dobré zvládnutie komunikatívnych kompetencií v materinskom a aj cudzom jazyku vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce.

Veľkú pozornosť venujeme žiakom začleneným a inak hendikepovaným žiakom a žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Aktuálnou je pre nás aj výchova k životnému prostrediu, záujem žiakov o život a históriu regiónu. Veríme, že aj vylepšené materiálne podmienky získané prostredníctvom našich projektov nám umožnia stanovené ciele a zámery dosiahnuť.

1.4 Veľkosť a vybavenie školy

Sme plne organizovanou základnou školou s materskou školou. V priestoroch školy je umiestnená aj materská škola s počtom 120 detí.

V školskom roku 2013/2014 základnú školu navštevuje 297 žiakov, ktorí sú rozdelení do 16 tried.

Organizácia I. stupňa

0. ročník	8 žiakov, 1 trieda
1. ročník	40 žiakov, 2 triedy
2. ročník	42 žiakov, 2 triedy
3. ročník	36 žiakov, 2 triedy
4. ročník	33 žiakov, 2 triedy

Naplnenosť tried na I. stupni je 17,66 žiaka.

Organizácia II. stupňa

5. ročník	31 žiakov, 2 triedy
6. ročník	40 žiakov, 2 triedy

7. ročník	21 žiakov , 1 trieda
8. ročník	25 žiakov, 1 trieda
9. ročník	21 žiakov , 1 trieda

Naplnenosť tried na II. stupni je 19.70 žiakov.

Súčasťou školy je aj ŠK, ktorý navštevuje 75 detí v 3 oddeleniach.

1.5. Priestorové a materiálo–technické podmienky školy

Pôvodne 24 triedna budova školy plne vyhovuje pre výchovno- vyučovací proces žiakov. K dispozícii máme dve učebne IKT, jazykové laboratórium, novú učebňu geografie vybavenú počítačovou technikou, pre všetky predmety odborné učebne s pripojením na internet, dielňa pre TP, veľkú a malú telocvičňu, zrkadlovú gymnastickú sálu, atletickú dráhu a asfaltové ihriská pre jednotlivé športy a tiež viacúčelové ihrisko s umelou trávou a tri nové miestnosti s kuchynkou pre ŠKD, ktoré boli zriadené pre oddychovú a relaxačnú činnosť detí.

Škola má pekné priestory, v ktorých sa nachádza nová multifunkčná knižnica so študovňou a počítačovým vybavením. Žiaci sa stravujú v školskej jedálni.

Každý rok prostredníctvom projektov a vzdelávaní získavame novú výpočtovú techniku a učebné pomôcky, čím stále obnovujeme a modernizujeme učebne.

V tomto školskom roku by sme chceli zrekonštruovať strechu a v dohľadnom čase bude nutné investovať aj do zateplenia budovy. Tiež bude potrebné vymaľovanie spoločných priestorov, revízia a údržba elektrickej siete a rozvodov vody.

1.6 Charakteristika pedagogického zboru

Na našej škole vyučujú učitelia s predpísanou kvalifikáciou. Priemerný vek je nad 40 rokov. Pedagogický kolektív je stabilizovaný. Na I. stupni vyučuje 8 pedagógov, ktorí sú plne kvalifikovaní. Na II. stupni vyučuje 10 pedagógov tiež plne kvalifikovaných. V ŠKD pracujú 3 vychovávateľky, ktoré sú tiež kvalifikované. Kolegovia sa zapájajú do projektov, ktoré sú zamerané na modernizáciu vyučovacieho procesu. Na škole pracuje špeciálny pedagóg a asistent učiteľa.

Všetci pedagogickí pracovníci úspěšně absolvovali školení IKT a zkušenosti využívají v pedagogické práci. Zdravou školu, environmentální výchovu a drogovou prevenci zabezpečují pedagogové z I. až II. stupně.

1.7 Kontinuální vzdělávání pedagogických pracovníků

Má velký dopad na celkovou úroveň kvality výchovno-vzdělávacího procesu. Podrobný a konkrétní plán vzdělávání je součástí ročního plánu školy.

Náš systém kontinuálního vzdělávání má tyto cíle:

- Udržovat a zvyšovat kompetenci (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov.
- Motivovať pedagogických zamestnancov pre neustále sebvzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovať pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, atď.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálmi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovať a rozširovať progresívne skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
 - Pripravovať pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

Náš systém ďalšieho vzdelávania v súlade s platnou legislatívou rešpektuje tieto princípy:

- Ďalšie vzdelávanie je právom i povinnosťou každého pedagogického a odborného zamestnanca školy.
- Každý pedagogický i odborný zamestnanec školy má možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok.

- Ďalšie vzdelávanie a zdokonaľovanie profesionality každého pedagogického a odborného zamestnanca školy má mať odraz v jeho finančnom ohodnotení a profesijnej kariére.
- Základnou hodnotou ďalšieho vzdelávania každého pedagogického a odborného zamestnanca školy má byť kvalita vzdelávania a nie formálne získavanie certifikátov a čiarok za účasť na školeniach.

Prioritnou úlohou školy je vytvorenie takých podmienok, aby každý pedagogický a odborný zamestnanec mal záujem sa neustále vzdelávať.

Obsah vzdelávania by mal byť zameraný predovšetkým na udržanie a zvyšovanie pedagogickej spôsobilosti (kompetencie) pedagogických zamestnancov. Zahŕňa najmä inovácie v odbore, inovácie v pedagogike a príbuzných vedách, didaktike jednotlivých vyučovacích predmetov, efektívne postupy výchovy a vzdelávania mládeže, ako aj zásadné problémy nášho školstva.

1.8 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

1.8.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké pokroky dosiahol. Dôležitou súčasťou hodnotenia je povzbudenie do ďalšej práce. do hodnotenia sa zapája aj žiak hodnotením vlastných výkonov (sebahodnotenie) a výkonov svojich spolužiakov. Pri hodnotení a klasifikácii žiakov vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Každé hodnotenie uskutočňujeme predovšetkým preto, aby sme žiakov stimulovali k práci, k jej zlepšeniu, ako to tak zo stránky kvantitatívnej, ako aj zo stránky kvalitatívnej.

Pri hodnotení máme stanovené kritériá, za čo môže byť žiak odmenený a za čo kritizovaný. Hodnotíme bezprostredne každý výkon, aby pochvala a kritika mala pozitívny účinok. Pedagóg si podrobne všíma, ako hodnotenie pôsobí na žiaka, aby mal spätnú väzbu. Upozorní na chybu, ale pritom vysloví aj povzbudenie, že sa žiak dokáže zlepšiť. Vedie žiaka k sebahodnoteniu a hodnoteniu spolužiakov v triede. Pri hodnotení pristupuje k žiakovi individuálne a hodnotí ho komplexne.

Okrem zápisu známok tradičnou formou, používame elektronickú žiacku knižku, kedy rodič bez osobného kontaktu so školou získa priamy prístup k informáciám cez net.

Pravidelne poskytuje žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde sú jeho pokroky (rodičovské hodiny podľa plánu, konzultačné dni, deň otvorených dverí).

V prípade žiakov s ťažavami v špecifických predmetoch, či začlenenía, akceptujeme odporúčania a rozhodnutia z psychologického vyšetrenia.

Hodnotenie žiakov v jednotlivých predmetoch je súčasťou pedagogickej agendy.

Správanie je hodnotené známku podľa odsúhlasených kritérií hodnotenia, o ktorých je informovaný žiak i rodič. V prípade slabých výsledkov je rodič písomne informovaný upomienkou.

V súlade s platnou legislatívou dodržiavame práva a povinnosti žiaka / právo na komisionálne preskúšanie, externé dokončenie štúdia podľa individuálneho vzdelávacieho plánu..../ .

a. Formy hodnotenia žiakov v primárnom stupni vzdelávania

- žiaci v 1. – 4. ročníku sú hodnotení známku v každom vyučovacom predmete
- žiaci nultého ročníka sú hodnotení slovne vo všetkých predmetoch a na konci 1.a 2. polroka dostanú vysvedčenie, v ktorom bude slovne zhodnotená dosiahnutá úroveň vedomostí a zručností
- okrem zápisu známok tradičnou formou hodnotíme aj slovne a pomocou symbolov
- písomné práce a diktáty hodnotíme podľa vnútroškolskej stupnice
- vstupné previerky z matematiky a slovenského jazyka
- štvrt'ročné previerky z matematiky a slovenského jazyka
- kontrolné písomné práce z jednotlivých predmetov podľa tematických celkov
- pracovné listy z jednotlivých predmetov podľa preberaného učiva
- predpísané diktáty zo slovenského jazyka
- ústna odpoveď žiaka z každého predmetu hodnoteného známku aspoň dvakrát za polrok
- výstupy z projektov z vlastivedy a prírodovedy (Moje mesto, Moja vlasť, Kniha zvierat, Kniha o rastlinách....)

b. Formy hodnotenia žiakov v nižšom sekundárnom stupni vzdelávania

- žiaci v 5. – 9. ročníku sú hodnotení známku v každom vyučovacom predmete
- štvrt'ročné písomné práce z matematiky
- predpísané diktáty a písomné práce zo slovenského jazyka
- vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov podľa tematických celkov

- prezentácia ľubovoľnej konverzačnej témy z cudzieho jazyka
- testy pohybovej výkonnosti
- príspevky do školského časopisu
- čitateľský denník formou projektov
- projektové práce z regionálnej výchovy

1.8.2 Vnútroňný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Kontrolňý systém

Ak má byť účinný a najmä prinášajúci efekt, stabilizáciu a napredovanie organizácie, musí byť systematický, adresný a plánovaný, otvorený a spravodlivý.

Systém spočíva v prehľadnom rozdelení kompetencií, jasných pravidlách, jeho hierarchickom usporiadaní. Má svoju logiku, je časovo plánovaný. Sleduje kvalitu a úroveň prijatých cieľov, poukazuje na nedostatky. Je verejne známy a spoločne odsúhlasený.

Je súčasťou pracovného poriadku.

Hodnotenie

Je dôležitým motivačným faktorom. Globálne posudzuje schopnosti pracovníkov, pravidelne sa prehodnocuje. Okruhy hodnotených tém sú vypracované spoločne so zamestnancami a sú v súlade s legislatívou, prejednané s OZ. Sú zverejnené na dostupnom mieste.

K hlavným kritériám hodnotenia patria:

- dosiahnuté a dlhotrvajúce výsledky vo výchovno-vyučovacom procese
- príkladný vzťah k žiakom a ich rodičom
- tvorivý prístup, ochota ďalšieho vzdelávania, aktivita, flexibilita
- šírenie dobrého mena školy a vytváranie dobrých vzťahov v kolektíve
- reprezentácia seba a školy prostredníctvom výsledkov žiakov na súťažiach, tvorba projektov
- kvalitné vedenie MZ s PK
- starostlivosť o internetovú stránku školy
- presnosť pri odovzdávaní dokumentov, dodržiavanie termínov, precíznosť spracúvania pedagogickej dokumentácie
- iniciatíva a ochota vykonávať práce nad rámec pracovných povinností
- hodnotenie učiteľov orgánmi štátnej kontroly a ŠŠI

Jedenkrát ročne robí člen vedenia školy osobný pohovor s každým pedagogickým zamestnancom. Každý pohovor začne sebahodnotením zamestnanca a pokračuje hodnotením zamestnanca členom vedenia školy.

1.8.3 Hodnotenie školy

Malo by vychádzať z jej poslania. Prvým kritériom hodnotenia školy je spokojnosť žiakov a rodičov. Merateľným ukazovateľom je úspešnosť absolventov.

Na celkovú úroveň školy majú dopad vonkajšie faktory, ako napríklad klesajúci demografický vývoj sídliska, ale tiež aj fakt, že sme spádovou školou. Problematicky sa javí celkový trend spoločnosti s dopadom na správanie sa mládeže.

Z vonkajších faktorov má negatívny dopad aj nízky rozpočet, vysoké prevádzkové nároky na energie vzhľadom na typ budovy.

Pozitívne hodnotíme technologickú úroveň, i keď by sa nemalo zabudnúť na jej modernizáciu. Celkovo možno vybavenosť školy považovať za dobrú (odborné učebne prírodopisu, zemepisu, fyziky, chémie, geografie, cudzích jazykov ,taktiež športový areál).

Pri hodnotení školy kladieme dôraz na ciele, ktoré si škola stanovila, posúdenie toho, ako škola ciele splňa a na o oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky. Pravidelne monitorujeme podmienky na vzdelanie, spokojnosť s vedením školy a učiteľmi, prostredie – klímu školy, vyučovací proces, jeho formy a metódy, úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a výsledky vzdelávania. Kritériom pre nás je kvalita dosiahnutých výsledkov. Nástroje na zisťovanie stavu sú dotazníky pre žiakov a rodičov, analýza úspešnosti žiakov na súťažiach a olympiádach a SWOT analýza.

1.8.4 Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

Tejto problematike chceme venovať zvýšenú pozornosť. Úzka spolupráca s rodičmi je nevyhnutnosť. Máme spoločný objekt záujmu, ktorým je žiak. Nutné je hľadať styčné body spolupráce, spôsob získavania spätnej väzby, vyhodnocovať úroveň obojstrannej spokojnosti, námety na činnosť. Zosúladiť požiadavky rodičov, žiakov, učiteľov s možnosťami školy. Stanoviť si spoločné ciele a vypracovať plán činností, je úloha pre výbor rodičovského združenia spolu s vedením školy. Premyslieť si stratégiu, zvoliť si aktívnych triednych dôverníkov, ktorí sú ochotní venovať sa tejto práci.

Výbor RZ sa schádza pravidelne štyrikrát ročne, v odôvodnených prípadoch i na mimoriadnom zasadaní. Je sprostredkovateľom požiadaviek medzi rodičovskou verejnosťou a pedagogickým kolektívom. Riadi sa pravidlami zverejnenými vo svojom štatúte.

Rada školy je volená na štvorročné funkčné obdobie. Zaujíma sa o prácu a výsledky dosahované školou. Vyjadruje sa k programu školy, ekonomickej situácii, schvaľuje záverečnú správu a školský vzdelávací program. Je partnerom vedenia školy, má význačné zákonom stanovené právomoci. Jej členovia, najmä zastupujúci zriaďovateľa školy majú významné možnosti pri presadzovaní spoločných cieľov a stratégií školy.

Isté rezervy v spolupráci školy a rodiny vidíme vo nižšej aktivite rodičov, pri uvedomovaní si ich vlastných práv, pri spolurozhodovaní o orientácii a víziách školy.

Ponúkame informácie prostredníctvom školskej internetovej stránky, umožníme osobný kontakt, spoluprácu pri spoločenských a športových akciách, ponúkneme alternatívy pri spolurozhodovaní o orientácii školy.

Aktuálna situácia, ako riešenie absencií žiakov, sociálne problémy, či iné, vyžaduje spoluprácu so spoločenskými organizáciami, štátnymi inštitúciami a odbornými zariadeniami typu CPPPa P a detských diagnostických centier podľa rozpracovaných potrieb žiakov.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

BOZP je prioritnou témou, ktorej budeme i naďalej venovať zvýšenú pozornosť. Všetci pracovníci školy prešli základným školením o bezpečnosti práce. Túto oblasť pokrýva odborný externý pracovník. Žiaci sú každý rok na prvých hodinách poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia. Vyučujúci niektorých predmetov, ako telesná výchova, pracovné vyučovanie, či vyučovanie v odborných učebniach, a tiež rôzne akcie mimo školy (výlety, exkurzie, kurzy, vychádzky), sú povinní poučiť žiakov o pravidlách správania sa a bezpečnosti. Tiež pred každými prázdninami poučíme žiakov o bezpečnosti a predchádzaní úrazom.

Pravidlá o bezpečnosti sú zapracované aj do školského poriadku a sú s nimi oboznámení aj rodičia žiakov.

Za bezpečné prostredie zodpovedá aj školník, ktorého dennou povinnosťou je skontrolovať priestory školy pred vyučovaním. V každej špeciálnej učebni sa nachádza organizačný poriadok. Škola má vypracovaný plán revízií jednotlivých zariadení.

Realizujeme poistenie proti úrazu počas školského roka na základe dobrovoľnosti a záujmu rodičov.

1.10 Pedagogické stratégie

Sú rozpracované v jednotlivých predmetoch. Vychádzajú zo stanovených cieľov.

Chceme žiakov naučiť sa učiť. Získať potrebu celoživotného vzdelávania. Byť pritom všemožne nápomocný, a to znamená orientovať sa v informáciách, vedieť ich vyvodiť, triediť, spracovať a v reálnom živote používať. Na vyučovaní vedíme žiaka tak, aby dokázal sám objavovať a využívať k tomu dostupnú techniku.

Chceme dosiahnuť, aby nehodnotil len chronologicky podávané a čiastkové vedomosti, ale aby ich vedel zhrnúť do uzavretého celku, ktorý si podľa svojej predstavy navrhne a spracuje. Preverí tak zvládnutie praktickej zručnosti, pričom zažije príjemný pocit z úspechu.

Dôležité je, rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu a sebahodnotenie.

Pri každej aktivite je potrebné dbať na potreby žiakov a motivovať ich zaujímavými formami a metódami. Talentovaných žiakov zapájajú do súťaží a olympiád, čím vzrastie ich sebavedomie a záujem o učenie sa.

1.11 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Naša škola je otvorená všetkým žiakom, aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Zaraďujeme sem žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, žiakov s nadaním. Škola v spolupráci s rodinou a špecialistami sa snaží o vytváranie takých podmienok, aby žiaci zvládli základné vzdelanie v maximálnej možnej miere, a tak sa mohli uplatniť v spoločnosti. Úzko spolupracujeme s poradenskými zariadeniami – s CPPP a P v Brezne, s ČŠPP a P v Banskej Bystrici a ČŠPP a P v Hnúšti.

V škole pracuje na čiastočný úväzok aj školský špeciálny pedagóg, ktorý sa individuálne venuje žiakom podľa potreby. Rodičia i učitelia majú možnosť konzultovať metódy a postupy práce so žiakmi. Každý individuálne začlenený žiak má vypracovaný Individuálny výchovno-vzdelávací program, ktorý obsahuje: základné informácie o žiakovi, požiadavky na úpravu prostredia a školy, modifikáciu učebného plánu a osnov, aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov, špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka, potrebné kompenzačné

pomôcky, špeciálno-pedagogický servis. Je prispôsobený žiakovým potrebám, počas školského roka sa môže meniť, dopĺňať, rešpektuje diagnózu a odporúčania poradenských inštitúcií i osobnosť dieťaťa. Na vyučovaní pri práci so žiakmi podľa potreby pomáha asistent učiteľa.

Osobitnú starostlivosť venujú učitelia nadaným žiakom. Na hodinách im zadávajú osobitné úlohy, náročnejšie, ktoré rozvíjajú ich schopnosti a talent. Zapájajú ich do predmetových súťaží a olympiád. Pozornosť je venovaná rozvíjaniu nielen ich talentu, vlastným aktivitám a kreativite, ale aj osobnostnej výchove. Vedíme ich k rovnému prístupu k ostatným deťom, k tolerancii a ochote pomáhať slabším žiakom.

Materiálne zabezpečenie pre vzdelávanie týchto žiakov (k dispozícii je kopírovacie zariadenie, špeciálne doplnkové učebné materiály, odborná literatúra, špeciálne didaktické pomôcky) sa priebežne dopĺňa vzhľadom na ich potreby.

1.12 Dlhodobé projekty

V strategickom pláne školy uvažujeme o pokračovaní jednotlivých projektov, ktoré sa nám osvedčili v minulosti. Ide o projekty v oblasti cudzích jazykov (pobyt žiakov v cudzojazyčnom prostredí, zahraničný lektor), modernizácia IKT, rozvoj športu (gymnastika, futbal, atletika). V rámci otvorenej školy ponúkame našim žiakom lepšie možnosti pre šport, možnosť zapájať sa do mimoškolských športových činností nielen nadaným žiakom, ale všetkým bez rozdielu.

Perspektívne v spolupráci so zriaďovateľom uvažujeme ponuku rozšíriť pre rodičovskú verejnosť. Vypracovali sme projekt pre Operačný program Vzdelávanie, od ktorého si sľubujeme kvalitné materiálne vybavenie učebnými pomôckami. Zmenou prístupu, štýlu a metód práce, využívaním nových technológií prejdeme od tradičnej školy k modernej.

Školský vzdelávací program

školský rok 2013/2014

Stupeň vzdelania: ISCED 1, dĺžka štúdia štyri roky

„Na dobrom začiatku všetko záleží.“

Jan Amos Komenský

2 Stupeň vzdelania

2.1 Profil absolventa ISCED 1

Pri plánovaní práce, stanovovaní vízie a cieľov vychádzame z predstavy akého absolventa chceme vychovať. Vychádzame z požiadaviek ŠVP. Na ich základe sme si stanovili ciele pre každý predmet, a z nich vyplýva profil absolventa. Výchovno-vzdelávacím jazykom podľa zákona 245/2008 Z.z. je vyučovací jazyk a výchovný jazyk. Vyučovacím jazykom v škole a výchovným jazykom v školskom zariadení je štátny jazyk 9. Absolvent primárneho vzdelania získa požadované skúsenosti, vedomosti, pojmy a záujmy potrebné pre postup do nižšieho sekundárneho vzdelania.

Žiak našej školy by mal preukázať nasledovné spôsobilosti:

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, vie vyjadriť svoj názor,
- je schopný samostatne myslieť, niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, komunikovať,
- efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,
- zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti,
- je samostatný a variabilný v riešení problémov,
- uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
- uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje, rešpektuje pravidlá,
- prostredníctvom tímovej práce rieši projektové úlohy, vie ich prezentovať,
- vie vyhľadať informácie, triediť a porovnávať ich,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže komunikovať pomocou médií, vie používať rôzne výučbové programy,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov,
- zapája sa do spoločenského diania v škole, meste a má rozvinutý vzťah k regiónu

2.2 Školský učebný plán ISCED 1

Vzdelávacia oblasť	predmety	Počet hod. 1.roč.	Počet hod. 2.roč.	Počet hod. 3.roč.	Počet hod. 4.roč.	Povin. hod. spolu	Volit. hod. spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	8	8	8	26	7
	1. cudzí jazyk	2	2	3	3	6	4
Matematika a práca s informáciami Informat.výchova	Matematika	4	4	4	4	14	2
	Informatická výchova	0	1	1	1	3	0
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	0	0	0	1	1	0
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1	1	2	2	3	3
	Vlastiveda	0	1	1	1	3	0
Človek a hodnoty	Etická vých. Nábož.vých.	1	1	1	1	4	0
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	4	0
	Hudobná výchova	1	1	1	1	4	0
Zdravie a pohyb	Telesná vých.	3	3	3	3	8	4
Spolu	Spolu povin.časť	17	18	20	21	76	
	Voliteľné hodiny	5	5	5	5		20
	Spolu hodiny	22	23	25	26	96	

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovaci jazyk	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Jazyk a komunikácia <u>Slovenský jazyk</u>

Charakteristika predmetu:

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej.

Jazyk slovenský ako vyučovaci jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Jazyk slovenský jazyk má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve na I.stupni ZŠ. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládať na elementárnej úrovni. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu a poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poľahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

Ciele predmetu:

Cieľom jazykového vyučovania na 1. stupni je naučiť nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať ústne i písomne na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. V literárnej zložke sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)

- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a stylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- získať návyky správnej výslovnosti
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie

Vyučovacie metódy:

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie, výklad)
- dialogické (rozhovor, dialóg, diskusia)
- metódy písomných prác (písomné cvičenia, kompozície)
- metódy práce s učebnicami, knihami a textovým materiálom
- motivačné (rozprávanie, rozhovor, demonštrácia)
- metódy písomného opakovania úloh (frontálne písomné práce, samostatné riešenie úloh)
- diagnostické (metódy ústneho a písomného preverovania a klasifikácie)
- hranie rolí (dramatizácia, inscenačné metódy)
- stimulačné
- didaktické hry

Hodnotenie žiaka:

- Priebežné slovné hodnotenie
- Sebahodnotenie
- Povinné písomné práce
- Klasifikácia výberových prác
- Záverečné hodnotenie známkou

Kompetencie:

Žiak vie:

- Vyhľadať v pravopisnom slovníku slovné druhy
- Správne písať -i, -í, -y,- ý vo vnútri domácich slov, po tvrdých a mäkkých spoluhláskach
- Správne vyslovovať a písať predpony, rozdeľovať predponové slová na slabiky
- Identifikovať priamu reč a intonačne správne ju prečítať
- Triediť slová na spisovné a nespisovné
- Písať veľké začiatkové písmená na začiatku vlastných mien
- Vedieť určovať gramatické kategórie (rod, číslo, pád)
- Formálne rozoznávať v texte príslovky, predložky, spojky
- Rozlišovať slova s citovým zafarbením a bez citového zafarbenia
- Vytvoriť holú a rozvitú vetu
- Správne upraviť slovosled

- Rozlišovať vety podľa postoja hovoriaceho
- Požiadať o informáciu prostredníctvom slovnej a neslovnej komunikácie
- Besedovať o prečítanom texte, správne a výstižne formulovať otázky a odpovede
- Ovládať rolové čítanie pri dialogizácii s využitím modulácie hlasu
- Využiť priamu reč v dramatizácii krátkych textov
- Stručne, podrobne a doslovne reprodukovat' umelecký text, náučný text
- Zostaviť stručnú a podrobnú osnovu prečítaného textu
- Čítať primerane rýchlo, gramaticky a intonačne správne s porozumením obsahu textu

Ročník : prvý

Časová dotácia : 9 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 297

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čítanie a literatúra	<p>Nácvik správnej artikulácie hlások.</p> <p>Analýza a syntéza slabík a slov.</p> <p>Určovanie počtu slabík v slove.</p> <p>Nácvik plynulého čítania slov so správnym slovným prízvukom a so správnou výslovnosťou.</p> <p>Nácvik čítania jednoduchých viet so správnou intonáciou a s porozumením.</p> <p>Výcvik v počúvaní a čítaní primeraných literárnych textov.</p> <p>Práca s ilustráciami z literatúry pre deti.</p> <p>Nácvik reprodukcie jednoduchých textov.</p> <p>Nácvik recitácie básní a dramatizácie textov.</p> <p>Práca so spoločnou mimočítankovou literatúrou .</p>	<p>Žiak</p> <p>-pozná a vie prečítať všetky písmená slovenskej abecedy</p> <p>-v praktických činnostiach, pri čítaní vie spájať hlásky do slabík a vie prečítať všetky typy slabík</p> <p>-chápe význam prečítaného slova (priradí slovo k obrázku a naopak)</p> <p>-chápe obsah prečítanej vety a krátkeho súvislého textu</p> <p>-pri čítaní rozlišuje pojmy: text, riadok, článok, nadpis,</p> <p>-v praktických činnostiach pozná funkciu interpunkčných znamienok: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník,</p> <p>-intonačne správne číta oznamovacie a opytovacie vety</p>
	<p>Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy .</p> <p>Arabské číslice.</p> <p>Písanie jednoduchých viet.</p> <p>Písanie vlastných mien osôb, miesta bydliska a prvého slova vo vete.</p>	<p>Žiak</p> <p>-vie čitateľne napísať písmená písanej abecedy a arabských čísel</p> <p>- vie správne spájať písmená v slovách</p> <p>-vie z písanej predlohy čitateľne a správne odpísať slová a krátky text</p> <p>- vie členiť vety na slová,</p>

Písanie		<p>slová na slabiky</p> <ul style="list-style-type: none"> -dokáže podľa diktovania napísať slová a jednoduché vety -vie k známemu obrázku napísať jeho pomenovanie (tzv. autodiktát) -vlastné mená osôb píše s veľkým začiatočným písmenom -na začiatku vety píše veľké písmeno -pri písaní rozlišuje oznamovaciu, opytovaciu a rozkazovaciu vetu
Sloh	<p>Jazykové prejavy. Slovná (verbálna) a neslovná (neverbálna) komunikácia.</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> -tvorí vety na základe ilustrácií v šlabikári alebo v čítanke -formuluje krátke otázky a primerane výstižné odpovede na otázky -formuluje prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie
Zvuková stránka a pravopis	<p>Písmená: malé, veľké, písané, tlačené. Hlásoky. Slabiky. Slová. Vety. Text: nadpis, riadok, článok. Veľké začiatočné písmená. Rozlišovacie (diakritické) znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň a dve bodky. Rozdeľovacie znamienka: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník.</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> -pozná malé a veľké písmená, písané a tlačené písmená -spája hlásoky do slabík, slabiky do slov, slov do viet, vety do krátkych jazykových prejavov -spisovne a zreteľne artikuluje slová a vety -napíše dĺžeň, mäkčeň, vokáň -napíše bodku za oznamovacou vetou, otáznik za opytovacou vetou, výkričník za rozkazovacou vetou, čiarku za samostatnými slovami písanými za sebou v riadku.

Časť: Slovenský jazyk a slohová výchova

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zvuková rovina jazyka a pravopis	Rozlíšenie hlásky a písmena. Rozdelenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky. Krátke, dlhé samohlásky, dvojhlásky- pravopis a výslovnosť. Písanie i/í po mäkkých spoluhláskach a výslovnosť. Písanie y/ý po tvrdých spoluhláskach. Písanie rozlišovacích/diakritických znamienok. Používanie rozdeľovacích znamienok. Nácvik melódie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích viet	Prečíta a správne píše malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy. Píše slabikotvorné r/ř, l/ĺ. Správne číta hlásky s dĺžňom, mäkčeňom a vokáňom. Správne píše písmená s dĺžňom, mäkčeňom a vokáňom. Ovláda pravopis y/i po tvrdých a mäkkých spoluhláskach. Správne číta bodku, otáznik, výkričník, čiarku, spojovník. Vie používať písanie ä.
Zvuková rovina jazyka a pravopis	Rozlíšenie hlásky a písmena. Rozdelenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky. Krátke, dlhé samohlásky, dvojhlásky- pravopis a výslovnosť. Písanie i/í po mäkkých spoluhláskach a výslovnosť. Písanie y/ý po tvrdých spoluhláskach. Písanie rozlišovacích/diakritických znamienok. Používanie rozdeľovacích znamienok. Nácvik melódie oznamovacích, opytovacích, rozkazovacích viet	Prečíta a správne píše malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy. Píše slabikotvorné r/ř, l/ĺ. Správne číta hlásky s dĺžňom, mäkčeňom a vokáňom. Správne píše písmená s dĺžňom, mäkčeňom a vokáňom. Ovláda pravopis y/i po tvrdých a mäkkých spoluhláskach. Správne číta bodku, otáznik, výkričník, čiarku, spojovník. Vie používať písanie ä.
Syntaktická/skladobná rovina	Tvorenie, písanie a používanie oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej a zvolacej vety.	Číta, píše a tvorí jednoduché vety podľa obsahu.
	Nácvik verejného prejavu, dodržiavanie správneho	Vie adekvátne komunikovať v danej komunikačnej

Sloh	<p>dýchania, artikulácia a spisovnej výslovnosti. Adekvátne reagovanie na komunikačnú situáciu. Verejné prezentovanie a obhájenie si vlastného názoru. Nadviazanie kontaktu.</p> <p>Nácvik písania a tvorenie vlastného textu (pohľadnica, list, SMS, ...). Nácvik opisu predmetu, ilustrácie. Rozprávanie príbehu na danú tému (podľa názvu obrázkov). Ústne prezentovať vlastný text. Dokončiť rozprávanie</p>	<p>situácii. Pri ústnom prejave dodržiava správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť. Vie sa neverbálne vyjadrovať a chápe neverbálnu komunikáciu.</p> <p>Vie napísať vlastný text na danú komunikačnú situáciu. Rozpráva vlastný zážitok. Vie opísať predmet, ilustráciu, obrázok.</p>
Písanie	<p>Zdokonaľovanie techniky písania. Odpis a prepis textu. Precvičovanie pravopisných javov. Utvrdzovanie spôsobilostí samostatne sa písomne vyjadrovať.</p>	<p>Vie čitateľne a úhľadne podľa predlohy odpísať a prepísať text. Správne píše podľa diktovania tvary malých a veľkých písmen, slov a vety.</p>

Časť: Literárna výchova

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Všeobecné pojmy</p> <p>Ilustrácia, autor/spisovateľ, čitateľ/divák, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, bábkové divadlo, báбка</p>	<p>Zapamätanie si potrebných faktov a definícií.</p>	<p>Pozná a používa všeobecné literárne pojmy.</p>
<p>Literárne žánre</p> <p>Vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, rozprávka</p>	<p>Zreprodukovanie a zdramatizovanie časti rozprávky. Vyjadrenie svojich pocitov a zážitkov z prečítaného textu, prerozprávanie obsahu.</p>	<p>Vie určiť a vyhľadať dané literárne žánre.</p>
<p>Štylizácia textu</p> <p>Zdrobnenina</p>	<p>Oboznámenie s pojmom. Vyhľadávanie a tvorenie zdrobnenín.</p>	
<p>Štruktúra diela</p> <p>Nadpis, dej</p>		<p>Vymyslí, zmení nadpis článku. Na základe vlastnej fantázie dokončí začatý príbeh vo</p>

		forme rozprávania, dramatizácie, ilustrácie.
Zdokonaľovanie techniky a kvality čítania Texty a témy z používaných platných čítaniek a časopisov	Dychové cvičenia, správna artikulácia, plynulé čítanie, spájanie slov do významovej jednotky, prirodzená intonácia, hlasné a tiché čítanie.	Správne, plynule a s porozumením číta text nahlas aj potichu po príprave. Dodržiava správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.

Ročník: tretí

Časová dotácia: 8 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 264

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Jazykové vyučovanie		
Výslovnosť	Samohláska ä. Dvojhĺáska ô.	Na základe správnej výslovnosti, vie správne zapísať diktované slová.
Abeceda	Význam abecedy v živote. Zoraďovanie slov podľa abecedy.	Pozná a vie uplatniť princípy zoraďovania slov podľa abecedy. Vie sa orientovať vy vyhľadať dané slovo v slovníku, telefónnom zozname.
Náuka o slove	Slovotvorný základ, slovotvorná predpona, slovotvorná prípona. Odvodené slová. Rozdeľovanie predponových slov.	Vie v slove vyznačiť slovotvorný základ. Rozlišuje pojmy slovotvorná predpona a slovotvorná prípona. Vie pomocou predpôn a prípon utvoriť odvodené slovo. Vie spojiť slovo v základnom tvare so slovom od neho odvodeným. Správne rozdeľuje predponové slová.
Obojaké spoluhlásky		Vie vymenovať a vyhľadať v slove obojaké spoluhlásky.
Vybrané slová	Vybrané slová po b. Vybrané slová po m. Vybrané slová po p. Vybrané slová po r. Vybrané slová po s.	Pozná a vie vymenovať vybrané slová a slová od nich odvodené. V písomnom prejave uplatňuje pravidlá správneho písania i, y vo

Slovné druhy	<p>Vybrané slová po v . Vybrané slová po z.</p> <p>Podstatné mená: - všeobecné, vlastné</p> <p>Prídavné mená: - Aký? Aká? Aké?</p> <p>Zámená: - osobné, privlastňovacie</p> <p>Číslovky: - počet, poradie</p> <p>Slovesá: - neurčitok - Čo robí?</p>	<p>vybraných slovách.</p> <p>Vie určiť vo vete, v texte dané slovné druhy. Ovláda pravopis všeobecných a vlastných podstatných mien na začiatku slova. Vie ich definovať. Vie sám utvoriť a povedať podstatné meno, prídavné meno, zámeno, číslovku a sloveso. Vie použiť správnu otázku pri určovaní daného slovného druhu .</p>
<p>2. Čítanie a literárna výchova</p> <p>Poézia</p> <p>Próza</p> <p>Príslovie</p> <p>Porekadlo</p> <p>Televízia, rozhlas</p>	<p>Báseň: - rým - prirovnanie - verš - recitácia</p> <p>Rozprávka: - ľudová</p> <p>Príbeh: - kapitola - hlavná postava - prirovnanie</p> <p>Pôvod, význam a zmysel prísloví a porekadiel v živote človeka.</p> <p>Význam televízie a rozhlasu. Spoločné a rozdielne znaky.</p>	<p>Vie definovať pojem báseň. Rozumie pojmom rým, prirovnanie, verš. Vie v básni vyhľadať rýmy, prirovnania, verše. Dbá na správnu recitáciu básne</p> <p>Vie vymenovať charakteristické znaky ľudovej rozprávky. Vie uviesť názvy ľudových rozprávok. Vie rozlíšiť rozprávku a príbeh. Vie určiť hlavnú postavu. Vie vysvetliť pojem kapitola. Vie vyhľadať prirovnanie v texte.</p> <p>Vie rozlíšiť príslovie od porekadla. Snaží sa primerane veku odhaliť zmysel daného porekadla, príslovia.</p> <p>Pozná význam televízie a rozhlasu v živote človeka. Vie vymenovať spoločné a rozdielne znaky.</p>
3. Slohová výchova	<p>Jednoduché rozprávanie</p> <p>Ústne rozprávanie: - osobný zážitok</p>	<p>Vie zaujímavo rozprávať o zážitku. Sústreďí sa na</p>

Opis	<p>Písomné rozprávanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod, jadro, záver <p>Ústny/ písomný opis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilustrácie - obrázku 	<p>podstatné informácie. V písomnej podobe dodržiava členenie rozprávania na úvod, jadro a záver.</p> <p>Dokáže ústnou alebo písomnou formou opísať obrázok alebo ilustráciu. Rozlišuje podstatné a menej podstatné informácie.</p>
Krátke správy	<p>SMS. E- mail.</p>	<p>Vie napísať SMS alebo e-mail.</p>
Podanie informácie	<p>Oznam. Správa. Pozvánka. Plagát.</p>	<p>Pozná hlavné znaky písania oznamu, správy, pozvánky. Vie ich rozlišovať a pozná aj ich funkciu. Zhotoví plagát.</p>
Osnova	<p>Tvorba osnovy k danému textu.</p>	<p>Pozná funkciu tvorby osnovy. Vie podľa osnovy opäť prerozprávať príbeh.</p>
Reprodukcia	<p>Ústna reprodukcia daného textu.</p>	<p>Vie vysvetliť pojem reprodukcia. Vie stručne zreprodukovať príbeh.</p>

Zložka písanie sa prelína o ostatných zložkách slovenského jazyka. Cieľom písania v 3. ročníku je zdokonaľovať rukopis žiakov tak, aby sa dosiahla plynulosť, automatizácia, čitateľnosť a primeraná rýchlosť písania.

Ročník: štvrtý

Časová dotácia: 8 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 264

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Jazykové vyučovanie Vybrané slová	Prehĺbenie učiva z 3. ročníka	Vie automaticky používať vybrané slová v písomnom prejave.
Náuka o slove	Synonymá. Antonymá. Rozdeľovanie predponových slov:	Vie vytvoriť a rozlíšiť synonymá a antonymá. Vie ich vyhľadať v texte. Vie rozlíšiť predponu v slove. Predpony v slovách triedi na

<p>Spodobovanie</p> <p>Slovné druhy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - slabičné a neslabičné predpony <p>Spodobovanie</p> <p>Znelé a neznelé spoluhlásky.</p> <p>Spodobovanie slov :</p> <ul style="list-style-type: none"> - na konci slova - v strede slova - na začiatku slova <p>Podstatné mená:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rod – mužský, ženský, stredný - číslo – jednotné, množné - pád a pádové otázky - skloňovanie <p>Prídavné mená:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhoda v rode, čísle a páde <p>Zámená:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobné - privlastňovacie <p>Slovesá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoba- 1.,2.,3. - Číslo – jednotné, množné - čas – prítomný, minulý, budúci <p>Predložky</p> <p>Spojky</p> <p>Častice</p> <p>Citoslovčia</p>	<p>slabičné a neslabičné. Slová s predponami vie správne rozdeliť na slabiky.</p> <p>Vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda pravidlá spodobovania na konci, v strede a na začiatku slova. Uplatňuje tieto pravidlá v písomnom prejave.</p> <p>Vie triediť podstatné mená podľa rodu a čísla. Vie vymenovať pádové otázky. Vie pomocou pádových otázok skloňovať podstatné mená. Vie v texte vyhľadať podstatné meno a určiť jeho rod, číslo, pád a základný tvar.</p> <p>Vie v texte vyhľadať, alebo vytvoriť prídavné meno. Rozumie pojmu zhoda v rode, čísle a páde. Rozlišuje osobné a privlastňovacie zámená. Vie podstatné meno nahradiť adekvátnym zámenom.</p> <p>Vie tvoriť slovesá. Vie vyhľadať v texte sloveso a určiť osobu, číslo, čas a neurčitok.</p> <p>Vie časovať slovesá v príslušnom čase. Vie na základe indícií napísať správny tvar slovesa.</p> <p>Chápe funkciu predložiek vo vete. Vie ich vyhľadať v texte.</p> <p>Chápe funkciu spojok vo vete. Vie ich vyhľadať vo vete.</p> <p>Chápe funkciu častíc vo vete. Vie ich vyhľadať vo vete</p> <p>Chápe funkciu citosloviec vo vete a v reči. Vie ich vyhľadať vo vete</p>
<p>2.Čítanie a literárna výchova</p> <p>Poézia</p> <p>Próza</p>	<p>Báseň:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strofa - hlavná myšlienka <p>Rozprávka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autorská - hlavná postava - vedľajšia postava - hlavná myšlienka - dialóg 	<p>Vie v básni vyhľadať strofu. Vie formulovať hlavnú myšlienku.</p> <p>Vie prečítaný text žánrovo zaradiť / báseň, rozprávka, povesť, bájka, divadelná hra, komiks , porekadlo, riekanka ... /</p> <p>Vie pomenovať hlavnú postavu v diele. Vie ju jednoducho</p>

Televízia	<p>Povešť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlavná postava - vedľajšia postava - hlavná myšlienka <p>Bájka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavy – zvieratá - poučenie - dialóg <p>Divadelná hra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scenár - herci - dialóg - režisér <p>Pranostika</p> <p>Film:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy filmov - režisér <p>Komiks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlavné znaky - postavy - hlavná myšlienka 	<p>charakterizovať. Vie vymenovať vedľajšie postavy v diele. Vie sformulovať hlavnú myšlienku v prečítanom texte. V bájkach vie vyjadriť poučenie. V prečítanom texte vie vyhľadať dialógy. Rozumie pojmu dialóg. Chápe, že základom divadelnej hry je scenár. Vie sa orientovať v scenári. Rozlišuje dialógy a pokyny pre hercov. Pozná prácu hercov. Vie, akú úlohu má pri náviku divadelnej hry režisér. Vie vymenovať niektorých známych hercov.</p> <p>Pozná slovenské pranostiky.</p> <p>Vie vymenovať druhy filmov / komédia, rozprávka, muzikál, akčný, dobrodružný, horor /</p> <p>Vie vysvetliť pojem komiks. Pozná názvy komiksov pre deti. Vie, že niektoré komiksy boli sfilmované.</p>
<p>3. Slohová výchova</p> <p>Opis</p> <p>Rozprávanie</p> <p>Diskusia</p> <p>Cielený rozhovor</p> <p>Umelecký a vecný text</p> <p>Podanie informácie</p>	<p>Predmetu- ústne - písomne</p> <p>Osoby – ústne - písomne</p> <p>Ústne, písomné. Časti: úvod, jadro, záver Časová postupnosť v rozprávaní. Kľúčové slová</p> <p>Argument.</p> <p>Pravidlá rozhovoru</p> <p>Rozdielnosť.</p> <p>Inzerát</p>	<p>Dodržiava postupnosť pri opise. Dbá na pravdivosť údajov. Používa prirovnania.</p> <p>Dodržiava postupnosť rozprávania. Po predchádzajúcej príprave vie svoje rozprávanie členiť na úvod, jadro a záver. Dodržiava časovú postupnosť. Používa kľúčové slová.</p> <p>Vie vyjadriť svoj názor k danej téme. Vie argumentovať v prípade, keď je presvedčený o pravde.</p> <p>Vie pripraviť otázky k danej téme. Vie viesť rozhovor. Vie rozlíšiť umelecký text od vecného.</p> <p>Vie vyhľadať inzerát a reklamu</p>

	Reklama	v časopise. Pozná rozdiel medzi nimi. Vie napísať inzerát a vytvoriť reklamu.
--	---------	---

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Jazyk a komunikácia <u>Anglický jazyk</u>

Charakteristika predmetu:

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Chápe jazyk ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie.

Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch

Ciele predmetu:

Prvotným cieľom výučby anglického jazyka je aktívne zvládnutie jazykových zručností, dorozumieť sa a komunikovať v danom jazyku a tiež rozvoj písomnej formy prejavu v cudzom jazyku. Základným princípom jazykového vzdelávania je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal vymieňať si základné informácie s ľuďmi, ktorí hovoria iným jazykom

- opakoval si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich
- pochopil potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku
- dopĺňal si vedomosti a rozvíjal zručnosti, prepájal ich s už osvojeným učivom
systematizoval ich a využíval pre svoj ďalší rozvoj a reálny život
- účinne spolupracoval vo dvojiciach i v pracovných skupinách
- aktívne a často využíval doteraz osvojený jazyk
- bol otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- používal bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých
komunikačných potrieb obmedzeného charakteru
- používal základné vetné modely a vedel komunikovať o osvojených témach
prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov
- mal vymedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení a výrazov
pokrývajúcich predvídateľné základné komunikačné situácie
- udržiaval a rozvíjal základnú spoločenskú konverzáciu prostredníctvom jednoduchších
bežných výrazov
- použil jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho
rozhovoru

Vyučovacie metódy:

- dialóg
- rozprávanie
- posluš s porozumením
- opis obrázkov
- výklad

Hodnotenie žiaka:

- priebežné slovné hodnotenie
- klasifikácia výberových prác
- sebahodnotenie žiaka

Kompetencie:

Žiak dokáže:

- naviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- vypočuť si a podať informácie
- vybrať si z ponúkaných možností

- vyjadriť svoj názor
- vyjadriť svoju vôľu
- vyjadriť svoju schopnosť
- vnímať a prejavovať svoje city
- vyjadriť očakávania a reagovať na ne
- predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- reagovať vo vyhrotenej situácii
- stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti
- reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností
- reagovať na príbeh alebo udalosť
- ponúknuť a reagovať na ponuku
- reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti, reagovať pri prvom stretnutí, korešpondovať ,telefonovať , vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené

Ročník : prvý

Časová dotácia : 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ahoj	Pozdravy, zoznámenie sa. Pomenovanie zvierat. Neurčitý člen.	Žiak sa vie pozdraviť a zoznámiť. Vie pomenovať niektoré zvieratá. Vie zaspievať pieseň.
Hračky	Pomenovanie hračiek. Otázka: čo je toto? Niektoré farby. Použitie spojenia ja mám..	Žiak vie pomenovať niektoré hračky. Vie pomenovať niektoré farby.
Zvieratá	Pomenovanie zvierat v Zoo. Neurčitý člen an. Ďalšie farby. Otázka: Akej farby je? Čísllice od 1-10. Pieseň. Tvorenie množného čísla	Žiak vie pomenovať zvieratá v ZOO a farby. Žiak vie napočítať od 1-10.
Vianoce	Vianočné postavy a dekorácie. Pieseň. Vyjadrenie poďakovania.	Žiak vie pomenovať vianočné ozdoby. Žiak vie zaspievať vianočnú

	Rozprávkové bytosti.	pieseň
Farma	Pomenovanie domácich zvierat. Pieseň. Určenie počtu zvierat na obrázku.	Žiak vie pomenovať domáce zvieratá. Vie zaspievať pieseň o farme.
Oslava	Pomenovanie niekto, potravín. Otázka Koľko máš rokov? Použitie spojenia Mám rád. Pomenovanie ovocia a zeleniny.	Žiak vie pomenovať niektoré potraviny, nápoje. Vie povedať vek, vie povedať čo má a nemá rád.
Rodina	Pomenovanie členov rodiny. Pieseň. Dom a jeho časti, veci v dome.	Žiak vie vymenovať členov rodiny. Žiak vie pomenovať časti domu.
Telo	Pomenovanie častí tela. Pohybová riekanka. Použitie spojenia ja viem.. Pomenovanie oblečenia.	Žiak vie pomenovať časti tela, oblečenia. Vie povedať pohybovú riekanku.
Doprava	Pomenovanie dopravných prostriedkov. Riekanka. Prídavné mená veľký, malý. Pomenovanie povolania.	Žiak vie pomenovať dopravné prostriedky a niektoré povolania

Ročník: druhý

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pozdravy	Predstavenie Dialóg , Ako sa voláš? Pieseň - Ako sa máš?	Žiak sa vie pozdraviť, vie sa opýtať Ako sa máš? Žiak vie zaspievať pieseň.
Ahoj opäť	Ja som chlapec / dievča Prídavné mená – vysoký, malý, tučný, veľký Pieseň – ja som žirafa	Žiak vie povedať svoje meno, že je chlapec/dievča, vie zaspievať pieseň, povedať príd. mená v jednoduchých spojeniach
Včelia rodina	Pieseň Busy Bee Kto je toto? Prídavné mená – mladý, starý, šťastný, smutný Pieseň – Moja sesternica Betty..	Žiak vie pomenovať členov rodiny, vie použiť výrazy – mladý, starý, šťastný, smutný. Žiak vie zaspievať pieseň Moja sesternica...
V triede	Predmety v škole. Pokyny v triede. Číslovky 0-12 Pieseň. Vyjadrenie spôsobilosti	Žiak vie pomenovať predmety v škole, reagovať na pokyny v triede, číslovky 0-12, vie vyjadriť spôsobilosť
Zima	Zimné oblečenie a športové	Žiak vie pomenovať

	potreby. Pieseň. Hra. Otázka na spôsobilosť. Jednotné a množné číslo podst, mien.	oblečenie a šport. potreby. Žiak vie zaspievať pieseň. Žiak sa vie opýtať Vieš ty písať..? Žiak vie, že pridaním s sa tvorí množné číslo podst.m.
Farby	Pomenovanie farebných predmetov a oblečenia.	Žiak vie pomenovať farby predmetov a oblečenia.
Jedlo a nápoje	Pomenovanie jedla a nápojov. Vyjadrenie pocitu hladu a smädu. Pieseň.	Žiak vie pomenovať niektoré jedlá a nápoje, vie povedať že je hladný a smädný, vie zaspievať pieseň.
Sedmokráskové mesto	Pomenovanie budov v meste. Číslovky 11-30 Hra v meste.	Žiak vie pomenovať budovy, vie počítať do 30.
V meste	Miestnosti v dome. Zariadenie izby. Predložky v, na, pod. Osobné zámená on, ona.	Žiak vie pomenovať miestnosti v dome, zariadenie izby, vie použiť predložky miesta, vie použiť on, ona.
Môj deň	Režim dňa. Vyjadrenie činnosti základných hygien. potrieb. Pieseň.	Žiak vie zaspievať pieseň, vie povedať základné činnosti, ktoré počas dňa vykonáva.

Ročník: tretí

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ahoj. Volám sa Jill.	Opakovanie pozdravov. Zoznámenie. Abeceda.	Žiak vie pozdraviť. Vie povedať angl. abecedu.
Toto je Speck.	Ukazovacie zámeno „this“. Základné číslovky 1-10.	Žiak vie správne použiť zámeno this. Žiak vie napočítať do 10, vie napísať. Vie odpovedať na otázku Aké je tvoje tel. číslo.
Čo je toto?	Otázka - Čo je toto? 3. osoba stredný rod + otázka Je to..? Neurčitý člen – a, an	Žiak sa vie opýtať a odpovedať na otázku. Vie správne použiť neurčitý člen.
Otvor si knihu!	Príkazy v triede. Kladná a záporná odpoveď na Je to...?. Predmety v triede.	Žiak rozumie príkazom v triede. Vie odpovedať na otázku. Vie pomenovať predmety v triede.
To je Petrova kniha	Privlastňovací pád. Farby.	Žiak vie použiť privlastňovací pád. Vie vymenovať farby, napísať.

Ona má 6 rokov	Koľko máš rokov? – v 2. a 3. osobe jč.	Žiak sa vie opýtať a odpovedať.
To je môj otec	Ukazovacie zámeno „that“ Rodina. Povolania. Otázka – Je on/ona ...?	Žiak vie použiť zámeno that. Žiak vie porozprávať o svojej rodine. Vie vymenovať niektoré povolania, napísať. Vie odpovedať na otázku.
Ja viem spievať	Spôsobové sloveso môcť.	Žiak vie vyjadriť spôsobilosť.
To sú čipsy	Množné číslo podstatných mien. Otázka Koľko...? Číslovky od 11-20.	Žiak vie utvoriť mnč. podst. mien. Vie napočítať do 20, napísať.

Ročník: štvrtý

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Nový priateľ	Prídavné mená 3 osoba so slovesom mať	Žiak vie správne použiť prídavné mená Vie povedať – On, ona má...
Mám rád opice!	Sloveso mať rád Pieseň Pod'me do ZOO!	Žiak vie povedať, čo má rád Vie zaspievať pieseň Dokáže porozumieť textu
Čas večere	Jedlo – slovná zásoba Otázka Máš rád?, odpoveď na otázku, Pieseň – Vypi mlieko! Čítanie s porozumením	Žiak vie použiť slovnú zásobu, utvoriť otázku a odpoveď, čítať text s porozumením Vie zaspievať pieseň
Uprac si!	Predmety doma- slovná zásoba There is, are Čísla od 11-20 Pieseň V posteli je ich 10 Čítanie s porozumením	Žiak vie opísať izbu s použitím väzby Vie napočítať do 20 Vie prečítať text s porozumením Vie zaspievať pieseň
Akčný chlapec vie bežať	Slovesá pohybu – slovná zásoba Spôsobové sloveso môcť Pieseň – Viem urobiť čokoľvek Čítanie s porozumením	Žiak vie povedať čo vie a nevie robiť Vie prečítať text s porozumením Vie zaspievať pieseň
Pod'me sa zahrať s loptou	More – slovná zásoba	Žiak vie použiť Let's v kontexte Vie zaspievať pieseň

	Pod'me... Pieseň – Je báječný deň Čítanie s porozumením	Vie prečítať text s porozumením
Vitajte späť	Opakovanie Family and Friends 1.	Žiak vie utvoriť krátky dialóg, vie farby, počítať, spievať, dni v týždni
Naše nové veci	Veci v triede – slovná zásoba Ukazovacie zámená Pieseň – Čo je v triede? Čítanie s porozumením	Žiak vie použiť ukazovacie zámená v správnom kontexte Vie zaspievať pieseň Vie prečítať text s porozumením Vie abecedu
Oni sú teraz šťastní	Prídavné mená – pocity Množné číslo slovesa byť Pieseň – Ak si unavený... Čítanie s porozumením	Vie vyjadriť pocity Vie použiť mnč. sl. byť Vie zaspievať pieseň Vie prečítať text s porozumením
Ja sa viem bicyklovať	Športové aktivity – slovná zásoba Spôsobové sloveso – môcť Predložky miesta Pieseň Kde je môj medvedík? Čítanie s porozumením	Žiak vie povedať čo vie a nevie Vie použiť predložky miesta Vie zaspievať pieseň Vie prečítať text s porozumením

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovaci jazyk	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Matematika a práca s informáciami <u>Matematika</u>

Charakteristika predmetu:

Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a infromatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov: Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu Čísla, premenná a početové výkony s číslami má na

1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla v obore do 10 000, pri početových výkonoch s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V tematickom okruhu Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy majú žiaci v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy. Zoznamovať sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov.

V tematickom okruhu Geometria a meranie budú žiaci vytvárať priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel a zoznamovať sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Budú sa učiť porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznamovať sa jednotlivými dĺžkovými mierami a riešiť primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Tematický okruh Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika sa na 1. stupni ZŠ objavuje len v podobe úloh, ktoré budú žiaci na 1. stupni ZŠ riešiť manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom budú vytvárať rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvať, triediť a vytvárať súbory podľa danej vlastnosti), pozorovať frekvenciu výskytu určitých javov (udalostí) a zaznamenávať ju.

Z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky Tematický okruh Logika, dôvodenie, dôkazy na 1. stupni ZŠ budú žiaci riešiť úlohy, v ktorých posudzujú z matematiky a zo životných situácií.

Ciele predmetu:

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodne využívať tabuľky, grafy a diagramy .
- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne rozvíjať numerické zručnosti žiakov,
- na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore,
- riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou,
- systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie,
- spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa,
- podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú sebvýchovu a sebvzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte,
- v rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť.

Vyučovacie metódy:

- Práca s učebnicou

- Metódy objavovania
- Vysvetľovanie
- Rozhovor
- Diskusia
- Metódy písomných prác
- Samostatná práca
- Didaktické hry
- Problémové úlohy

Hodnotenie žiaka:

- Priebežné slovné
- Sebahodnotenie
- Klasifikácia výberových prác
- Povinné písomné práce
- Klasifikácia známku

Kompetencie:

- pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vie ich využiť na opis a riešenie problémov z reálnej situácie,
- vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnu sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov, zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov početových výkonov,
- rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch.
- vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov, usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi
- interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu,
- kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce.
- rozozná, pomenuje, vymodeluje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu,
 - pozná, vie opísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary,
 - rozozná a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine,
 - pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.
- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
- v jednoduchých prípadoch z reality a v matematike rozlíši istý a nemožný jav,

- zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorní ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery,
- v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia.

Ročník: prvý

Časová dotácia : 4 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 132

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prirodzené čísla 1 až 20	Prirodzené čísla 0 – 20. Počítanie počtu vecí, po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, o danom počte. Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie čísel 0 – 20. Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej, rovnako).	Žiak -utvára, vyznačuje, kreslí, oddeľuje, skupinu predmetov 1 – 20, -tvorí stúpajúcu (klesajúcu) postupnosť predmetov, čísel, -vie vymenovať stúpajúci aj klesajúci číselný rad, -vie porovnávať čísla do 20 podľa veľkosti, -rieši úlohy charakterizované vzťahmi „viac“, „menej“.
Sčítanie a odčítanie	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Oživenie slovnej úlohy kresbou . Tvorba matematického textu k numerickým úlohám. Riešenie rozsiahlejších úloh v tíme, aj so zberom vhodných údajov z reality.	-ovláda spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ 10, -využíva zručnosť sčítania, odčítania, doplnenia sčítancov v praxi, -dokáže objasniť jednoduchú slovnú úlohu kresbou, voľbou vhodného modelu, -zaznamenáva textovú súvislosť číslami a počtovými výkonmi.
Geometria	Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácie v rovine a v priestore. Spoznanie vnímateľných vlastností telies, rozlíšenie odlišných vlastností ukázaním, výberom, usporiadaním, slovne. Získanie prvých zručností v narábaní s rysovacími potrebami. Pozorovanie niektorých	-nakreslí, vymaľuje, vymodeluje geometrický tvar -vybuduje z kociek stavbu na základe modelu, -identifikuje niektoré rovinné a priestorové útvary na základe niektorých pozorovaných vlastností, -určí polohu na základe preberaných výrazov

	vlastností geometrických útvarov.	
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.	Vzbudenie záujmu žiakov o matematické činnosti prostredníctvom hier. Ukázať význam použitia tabuliek.	-vie rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov, -chápe význam použitia tabuliek, diagramov.

Ročník : druhý

Časová dotácia : 4 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 132

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 Zameniteľnosť sčítancov. Rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel. Doplnenie chýbajúceho čísla do súčtu. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie.	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Tvorba číselnej úlohy na základe textu. Výber počtového výkonu na základe textu. Tvorba matematického textu k numerickým úlohám. Riešenie rozsiahlejších úloh v tíme, aj so zberom vhodných údajov z reality.	Ovláda spamäti všetky spoje sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez základ 10. Využíva zručnosť sčítania a odčítania, doplnenia sčítancov v praxi. Dokáže vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie a odčítanie. Zaznamenáva textovú súvislosť s číslami a počtovými výkonmi.
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100 Prirodzené čísla 20-100. Počítanie počtu vecí, ...po jednom, po dvoch, po desiatich, utváranie skupín vecí, ...o danom počte. Čítanie a písanie čísel 20-100. Porovnávanie čísel.	Prirodzené čísla 20-100. Určovanie počtu vecí, ...po jednom, po dvoch, po desiatich, utváranie skupín vecí, ...o danom počte. Čítanie a písanie dvojciferných čísel. Riešenie úloh na porovnávanie.	Vyznačuje a oddeľuje skupinu predmetov daného počtu do 100. Vie vymenovať stúpajúci/klesajúci číselný rad. Určuje počty počítaním po jednom, po desiatich. Vie čítať a písať dvojciferné čísla. Orientuje sa v číselnom rade do 100. Porovnáva dvojciferné čísla. Rozloží dvojciferné číslo na desiatky a jednotky.
Geometria Bod, priamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke.	Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácie v rovine a priestore. Získanie zručnosti v manipulácii s rysovacími potrebami.	Vie označovať a rysovať priamku, úsečku. Vie označiť bod veľkým tlačeným písmenom a vyznačovať úsečky na priamke. Dokáže správne odmerať

Meranie dĺžky úsečky. Jednotka cm, dm, m. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky. Budovanie telies z kociek podľa vzoru, obrázka.	Pozorovanie niektorých vlastností geometrických útvarov.	danú dĺžku úsečky a presne ju narysovať. Vybuduje z kociek stavbu na základe modelu. Identifikuje niektoré rovinné a priestorové útvary.
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 Sčítanec, súčet, menšeneц, menšiteľ, rozdiel. Počítanie s pamäti. Riešenie úloh na sčítanie a odčítanie. Riešenie rovníc. Neznáma vo výraze, znak neznámej/rámik	Sčítanie a odčítanie v obore do 100 spamäti. Písomné sčítanie a odčítanie v obore do 100. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie do 100.	Vie spamäti sčítať/odčítať dvojciferné a jednociferné čísla v obore do 100 aj s prechodom cez základ 10. Dokáže riešiť všetky typy príkladov na sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel spamäti, náročnejšie písomne.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie Vyslovenie tvrdení o obrázkoch, posúdenie pravdivosti. Riešenie priamo/nepriamo sformulovaných úloh. Zápis údajov do tabuľky a znázornenie na diagrame.	Vzbudenie záujmu žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier. Ukázať význam použitia tabuliek a diagramov.	Vie rozlíšiť pravdivosť/neppravdivosť matematických výrokov. Chápe význam použitia tabuliek a diagramov.

Ročník : tretí

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 132

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	Zavedenie násobenia. Súvislosť medzi násobením a sčítaním. Nácvik násobenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.	Vedieť pohotovo počítať po 2, 3, 4, 5, Pochopiť násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov. Poznať znak násobenia (.). Vedieť spamäti všetky spoj násobenia v obore prirodzených čísel do 20. Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát.

		Vedieť násobiť číslom 1 a 0. Pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 1 000	<p>Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel v obore do 1 000.</p> <p>Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky.</p> <p>Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla v desiatkovej sústave.</p> <p>Číselná os.</p> <p>Nerovnice (propedeutika).</p> <p>Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 1 000.</p> <p>Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 1 000</p> <p>Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km.</p> <p>Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie</p>	<p>Vedieť čítať a písať trociferné čísla.</p> <p>Počítat' po tisíckach, stovkách, desiatkach, jednotkách.</p> <p>Rozložiť troj- a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne – t. j. vedieť zapísať pomocou jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok.</p> <p>Zobrazovať a porovnávať čísla na číselnej osi i pomocou znakov $>$, $<$, $=$.</p> <p>Riešiť v obore prirodzených čísel do 1 000 nerovnice .</p> <p>Riešiť slovné úlohy na porovnávanie v obore do 1 000.</p> <p>Ovládať jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km, násobky 10, 100, 1000, premena</p> <p>Vedieť porovnávať jednotky dĺžky.</p> <p>Vedieť pohoťovo premieňať jednotky dĺžky.</p>
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 1 000	<p>Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel.</p> <p>Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom.</p> <p>Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky.</p>	<p>Používať termíny súčet, rozdiel, súčin, podiel,...</p> <p>Vedieť sčítať a odčítať jednoduché príklady aj spamäti.</p> <p>Ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 1 000.</p> <p>Pohoťovo sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 1 000.</p> <p>Osvojiť si praktické sčítanie a odčítanie</p>

	<p>Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh.</p> <p>Tvorenie textov k numerickým príkladom.</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh.</p> <p>Riešenie slovných úloh s neprázdny</p>	<p>na kalkulačke v obore do 1 000. Vedieť urobiť kontrolu správnosti.</p> <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o.... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. <p>Riešiť zložené slovné úlohy typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. $a + b + c$ 2. $a - b - c$ 3. $a - (b + c)$ 4. $(a + b) - c$ 5. $a + (a + b)$ 6. $a + (a - b)$
Geometria	<p>Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch.</p> <p>Meranie väčších vzdialeností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - približne (napr. krokmi) - s presnosťou na metre. <p>Odhad dĺžky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kratšej v centimetroch (milimetroch) - dlhšej v metroch. <p>Rysovanie - základné zásady rysovania.</p> <p>Rysovanie priamok a úsečiek.</p> <p>Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom</p>	<p>Bod, bod v rovine, priamka, úsečka, leží, neleží, jednotka dĺžky (mm, cm, dm, m), meranie dĺžky, dĺžka úsečky, odhad - skutočnosť, vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnávanie,...</p> <p>Odmerať dĺžku úsečky v mm a cm. Odmerať a porovnať dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmeraním v m.</p> <p>Získať predstavu o dĺžke (vzdialenosti).</p> <p>Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky).</p>

		<p>Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky v mm. Zdokonaľovať rysovanie priamok a ich označovanie.</p>
	<p>Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek.</p>	<p>Narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti. Zväčšovať a zmenšovať rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik). Vedieť vytvárať z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka). Nakresliť plán stavby z kociek.</p>
<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p>	<p>Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnou činnosťou a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla.</p> <p>Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.</p>	<p>Vytvárať rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnou činnosťou i symbolmi na základe spoločnej /príp. rozdielnej/ charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Objaviť čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. Vedieť si vytvoriť systém pri vy-pisovaní možností Rozlišovať význam slov pravda, istá udalosť, možná udalosť, možná ale neistá udalosť, nemožná udalosť, nepravda, pravdivosť, nepravdepodobný vzhľadom k veku detí primerané nepriamo sformulované úlohy. Získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Zo získaných údajov vedieť zostaviť a prečítať tabuľku. Ovládať pojmy tabuľka, riadok, stĺpec,...</p>

Ročník: štvrtý

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne

Počet hodín za celý školský rok: 132

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Násobenie a delenie v obore násobilky do 100	<p>Násobenie a delenie v obore násobilky. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...) Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100. Komutatívnosť násobenia. Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie. Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom. Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ zložená slovná úloha, koľkokrát viac – o koľko viac, koľkokrát menej – o koľko menej, ... Riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie typu: 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané číslo niekoľkokrát typy úloh z predchádzajúceho ročníka. Tvorenie textov k numerickým príkladom Slovné úlohy na priamu úmernosť</p>	<p>Vedieť spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100. Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky. Ovládať algoritmus násobenia. Vedieť spamäti násobiť a deliť 10 a 100. Osvojiť si praktické násobenie a delenie na kalkulačke. Vedieť rozlíšiť a použiť správnu početovú operáciu v úlohách charakterizovaných pojmi koľkokrát viac, o koľko viac, koľkokrát menej, o koľko menej. Chápať súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie v obore násobilky do 100 typu: 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané číslo niekoľkokrát typy úloh z predchádzajúceho ročníka. Tvorenie textov k numerickým príkladom Slovné úlohy na priamu úmernosť. Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy</p>

	<p>Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore do 100.</p>	<p>k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na delenie v obore násobilky do 100: 1. Rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšiť dané číslo niekoľkokrát Vedieť riešiť jednoduchú slovnú úlohu typu: porovnanie podielom. Riešiť zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$. Matematizovať primerané reálne situácie. Riešiť slovné úlohy na priamu úmernosť. Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytvoriť slovnú úlohu k danému príkladu. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpo-veď. Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe s pomocou učiteľa.</p>
<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000</p>	<p>Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky. Sčítanie a odčítanie ako</p>	<p>Poznať algoritmus písomného sčítania a odčítania a vedieť ho pohotovo využívať pri výpoč-toch. Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Spamäti sčítať a odčítať jednoduchých prípadoch. Sčítať a odčítať prirodzené čísla na kalkulačke. Sčítať a odčítať primerané</p>

	<p>vzájom-ne opačné matematické operácie. Počítanie so zaokrúhľovanými číslami Skúška správnosti riešenia Riešenie slovných úloh. Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000. Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel. Riešenie jednoduchých nerovníc</p>	<p>troj a štvorciferné čísla spamäti. Sčítať a odčítať troj- a štvorciferné čísla pomocou kalkulačky. Chápať súvislosť medzi sčítaním a odčítaním, sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Vedieť približne počítať so zaokrúhľovanými číslami na desiatky a stovky. Skúška správnosti riešenia. Skúška správnosti, súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ, ... Vedieť urobiť kontrolu správnosti. Riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť všetky typy zložených slovných úloh aj za pomoci. Riešenie jednoduchých nerovníc, zaokrúhľovanie. Samostatne zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe. Matematizovať a znázorniť primerané reálne situácie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom.</p>
--	--	---

		<p>Riešiť zložené slovné úlohy typu:</p> <p>4. $a + b + c$ 5. $a - b - c$ 6. $a - (b + c)$ 7. $(a + b) - c$ 8. $a + (a + b)$ 9. $a + (a - b)$</p>
Geometria a meranie	<p>Základné zásady rysovania. Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán. Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán. Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Násobok dĺžky úsečky. Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak súdané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholova strán. Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre. Obvod trojuholníka - (len ako súčet veľkosti strán). Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice. Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky. Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek.</p>	<p>Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvere). Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky na priamke (v mm; v cm) a označovať ju. Označovať strany a vrcholy veľkým tlačeným písmom (písmenom A, B, C, atď.). Poznať vlastnosti štvorca, obdĺžnika a vedieť ich charakterizovať. Vedieť narysovať štvorec (obdĺžnik) vo štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany. Vedieť vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Vedieť vypočítať násobok dĺžky úsečky. Vypočítať a vedieť zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán. Narysovať ľubovoľný trojuholník a pomenovať jeho vrcholy a strany. Poznať vlastnosti trojuholníka (počet vrcholov, strán) Odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm, mm. Porovnať strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky. Vypočítať obvod trojuholníka ako súčet dĺžok</p>

		<p>strán.</p> <p>Poznať základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou.</p> <p>Vedieť narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom.</p> <p>Narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom a polomerom.</p> <p>Vedieť vyznačiť polomer kružnice. Vedieť premieňať jednotky dĺžky.</p> <p>Vedieť premieňať zmiešané jednotky dĺžky /napr. 4 dm 13 cm na mm/</p> <p>Vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa vzoru a podľa obrázka.</p> <p>Vytvárať a opísať vlastné jednoduché telesá z kociek.</p> <p>Nakresliť plán stavby z kociek.</p>
<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické aplikačné riešenie</p>	<p>Propedeutika vytvárania pravdivých a nepravdivých výrokov</p> <p>Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi.</p> <p>Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (proped.).</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.</p> <p>Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.</p>	<p>Vedieť primerane rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť výrokov.</p> <p>Vedieť vytvoriť pravdivé a nepravdivé tvrdenie.</p> <p>Vedieť zdôvodniť pravdivosť a nepravdivosť výrokov.</p> <p>Čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov.</p> <p>Vypočítať aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát.</p> <p>Vedieť riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy.</p> <p>Vedieť získavať a zhromažďovať potrebné údaje</p> <p>Čítať a vytvárať stĺpcový diagram zo získaných údajov.</p> <p>Riešiť slovné úlohy na násobenie s kombinatorickou motiváciou.</p>

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovaci jazyk	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Matematika a práca s informáciami <u>Informatická výchova</u>

Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť hľadať riešenia problémových úloh a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Informatická výchova poskytuje široký priestor na motiváciu žiakov a praktické projekty.

Ciele predmetu

Cieľom informatickej výchovy v 1. ročníku ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a

rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch. Dôraz sa pri tom kladie nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači.

Vyučovacie metódy

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe informatickej výchovy využívame najmä:

- riadený rozhovor
- výklad učiteľa
- problémová metóda
- rozprávanie
- demonštračná metóda
- prezentačná metóda
- kooperatívne vyučovanie
- heuristická metóda
- samostatná práca žiakov
- projektové, zážitkové vyučovanie

Hodnotenie žiaka

- Priebežné slovné hodnotenie
- Sebahodnotenie
- Prezentácia projektov a tém
- Klasifikácia známku

Kompetencie žiaka

V predmete Informatická výchova budú u žiaka postupne podporované a rozvíjané nasledujúce kompetencie (predmetové kompetencie sú spresnené a konkretizované v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu pre jednotlivé ročníky v podobe systematizovaného výkonového štandardu

kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- získava a spracováva nové informácie a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,

- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti

sociálne komunikačné kompetencie

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu uplatnenia,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti

kompetencie uplatňovať matematické myslenie

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov

kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- efektívne využíva IKT pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní a vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov,
- nadobudol schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe,
- vie algoritmickejšie myslieť a využívať tieto schopnosti v reálnom živote,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT

kompetencie riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- poznáva pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovania úrovne ich rizika,
- dokáže konštruktívne a kooperatívne riešiť konflikty

kompetencie sociálne a personálne

- efektívne spolupracuje v skupine, uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny vo vzťahoch

Ročník: druhý

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	Základné postupy pri práci s textom Ukladanie rôznych informácií do súborov Jednoduché nástroje na úpravu textov – veľkosť, farba, hrúbka písma Dodržiavanie základných zásad písania textu	Žiak vie: - samostatne napísať, prepísať jednoduchý text - upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie - upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma - používať nástroje na úpravu textov - učí sa zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäkčene, číslice
	Prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávanie grafických informácií Základy kreslenia v grafickom prostredí (kreslenie voľnou rukou) Používanie jednoduchých nástrojov (ceruzka, štetec, guma, paleta, výplň, pečiatky a pod.) Kombinácia textu a obrázka Úprava obrázkov (kopírovanie, otáčanie)	Žiak vie: - sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora - samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore - samostatne, ale i podľa návodu nakresliť obrázok s využitím nástrojov - samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie,) - vie nakresliť obrázok pomocou geometrických tvarov
	Pomocou IKT realizovať čiastkové úlohy a výstupy z vyučovania Prezentovanie výsledkov vlastnej práce	Žiak vie: - samostatne odprezentovať svoju prácu
Komunikácia prostredníctvom IKT	Spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete Detské webové stránky (omaľovánky, online hry, rozprávky)	Žiak vie: - napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky - pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou - si samostatne spustiť hru z internetu
	55 Bezpečnostné riziká pri práci s internetom Zásady správania sa na	Žiak vie: - rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné,

	portáloch Základy netikety na internete	náučné - rozpoznat' neblahé vplyvy stránok propagujúcich násilie a s erotickým zameraním
Postupy, riešenie problémov, algoritmicke myslenie	Skladanie podľa návodu v detskom programovacom jazyku Skladanie pomocou malých obrázkov – prilepenie, odstraňovanie, kopírovanie obrázkov	Žiak vie: - riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí - vie skladať scény pomocou malých obrázkov – prilepenie, odstraňovanie, kopírovanie obrázkov
Princípy fungovania IKT	Možnosti vstupných a výstupných zariadení Monitor, tlačiareň, myš, klávesnica, reproduktory, slúchadlá	Žiak vie: - vymenovať základné časti počítača - samostatne zapnúť a bezpečne vypnúť počítač - pracovať s myšou, klávesnicou, chápe rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, pozná rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím - s pomocou učiteľa vie používať tlačiareň - pracovať so slúchadlami (zapojenie, hlasitosť)
	Základné zručnosti pri práci so súbormi a priečinkami Vytváranie priečinkov, ukladanie súborov do priečinkov	Žiak vie: - vytvoriť nový priečinok so svojim menom - uložiť súbor (obrázok) do priečinka
Informačná spoločnosť	Využitie IKT v bežnom živote Vzdelávacie programy a hry v škole Vzdelávacie programy a hry vo voľnom čase	Žiak vie: - spúšťať a ovládať výukové programy a hry
	Zodpovedné používanie interaktívnych médií Zásady správania sa na internete	- je oboznámený so zásadami správania sa na internete

Ročník: tretí

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
-----------------	-------------------	-------------------

Informácie okolo nás	Základné práce s grafickým editorom Kreslenie obrázka v jednoduchom grafickom editore – efektívne využívanie nástrojov editora.	Žiak vie: - nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov - samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie) - upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore
	Základné práce s textovým editorom Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu. Kopírovanie mazanie, presúvanie. Vkládanie obrázkov do textu.	Žiak vie: - samostatne napísať, prepísať jednoduchý text - samostatne text uložiť a otvoriť - upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie, vkladať obrázky do textu
	Základy práce s mutimédiami Práca s multimédiami. Spúšťanie zvukov z CD a internetu.	Žiak vie: - narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť - zvuk nahráť prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť
Komunikácia prostredníctvom IKT	Internet Poznať využitie nástrojov internetu. Oboznámenie sa s pojmami webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie. Práca na detských webových portáloch. Vyhľadávanie informácií na webe ako zdroja zábavy. Vyhľadávanie informácií na webe ako zdroja textových a obrazových informácií.	Žiak vie: - vyhľadať informácie a obrázky na internete a vie ich správne použiť, upraviť vo vhodnom prostredí, - pracovať s kľúčovým slovom - rozumie odkazom, - pohybovať sa po stránkach, - stiahnuť hru z webu.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	Skladanie podľa návodu v detskom programovacom jazyku Získanie základov algoritmického myslenia. Algoritmické hry, riešenie hlavolamov	Žiak vie: - riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí - skladať scény pomocou malých obrázkov – prilepenie, odstraňovanie, kopírovanie obrázkov.

		<ul style="list-style-type: none"> - pracovať s návodmi, popisovať návod pomocou obmedzenej množiny slov, zostavovať pravidlá správania sa objektov.
Princípy fungovania IKT	<p>O počítači Vstupné a výstupné zariadenia počítača.</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymenovať základné časti PC, - pozná niektoré prídavné zariadenia a ich využitie.
	<p>Ovládanie počítača Práca s CD Využitie softvéru v rôznych oblastiach. Spúšťanie hry z CD a internetu. Ovládanie jednoduchých hier</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládať samostatne výučbový SW - spustiť a ovládať CD, DVD cez tento počítač
	<p>Súbory a priečinky Vytvorenie a ukladanie priečinkov.. Uloženie, otvorenie zrušenie a premenovanie súborov a priečinkov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vytvárať a pomenovať priečinky, otvoriť, ukladať do priečinkov, premenovať, zrušiť - pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky)
	<p>Tlačiareň Výstupné zariadenie počítača. Oboznámenie sa s prácou na tlačiarni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samostatne používať tlačiareň - dokáže dokument (fotografiu, obrázok) vytlačiť na tlačiarni
	<p>Základné pravidlá správania sa v učebni</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržiavať zásady správneho sedenia pri PC, bezpečného správania sa, hygienické pravidlá.
Informačná spoločnosť	<p>Základné pravidlá práce na Internete Bezpečné správanie, ochrana počítača. Oboznámenie sa s prostredím detskej webovej stránky a bezpečným správaním na internete. Základy slušného správania na internete.</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základné pravidlá práce s Internetom - chápe základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD... - je oboznámený s nebezpečenstvom zverejňovania vlastných údajov - prečo a pred kým treba chrániť počítač

	Možnosti uplatnenia počítača v živote	Žiak vie: - pozná možnosti uplatnenia počítača v bežnom živote.

Ročník: štvrtý

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Informácie okolo nás	Práca s textovým editorom MS Office – Word Práca s obrázkami. Tvorba tabuliek Práca s textom a obrázkom Kopírovanie textu	Žiak vie: - vkladať WordArt, klipart, obrázkov, - vytvoriť jednoduchú tabuľku – vypísať ju, - použiť TAB – tabulátor, - vedieť vytvoriť tabuľku podľa predlohy, - napísať krátky text a doplniť ho vhodným obrázkom, - dodržiava základné zásady písania textu, vie kopírovať, mazať a presúvať...
	Práca s multimédiami Prehrávač - Audacity	Žiak vie: - zapojiť mikrofón, nahráť zvuk prostredníctvom mikrofónu. - zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty.
	Práca s grafickým editorom. Práca s programom LogoMotion Tvorba animácií	Žiak vie: - spustiť program. - pozná a vie pracovať s prostredím programu, - vytvoriť jednoduchú prezentáciu, pohyb animovaných obrázkov
Komunikácia prostredníctvom IKT	E-mail, Poštový program Zavinač E-mailová adresa Adresár a jeho využitie Posielanie a prijímanie správ Ochrana osobných údajov.	Žiak vie: - s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku, - vytvoriť si adresár, - správne používať jednoduché zásady písania e-mailov, - pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov, - správne posielat' a prijímať

		jednoduchých listov
	<p>Internet Práca s textom, obrázkami na internete Práca s oknami Vyhľadávanie informácií</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať obrázky na internete, ukladať ich, kopírovať ich do MS Word, - pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD, - pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého, - Vedieť vyhľadať informácie a správne ich použiť, práca s kľúčovým slovom, vedieť vybrať vhodnú informáciu.
<p>Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie</p>	<p>Algoritmus Základy algoritmického myslenia. Algoritmické hry, riešenie hlavolamov Rozvoj logického a tvorivého myslenia Riešenie problémov</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí, - navrhnúť postup riešenia, nájsť a opraviť chybu v návode, vedieť zoradiť kroky v správnom poradí, - skladať podľa návodu (stavebnice, hlavolam, origami,...) - hrať logické hry.
<p>Princípy fungovania IKT</p>	<p>Mikrofón a slúchadlá USB – kľúč</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popísať na čo slúžia: mikrofón a slúchadlá. - pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť - pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky)
<p>Informačná spoločnosť</p>	<p>Bezpečnosť pri práci Bezpečnostné predpisy a pravidlá pri práci v učebni.</p> <p>Bezpečnosť na internete</p> <p>IKT v škole Poznať informačné technológie v škole.</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšiť vedomie ochrany zdravia svojho, aj svojich spolužiakov - osvojiť si základné pravidlá v učebni. - práca s internetovou stránkou- www.bezpecnenainternete.sk http://www.ovce.sk/ Správanie sa na internete. <p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná využitie komunikačných možností IKT v škole,

	Objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety. Didaktické hry	- ovláda jednoduché hry a výukové programy CD, internetu, - didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií (matematické hlavolamy, hádanie slov, doplňovanie písmen)
--	---	---

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Príroda a spoločnosť <u>Prírodoveda</u>

Charakteristika predmetu:

Predmet prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Ciele predmetu :

Cieľom predmetu je kognitivizácia na základe empirických skúseností a vytvorenie pozitívneho vzťahu ku svetu a životu. Naučiť dieťa myslieť a rozvíjať jeho mysliaci potenciál smerom k logickým vzťahom, operáciám a následne vyvodeným záverom so schopnosťou správneho vyhodnotenia. Žiaci tvoria pojmy na základe pokusov, čím sa verifikuje ich obsah a použitie, čo je vstupom do abstraktného terminologického myslenia. Tento proces vzniká zo záujmu, čím sa rozširuje poznatkový rozsah ako základ pre formovanie budúcich postojov.

Postoje na základe overovania vytvárajú skutočný názor, pohľad na svet a ochranu jestvujúceho.

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň.

Prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne
- opisovaniu, porovnávaníu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu

Vyučovacie metódy:

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie, výklad)
- demonštračné (pozorovanie predmetov, javov, demonštrácia pokusov, projekcia statická a dynamická)
- metódy práce s učebnicami, knihami a textovým materiálom
- motivačné (rozprávanie, rozhovor, demonštrácia)
- diagnostické (metódy ústneho a písomného preverovania a klasifikácie)
- metódy samostatnej práce žiakov (heterodidaktické, autodidaktické)

- bádateľské, výskumné, problémové
- metódy vnímania javov
- metódy tvorivej aktivity, frontálne pokusy
- metódy objavovania a riadeného objavovania

Hodnotenie žiaka:

- priebežné slovné hodnotenie
- klasifikácia známku
- prezentácia projektov

Kompetencie:

- vie vymenovať členov rodiny, pozná pravidlá fungovania ich rodiny
- rozlišuje kultúrne a jazykové rozdiely rodín rôznych kultúr
- porovnáva rozdiely medzi dňom a nocou
- určuje na ciferníku hodiny
- poznáva časti dňa, identifikuje činnosti súvisiace s časťami dňa
- pozná vonkajšie orgány ľudského tela
- opisuje situácie vyvolávajúce pocit šťastia
- pozná tradície vo vlastnej rodine, vie ich opísať
- rozpoznáva znaky plynného, kvapalného a pevného skupenstva hmoty
- vie opísať zmeny prírodných javov v rámci ročných období
- vie identifikovať spoločné a rozdielne znaky zvierat, vie ich začleniť do skupín
- vie charakterizovať vlastnosti rastlín v skupinách
- vie identifikovať zmeny ovocného stromu od kvetu k plodu
- vie identifikovať spoločné a rozdielne znaky vodných rastlín a vodných zvierat
- rozumie potrebe ochrany vodných zdrojov
- pozná zákonitosti vesmíru

Ročník : prvý

Časová dotácia : 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok : 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zmeny v prírode Cyklus stromu Projekt: Prečo padá list zo stromu Kalendár prírody	Druhy stromov, listy stromov Na základe listov porovnávanie stromov Ročné obdobie, mesiace v roku, charakteristiky počasia, poľné plodiny, ovocie a zelenina	Žiak - dokáže porovnať listy jednotlivých stromov (lipa, breza, javor) - pozná druhy stromov na základe listov - vie zaznamenávať počasie podľa znakov

		-vie, ako sa menia ročné obdobia rozpoznáva druhy ovocia a zeleniny
Osobná hygiena a psychohygiena Denný poriadok žiaka Projekt Zostavenie jedálneho lístka na týždeň Čistota tela Zdravá výživa Potraviny, ktoré človeku škodia Potraviny dôležité pre zdravie Príprava zeleninového šalátu	Pravidelné stravovanie , striedanie práce a odpočinku, správne stolovanie. Hygiena človeka, zásady. Zásady zdravej výživy.	Poznať pravidlá pravidelného Stravovania. Vysvetliť dôvody striedania práce a odpočinku. Uviest' príklady správneho a nesprávneho stolovania. Vedieť správne použiť zubnú kefku. Vysvetliť význam osobnej hygieny. Uviest' príklady potravín, ktoré sú zdravé pre človeka a ktoré nie
Plynutie času Čas a jeho trvanie Hodiny	Objektívny a subjektívny čas	Vysvetliť plynutie času. Porovnať objektívny a subjektívny čas. Poznať celé hodiny.
Zvieratá Voľne žijúce zvieratá Domáce zvieratá Domáce vtáky	Definovať voľne žijúce zvieratá, poznávať ich, čerpať poznatky z edukačných CD. Definovať domáce zvieratá, poznávať ich, čerpať poznatky z encyklopédií , uskutočniť pozorovanie na hospodárskom dvore. Definovať domáce vtáky, poznávať ich, čerpať poznatky z encyklopédií , uskutočniť pozorovanie na hospodárskom dvore.	Pracovať s encyklopédiou Diskutovať na tému ako sa pohybujú zvieratá Klasifikovať domáce zvieratá podľa znakov
Rodina Moja rodina	Členovia rodiny.	Vymenovať členov rodiny.
Voda a rastliny Voda a človek	Rastliny v zime	Porozprávať ako sa treba starať o rastliny v zime. Význam pitného režimu. Odpadové vody.
Rastliny a semená Semenó Záhradné semená	Vedieť zasadiť semeno, pozorovať jeho klíčenie, opísať tento proces	Vedieť zasadiť semeno. Opísať pri pozorovaní ako klíči semeno.
Hmota Ľudia a veci Je vzduch hmota	Ručná a strojová výroba Materiály na výrobu Vlastnosti hmoty	Na základe zmyslových vnemov určiť rôzne druhy hmoty

Ročník : druhý

Časová dotácia : 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok : 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hmota Jeseň a vzduch Ako dlho trvá stavba domu?	Vietor je pohyb vzduchu. Vzduch je hmota. Rozprávka o troch prasiatkach z hľadiska technológie stavby. Stavba, remeselníci, staveb. materiál, stroje a náradie	Vie pripraviť experiment, ktorým dokáže, že vzduch je hmota. Opíše, čím je zaujímavý vietor na jeseň a porovná ho s vetrom v iných ročných obdobiach. Vymodeluje domček podľa rozprávky. Postaví múrik alebo domček zo skladačky.
Zelenina a ovocie Ovocie, čo ukrýva plod? Zelenina	Plod, semeno. Kôstkovice, bobule, malvice. Konzervácia ovocia. Zelenina koreňová, listová, plodová. Uskladňovanie zeleniny.	Vie roztriediť ovocie podľa semien. Schematicky zakreslí zloženie plodu. Vytvorí pojmovú mapu: plody, zelenina, ovocie. Pozoruje a zapisuje zmenu plodu semena počas 4 týždňov, urobí závery z pozorovania. Roztriedi zeleninu podľa znakov.
U lekára Úraz a choroba U lekára Lekári – špecialisti Chrup Správna životospráva- projekt	Úraz, choroba, lekárnička. Druhy teplomerov. Očný, ušný, krčný, zubný lekár Detský a dospelý chrup, príčina kazov, ústna dutina. Správne hygien. návyky, pohyb na čerstvom vzduchu, spánok. Pracovné dni, dni pracovného pokoja. Dovolenka, prázdniny. Kalendár, voľný čas.	Rozpozná rozdiely a súvislosti v pojmoch úraz a choroba. Vymenuje úrazy a choroby. Pozná základný obsah lekárničky. Opíše návštevu u lekára. Zmeria teplotu teplomerom. Diskutuje o lekárskej ambulancii. Opíše správne čistenie ústnej dutiny. Osvojí si hygienické návyky Vie sa orientovať v kalendári
Voda Voda a jej znečistenie Projekt: Zdravá škola	Farba, chuť a vôňa vody. Užitočnosť a škodlivosť vody	Pripraví experiment: akú chuť má voda? Pripraví experiment: čo sa vo vode rozpustí a nerozpustí? Uvedie návrh, ako zabráni

		znečisteniu vody.
Cyklus stromu V parku V lese Rastliny v parku a v lese	Ihličnaté a listnaté stromy. Rastliny a živočích v lese. Význam lesa pre človeka. Podmienky pre rast rastlín.	Navrhne riešenie na ochranu parku. Rozozná ihličnaté a listnaté stromy. Určuje stromy podľa atlasu rastlín. Diskutuje, čo nám dáva les, ako sa máme správať v lese. Zdôvodní, či potrebujú rastliny vodu a vzduch. Vyhľadá informácie z encyklopédie.
Rastliny a semená Živá a neživá príroda Rastliny v mojom okolí Kde sa stratili listy spadnuté zo stromov? Prečo nerastú rastliny pod mohutnými stromami?	Prvky živej a neživej prírody. Časti rastliny.	Zakreslí rastlinu a jej časti. Pozoruje a zapisuje dlhodobý rast rastliny. Pozná vybrané rastliny vo svojom okolí. Určí rastliny podľa atlasu rastlín. Vyhľadá informácie v odbornej literatúre.

Ročník: tretí

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch	Vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov	Žiak vie určiť vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov Vie zdôvodniť zmeny vlastností látok: topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia

Technika, technické objavy	<p>Meranie kvapalín, odmerný valec, filter na vodu</p> <p>Hmotnosť, čas</p> <p>Fyzikálne veličiny teplotu, silu</p> <p>Medzinárodné jednotky fyzikálnych veličín</p> <p>Technika okolo nás</p> <p>Páka , kladka, naklonená rovina, prevody ozubených kolies</p> <p>Elektrická energia</p>	<p>Žiak vie odmerať objem kvapalín podľa odmerného valca, Zostrojil filter na čistenie vody.</p> <p>Vie odmerať hmotnosť.</p> <p>Odmerať teplotu vody, vzduchu ľudského tela, teplomerom, rozumieť znamienku : + a – pri označovaní teploty</p> <p>Uviest tri príklady pôsobenia sily v našom živote .</p> <p>Odmerať silu. Zosumarizovať do tabuľky.</p> <p>Pripraviť experiment na zistenie podmienok zmeny látok. Porovnávať vlastnosti látok, sily, hmotnosti žiakov v triede.</p> <p>Vie použiť medzinárodné fyzikálne veličiny.</p> <p>Žiak vie zdôvodniť význam techniky v našom živote.</p> <p>Vie princíp fungovania jednoduchých strojov. Vie zostrojiť pri modelovaní funkčný model zariadení, ktoré obsahujú jednoduché stroje.</p> <p>Žiak vie vysvetliť význam elektrickej energie . Zostaviť jednoduchý elektrický obvod.</p>
Živé organizmy	<p>Človek - hlavné vonkajšie časti ľudského tela Podmienky pre život človeka</p> <p>Živočíchy - vonkajšie časti, pohyb, podmienky života živočíchov</p>	<p>Vedieť pomenovať časti ľudského tela a vie ich schematicky znázorniť</p> <p>Vedieť vysvetliť vzťah človeka, vody, vzduchu a pôdy.</p> <p>Žiak vie pomenovať vonkajšie časti živočíchov.</p>

Slnko, Zem, planéty obiehajúce okolo Slnka	Otáčanie Zeme okolo svojej osi Slnko a slnečná sústava Slnko a život na Zemi Počasie	Žiak vie vysvetliť otáčanie Zeme okolo svojej osi. Žiak dokáže vysvetliť orientačne solárny systém. Vedieť vymenovať význam Slnka pre život. Vedieť popísať počasie a dôsledky.
Podmienky života na Zemi	Slnečné žiarenie a živé organizmy Abiotické zložky a faktory životného prostredia Rozmanitosť podmienok života na Zemi Adaptácia živých organizmov na životné podmienky a ich zmeny Biotické faktory prostredia	Vedieť pomenovať význam zelených rastlín pre planétu. Vedieť vymenovať troch zástupcov a ich vplyv. Vedieť určiť rôzne podmienky života na Zemi. Vedieť tri faktory pre existenciu života. Vedieť pomenovať čo najviac negatívne ovplyvňuje životné prostredie.
Prírodné spoločenstvo – ekosystém	Ekosystém – lúka, les, rybník, more Zmeny ekosystému Prírodniny a ľudské výrobky	Vedieť vymenovať zástupcov a prostredie každého ekosystému. Vedieť povedať, čo môže spôsobiť zmenu.

Ročník: štvrtý

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za celý školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
ZHRNUTIE POZNATKOV Z 3. ROČNÍKA Veci okolo nás a fyzikálne veličiny Z neživej prírody	Objem, čas, teplota, sila, hmotnosť, meracie prístroje, základné jednotky, živá a neživá prírodniny	Žiak vie merať a používať veličiny objemu, času, teploty, sily a hmotnosti a ich skratky Vie rozlišovať podľa základných znakov zástupcov živej a neživej prírody. Vie opísať stavbu rastlinného a živočíšneho tela.
	Osvojenie základných	Vedieť opísať na základe

<p>ZEM, SLNKO A HVIEZDY VO VESMÍRE</p> <p>Magnet a jeho pôsobenie na predmety Gravitačný zákon Zem a jej družice Fázy Mesiaca Slnčná sústava a Slnko Hviezdy Striedanie dňa a noci Letný a zimný deň</p>	<p>pojmov Pôsobenie magnetu na predmety z rôznych látok. Magnetické pole. Gravitačná sila. Gravitačné účinky Zeme. Striedanie dňa a noci ako dôsledok otáčania Zeme okolo svojej osi. Otáčanie Zeme okolo Slnka. Letný a zimný deň. Zem a jej družice. Prenikanie človeka do vesmíru Mesačné fázy, Slnčná sústava, planéty, mesiace, hviezdy, asteority Zemská os, striedanie dňa a noci Striedanie leta a zimy</p>	<p>pokusov pôsobenie magnetickej sily a jej vplyv na rôzne materiály Vysvetliť závislosť gravitačnej sily od hmotnosti priťahujúcich sa predmetov a vedieť aplikovať na Zem a vesmírne telesá Utvoriť si predstavu Slnčnej sústavy Vedieť vymenovať planéty Vedieť opísať striedanie dňa a noci Vytvoriť si predstavu striedania ročných období</p>
<p>PODMIENKY ŽIVOTA NA ZEMI</p> <p>Význam slnečného žiarenia pre rastliny a živočíchy Význam vzduchu, význam vody a pôdy pre život Rozmanitosť životných podmienok na rôznych miestach Zeme</p>	<p>Význam slnečného žiarenia, vody, vzduchu a pôdy pre rastliny a živočíchy, závislosť života od vonkajších podmienok, zmeny v prírode počas roka, potravinový reťazec Dusík, kyslík, CO₂, vodná para, vzduchoprázdno, vietor Cyklický obeh vody, sladká a slaná voda, vodná para, ľad, sneh, morské R a Ž, sladkovodné R a Ž Pôda, humus, zvetrávanie. Druhy pôdy. Prispôsobenie stavby tela prostrediu a spôsobu života (počas roka) pri vybraných typoch živočíchov a rastlín. Hospodársky význam týchto živočíchov a rastlín pre človeka.</p>	<p>Vedieť vysvetliť význam slnečného žiarenia pre život Vedieť pomenovať časti vzduchu a vplyv pre organizmy Vedieť opísať obeh vody v prírode a jeho význam pre existenciu Vedieť opísať význam pôdy a potrebu jej ochrany Opísať rozmanitosť podmienok života rastlín a živočíchov u nás a na rôznych častiach Zeme. Vymenovať po dve rastliny a dva živočíchy, ktoré žijú v severných a južných krajinách. Na vybranom type rastliny a živočicha opísať prispôsobenie tela prostrediu</p>
<p>ŽIVOČÍCHY</p> <p>Mačka domáca, Krt podzemný Srniec lesný, Bažant obyčajný Lastovička domová, Kačica divá Kapor obyčajný, Šťuka severná Mlynárik kapustový, Včela medonosná,</p>	<p>Stavba tela, mäsožravec, spôsoby obživy, špecificky vyvinuté orgány, Bylinožravce, prežúvanie, hrabavý vták, sťahovavý vták, hmyzožravý, vodný vták, prispôsobenie tela životným podmienkam Hmyz, škodca, vývoj kontrast s úžitkovou hodnotou,</p>	<p>Vedieť opísať vonkajšiu stavbu tela jednotlivých živočíchov vo vzťahu k získavaniu potravy a prostrediu. Špecifické zmysly vyvinuté vzhľadom k prostrediu Vedieť opísať život počas roka Uviest' príklady hospodársky významných živočíchov.</p>

Dážďovka obyčajná	spoločenstvo, opis tela Nižší živočích, život pôde, špecifické orgány, význam	Pochopiť diverzifikáciu a jedinečnosť
RASTLINY Lekno biele, Zárúžlie močiarne Skalničník výhonkatý, Veternica hájna Lipa veľkolistá, Hrach siaty	Rastliny vodného prostredia, trváca rastlina, zákonom chránená, Suchomilná rastlina, bylina, trváca rastlina Drevina, viacročná rastlina, bylina, jednoročná rastlina	Vedieť opísať rastlinné telá Na vybranom type rastliny opísať prispôsobenie tela životnému prostrediu. Vedieť porovnať úžitkovosť a neúžitkovosť rastlín Pochopiť rozdiel medzi jednoročnou a trvácou rastlinou
ČLOVEK A JEHO ŽIVOTNÉ PROSTREDIE Životné prostredie Časti ľudského tela Dýchanie, príjmanie potravy Vylučovanie, rozmnožovanie Vznik a vývoj človeka Ochrana človeka	Základná odlišnosť človeka od ostatných živočíchov, životné prostredie človeka (prírodné, sociálne), existenčné požiadavky človeka na podmienky prírodného prostredia, stavba a funkcia dýchacích, tráviacich, rozmnožovacích ústrojov, vylučovanie, krvný obeh, zmysly, vývoj človeka Ochrana zdravia	Vedieť odlíšiť človeka zo živočíšnej ríše Vedieť popísať a porozumieť stavbe ľudského tela, funkcií jednotlivých orgánov, význam zdravého života, Pochopiť oplodnenie, vývoj a vznik života Poznať škodlivé látky ohrozujúce život Vedieť ako sa starať o zdravie človeka a životné prostredie
TECHNIKA A MY Posúvanie a premiestňovanie predmetov Elektrická energia- význam, spotrebiče Elektrické obvody Vodiče a izolanty Bezpečnosť	Jednoduché technické prostriedky, založené na fyzikálnom princípe jednoduchých mechanizmov (páka, kladka , rovina) Význam el. energie, výroba, spotrebiče Elektrický obvod Elektrické vodiče a izolanty Bezpečnosť s elektrickými spotrebičmi a zdrojmi	Vedieť použiť jednoduché technické mechanizmy v praktickom živote Pochopiť význam elektriny pomoc a jeho nebezpečnosť Vedieť vymenovať vodiče, nevodiče Vedieť zapojiť el. obvod Vedieť opísať spôsob bez- pečného zaobchádzania s el.
ROZMANITOSŤ PRÍRODY A JEJ POZNÁVANIE Rozmanitosť prírody a jej poznávanie Druhy rastlín Druhy zvierat – stavovce, bezstavovce	Vyvodenie základných pojmov rastlinnej a živočíšnej sústavy na základe porovnávania Základné poučenie o rastlinných a živočíšnych druhoch a ich mená. Priradenie základných názvov sústavy rastlín a živočíchov ku konkrétnym príkladom: živočích , stavovce (cicavec, vták, plaz, obojživelník, ryba) , bezstavovce (napr. hmyz)	Vedieť používať správne pomenovanie druhov rastlín, húb a živočíchov. Pomenovať rastlinné druhy na obrázku v učebnici, vybrané druhy v atlase a v regióne. Triediť rastliny na semenné a výtrusné, určiť rozdiel medzi nimi. Triediť živočíchov na stavovce a bezstavovce – ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce.

		Vedieť stručne charakterizovať tieto skupiny živočíchov.
PRÍRODNÉ SPOLOČENSTVO LES Les s listnat. a ihľč. stromami, kry, byliny, huby Lesné živočíchy Význam lesov	Poznať vybrané typy lesných stromov, rastlín v lesnom poraste a húb, rozlišovať podstatné rozdiely medzi ihličnatými a listnatými stromami; poznať vybrané typy lesných živočíchov a vedieť vysvetliť vzťahy medzi nimi Chápať zmeny v priebehu celého života lesa i počas ročných období; Jedlé a jedovaté huby	Vysvetliť odlišnosti ihličnatých, listnatých a zmiešaných lesov. Vedieť opísať jednotlivé stromy Poznať na obraze, modeli, najznámejšie jedlé a jedovaté huby (hríb, kuriatko, bedľa, pečiarka, muchotrávka) Opísať na obraze vybrané typy lesných živočíchov, ich spôsob života Vysvetliť význam lesa a jeho ochranu
CHRÁNIME SVOJE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE Ochrana životného prostredia činnosťou človeka v domácnosti Nepriaznivé účinky znečisteného ovzdušia	Vzťah človeka k prírode, základné zásady správania v prírode, príklady prospešných a škodlivých zásahov človeka do prírodného prostredia. Ochrana životného prostredia činnosťou človeka v domácnosti. Globálne problémy ľudstva – úbytok ozónovej vrstvy, kyslý dážď, otepľovanie Zeme. Chránené rastliny, živočíchy a územia na Slovensku.	Uviesť spôsoby ochrany život. Prostredia správnu činnosťou človeka v domácnosti. Uviesť príklady surovín so spotrebného odpadu (hliníkové plechovky, papier, sklo PVC). Vysvetliť, ako priemyselné spracovanie týchto surovín prispieva k záchrane životného prostredia. Poznať globálne problémy ľudstva (úbytok ozónovej vrstvy, kyslý dážď, otepľovanie Zeme).

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk Vzdelávacia oblasť Predmet	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský Príroda a spoločnosť <u>Vlastiveda</u>
--	--

Charakteristika predmetu:

Vlastiveda je predmet, ktorý zahŕňa oblasť vzdelania venovanú poznávaniu svojej vlasti, svojho kraja, regiónu a samotnej obci.

Vlastiveda na 1.stupni ZŠ je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmov z rodnej krajiny (okolie školy a bydliska).

S tým súvisí aj poznanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, či už školy alebo partie kamarátov. Poznanie svojej krajiny v časových premenách jednotlivých ročných období s dôrazom na starostlivosť o bezpečnosť a zdravie vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Vhodné je realizovať vychádzky s vlastivedným námetom, ktorá má motivačný charakter.

Ciele predmetu:

Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, rozprávání, pozorování, skúmaní, žiaci získavajú vzťah k rodnému kraju – kraju, v ktorom žijú. Vo vyučovaní vlastivedy v 2. Ročníku je cieľom, aby žiaci vedeli rozprávať o svojom rodnom kraji (krajine svojho okolia). Pomenovať jeho jednotlivé prvky – časti. Primerane veku odlišiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme majú žiaci použiť poznatky zo svojich pozorování a skúseností.

Žiaci majú dokázať pomenovať a odlišiť, čo vytvorila príroda a čo človek. Rozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni. Orientovať sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní rodného kraja sa žiaci pútavou formou oboznámia so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky. Dozvedieť sa pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska. Porovnávať jednotlivé oblasti s rodným krajom.

Vyučovacie metódy:

- Deduktívne metódy.
- Induktívne metódy.
- Opis.
- Výklad.
- Pozorovanie.
- Problémový výklad.
- Kooperácia.
- Metódy práce s knihou.
- Metódy práce s encyklopédiou
- Bádateľské metódy

Hodnotenie žiakov:

- priebežné slovné hodnotenie
- klasifikácia známku

Kompetencie:

Učebný predmet vedie žiakov k rozvíjaniu komunikatívnej kompetencie tým, že umožňuje prezentáciu slovnú alebo písomnú navštívenej oblasti na Slovensku alebo interpretácii prečítanej alebo vypočutej povesti, piesne, básne viažucej sa k regiónu alebo ku Slovensku.

Učivo o Slovensku rozvíja aj čitateľskú gramotnosť tým, že jednak žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborného textu, ale taktiež majú možnosť rozvíjať si schopnosť opisu obrázkov, diagramov, kresieb a pod. Ďalšou dôležitou kompetenciou je rozvíjanie kultúrnej kompetencie, pretože učebný predmet dáva predpoklad pre tvorbu projektov a tímovej práce.

Ročník : druhý

Časová dotácia : 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok : 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Môj rodný kraj- kraj, kde žijem	Začíname s vlastivedou. Vlastivedná vychádzka. Škola a jej okolie. Moja trieda.	Žiak vie nakresliť cestu do školy. Povrch, lesy, lúky, polia. Pozná funkciu predmetu. Rozlišuje pojmy škola, trieda a vie ich charakterizovať, porovnať.
Premeny okolo nás	Kalendárny rok. Školský rok. Čo vytvorila príroda. Čo vytvoril človek.	Vie vymenovať odlišnosti kalendárneho a školského roka. Vie vymenovať mesiace, počty dní. Dokáže rozlišovať a vymenovať prírodniny a ľudské výtvyry.
Cesta do školy a domov	Cesta do školy. Tieň smeruje na sever. Svetové strany. Orientácia v okolí. Povrch – lesy, polia, lúky, záhrady, parky, rieka, potok. Pozorujeme oblohu – pranostiky, počasie, predpoveď počasia, Slnko, Mesiac, hviezdy. Životné prostredie – starostlivosť o naše okolie.	Vie vymenovať svetové strany, orientovať sa v okolí poľa nich. Rozlišuje okolité druhy povrchov, vie ich triediť podľa obrázkov a zakresliť do plánu. Sleduje predpoveď počasia, pozná značky a vie zaznamenať počasie podľa vlastného pozorovania. Rozlišuje pojmy Slnko, Mesiac, hviezdy a vie k nim priradiť obrázky. Dbá o čistotu svojho okolia.
Čo sa deje v našom okolí	Kalendár – jar, leto, jeseň, zima. Moje mesto.	Vie stručne charakterizovať ročné obdobia. Vie stručne porozprávať

	Ľudia v mojom okolí. Naši predkovia – rodáci, sochy, pamätné miesta, povesti, piesne, šport, kultúra. Tiesňové linky.	o súčasnosti a minulosti svojho mesta, okolia, kraja. V prípade núdze vie správne použiť tiesňové linky.
Zvyky a tradície	Vianoce - tradície, Štedrý večer, Silvester, Nový rok, Traja králi.	Vie stručne vystihnúť podstatu vianočných sviatkov.
Zaujímavosti	Čo sa mi v našom kraji najviac páči ?	Vie vyhľadať zaujímavosti o svojom meste a prezentovať ich

Ročník: tretí

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ako sa vyznať vo svojom okolí	Krajina Rôzne typy krajín	Žiak vie rozdiel medzi vidieckou a mestskou; hornatou a rovinatou krajinou.
	Ako sa orientovať podľa svetových strán Buzola– smerová ružica	Žiak pozná hlavné a vedľajšie svetové strany.
	Ako vyzerajú veci pri pohľade zhora Orientácia v priestore	Žiak vie, čo je obzor a dokáže vytvoriť plán triedy.
	Význam plánu Čítanie a zakresľovanie plánov	Žiak vie, čo je plán. Vie čítať a vytvárať jednoduché plány.
	Ako vzniká mapa I Rôzne typy máp, čítanie mapy	Žiak vie, čo je mapa. Pozná význam mierky a znakov na mapách.
	Ako vzniká mapa II Vzdialenosť Vrstevnice	Žiak vie určiť vzdialenosť objektov pomocou mapy. Vie, čo sú vrstevnice.
Objavujeme Slovensko	Kde sa nachádza Slovensko IKT, mapa, glóbus	Žiak vie, kde sa nachádza Slovensko a s koľkými štátmi susedí.

	Krásky našich hôr Chránené územia	Žiak pozná a vie pomenovať chránené územia našej republiky
	Rieky – dar života Význam vody pre človeka, enviromentálna výchova	Žiak pozná význam vody pre človeka, vie, že prírodu treba chrániť.
	Lesy – naše pľúca Význam lesov pre človeka, enviro – výchova	Žiak pozná členenie lesov a ich význam.
	Slovensko plné záhad Jaskyne, minerálne pramene, termálne vody	Žiak vie, na čo sa využívajú minerálne pramene a vie pomenovať známe jaskyne na Slovensku a vo svojom okolí.
	Po turistických chodníčkoch Čítanie turistickej mapy	Žiak vie čítať turistickú mapu.
Spoznávame dejiny	Časová priamka Čo sú dejiny?	Žiak vie, čo je časová priamka a čo na nej vyznačujeme.
	Prečo sa ľudia usadili na našom území (rozširujúce učivo) Výhody a nevýhody prostredia pri osídľovaní	Žiak vie porozprávať ako asi žili ľudia v praveku.
	Predmety ako svedkovia doby Archeológia, historické predmety	Žiak vie, kde sa môže dozvedieť o našej minulosti. (návšteva múzea)
	Svätopluk a jeho sláva Dramatická výchova, IKT, povesti	Žiak vie, kto bol Svätopluk.
	Prečo chodíme do školy Mária Terézia - panovníčka	Žiak vie, kto bola Mária Terézia a čo urobila pre školstvo.
	Ako vznikol slovenský jazyk Anton Bernolák Ľudovít Štúr	Žiak vie, ako bol uzákonený slovenský jazyk a čo tomu predchádzalo.
	Ako vznikla slovenská hymna	Žiak pozná slová a vie zaspievať slovenskú hymnu.
	Prečo M. R. Štefánik veľa cestoval Vznik prvej ČSR	Žiak vie, kto bol M. R. Štefánik a čo urobil pre Slovákov.
Slovensko v súčasnosti Štátne symboly Európska únia, mena - euro	Žiak pozná symboly SR, vie, že Slovensko je členom EÚ.	

Naše starobylé pamiatky	Ako vznikali mestá Vznik, obrana, bezpečnosť miest v minulosti	Žiak vie, čo bolo prioritou pri vzniku mesta.
	Slávne mestá I Trnava, Bratislava, Košice, Kežmarok	Žiak vie, ktoré mestá boli v minulosti slávne.
	Slávne mestá II Trenčín, Nitra, Banská Bystrica, Martin	Žiak vie, prečo tieto mestá boli slávne.
	Povesti o mestách Levočská biela pani Jašteričky	Žiak vie, čo je povesť.
	Hrady a zámky Slávne hrady a zámky Slovenska Povesti: Stolček, Studňa lásky	Žiak pozná rozdiel medzi hradom a zámkom a vie pomenovať slávne Slovenské hrady a zámky.
	Svetoznáme pamiatky I Vlkolínec, Banská Štiavnica, Bardejov, Levoča	Žiak vie, ktoré vzácne pamiatky Slovenska sú zapísané v UNESCO.
	Svetoznáme pamiatky II Drevené kostoly, Jaskyne v Slovenskom krase, Spišský hrad, Karpatský bukový les	Žiak pozná ďalšie svetoznáme pamiatky zapísané v UNESCO.

Ročník : štvrtý

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pracujeme s mapou	Aktivácia učiva z 3. Ročníka (1) Úvod do vlastivedy 4. ročníka(1) Slovensko- rôzne typy krajín (2) Slovensko na mape(2) Slovensko v Európe (2)	Žiak vie odpovedať na otázky súvisiace s učivom 3.ročníka. Žiak pozná rozdiel medzi hornatou, rovinatou krajinou; vrchovinou a nížinou. Žiak sa vie orientovať na mape Slovenska podľa svetových strán a farieb.Vie pracovať s nástennou aj príručnou mapou. Vie, že Slovensko sa delí na tri časti- západné, stredné a východné a na 8 krajov. Žiak vie ukázať na mape a pomenovať, s ktorými štátmi susedí Slovensko, kde v Európe leží. Práca s IKT- internet.
Slovensko v minulosti	Opakovanie poznatkov z 3.ročníka (1) Vznik prvej ČSR.(2) Slovensko v 20.storočí- komunizmus (2) Rok 1989 a vznik SR (2) Zhrnutie a opakovanie (1)	Žiak vie odpovedať na otázky súvisiace s danou témou. Žiak vie, kedy vznikla prvá ČSR a kto sa o to zaslúžil. Žiak vie, kedy na Slovensku bol komunistický režim. Práca s IKT- internet, video, prezentácia. Žiak vie, čo sa stalo v r.1989 a kedy vznikla SR. Práca s IKT- internet, video, prezentácia.

<p>Základné poznatky o Slovensku</p>	<p>Výroba a doprava na Slovensku (2)</p> <p>Kultúra a pamiatky na Slovensku (4)</p>	<p>Žiak vie, aká doprava je na Slovensku;</p> <p>vie, aká priemysel prevláda na Slovensku a čo sa na Slovensku vyrába.</p> <p>Žiak pozná významné kultúrne pamiatky – opakovanie z 3.ročníka. Práca s IKT – tvorba prezentácií.</p> <p>Žiak pozná kultúru a pamiatky vo svojej obci- meste. Návšteva múzeí a pamiatok mesta Brezna.</p>
<p>Spoznávame Slovensko</p>	<p>Západné Slovensko (1)</p> <p>Hlavné mesto – Bratislava (1)</p> <p>Podunajská nížina- Podunajská rovina, Dolné Považie (2)</p> <p>Podunajská nížina- Požitavie, Dolná Nitra (2)</p>	<p>Žiak vie ukázať na mape západné Slovensko.</p> <p>Žiak vie ukázať na mape mesto Bratislava, vie ktorá rieka tade preteká... Práca s IKT- internet.</p> <p>Žiak vie ukázať na mape Podunajskú nížinu a jej jednotlivé časti a rieky. Vie, kde ústí rieka Váh a Hron do Dunaja.</p> <p>Žiak vie ukázať na mape Požitavie, Dolnú Nitru a rozprávať o nich.</p>
	<p>Záhorie- Záhorská nížina, Horná Nitra (2)</p> <p>Stredné Slovensko</p> <p>Rieka Váh- Stredné Považie, Žilinská kotlina (2)</p>	<p>Žiak vie ukázať na mape Záhorie a oblasť Hornej Nitry; rieky, ktoré pretekajú týmito oblasťami, porozprávať aké lesy, mestá sú v týchto oblastiach. Práca s IKT.</p> <p>Žiak vie ukázať na mape tok rieky Váh, oblasť stredného Považia a Žilinskú kotlinu; iné rieky pretekajúce týmito oblasťami a rozprávať o oblastiach.</p>

	<p>Váh- Kysuce, Turiec (2)</p> <p>Váh- Orava, Liptov (2)</p> <p>Opakovanie a zhrnutie učiva (1)</p>	<p>Žiak vie ukázať na mape tieto oblasti, rieky a mestá, ktoré tu ležia. Vie, ktoré pohoria sú v týchto oblastiach.</p> <p>Žiak vie ukázať na mape tieto oblasti, rieky, mestá a pohoria, ktoré tu ležia.</p> <p>Práca s IKT- tvorba prezentácií.</p>
	<p>Rieka Hron- Žiarska kotlina, Zvolenská kotlina (2)</p> <p>Horehronie- mesto Brezno (2)</p> <p>Podtatranská a Horehronská panoráma (2)</p> <p>Zhrnutie a opakovanie učiva (1)</p>	<p>Žiak vie, čo je to kotlina, vie ukázať na mape tieto oblasti, rieky, mestá a pohoria, ktoré tu ležia. Vie porovnať Žiarsku a Zvolenskú kotlinu.</p> <p>Žiak vie ukázať na mape oblasť Horehronia, mesto Brezno a okolité dediny; vie porozprávať o svojom rodnom meste. Práca s IKT- prezentácie, projekt.</p> <p>Žiak vie aký je rozdiel medzi Podtatranskou a Horehronskou panorámou; vie pomenovať pohoria týchto oblastí; ukázať ich na mape+ rieky a mestá.</p>
	<p>Východné Slovensko Popradská kotlina, Košická kotlina(2)</p> <p>Mesto Košice (1)</p> <p>Hornád- Hornádska kotlina(1)</p> <p>Torysa, mesto Prešov (2)</p>	<p>Žiak pozná rozdiel medzi Popradskou a Košickou kotlinou, vie ich ukázať na mape, rieky, mestá, pohoria.</p> <p>Žiak vie, kde leží mesto Košice, vie ho ukázať na mape a vie, ktorá rieka cez mesto preteká, ktoré pohoria ho obklopujú.</p> <p>Žiak vie, kde leží Hornádska kotlina, vie ukázať tok rieky Hornád.</p> <p>Žiak vie ukázať tok rieky Torysa, mesto Prešov, pohoria, ktoré ho obklopujú. Vie rozdiel medzi mestom Prešov a Košice.</p> <p>Žiak pozná a vie ukázať rieky</p>

	Východoslovenská nížina (1) Zhrnutie a opakovanie učiva (1)	nížiny; vie porozprávať o poľnohospodárstve v nížine.
	Dolné Pohronie a Poiplie (2) Rožňavská kotlina, Juhoslovenská kotlina (2)	Žiak vie ukázať a porozprávať o oblastiach. Práca s IKT. Žiak vie porozprávať rozdiely medzi kotlinami, vie ich ukázať na mape, ich rieky, mestá.
Pohoria Slovenska	Tatry, Nízke Tatry (2) Malá Fatra, Veľká Fatra (2) Slovenské Rudohorie, Poľana (2) Štiavnické vrchy, Kremnické vrchy (2)	Žiak pozná rozdiel medzi Tatrami a Nízkymi Tatrami, vie ich ukázať na mape, vie, ktoré rieky tam vyvierajú. Žiak pozná rozdiel medzi pohoriami, vie ich ukázať na mape+ rieky, ktoré tam tečú. Žiak vie, kde sa pohoria nachádzajú, vie ich ukázať na mape, pozná mestá, ktoré sú v blízkosti. Žiak vie, kde dané pohoria ležia, vie ich ukázať na mape a pozná rozdiel medzi nimi + mestá

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a hodnoty <u>Náboženská výchova</u>

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej

súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Ciele predmetu

Cieľom vzdelávacej oblasti je hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu, formovať svedomie, prehľbovať medzilidské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie. Prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova pomáha skvalitňovať vzťah k Bohu a rozvíjať u žiakov kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi.

Vyučovacie metódy

- formy: individuálna práca, skupinová práca, práca vo dvojiciach
- vyučovacie metódy: rozprávanie, rozhovor, problém, demonštrácia, vysvetľovanie, diskusia, situačná metóda, inscenačná metóda, dramatizácia, fixačné metódy.

Hodnotenie žiaka

- prezentácia projektov a tém
- individuálna a skupinová práca na riešení úloh a aktivít na hodine
- písomné a ústne skúšanie (didaktické testy, pracovné listy s rôznymi úlohami)
- bodové hodnotenie.

Kompetencie žiaka

V predmete náboženská výchova budú u žiaka postupne podporované a rozvíjané nasledujúce kompetencie (predmetové kompetencie sú spresnené a konkretizované v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu pre jednotlivé ročníky v podobe systematizovaného výkonového štandardu):

- porovnať človeka s ďalšími Božími dielami,
- zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet,
- jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami,
- naučiť sa postupne porozumieť jednoduchšie biblické texty,
- reprodukovať Desatoro (najskôr s pomocou učiteľa, vo vyšších ročníkoch samostatne),

- vnímať a načúvať hlasu svedomia,
- hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím,
- objaviť rozmer ľútosti a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov,
- vyjadriť radosť z odpustenia,
- vyjadriť verbálne aj neverbálne ospravedlnenie sa, priznanie si chyby,
- formulovať následky konania zla na život človeka.

Ročník: prvý

Časová dotácia : 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
SOM NA SVETE Z LÁSKY	Meno a jedinečnosť Čo dokážem? Patrím do rodiny Svet, v ktorom žijem	žiak si vie uvedomovať vlastnú jedinečnosť, vie sa správne prežehnať, na príklade rozlíšiť dobro od zla, formulovať spontánnu modlitbu poďakovania, odprosenia, žiak vie citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, vie sa starať o prírodu
RODINA – OHNISKO LÁSKY	Komunikácia v rodine Modlitba v rodine – rozhovor rodiny s Bohom (modlitba Otče náš)	žiak vie jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie, vymenovať aspoň tri vlastnosti rodiny
DAR LÁSKY	Legenda o kamennom srdci (sv. Mikuláš) Zvestovanie Návšteva Alžbety Zmysel a hodnota daru Narodenie Ježiša Krista	žiak vie s pomocou učiteľa reprodukovať biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona)
MOC ŽIVOTA A LÁSKY	Metafora spánku a prebudenia v rozprávke Vzkriesenie Jairovej dcéry Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania	žiak vie opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky, jednoducho vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania

SPOLOČENSTVO LÁSKY	Zoslanie Ducha Svätého Cirkev Legenda o sv. Jurajovi	žiak vie jednoduchým spôsobom vysvetliť zmysel cirkvi ako Božej rodiny, reprodukovat' modlitbu Sláva Otcu, opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi
-----------------------	--	--

Ročník: druhý

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
BOH MI DÔVERUJE	Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody Svet – prejav dôvery Boha voči človeku Obraz rajskej záhrady Výchova k úcte k životu a zodpovednosti za životné prostredie	žiak vie porovnať človeka s ďalšími Božími dielami, zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet, vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti
DÔVERUJEM BOHU	Abrahám Modlitba, cvičenie ticha, modlitba ako posväcovanie života Boh a jeho meno Oslavujem Boha Sviatočný deň s TVa bez TV	žiak vie reprodukovat' biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojím životom, vysvetliť potrebu pravidelnosti v modlitbe, objaviť zmysel slávenia nedele a zapojiť sa do jej slávenia
DÔVERA V RODINE	Božie pozvanie do ľudskej rodiny - Legenda o Lucii Pozvanie do Božej rodiny (krst) Človek ako neopakovateľné Božie dielo Rodina ako spoločenstvo Úlohy a roly v rodine Jakub a Ezau (vzťah medzi pravdou a dôverou)	žiak vie prostredníctvom legendy opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery, reprodukovat' príbeh o Jakubovi a Ezauovi, pomocou biblického príbehu nájsť súvis medzi pravdou a vzájomnou dôverou v medziľudských vzťahoch

DÔVERUJEME SI NAVZÁJOM	Schopnosť hovoriť ako Boží dar (výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu) Čisté srdce Osobný majetok Boháč a Lazár	žiak vie na modelovej situácii zdôvodniť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov, posolstvo biblického príbehu o boháčovi a Lazárovi prepojiť so svojim životom
DESATORO – POZVANIE K SLOBODE A K DÔVERE	Uzatvorenie zmluvy na Sinaji Desatoro ako pravidlá	žiak vie reprodukovat' príbeh o Mojžišovi, reprodukovat' Desatoro
POZVANIE NA HOSTINU - OBNOVENIE DÔVERY	Milosrdný otec (márnotravný syn) Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom Hostina lásky - sviatosť zmierenia	žiak vie reprodukovat' biblický príbeh milosrdného otca a márnotravného syna, vyjadriť radosť z odpustenia, vyjadriť verbálne aj neverbálne ospravedlnenie sa, priznanie si chyby

Ročník: tretí

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
VERIŤ BOHU	Viera v Boha Biblické obrazy Boha Podobenstvo o horčičnom semienku Krst (krstné sľuby)	Žiak vie jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu, reprodukovat' podobenstvo o horčičnom semienku, opísať obsah krstných sľubov
JEŽIŠ UZDRAVUJE	Ježišove uzdravenia (uzdravenie slepého, hluchonemého, ochrnutého...) Rozvoj mravného citenia	žiak vie reprodukovat' biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého, identifikovať sa s biblickými postavami potrebnými uzdravenie

JEŽIŠ NÁM ODPÚŠŤA	Vina, hriech Ježiš v dome hriešnika (Zachej) Ježiš odovzdáva moc odpúšťať Sviatosť zmierenia	žiak vie jednoduchým spôsobom vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie, reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja, prijímať sviatosť zmierenia ako dar.
JEŽIŠ NÁS POZÝVA NA HOSTINU	Nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov) Posledná večera (Eucharistia) Svätá omša ako hostina	žiak vie nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou, uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie pre svoj duchovný rast

Ročník : štvrtý

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
-----------------	-------------------	-------------------

<p>Cesta nádeje</p>	<p>Cesta k sebe – som jedinečný Cesta k druhým (kamarátstvo, priateľstvo) Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa (Gn 6,18-20: zo všetkého živého, vezmi do archy....)) Cesta k Bohu (biblické obrazy Božej blízkosti Mať nádej Som jedinečný Cesta k druhým Noe dôveruje Bohu Obrazy Božej blízkosti.</p>	<p>Žiak vie - vysvetliť čím je človek jedinečný - reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche - nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode - vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje - objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu - objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života - vnímať potrebu sebariadenia - akceptovať vzájomnú späťnosť s celým stvorenstvom - formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.</p>
<p>Biblia- Slovo o nádeji</p>	<p>Biblia kniha kníh Odkrývanie nádeje v živote biblických postáv (sudca Gedeon, proroci Micheáš a Izaiáš – kmeň Jesseho Biblické poslanstvo nádeje – príchod Mesiáša (Ján Krstiteľ, Panna Mária) Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobnosť o Božom kráľovstve) Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky) Biblia – kniha nádeje Prvý zákon a Nový zákon Zem Biblie Dobytie zasľúbenej zeme Gedeon Pán Boh utešuje. Očakávanie Mesiáša Príchod Mesiáša Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo Opakovanie Skúsenosť strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš – silnejší ako smrť Sviatosť pomazania chorých ako priestor nádeje v situácii, kde pozemská nádej už končí</p>	<p>- vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie - reprodukovať biblický príbeh o povolání Gedeona - jednoduchým spôsobom interpretovať biblické texty prorociev prorokov Micheáša (a ty Betlehem...) a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako poslanstvo nádeje - interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa - identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv - na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel - vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva. - formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv - vysvetliť podobnosť o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu - interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a znaky</p>
<p>Nádej presahujúca smrť</p>		

<p>Svedectvo nádeje</p>	<p>Najväčšie obmedzenie človeka Bože, kde si? (Jób) Ježiš – silnejší ako smrť Vzkriesenie Lazára Veľkonočné obdobie Sviatosť pomazania chorých</p>	<p>Božieho záchranného konania.</p> <ul style="list-style-type: none"> - reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie - vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života - vie dať svoj pohľad na ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí
<p>Prameň nádeje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rôzne veže v jednom meste - kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióne) - miesta pre spoločné slávenie, prácu, a nasadzovanie za ľudské práva a pokoj s kresťanmi iných cirkví <p>Veže v našom meste Rôzne veže – rôzne vierovyznania Kostolné veže – symboly nádeje Kresťan – nositeľ Krista Kresťania - nádej pre svet Svedkovia nádeje Modlitba – život v Božej prítomnosti Bože, si pri mne (Žalm 139) Boh – stred kresťanského spoločenstva Modlitba – prameň nádeje Cirkev – prameň nádeje Modlitba svätého ruženca</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára - objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť - objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť - objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť - z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť - rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu - je vnímavý pre existenciálnu skúsenosť so životom a smrťou a náboženskú hĺbku ktorú spoznáva v živote druhých ľudí a v liturgii <ul style="list-style-type: none"> - prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou - vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví - vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióne) a navrhnúť spoločnú angažovanosť pre dobro(sociálna oblasť) - osvojovať si postoj tolerancie,

		<p>porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií</p> <p>- jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka</p> <p>- na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery</p> <p>- vnímať potrebu stíšenia</p> <p>- cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe</p>
--	--	--

<p>Názov ŠVP</p> <p>Názov ŠkVP</p> <p>Vyučovací jazyk</p> <p>Vzdelávacia oblasť</p> <p>Predmet</p>	<p>ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie</p> <p>Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno</p> <p>Slovenský</p> <p>Človek a hodnoty</p> <p><u>Etická výchova</u></p>
---	--

Charakteristika predmetu:

Poslaním predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a prírode, spolupráca, prosociálnosť, hodnoty a postoje zaujímajú významné miesto. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby dokázali vytvárať harmonické a stabilné vzťahy vo svojom okolí. Rozvíja hlavne etické postoje, prosociálne správanie, sociálne zručnosti, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Ciele predmetu:

- Vedieť pozorovať a zaznamenať zmeny v prírode.
- Rozvíjať schopnosti získavať informácie o prírode, pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojov.

- Rozvíjať schopnosť realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.
- Vedieť správne poprepájať základné prírodovedné pojmy.
- Pestovať pozitívny vzťah k prírode.

Vyučovacie metódy:

- Deduktívne metódy
- Induktívne metódy
- Opis
- Výklad
- Pozorovanie
- Problémový výklad
- Kooperácia
- Metódy práce s encyklopédiou
- Hranie rolí
- Hranie scénok
- Anketové metódy
- Dramatizácia

Hodnotenie žiaka:

- slovné hodnotenie

Kompetencie:

Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch

- tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.),
- rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...),
- dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch,
- kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia).

Reálne a zobrazené vzory: **mediálna výchova, rozvíjanie čitateľskej gramotnosti**

- sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok),
- pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier...(reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV),
- prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti),
- čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).

Rozvoj tvorivosti a iniciatívy

- podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...),
- osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločstvo,
- tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov.

Naplnenie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa:

- súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?),
- Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločstvo pritvrdilo),
- práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?),
- solidarita a prijatie odlišností (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solidarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zahŕňované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu, alebo sexuálne...).

Náš región – vlasť – súvislosť s vlastivedou

- rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?),-projekt v rámci vlastivedy, prírodovedy a etickej výchovy
- iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj), ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).

Ročník : prvý

Časová dotácia : 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok : 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	Pozná spolužiakov po mene. Pozná pravidlá skupiny a vie ich vysvetliť. Pozná spôsob,ako vyjadriť	Chápe význam komunikácie pre dobré spolužitie v spoločnosti. Uvedomuje si potrebu

	pozdrav, vďačnosť a prosbu	vzájomnej úcty a dôležitosť vďačnosti. Vie sa predstaviť a učí sa prezentovať sám seba, hovoriť pravdu
Prvky sociálneho správania v žiackom kolektíve	Vie vysvetliť, čo je to úcta k ľuďom Vie aké má prvky úcta k vlastným rodičom, spolužiakom a učiteľom	Prežíva vďačnosť voči tým, čo mu robia dobre. Chápe potrebu vytvárať a dodržiavať pravidlá spoluzití v skupine. Vie vhodne použiť pozdrav, prosbu a vyjadriť vďačnosť.
Ľudská dôstojnosť a sebaúcta	Má slovnú zásobu, ktorá vyjadruje základné ľudské vlastnosti. Vie pomenovať svoje dobré vlastnosti.	Pozná sám seba, uvedomuje si vlastnú hodnotu. Cíti potrebu potvrdzovania vlastnej hodnoty inými. Badateľná snaha o sebaovládanie a znášanie námahy pri prekonávaní prekážok.
Pozitívne hodnotenie iných	Vie slovné vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na ľuďoch so svojho okolia	Teší sa z dobra a odmieta zlo vo svojom okolí. Je schopný oceniť dobro na iných, vie aj prijať ocenenie. Rozvíja postoj k ľuďom, ktorí sú mu nesympatickí.
Naša rodina	Vie identifikovať a slovné vyjadriť rodinné vzťahy	Reflektuje dobro plynúce z rodiny, vie ho vyjadriť. Vie zo svojho pohľadu ohodnotiť dobro ochrany a lásky, ktoré mu rodina poskytuje. Dobro zažité v rodine prenáša do žiackeho kolektívu, rád hovorí o pekných veciach v rodine.

Ročník : druhý

Časová dotácia : 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok : 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov	Pripomenutie tém z 1. ročníka – pravidlá podporujúce spoluzitie v skupine. Počúvanie iných – predpoklad úspešnej spolupráce. Spolupráca v skupine.	Pozná, rešpektuje a riadi sa pravidlami podporujúcimi spoluprácu skupiny. Dokáže rozprávať o sebe, prijímať názory iných a konfrontovať ich so svojimi. Vie vyjadriť súhlas, nesúhlas

	Prijímanie informácií o sebe od iných.	s názormi iných.
Tvorivosť	Objavovanie vlastných daností – pozitívne vlastnosti, talent. Rozvoj fantázie. Tvorivosť – vlastná - vymyslieť darček, obrázok, slová k danej téme. Tvorivosť- iných, ktorá nás obohacuje, teší a prekvapuje.	Vie rozprávať, nakresliť, napísať o svojich pozitívnych vlastnostiach. Uplatňuje svoju fantáziu a tvorivosť pri príprave darčeka. Vie pozitívne ohodnotiť tvorivosť iných. Zažije darovanie i prijatie darčeka.
Iniciatíva	Sebapoznanie – Kto som? Čo prežívam? Ako reagujem? Prečo tak reagujem? Iniciatíva vo vzťahu k iným a jej realizácia – rodina, trieda, kamaráti, cudzí ľudia. Moja iniciatíva, ktorú neprijímajú iní. Iniciatíva, ktorú neprijímam ja – klamstvo, kradnutie, ohováranie. Iniciatíva, ktorá ohrozuje moje zdravie – alkohol, fajčenie, drogy, sexuálne zneužívanie.	Spozná hlbšie sám seba, svoje pocity v rôznych modelových situáciách. Vie nadviazať kontakt s inou osobou, rozlišuje pozitívne a negatívne vplyvy iniciatívy v rôznych modelových situáciách. Vie povedať nie. Vie pomôcť a poradiť spolužiakovi, ktorý sa dostal pod vplyv negatívnej iniciatívy.
Vyjadrovanie citov	Verbálne i neverbálne – ochota, láskavosť, obdiv, vďačnosť. Úcta k žene, matke, spolužiačke. Úcta k mužovi, otcovi, spolužiakovi, Kultivované vyjadrovanie negatívnych citov – hnev, vzdor, smútok. Akceptovanie citov iných.	Vie vyjadriť verbálne aj neverbálne rôzne druhy citov. Váži si ľudskú bytosť a prejavuj k nej svoje city. Negatívne city sa snaží vyjadriť kultivovane, s úctou. Vie akceptovať city iných bez negatívnych emócií.
Naša trieda – spoločenstvo detí	Vzťahy v triede – chlapci a dievčatá, slušnosť, ohľaduplnosť, čestnosť, vzájomná pomoc, rešpektovanie inakosti. Kamarátstvo a priateľstvo – úprimné a falošné. Dodržiavanie pravidiel správania v triede – vzájomná podpora, spokojnosť, tolerancia, spolupráca.	Rozpráva otvorene o vzťahoch v triede. Dodržiava pravidlá slušného správania s prvkami slušnosti, čestnosti, vzájomnej pomoci, tolerancie a rešpektovania inakosti. Vie rozlíšiť úprimné a neúprimné. Svojím správaním sa podieľa na pozitívnej klíme v triede aj v svojom okolí.

Ročník: tretí

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	<p>Dodržiavanie dohodnutých pravidiel.</p> <p>Kvalita otvorenej komunikácie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravdivosť - objektívnosť - prijímanie pravdy <p>Asertívne správanie.</p> <p>Nácvik bezpečného správania sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmietnutie zla - postavenie sa proti šikanovaniu - povedať nie na negatívnu ponuku 	<p>Dokáže reálne používať dohodnuté pravidlá komunikácie</p> <p>Snaží sa komunikovať pravdivo, objektívne. Neposudzuje výpovede spolužiakov. Prijíma názory spolužiakov o sebe bez emócií. Vie argumentovať v prípade, keď počuje o sebe klamstvo.</p> <p>Vie jasne a presne vyjadriť o čo mu ide, ako situáciu vidí, čo si o nej myslí a ako ju prežíva. Vie čo je kompromis. Spozná situácie, v ktorých musí hájiť svoje bezpečie a bezpečie spolužiakov. Vie primerane zakročiť voči šikanovaniu. Vie povedať nie na negatívnu ponuku.</p>
Empatia – vcítenie sa do prežívania druhých	<p>Hľadanie dôvodov na radosť a smútok u seba a iných.</p> <p>Pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastných zážitkov - zážitkov spolužiakov - zážitkov členov rodiny <p>Odovzdávanie radosti a zmiernovanie smútku najbližších.</p> <p>Záujem o :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravotne postihnutých ľudí - starých ľudí - chorých ľudí 	<p>Vie porovnať city, ktoré vznikajú pri radosťi a smútku. Vie uviesť príklady radostných a smutných situácií.</p> <p>Vie sa vcítiť do situácie druhých ľudí, pochopiť ich svet, vnímať čo je pre nich príjemné, nepríjemné a ako sa cítia.</p> <p>Vie rozlíšiť radostné a smutné situácie v živote človeka a zaujať k nim správne stanovisko.</p> <p>Stáva sa citlivejším a vnímavejším k zdravotne postihnutým, starým a chorým ľuďom.</p>
Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti	Právo na omyl a možnosť nápravy.	Chápe svoje právo na omyl. Vie nájsť spôsob ako omyl

	<p>Význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch.</p> <p>Rozvíjanie a upevňovanie sebaovládania.</p> <ul style="list-style-type: none"> - prehlbovanie vzájomnosti - prehlbovanie sebaúcty - súťaživosť - kooperácia 	<p>napraviť.</p> <p>Pozná dôležitosť odpúšťania vo svojom živote</p> <p>Pozná význam sebaovládania a sebaúcty. Spolužiakov vníma ako seberovných, vie im prejaviť úctu a pomoc.</p> <p>Pozná pravidlá zdravého súťaženia.</p>
Pomoc, darovanie, delenie sa	<p>Vnímanie a prežívanie prosociálnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - starostlivosť o prírodu - ochrana zvierat <p>Zámerné robenie dobra.</p> <p>Psychická pomoc.</p> <p>Materiálna pomoc.</p> <p>Darovanie a podelenie sa v rámci rodiny a žiackeho kolektívu.</p> <p>Nepriatie dobra iným:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosť správania sa ľudí - spracovanie situácie 	<p>Má pozitívny vzťah k prírode. Snaží sa ju ochraňovať a viesť spolužiakov k jej ochrane.</p> <p>Je vnímavý k svojmu okoliu. Snaží sa pomáhať spolužiakom, ktorí potrebujú v danom okamihu pomoc alebo radu.</p> <p>Vie nezištne obdarovať alebo podeliť sa so spolužiakom, rodinným príslušníkom.</p> <p>Chápe nepriatie dobra iným ako jednu z možných ľudských vlastností.</p>
Naša škola	<p>Kvality a prednosti školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozprávanie o škole <p>Rozvíjanie príslušnosti a povedomia ku škole:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnosti - prostredie - atmosféra - učebné predmety <p>Účasť na živote a úspechoch školy.</p>	<p>Vie primerane veku rozprávať o kvalitách a prednostiach školy.</p> <p>Je hrdý na spolužiakov, ktorí reprezentujú našu školu v súťažiach, na učiteľov, prostredie, atmosféru. Vie rozprávať o úspechoch školy. Prispieva k zveľadňovaniu školy.</p> <p>Snaží sa svojím konaním prispievať k úspechom školy.</p>

Ročník: štvrtý

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 43

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	<p>Tolerancia vo vzťahoch</p> <p>Rešpekt a úcta voči všetkým</p>	<p>Rozumie pojmu tolerancia. Vie rozlíšiť tolerantné a netolerantné správanie.</p> <p>Vníma rozdielnosť ľudí ako</p>

	<p>Ľuďom: / rovnoprávnosť pohlaví, rovnoprávnosť rás /</p> <p>Komunikačné interpersonálne zručnosti</p> <p>Kultivované správanie k osobám iného pohlavia / fyzická rozdielnosť, rozdielnosť v myslení, prežívaní, konaní, záujmoch /</p> <p>Empatické správanie voči osobám iného pohlavia</p>	<p>prirodzený jav. Rozumie vete : Všetci sme si rovní. Vie vymenovať prvky, ktorými sa navzájom líšime. Rozvíja svoje komunikačné zručnosti v rôznych modelových životných situáciách, v hraní rolí, v prezentácii svojej práce. Vie sa správať kultivovane / vypočutie, neskákanie do rečí, úcta k osobe, vyjadrenie súhlasu, nesúhlasu, slušnosť vyjadrovania / k rovesníkom, dospelým.</p> <p>Vie sa vcítiť do situácie, ktorú prežíva niekto iný. Vie mu poradiť na základe získaných prežití.</p>
Reálne a zobrazené vzory	<p>Sloboda a zodpovednosť</p> <p>Pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier / reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV /</p> <p>Prosociálne vzory / rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti, susedia/</p> <p>Objavovanie prosociálnych vzorov z prečítaných kníh.</p>	<p>Vie, že sloboda a zodpovednosť spolu súvisia. Sloboda má pravidlá a za slobodné rozhodnutia preberá aj adekvátnu zodpovednosť. Vie rozprávať o svojich nereálnych vzoroch z obľúbených filmov, hier. Uvedomuje si kladné stránky hrdinu aj negatívne vplyvy TV a hier.</p> <p>Má vo svojom živote reálny vzor, ktorý ho ovplyvňuje v konaní. Vie o ňom rozprávať a zdôvodniť jeho pozitívny vplyv.</p> <p>Vie nájsť v prečítaných knihách pozitívne aj negatívne vzory nereálnych hrdinov. Vie ich charakterizovať a uvedomovať si hlavne ich kladné stránky.</p>
Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	<p>Podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality / šport, umelecké kvality, ochrana prírody /</p> <p>Osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo.</p> <p>Tvorivosť, iniciatíva a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov</p>	<p>Vie samostatne alebo v skupine tvorivo riešiť rôzne úlohy, ktoré vyžadujú tvorivé myslenie. Pri ich riešení vie uplatniť svoje silné stránky v oblasti výtvarného cítenia, športu, literárnych zručností, ochrany prírody, nápaditosti a kreativity.</p> <p>Dokáže spolupracovať v skupine. Rešpektuje názory rovesníkov. Váži si prácu svojich rovesníkov.</p>
Naplnenie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa	<p>Súvislosti práv detí, dôvody, vznik a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane</p>	<p>Vníma existenciu zákonov ako právnych noriem, ktoré je potrebné dodržiavať.</p> <p>Pozná potrebu vzniku Dohovoru</p>

	<p>dieťaťa</p> <p>Opčný protokol k právam dieťaťa</p> <p>Práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku</p> <p>Solidarita a prijatie odlišností / solidarita s deťmi týranými, vykorisťovanými, zaťažovanými do vojnových konfliktov, zneužívanými sexuálne /</p>	<p>o právach dieťaťa.</p> <p>Uvedomuje si svoje práva, ale pritom nezabúda, že má aj povinnosti a zodpovednosť dodržiavať zákony.</p> <p>Vie porovnať život detí v rozvinutých a menej rozvinutých krajinách.</p> <p>Uvedomuje si poslanie UNESCO vo svete.</p>
Náš región – vlasť	<p>Rozvoj povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu a k svojej vlasti.</p> <p>Rozvoj iniciatívy pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu / poznať geografiu, kultúru, osobnosti, navrhnúť, čo by sa mohlo vylepšiť, zvyšovať ekologické správanie, vzťah k faune a flóre /</p>	<p>Zobiera zaujímavosti, fotografie o meste a o regióne, v ktorom žije. Pokúsi sa navrhnúť zmeny, ktoré by prospeli mestu, regiónu, v ktorom žije.</p> <p>Z vlastného pozorovania sa pokúsi napísať zoznam vecí, ktoré nejakým spôsobom škodia mestu, regiónu, v ktorom žije.</p> <p>Navrhne plagát s návrhmi, ako zlepšiť ekologické správanie.</p>

<p>Názov ŠVP</p> <p>Názov ŠkVP</p> <p>Vyučovací jazyk</p> <p>Vzdelávacia oblasť</p> <p>Predmet</p>	<p>ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie</p> <p>Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský</p> <p>Umenie a kultúra</p> <p><u>Výtvarná výchova</u></p>
---	--

Charakteristika predmetu:

Výtvarná výchova má v edukačnom procese jedinečné postavenie. Rozvíja osobnosť žiaka prostredníctvom zážitkov, tvorby, skúseností získaných výtvarnou činnosťou. Výtvarná výchova nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrenie svojich predstáv a fantázie.

Výtvarné činnosti predstavujú poznávanie umenia a chápania jeho zmyslu. Má potenciál integrovať poznatky a procesy iných predmetov, vychováva gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry s novým pohľadom na svet. Predmet v sebe zahŕňa okrem

tradičných a nových výtvarných disciplín aj nové druhy- dizajn, fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá.

Ciele predmetu:

Všeobecné ciele:

- chápať zmysel umenia a estetickej činnosti v každodennom živote
- získať poznatky o súčasnej umeleckej tvorbe a kultúre
- získať povedomie vlastnej kultúrnej identity
- opisovať zážitky z vnímania umeleckých diel, rešpektovať hodnoty iných kultúr
- vytvárať vlastné názory a postoje
- vyjadrovať svoje predstavy a myšlienky prostriedkami výtvarného umenia

Kognitívne ciele:

Poznávať jazyk vizuálnych médií, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Pomenovať výraz umeleckých diel a svoj zážitok z nich. Poznať vybrané diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Vyučovacie metódy:

- dialogické
- pozorovanie predmetov a javov
- demonštrácia predmetov, modelov, činností
- demonštrácia statických obrazov, schém
- projekcia statická, dynamická
- nácvik pracovných zručností
- grafické a výtvarné zručnosti
- vyučovacia jednotka v triede

Hodnotenie žiaka:

- priebežné slovné hodnotenie
- výstavka žiackych prác
- prezentácie prác – sebahodnotenie
- klasifikácia známku

Kompetencie:

Žiak má po absolvovaní primárneho vzdelania mať nasledovné vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje.

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy);

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,

- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov

(ceruzky, fixky, štetce, nožnice, vodové farby, suché a voskové /olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),

- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,

- základne vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma

- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave

- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare

- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty

- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu

- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu
- zvládnuť základné operácie s mierkou

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálom

Ročník : prvý

Časová dotácia : 1 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok : 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Podnety tradičných remesiel Farbenie a vykrývanie- vytváranie dekoratívneho vzoru na rôzne materiály(otlačanie, naliepanie)	Získavať záujem o tradičné ľudové remeslá. Objavovať nové technické možnosti.	Žiaci vedia aplikovať tradične používané techniky ozdobovania na dozdobenie predmetov dennej potreby.
Podnety elektronických médií Základné operácie s PC	Oboznámenie sa so základnými operáciami na počítači, so základnými možnosťami výtvarného jazyka v digitálnom prostredí.	Žiak vie základy v používaní klávesnice, myši, vie kresliť v skicári, používa hru s písmom.
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia Poznávanie a porovnávanie rôznych médií- žiaci stvárnia rovnaký motív viacerými výtvarnými technikami	Pochopenie rôznych možností vyjadrovania, pomenovanie špecifik jednotlivých médií.	Žiak vie stvárnit' rovnaký motív v kresbe, maľbe, modelovaní, priestorovom objekte.
Synestetické podnety Hmat (tvar, povrch motív)- Kreslenie alebo modelovanie predmetov rôznych materiálov(drsné, hladké	Využitím hmatu poznať tvar, povrch vo vzťahu k motívu, nachádzanie synestetických vzťahov medzi vizuálnym zobrazením a haptickou	Žiak vie pracovať na základe použitia hmatu.

studené). Pastel, hlina.	stránkou.	
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta Oživené písmená a čísla-zvieratá z písmen (kresba)	Hľadanie vzťahov, odvodzovať písmeno z reálnych tvarov, demonštrácia, hľadanie výtvarných riešení.	Žiak vie nakresliť hravú situáciu, vie nájsť tvarový vzťah medzi obrázkom a písmenom, k zvuku písmena vybrať farbu.
Tradícia a identita (kultúrna krajina)	Rozvíjanie predstavivosti vo vzťahu k danému priestoru a jeho prvkom.	Žiak vie reálne zobrazit' a dotvorit' daný priestor.
Škola v galérii Portrét v galérii, výraz tváre-portrét (matky)	Pokúsiť sa zhotoviť portrét, vyjadriť náladu.	Žiak vie, čo je tom portrét, vie vystihnúť výraz tváre.
Výtvarné hry Vytváranie limitované pravidlami hry- kresba rôznymi kresliacimi nástrojmi, šrafovanie	Kresliť tak, aby kresba bola spojnicou dopredu daných značiek, orientácia na ploche.	Žiak vie dodržať pravidlá hry, má zmysel pre priestor.

Ročník : druhý

Časová dotácia : 1 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok : 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk- základné prvky výtvarného vyjadrovania Línia- hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom.(žiaci znázorňujú určitý predmet rôznymi typmi liniek) Línia, plocha, tvar- kresba tvarov prostredníctvom línií z rôznych materiálov a rôznymi nástrojmi, námet vznikne výberom tvarov a ich postupným kreslením Farba, výraz farby - námet vznikne postupným nanášaním farieb a hľadaním jej výpovedí	Umožniť žiakovi rozvíjať predstavivosť a fantáziu. Rozvíjať zručnosti žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami, hľadať rôzne spôsoby výtvarnej výpovede. Pomocou farieb získať schopnosť vyjadriť svoju náladu, vnímať vplyv farieb na naše prežívanie.	Žiak vie vhodne použiť linku k určitému tvaru. Žiak vie k určitému tvaru priradiť materiál. Má vedomosti o farebnej teórii, o farbách .Zvládol motorické úkony s rozličnými nástrojmi.
Výtvarný jazyk- kompozičné	Metodický rad je zameraný	Žiak vie vytvoriť jednoduchú

<p>princípy a možnosti kompozície</p> <p>Kompozícia- umiestňovanie vo formáte. Tvar a priestor -plastické tvary- žiaci vytvárajú kompozíciu na výkrese pomocou plastických tvarov a dotvárajú maľovaním. Rytmus a pohyb- arytmiá a nehybnosť . Symetria a asymetria(tvarov, farieb, plôch, objektov) Námet vznikne vytvorením dvoch výtvorov(z rôznych tvarov a farieb)-symetrického a asymetrického. Surrealizmus- fantastický portrét.</p>	<p>na pochopenie výtvarného jazyka .Vyžaduje zapojiť do vyučovacieho procesu predstavivosť žiaka a prepojiť ju s potrebou logického myslenia. Rozvíjať cítenie, vnímanie a intuíciu a aktívne používanie zručností.</p>	<p>kompozíciu za pomoci plastických tvarov. Pozná a rozlišuje rytmus a arytmiu , vie ich znázorniť. Na základe vlastnej práce vie, čo je symetria a asymetria, pozná ich prejavy a pôsobenie na človeka. Vie vytvoriť fantastický portrét využitím surrealistickej metódy rekombinácie.</p>
<p>Podnety výtvarného umenia(výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia) Inšpirácia archaickými písmami(hieroglyfy, piktogramy, transformácie zobrazujúceho znaku na symbol, tajná abeceda), žiaci na základe ukážok vytvoria vlastnú tajnú abecedu</p>	<p>Uviesť žiaka cez zážitok do problematiky archaického písma. Uvedenie do chápania nefiguratívneho umenia ako prostriedku sebarealizácie. Viesť žiaka k vytváraniu primeraných kultúrnych postojov.</p>	<p>Žiak vie na základe získaných poznatkov vytvoriť vlastnú abecedu. Použije získané skúsenosti s rôznymi výtvarnými technikami a uplatní ich pri tvorbe.</p>
<p>Podnety fotografie</p> <p>Koláž (montáž z fotografií) námet vznikne výberom fotografií a vlastnou fantáziou im žiaci dajú nový charakter</p>	<p>Viesť žiakov k poznávaniu fotografie ako súčasť umenia. Meniť pôvodné dielo pomocou vlastnej fantázie a pohľadu.</p>	<p>Žiak vie tvorivo spracovať fotografie a primerane veku analyzovať vyjadrovacie prvky fotografie, postupne objavujú aj možnosti fotochemického procesu.</p>
<p>Podnety filmu</p> <p>Filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo(námet vznikne</p>	<p>Žiak získava základné informácie o filme, jeho tvorbe, filmovej postave a jej úlohe v celom deji. Pozoruje dôležitosť kostýmu, ktorý</p>	<p>Žiak vie charakterizovať postavu filmu, vyjadriť jej úlohu a na základe týchto poznatkov vie vytvoriť charakteristický kostým.</p>

vybratím filmovej postavy, na základe jej charakteru vytvorí pre ňu kostým)	postavu aj celý film dotvára.	
Podnety architektúry Architektúra ako skladačka(stavebnica, stavba, konštrukcia, zodpovednosť a hra) námet vznikne na základe vlastných predstáv o svojom dome- môj dom snov	Chápanie architektúry ako jazyka- t.j. súboru prvkov, ktorý niečo konštruuje(úžitkový priestor bytu, triedy chrámu, tržnice) a niečo vyjadruje(útulnosť, veľkoleposť, slávnosť, skromnosť, čistotu, prirodzenosť, strojovosť,..)	Žiak vie pomocou stavebnice a fantázie vytvoriť svoj domov snov . Vymýšľa fantastické funkcie domov.

Ročník: tretí

Časová dotácia hodín:1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk- základné prvky výtvarného vyjadrovania	plošné geometrické tvary-figúra (vecné zobrazenie z geometrických tvarov)	Žiaci vedia využiť geometrické tvary na vecné zobrazenie figúry.
	priestorové geometrické tvary- 3D objekt z geometrických tvarov	Žiaci vytvoria priestorové geometrické tvary a vedia ich pospájať do 3D objektov.
	farba- zosvetlenie a stmavovanie, svetlostná škála jednotlivých farieb, tóny sivej farby	Žiaci vedia pomocou bielej farby zosvetľovať a pomocou čiernej farby stmavovať farby. Na základe vlastnej skúsenosti poznajú tóny sivej farby a ich náladu.
Výtvarný jazyk- kompozičné princípy a možnosti kompozície	tvar- komponovanie novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov, kumulácie tvarov komponovanie predmetov vo	Žiak vie komponovať novotvary na základe prienikov rôznych obrysov.

<p>Podnety výtvarného umenia(výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia)</p>	<p>vzájomných vzťahoch a vo vzťahoch k priestoru mierka- zoskupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách kompozícia ako hracia plocha</p> <p>materiálový reliéf- otláčanie do hliny, odlievanie do sadry</p> <p>copy art- výtvarné hry s kopírkou (kópia z kópie)</p> <p>inšpirácia gréckym umením(malba na váze, črepe), architektúra fantastického labyrintu- vtláčaný vlys do hliny</p> <p>dopĺňanie častí fotografie- kresbou, maľbou, reliéfom, kolážou</p> <p>priestor filmu, rám, filmová scénografia výraz architektúry(architektonický výraz prostredia) mimikry, historické a pamiatkové prostredie</p>	<p>Žiak vie nájsť vzťahy v určitých predmetoch a vie ich komponovať vo vzťahu k priestoru.</p> <p>Žiak vie s ohľadom na mierku zoskupovať tvary v rôznych variáciách.</p> <p>Žiak pozná a vie využiť rôzne možnosti kompozície.</p> <p>Žiak vie zhotoviť obraz reliéfu jeho otláčaním do hliny, alebo odlievaním do sadry.</p> <p>Žiak vyhotovovaním kópie z kópie pozoruje ako sa postupne stráca ostrosť. Žiak vie zväčšovať drobné predmety.</p> <p>Žiak pozná jednoduché základy gréckeho umenia a vie vyzdobiť maľovaním určitý predmet.</p> <p>Žiak niektorou technikou vie zmysluplne dotvoriť fotografiu.</p>
<p>Podnety fotografie</p>	<p>grafický dizajn(symbol, znak)</p>	<p>Žiak vie k určitej téme filmu vybrať a navrhnuť priestor.</p>
<p>Podnety filmu a videa</p>	<p>novotvar- skladanie tvaru objektu z iných konkrétnych tvarov bábkárstvo- príprava bábok</p>	<p>Žiak vie rozlíšiť historickú a súčasnú architektúru a vie ich na základe predlohy zobrazit'.</p>
<p>Podnety architektúry</p>	<p>kreslenie prostredníctvom počítača</p>	<p>Žiak si vie vytvoriť na základe osobných vlastností svoj vlastný znak.</p>
<p>Podnety dizajnu</p>	<p>zbierka, vlastný atlas</p> <p>zvuková performancia</p>	<p>Žiak vie vytvoriť z rôznych konkrétnych tvarov nový tvar.</p>
<p>Podnety tradičných</p>	<p>Vôňa(farba, tvar, vo vzťahu navzájom a k motívu</p>	<p>Žiak pozná stručný vývoj bábok, vie, aké materiály sa na výrobu používajú. Žiak vie vytvoriť jednoduchú bábku. Žiak vie na počítači nakresliť</p>

remesiel		a vymal'ovať obrázok na danú tému. Žiaci si vedia vytvoriť z nazbieraných prírodnín podľa uváženia vlastný atlas
Elektronické médiá	a) podnety prírodovedy- zmeny látok a ich výtvarné využitie b) materiálovo-technické podnety pracovného vyučovania	Žiak vie na základe počúvanej hudby a činnosti, ktorú pri nej vykonáva graficky znázorniť jej náladu.
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	výtvarná reakcia na charakter okolitej krajiny	Žiak vie nájsť vzťahy medzi vôňou, farbou a tvarom navzájom k motívu.
Podnety hudby Synestetické podnety	atribúty ikonografie(čo znamená moje meno)	Žiak vie využiť zmeny látok pri výtvarnom spracovaní. Žiak vie vyrobiť výrobok podľa výberu učiteľa (origami, maňuška, krabička,...)
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta		Žiak vie na základe pozorovania výtvarne zaznamenať okolitú krajinu.
Tradícia a identit		Žiak na základe určitých informácií o svojom mene vytvorí obrazovú charakteristiku mena
Škola v galérii (galéria v škole)		

Ročník: štvrtý

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tématický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk- základné prvky výtvarného vyjadrovania	Bod- hravé činnosti s bodmi. Šrafúra, tieň- budovanie tvaru a priestoru linkou, šrafovaním a tieňovaním, textúra (predmetná kresba). Farba, farebné kontrasty: teplá- studená tmavá- svetlá doplnkové farby	Žiak vie na základe hrových činností s bodmi vytvoriť obrázok. Žiak vie pomocou linky-šrafovaním a tieňovaním zobrazit' tvar a priestor. Žiak dokáže pri tvorbe zmysluplne využívať farebné kontrasty: teplá- studená, tmavá- svetlá

<p>Výtvarný jazyk- kompozičné princípy a možnosti kompozície</p>	<p>Materiálové a tvarové kontrasty a súzvuky(textúra povrchov).</p> <p>Výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení(základy proporčnosti v kresbe).</p> <p>Výstavba proporcií a tvarov v priestorovom vyjadrení(základy proporčnosti v modelovaní).</p> <p>Kompozičné variácie(odklon od kompozičných schém).</p> <p>Zátišie(portrét) ako žáner (variácie s rôznym významom).</p> <p>Grafika- rezanie lynoritu, č.b. tlač.</p>	<p>Žiak na základe vlastnej skúsenosti získa poznatky o tvarových kontrastoch a súzvukoch.</p> <p>Žiak zvládne základy proporčnosti v kresbe.</p> <p>Žiak zvládne základy proporčnosti v modelovaní.</p> <p>Žiak zvládne rôzne kompozičné variácie s odklonom od kompozičných schém</p> <p>Žiak dokáže vytvoriť jednoduché zátišie a zobrazíť ho vybranou výtvarnou technikou.</p> <p>Žiak zvládne základy práce s rezaním lynoritu a čiernobielej tlače.</p>
<p>Podnety výtvarného umenia(výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia)</p>	<p>Inšpirácia umením d'alekého východu(Čína, Japonsko) papierový objekt, kaligrafia.</p>	<p>Žiaci získajú základné poznatky o umení Číny a Japonska a na ich základe vytvoria papierový objekt a jednoduchú kaligrafiu.</p>
<p>Podnety fotografie</p>	<p>Fotogram (alt: maľba vývojkou a ustaľovačom).</p>	<p>Žiak dokáže vytvoriť jednoduchý fotogram- obraz obrysu predmetu umiestneného priamo na citlivej vrstve fotograf. papiera, vznikajúci osvetlením nezakrytých častí citlivej vrstvy papiera.</p>
<p>Podnety filmu a videa</p>	<p>Filmový trik, kulisa.</p>	<p>Žiaci získajú základné informácie o filmových trikoch, dokážu vytvoriť jednoduchú filmovú kulisu.</p>
<p>Podnety architektúry</p>	<p>Dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami.</p>	<p>Žiak vytvorí jednoduchý dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami.</p>

	Dizajn inšpirovaný slovom(názorom).	Žiak vytvorí dizajn inšpirovaný slovom.
Podnety tradičných remesiel	Drotárstvo(vytváranie z drôtu).	Žiak na základe činnosti pozná vlastnosti drôtu a dokáže z neho vytvoriť vybraný predmet.
Elektronické médiá	Maľovanie prostredníctvom počítača.	Žiak na počítači vytvorí obrázok- maľbu.
Poznávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	Syntéza rôznych typov obrazov a zámena prvkov a kompozície(krajiny a zátišia, prípadne portréty).	Žiak syntézou rôznych typov obrazov vytvorí svoju vlastnú kompozíciu(krajinu, zátišie, prípadne portrét)
Podnety hudby	Hudba ako obraz tónov, farebné tóny, farebné stupnice.	Žiak vníma hudbu ako obraz tónov a dokáže ju výtvarne vyjadriť.
Synestetické podnety	Chuť(farba, tvar, vo vzťahu navzájom a k motívu).	Žiak vie nájsť vzťahy medzi chuťou, farbou a tvarom vo vzťahu navzájom a k motívu.
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	a) podnety vlastivedy: mapa b) podnety prírodovedy, magnetizmus, páka	Žiak vnímaním mapy, jej farebnosti, vytvorí svoj vlastný obraz. Žiak poznaním magnetizmu a práce páky navrhne ich ďalšie využitie.
Tradícia a identita(kultúrna krajina)	Výtvarná reakcia na pamiatku(monument) obce.	Žiak na základe pozorovania pamiatky obce vytvorí naň výtvarnú reakciu.
Škola v galérii(galéria v škole)	Obraz a život(pokračovanie obrazu).	Žiak po pozorovaní a vnímaní určeného obrazu vytvorí podľa svojich skúseností a predstáv pokračovanie obrazu.

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Umenie a kultúra <u>Hudobná výchova</u>

Charakteristika predmetu:

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým. Žiaci sa učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia.

Prirodzene a plynule sa nadväzuje na posilňovanie vrodenných a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti a spontánnosti. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania.

Hudobné činnosti dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov.

V ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie aj slabších žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel. Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Ciele predmetu:

Všeobecným cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní si osvojiť hudobný materinský jazyk,
- poznania slovenského zvykoslovía, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na princípoch detskej hry a jej rôznych foriem
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať,

- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností
- empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme,
- chápať umenie nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života

Vyučovacie metódy:

- hra (na primeranej mentálnej úrovni žiaka)
- spevácke a hudobno-pohybové činnosti
- hra na detské hudobné nástroje
- zážitkové a skúsenostné metódy
- metódy hrania rol
- hrové formy riadeného objavovania hudby
- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie
- návšteva hudobných podujatí
- besedy
- imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesni
- intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie
- improvizácia

Hodnotenie žiaka:

- priebežné slovné hodnotenie
- záverečná klasifikácia známku

Kompetencie:

- Vokálno-intonačné činnosti

Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí, slovenské zvykoslovie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.

Poznať a správne realizovať hodnoty nôt (štvrt'ová, osminová, štvrt'ová s bodkou, polová a tiež pomlčky), mená nôt h-d2, husľový kľúč, 2/4, 4/4,takt. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Vedieť vytvoriť k melodickéj otázke odpoveď, k predvetiu závetie. Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvuky.

- Inštrumentálne činnosti

Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne, sluchom ich rozoznať.

Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam, rytmické motívy. Pomocou detských hudobných nástrojov realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.

- Hudobno-pohybové činnosti

Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.

Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Ovládať kroky čardáša, valčíka, mazurky. Pohybom vyjadriť náladu hudby.

- Percepčné činnosti

Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod. Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby. Spoznať hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, poznávať a vážiť si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov. Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov.

- Hudobno-dramatické činnosti

Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Integrácia dramatického textu, piesne a pohybu. Hudobná dramatizácia jednoduchej ľudovej rozprávky. Využitie slovenských ľudových tonálnych a modálnych piesní v dramatickom význame.

Ročník: prvý

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálne činnosti: Detské popevky, riekanky, vyčítanky, piesne o prírode, o zvieratkách, so žartovnými príbehmi, o živote v rodine i v škole.	Žiak má: - prebúdzat' u žiakov záujem o poznávanie riekaniek, piesní s rôznou tematikou (detské, ľudové, o zvieratkách, o škole ...)	Žiak: - správne funkčne drží telo - pri speve správne dýcha - zreteľne artikuluje - kultivovane spieva v rozsahu c1 – a - vie vytvoriť melodickú otázku a odpoveď
Inštrumentálne činnosti:	Žiak má:	Žiak:

Krátke inštrumentálne skladby (najmä tance, uspávanky), detské popevky, riekanky, vyčítanky, piesne o prírode, o zvieratkách.	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť hrať na jednoduchých rytmických nástrojoch - rozoznávať dynamiku a tempo 	<ul style="list-style-type: none"> - používa hru na telo - hrá jednoduché rytmy na detských hudobných nástrojoch - rozoznáva a napodobňuje charakteristické zvuky a javy z prírody, okolitého sveta a sveta rozprávok
Percepčné činnosti: Detské ľudové a umelé piesne, hudobné rozprávky.	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť vyjadriť zážitok slovom, pohybom, výtvarne - vedieť sluchom rozoznať hudobné nástroje: husle, klavír, bubienok, xylofón 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je aktívnym a vnímavým poslucháčom - rozoznáva niekoľko jednoduchých hudobných nástrojov
Hudobno-pohybové činnosti: Hudobno-pohybové (tanečné) hry realizované v súlade s hudbou.	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť pohybom vyjadriť rytmus a charakter piesne - vytvárať jednoduché sprievody hrou na tele 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na hudbu a vie pohybom vyjadriť rytmus (krok dopredu, dozadu, jednokročka) - aktívne používa hru na telo - pohybom vie vyjadriť silno – slabo, vysoko – nízko, pomaly - rýchlo
Hudobno-dramatické činnosti: Hudobno-pohybové (tanečno-dramatické) hry realizované v súlade s hudbou.	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bude vedieť zdramatizovať s využitím hry na telo, jednoduchý príbeh

Ročník: druhý

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálne činnosti: Detské popevky, riekanky, vyčítanky, piesne o prírode, o zvieratkách, so žartovnými príbehmi, o živote v rodine i v škole.	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prebúdať u žiakov záujem o poznávanie a interpretovanie riekaniiek, piesní s rôznou tematikou (detské, ľudové, o zvieratkách, o škole ...) 	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne funkčne drží telo - pri speve správne dýcha - zreteľne artikuluje - kultivovane spieva v rozsahu c1 – a - vie vytvoriť melodickú otázku a odpoveď - melodizuje text, mená, riekanky s oporou grafického

		názoru a pohybu
Inštrumentálne činnosti: Krátke inštrumentálne skladby (najmä tance, pochody, uspávanky), detské popevky, riekanky, vyčítanky, piesne o prírode, o zvieratkách.	Žiak má: - vedieť hrať na jednoduchých hudobných nástrojoch - rozoznávať dynamiku, rytmus, tempo	Žiak: - používa hru na telo - hrá jednoduché rytmy na detských hudobných nástrojoch - rozoznáva a napodobňuje charakteristické zvuky a javy z prírody, okolitého sveta a sveta rozprávok
Percepčné činnosti: Detské ľudové a umelé piesne, úryvky z iných skladieb na počúvanie, hudobné rozprávky.	Žiak má: - pozorne počúvať a vnímať vokálne a inštrumentálne skladby - vedieť vyjadriť zážitok slovom, pohybom, výtvarne - vedieť sluchom rozoznať hudobné nástroje: husle, klavír, bubienok, xylofón	Žiak: - je aktívnym a vnímavým poslucháčom - rozoznáva niekoľko jednoduchých hudobných nástrojov
Hudobno-pohybové činnosti: Hudobno-pohybové (tanečné) hry realizované v súlade s hudbou	Žiak má: - vedieť pohybom vyjadriť rytmus a charakter piesne, hudobnej skladby - vytvárať jednoduché sprievody hrou na tele - naučiť sa jednoduchý ľudový tanec	Žiak: - reaguje na hudbu a vie pohybom vyjadriť rytmus (krok, dopredu, dozadu, jednokročka) - aktívne používa hru na telo - pohybom vie vyjadriť stúpanie – klesanie melódie, silno – slabo, vysoko – nízko, pomaly – rýchlo
Hudobno-dramatické činnosti: Hudobno-pohybové (tanečno-dramatické) hry realizované v súlade s hudbou.	Žiak má: - pripraviť si jednoduchú hudobno-dramatické vystúpenie	Žiak: - bude vedieť zdramatizovať s využitím jednoduchých hudobných nástrojov, hry na ozvenu, hry na telo, jednoduchý príbeh

Ročník: tretí

Časová dotácia : 1 hodina týždenne

Počet hod za šk.rok : 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálne činnosti Rozvíjanie speváckych zručností	Žiak má -rozvíjať citový svet žiakov -interpretovať ľudové i umelé	Žiak vie -mäkko nasadiť tón -správne artikulovať

-hudobné príbehy -krátke vokálne skladby -tanec, pochod, uspávanka	piesne	-pri speve správne dýchať -kultivovane zaspievať v rozsahu c1-d2 -intonovať 1.-8.sstupeň solm.slabík -orientuje sa v notovom zápise c1 –c2
Inštrumentálne činnosti Inštrumentálne hudobné obrázky, krátke inštrumentálne skladby /tanec, pochod, uspávanka/	Žiak má Vedieť hrať na detských hudobných nástrojoch -tvorivo rytmizovať -rozoznávať dynamiku, tempo	Žiak vie -urobiť jednoduchý rytmický sprievod k piesňam na detských hudobných nástrojoch v 2/4,4/4 a 3/4 takte -tvorivo rytmizovať s využitím polových, štvrt'ových , osminových nôt a príslušných pomlčiek
Percepčné činnosti Hudobné rozprávky a hudobné príbehy, -úryvky z iných skladieb na ilustráciu konkrétnych didektických problémov	Žiak má -poznať slovenské a inonárodné piesne s rozmanitou tematikou -deťom primeranou tematikou	Žiak vie -sluchovo rozlišovať hudbu podľa žánru a spoločskej funkcie -sluchovo rozlišovať hudobné nástroje -verbalizovať hudobný zážitok
Hudobno-pohybové činnosti -ľudové a umelé detské hudobno-pohybové /tanečné/hry	Žiak má -vyjadriť rytmus pohybom /celá nota, polová,štvrt'ová, osminová a príslušné pomlčky/ -vytvoriť sprievod hrou na telo - zvládnuť jednoduchý ľudový tanec	Žiak vie -taktovať v 2/4 a 3/4 takte -pohybovo stvárniť a vyjadriť hudobný výraz a náladu -realizovať hudobno- pohybovú hru so spevom
Hudobno dramatické činnosti Hudobno-dramatické hry realizované v súlade s hudbou	Žiak má -improvizácia – pripraviť si jednoduché hudobno- dramatické vystúpenie	Žiak vie Improvizovať v štvor a päťtónovom priestore -posúvať motív, hudobná charakteristika /hra na stratenú melódiu -využiť rytmus ako prostriedok charakteristiky osôb a prostredia

Ročník: štvrtý

Časová dotácia : 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok : 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Ľudová pieseň v živote človeka a spoločnosti./18hod/ Slovenské ľudové piesne	Vokálno intonačné činnosti. Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h-	Ovládať základné hlasové zručnosti.Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a

<p>troch základných oblastí Slovenska. Ludové nástroje, vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje. Folklórny kalendár. Folklórne súbory.</p>	<p>d2. Krátke hlasové, intonačno-rytmické, sluchové cvičenia, rytmické a melodické doplnovačky.</p>	<p>precítene. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Správne zaspievať 15 piesní, intonovať v durovej diatonike.</p>
	<p>Inštrumentálne činnosti. Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno-a viachlasné rytmické cvičenia. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie.</p>	<p>Vedieť zahrat' jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.</p>
	<p>Hudobno-pohybové činnosti Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2-a 3-dobý takt.</p>	<p>Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík. Pohybom správne reagovať na hudbu.</p>
<p>Poslanie hudby v našom živote./12hod/ Slovenské ľudové piesne /uspávanky, tanečné, regrútske, svadobné, koledy.../ Rôzne podoby slovenských ľudových piesní v úprave skladateľov 19.storočia podnes.</p>	<p>Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19.storočia podnes. Percepčné činnosti Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy.</p>	<p>Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť výrazové prostriedky, ktorými ich realizoval.</p>
	<p>Hudobno-dramatické činnosti Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a sáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii</p>	<p>Realizovať minimálne jednu hudobno-dramatickú etudu /celok/.</p>

	improvizácie v hudobno – dramatických etudách a celkoch.	
--	--	--

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovacia jazyk	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie Školský vzdelávacie program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Zdravie a pohyb <u>Telesná výchova</u>

Charakteristika predmetu:

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Ciele predmetu:

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti

- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Cieľ zameraný na zdravie:

Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie. Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

Vyučovacie metódy:

- Metódy individuálnej aktivity
- Metódy hromadnej aktivity
- Výklad
- Opis, situačné metódy
- Hranie
- Testovanie
- Demonštračné metódy

Hodnotenie žiaka:

- priebežné slovné hodnotenie
- záverečná klasifikácia známkou

Kompetencie:

- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,

- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu

Ročník: prvý

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Primerane veku a schopnostiam osvojiť si základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich a vnímať ich význam pre život a šport.	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná a vie pomenovať základné lokomócie - pozná základné poradové cvičenia a vie ich pomenovať - pozná terminológiu gymnastických polôh, pohybov a cvičení - osvojí si základy techniky behov, skokov, hodov, na podnet vykoná základné polohy a pohyby tela a jeho častí, - vykoná pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, plazenie) - pozitívne vníma základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako prostriedku na upevňovanie si zdravia, - správne vníma význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, - prejavuje snahu o sebazdokonaľovanie
Pohybové a manipulačné hry	Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním,	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíja svoje bežecké schopnosti - zvládne základné manipulačné činnosti s loptou (kotúľanie, chytanie, hádzanie, odrážanie lopty) - pozná jednoduché naháňačky,

<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p>	<p>odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.</p> <p>Primerane veku mať rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.</p>	<p>hry s vytlieskavaním rytmu , hry zamerané na správne držanie tela s prenášaním predmetov na hlave, chôdzu po čiare.</p> <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná a vie pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca (pílový skok, poskočný krok) - pozná správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky, - pozná správne držanie tela, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom (vnímanie a rozlišovanie zmeny tempa a rytmu signálov pohybom) - rozvíja tvorivú improvizáciu - pozitívne vníma spojenie slova, hudby a pohybu - pozitívne reaguje na partnerov v tanci i hre a upevňuje sociálne vzťahy v skupine
<p>Psychomotorické cvičenia a hry</p>	<p>Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.</p>	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržiava zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie. - využíva fyziologicky správne dýchanie - má osvojené pohybové cvičenia so zameraním na koncentráciu a pozornosť, - ovláda pohybové aktivity so zameraním na čiastočnú i celkovú relaxáciu (joga, strečink). - formuje pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu. <p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> -ovláda základné zručnosti z turistiky, korčuľovania, sánkovania - pozitívne vníma pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka,

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	Mať primerane veku osvojené základné zručnosti turistiky, korčuľovania, sánkovania, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.	- má vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochraňuje prírodu.
--	---	--

Poradové cvičenia	Povely rad, dvojrad, zástup, dvojstup. Ukončiť cvičenie.	Žiak vie správne zvládnuť poradové cvičenia
Prípravné kondičné, koordinačné a strečingové cvičenia.	Prípravné cviky zamerané na správne držanie tela. Naťahovanie svalového aparátu a rozvoj ohybnosti.	Aplikovať základné prípravné cvičenia
Športová gymnastika	Prostné cvičenia – nácvik mostíka - stoj na lopatkách - kotúl vpred a vzad - stojka na rukách	Zvládnuť nácvik základných gymnastických prvkov na prostných. Rozvoj svalového aparátu.
	Lokomočné cvičenia na lavičke	Zvládnuť nácvik chôdze a obratov na lavičke.
Rytmická gymnastika	Nácvik pilového skoku, poskočného skoku, čertíka	Zvládnuť základné rytmičné pohyby.

Ročník: druhý

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	Primerane veku a schopnostiam si osvojí základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia	Pozná a vie pomenovať základné lokomócie. Pozná základné poradové cvičenia a vie ich pomenovať. Osvojí si základy techniky behov, skokov, hodů.

	<p>a elementárne zručnosti z akrobacie. Poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.</p>	<p>Vykoná obraty, prevaly, plazenie. Správne vníma význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu. Prejavuje snahu o sebazdokonaľovanie.</p>
<p>Manipulačné a pohybové športové hry</p>	<p>Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry. Prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním. Prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam. Uplatňovať zásad „fair play“.</p>	<p>Rozvíja svoje bežecké schopnosti. Zvládne základné manipulačné činnosti s loptou (kotúľanie, chytanie, hádzanie, odrážanie lopty od podlahy). Pozná jednoduché naháňačky, hry s vytlieskavaním rytmu , hry zamerané na správne držanie tela, chôdzu po čiare.</p>
<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p>	<p>Primerane veku rozvíjať základné sensorické, motorické, intelektuálne a tvorivé schopnosti. Vedieť ich aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.</p>	<p>Pozná správnu techniku jednoduchých cvičení a pohybov. Má správne držanie tela. Rozvíja tvorivú improvizáciu. Pozitívne vníma spojenie slova, hudby, pohybu Pozitívne reaguje na partnerov v tanci i hre a upevňuje sociálne vzťahy v skupine.</p>
<p>Psychomotorické cvičenia a hry</p>	<p>Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach. Vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu a dýchanie.</p>	<p>Ovláda základné poznatky o ľudskom tele. Dodržiava správne držanie tela, zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny. Má osvojené správne dýchanie, pohybové cvičenia so zameraním na koncentráciu a pozornosť. Formuje pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.</p>
<p>Aktivity prírode a sezónne činnosti</p>	<p>Mať primerane veku osvojené základné zručnosti turistiky, korčuľovania, sánkovania , vedieť ich</p>	<p>Ovláda základné zručnosti z turistiky, korčuľovania, sánkovania. Realizuje sezónne pohybové</p>

	primerane aplikovať v živote i športe.	aktivity vo svojom voľnom čase, v rôznom prostredí, v rôznych obmenách. Pozitívne vníma pohybové aktivity v prírode. Má pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochraňuje prírodu.
--	--	---

Poradové cvičenia	Povely rad, dvojrad, zástup, dvojstup. Ukončiť cvičenie.	Žiak vie správne zvládnuť poradové cvičenia
Prípravné kondičné, koordinačné a strečingové cvičenia.	Prípravné cviky zamerané na správne držanie tela. Naťahovanie svalového aparátu a rozvoj ohybnosti.	Aplikovať základné prípravné cvičenia
Športová gymnastika	Prostné cvičenia - stoj na lopatkách - zdokonalený kotúl vpred a vzad - stojka na rukách - jednoduché gymnastické zostavy zamerané na kotúl vpred a vzad	Zvládnuť nácvik a zdokonalenie základných gymnastických prvkov na prostných. Rozvoj svalového aparátu a hybnosti celého tela
Rytmická gymnastika	Pohybová improvizácia. Valaský krok, karička. Cvičenia so švihadlom	Zvládnuť základné rytmičné pohyby a aplikovať rytmiku v pohybových činnostiach.
Prípravné kondičné a koordinačné cvičenia	Kondičné cvičenia na rebrinách a šikmej lavičke zamerané na gymnastiku	Príprava svalového aparátu na zložitejšie gymnastické prvky.

Ročník: tretí

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poradové cvičenia	Základné pojmy	Žiak pozná základné pojmy

a organizácia žiakov a činnosti v rôznom priestore	Cvičebná značka, čiara, priestor, jednotliviec, dvojica, skupina, družstvo,... Základné povely Pozor!, Pohov! Vrad nastápiť!...	a povely, pozná rozdiel medzi spontánnou a organizovanou telovýchovnou činnosťou, organizuje nástup a podá učiteľovi hlásenie.
Prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, relaxačné a iné cvičenia	Základné pojmy Názvy polôh častí tela, názvy jednotlivých druhov cvičení, názvy športového náradia a náčinia Cvičenia bez náčinia Dýchacie, rýchlostné vytrvalostné,... Cvičenia s náčiním Švihadlá, tyče, laná,... Cvičenia s využitím náradia Lavička, rebriny, kladina,... Cvičenia v prírodných podmienkach Terénne nerovnosti,...	Žiak vie rozlíšiť cvičenia na rozvoj vytrvalosti, sily rýchlosti, obratnosti, pozná správne držanie tela, má osvojenú terminológiu najfrekventovanejších cvičení a činností a vie ich použiť pri cvičení i v rozhovore.
Pohybové hry	Základné pojmy Hráč, spoluhráč, protihráč, rozhodca, hracia plocha,... Pohybové činnosti Pohybové hry pre úvodnú časť, hlavnú časť hodiny, jednoduché úpolové hry, hudobno-tanečné hry, pohybové hry na ukľudnenie,...	Žiak pozná význam hry, má osvojené pravidlá najpoužívanejších hier, vie samostatne, ale i so spoluhráčom riešiť herné situácie, má osvojený zmysel pre kolektívnosť a súčinnosť v hre a zmysel pre fair play, vie oceniť kvality súpera a zmieriť sa s prehrou.
Rytmická gymnastika a tanec	Základné pojmy Rytmus, tempo, tanec, tanečný krok, ... Pohybové činnosti Technika estetiky, pohybová improvizácia, základný tanečný krok, jednoduché tanečné hry,...	Žiak vie vnímať hudbu, vie zladiť pohyb s jednoduchým hudobným alebo rytmickým sprievodom, primerane rozvíja fantáziu, tvorivosť a estetické cítenie prejavujúce sa v kvalite pohybového prejavu.
Základy atletiky	Základné pojmy Atletická dráha, štart, cieľ, skok, šprint,... Pohybové činnosti Bežecká abeceda, polovysoký a nízky štart, vytrvalostný beh, skok do diaľky, skok do výšky, hod kriketovou loptičkou,...	Žiak má osvojenú techniku rýchleho a vytrvalostného behu, skoku do diaľky a výšky a hodu kriketovou loptičkou, pozná zásady bezpečnosti a hygieny pri atletickej činnosti.
Základy športových hier	Základné pojmy Ihrisko, hráč, basketbal,	Žiak vie spoľahlivo rozlišovať jednotlivé hry, má

	futbal, vybíjaná,... Pohybové činnosti Prípravné činnosti a základné herné činnosti pri basketbale, futbale a vybíjanej.	osvojené jednotlivé elementárne činnosti jednotlivca, pozná zásady kultúrneho správania sa v hľadisku pri sledovaní zápasu.
Základy športovej gymnastiky	Základné pojmy Gymnastika, lavička, kladina, švédska debna,... Pohybové činnosti Prípravné cvičenia a gymnastické hry, akrobacia, preskoky,...	Žiak ovláda kotúľ vpred a vzad, stojky na lopatkách a rukách, zvládne preskok cez kozu, má osvojené zásady poskytovania dopomoci a záchranu pri gymnastických cvičeniach.
Plávanie Zimná a letná turistika Korčuľovanie, lyžovanie a iné sezónne činnosti	Základné pojmy Plávanie, bazén, turistika, korčuľovanie, korčule, lyžovanie, lyže,... Pohybové činnosti Prípravné cvičenia vo vode, chôdza, pravidlá korčuľovania, lyžovania a iných sezónnych činností.	Žiak pozná význam jednotlivých sezónnych činností, ovláda najčastejšie hry na ľade, snehu či vode, pozná zásady hygieny pri pohybe vonku.

Poradové cvičenia	Povely rad, dvojrad, zástup, dvojstup. Ukončiť cvičenie.	Žiak vie správne zvládnuť poradové cvičenia
Prípravné kondičné, koordinačné a strečingové cvičenia	Prípravné cviky zamerané na správne držanie tela. Naťahovanie svalového aparátu a rozvoj ohybnosti.	Aplikovať základné prípravné cvičenia
Športová gymnastika	Prostné cvičenia zdokonaľovanie - stoj na lopatkách - kotúľ vpred a vzad a jeho obmeny - stojka na rukách Nácvik – Kotúľ letmo	Zvládnuť nácvik a zdokonalenie základných gymnastických prvkov na prostných. Rozvoj svalového aparátu a hybnosti celého tela
	Skrčka cez kozu	Nácvik vybraného cvičebného tvaru
	Kladina- Nácvik chôdza, obraty, poskoky, kotúľ vpred	Nácvik a zdokonaľovanie gymnastických prvkov na kladine
	Hrazda – Nácvik vzoprenie zákmihom,	Nácvik prvkov na hrazde

	toč vzad a vpred	
Rytmická gymnastika	Pohybová improvizácia. Cvičenia so švihadlom	Zvládnuť základné rytmické pohyby a aplikovať rytmiku v pohybových činnostiach.
Prípravné kondičné a koordinačné cvičenia	Kondičné cvičenia na rebrinách a šikmej lavičke zamerané na gymnastiku	Kondičné cvičenia na rebrinách a šikmej lavičke zamerané na gymnastiku

Ročník: štvrtý

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poznanky z TK	<p>Význam TV</p> <p>Elementárne poznatky o ľudskom tele, činnosti jednotlivých orgánov</p> <p>Všeobecné poznatky o hygiene, životospráve</p> <p>Elementárne poznatky o škodlivosti fajčenia, alkohole, drogách</p> <p>Kultúrne správanie pri športe</p> <p>Olympizmus – symbol, vlajka, hymna</p> <p>Olympijské hry</p>	<p>Žiak pozná význam predmetu a jeho úlohy a ciele. Získava poznatky o ľudskom tele, hygiene, životospráve a režime dna. Má poznatky o škodlivosti fajčenia, pitia alkoholu a užívania drog na zdravie a pohybový výkon. Pozná zásady kultúrneho správania na športových podujatiach. Je informovaný o poslaní olympizmu a jeho symboloch.</p>
Poradové cvičenia a organizácia žiakov a činnosti v rôznom priestore	<p>Základné pojmy</p> <p>Cvičebná značka, čiara, priestor, jednotliviec, dvojica, skupina, družstvo, zástup, dvojstup...</p>	<p>Žiak pozná základné pojmy a povel, pozná pravidlá a zásady bezpečného správania. Správne uchopenie, používanie a nosenie náčinia. Organizuje</p>

	<p>Základné povely</p> <p>Používanie a prenášanie náčinia</p> <p>Podanie prvej pomoci</p>	<p>nástup a podá učiteľovi hlásenie. Pozná zásady a postupy poskytovania prvej pomoci</p>
<p>Prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, relaxačné a iné cvičenia</p>	<p>Základné pojmy</p> <p>Názvy častí tela, druhov cvičení, názvy športového náradia a náčinia</p> <p>Cvičenia bez náčinia</p> <p>Cvičenia s náčiním</p> <p>Cvičenia s využitím náradia</p> <p>Cvičenia v prírodných podmienkach</p> <p>Terénne nerovnosti,...</p>	<p>Žiak vie rozlíšiť cvičenia na rozvoj vytrvalosti, sily, rýchlosti, obratnosti, pozná správne držanie tela, má osvojenú terminológiu. Má poznatky o spôsoboch vykonávania jednotlivých cvičení, o spôsoboch správneho dýchania, o nebezpečenstve a rizikách pri cvičení.</p>
<p>Pohybové hry</p>	<p>Základné pojmy</p> <p>Hráč, spoluhráč, protihráč, rozhodca, hracia plocha,...</p> <p>Pohybové činnosti</p> <p>Pohybové hry pre úvodnú časť, hlavnú časť hodiny, jednoduché úpolové hry, hudobno-tanečné hry, pohybové hry na ukludnenie,...</p>	<p>Žiak pozná význam hry, má osvojené pravidlá najpoužívanejších hier, vie samostatne, ale i so spoluhráčom riešiť herné situácie, má osvojený zmysel pre kolektívnosť a súčinnosť v hre a zmysel pre fair play, vie oceniť kvality súpera a zmieriť sa s prehrou.</p>
<p>Rytmická gymnastika a tanec</p>	<p>Základné pojmy</p> <p>Pohybové činnosti</p> <p>Technika estetiky, pohybová improvizácia, základný tanečný krok, jednoduché tanečné hry</p>	<p>Žiak vie vnímať hudbu, vie zladať pohyb s jednoduchým hudobným alebo rytmickým sprievodom, primerane rozvíja fantáziu, tvorivosť a estetické cítenie. Má poznatky o technike vykonávania cvičenia s hudbou.</p>

	<p>Správne držanie tela, trupu, pohybu horných a dolných končatín</p> <p>Cvičenia s náčiním pri hudobnom a rytmickom sprievode</p>	Vie zapojiť do pohybu s hudbou jednotlivé náčinie.
Základy atletiky	<p>Základné pojmy</p> <p>Atletická dráha, štart, cieľ, skok, šprint, rozbežisko, doskočisko, odrazové pásmo</p> <p>Pohybové činnosti</p> <p>Bežecká abeceda, polovysoký a nízky štart, vytrvalostný beh, skok do diaľky, skok do výšky, hod kriketovou loptičkou,...</p>	Žiak má osvojenú techniku a taktiku rýchleho a vytrvalostného behu, nízkeho a polovysokého štartu, skoku do diaľky a výšky a hodu kriketovou loptičkou, pozná zásady bezpečnosti a hygieny pri atletickej činnosti. Má poznatky o atletických súťažiach a ich význame.
Základy športových hier (basketbal, hádzaná, futbal, vybíjaná)	<p>Základné pojmy</p> <p>Ihrisko, hráč, basketbal, futbal, vybíjaná, hádzaná...</p> <p>Pohybové činnosti</p> <p>Prípravné činnosti a základné herné činnosti pri basketbale, futbale, hádzanej a vybíjanej</p> <p>Význam pohybových hier</p>	Žiak vie spoľahlivo rozlišovať jednotlivé hry, má osvojené elementárne herné činnosti jednotlivca, schopnosť využiť herné činnosti pri nácviku kombinácií, ale i v zápase podľa zjednodušených pravidiel, pozná zásady kultúrneho správania sa v hľadisku pri sledovaní zápasu.
Základy športovej gymnastiky	<p>Základné pojmy</p> <p>Gymnastika, lavička, kladina, švédska debna,...</p> <p>Pohybové činnosti</p> <p>Prípravné cvičenia a gymnastické hry, akrobacia, preskoky, názvy jednotlivých cvičení a polôh</p>	Žiak ovláda kotúl vpred a vzad, stojky na lopatkách a rukách, zvládne preskok cez kozu, má osvojené zásady poskytovania dopomoci a záchrany pri gymnastických cvičeniach. Má poznatky o spôsobe hodnotenia gymnastických cvičení a o gymnastických súťažiach a ich význame

<p>Plávanie</p> <p>Zimná a letná turistika</p> <p>Korčuľovanie, lyžovanie a iné sezónne činnosti</p>	<p>Základné pojmy</p> <p>Plávanie, bazén, turistika, turistická značka, informačný bod, zdroj pitnej vody, korčuľovanie, korčule, lyžovanie, lyže,...</p> <p>Pohybové činnosti</p> <p>Prípravné cvičenia vo vode, chôdza, pravidlá korčuľovania, lyžovania a iných sezónnych činností.</p>	<p>Žiak pozná význam jednotlivých sezónnych činností, ovláda najčastejšie hry na ľade, snehu či vode, pozná zásady hygieny pri pohybe vonku</p> <p>Zvládne cvičenia v prírode 2x 3-4 vyučovacie hodiny.</p>

Poradové cvičenia	Povely rad, dvojrad, zástup, dvojstup. Ukončiť cvičenie.	Žiak vie správne zvládnuť poradové cvičenia
Prípravné kondičné, koordinačné a strečingové cvičenia	Prípravné cviky zamerané na správne držanie tela. Naťahovanie svalového aparátu a rozvoj ohybnosti.	Aplikovať základné prípravné cvičenia
Športová gymnastika	Nácvik a zdokonaľovanie prvkov na suťaž v gymnastickom štvorboji.	Zvládnuť zdokonalenie základných gymnastických prvkov na prostných. Rozvoj svalového aparátu a hybnosti celého tela
	Prostné cvičenia zdokonaľovanie gymnastických prvkov a spájanie do gymnastických zostáv. Zdokonaľovať stojku na rukách, lopatkách, kotúle vpred a vzad s nadväznosťou na letmo.	
	Skrčka cez kozu Nácvik roznožka cez kozu	
	Kladina- Nácvik chôdza, obraty, poskoky, kotúľ vpred. Nácvik rovnovážnych cvičení, váha	Nácvik a zdokonaľovanie gymnastických prvkov na kladine

	predklonmo.	
	Hrazda – Zdokonaľovanie vzoprenie zákmihom, toč vzad a vpred. Nácvik dievčenského výmyku ťahom, visu vznesmo a strmhlav	Nácvik prvkov na hrazde
Rytmická gymnastika	Pohybová improvizácia. Cvičenia so švihadlom Zdokonaľovanie cvalového skoku, čertíka, diaľkového skoku.	Zvládnuť základné rytmičné pohyby a aplikovať rytmiku v pohybových činnostiach.
Prípravné kondičné a koordinačné cvičenia	Kondičné cvičenia na rebrinách a šikmej lavičke zamerané na gymnastiku	Kondičné cvičenia na rebrinách a šikmej lavičke zamerané na gymnastiku

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovaci jazyk	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a svet práce <u>Pracovné vyučovanie</u>

Ciele

Pracovné vyučovanie pozostáva z dvoch samostatných zložiek - technických a pestovateľských prác. Rovnomerné zastúpenie obidvoch zložiek môže učiteľ meniť v prospech technických alebo pestovateľských prác (vychádzajúc zo záujmu žiakov, potrieb i podmienok školy a regiónu) až po rozsah povinného učiva.

Cieľom technických prác na 1. stupni ZŠ je pochopiť význam techniky ako zložky ľudskej kultúry, kde človek za pomoci vied ovláda prírodné sily a využíva prírodné bohatstvo.

Výchovno-vzdelávací proces by mal smerovať k tomu, aby sa žiaci:

- oboznamovali s pozitívnymi i negatívnymi dôsledkami techniky všeobecne i v najbližšom okolí,
- naučili pracovať efektívne (ekonomicky, zodpovedne, presne, bezpečne atď.),

- oboznamovali s vlastnosťami technických materiálov a technológiami (činnosťami) ich opracovania tvorivým prístupom (porovnávaním, triedením, experimentovaním, znázornením a realizáciou svojich nápadov),
- naučili poznávať na základe skutočnosti elementárne konštrukčné prvky, používať ich k riešeniu jednoduchých úloh, a tým rozvíjať ich kombinačné schopnosti a technické myslenie,
- naučili čítať a kresliť jednoduché technické náčrty,
- naučili riešiť jednoduché technické problémy, ktoré sú zamerané na rozvoj technického myslenia a technickej tvorivosti,
- naučili hodnotiť výsledok svojej práce (čo zhotovili, zdôvodniť prečo sa im niektoré veci páčia či nepáčia, čo mohli urobiť lepšie, dôkladnejšie).

Žiaci v technických prácach si majú osvojiť aj základné zásady pracovnej kultúry:

- pripraviť pracovné miesto a udržiavať poriadok,
- rozvíjať tvorivú iniciatívu žiakov pri plánovaní práce (vytýčenie cieľa, hľadanie prostriedkov na jeho dosiahnutie, príprava materiálu i náradia, vyriešenie zadanej úlohy, overenie),
- upriamovať pozornosť žiakov na efektívnu prácu (racionálne zachádzať s materiálom, nástrojmi, hľadať najefektívnejší spôsob zhotovenia výrobku),
- dodržiavať požadované bezpečnostné a hygienické pravidlá pri práci.

Cieľom pestovateľských prác je aktívne a praktickou činnosťou oboznámiť žiakov so základnými biologickými zákonmi. Učia sa chápať podstatu javov, ich zákonitosti a poznávajú úlohu zásahov človeka do prírody. Hlavnými cieľmi pestovateľských prác na 1. stupni ZŠ je:

- viesť žiakov k poznávaniu a pomenovaniu vybraných druhov úžitkových a okrasných rastlín,
- naučiť základné teoretické poznatky ich pestovania,
- spájať teoretické poznatky s praktickými pestovateľskými činnosťami a výsledky zaznamenávať,
- osvojiť základné pestovateľské zručnosti a hygienické návyky, zásady správnej organizácie a bezpečnosti práce,
- viesť k ochrane a tvorbe životného prostredia prostredníctvom vlastnej práce žiakov,
- robiť pokusy a pozorovania zdôvodňujúce pestovateľské postupy a vzťahy medzi živou a neživou prírodou a prácou človeka,

- vedieť pomenovať a pri práci používať náradie a pomôcky,
- viesť prostredníctvom pestovateľských činností, pokusov a pozorovaní k pozitívnemu vzťahu k práci a k tvorivému uplatňovaniu poznatkov.

Obsah

Pri výbere a usporiadaní učiva boli rešpektované výchovno-vzdelávacie ciele pracovného vyučovania, súčasný trend vývoja technického vzdelávania vo svete, pedagogicko-psychologické vekové osobitosti žiakov a nadväznosť učiva na iné predmety, predovšetkým na prírodovedu.

Charakteristickým rysom didaktického systému pracovného vyučovania je špirálovité usporiadanie obsahu všade tam, kde je to nevyhnutné z hľadiska veku primeranosti. Obsah učiva nadväzuje na technické poznatky, zručnosti a schopnosti integrovaného predmetu výtvarná výchova v 1. a 2. ročníku ZŠ a prvouky.

Ročník: štvrtý

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Bezpečnosť a hygiena pri práci	Úrazy a ich ošetrenia, bežné zranenia, bezpečnosť pri práci s elektrickým prúdom, hygienické požiadavky pri práci.	Žiak má poznatky o úrazoch a bežných zraneniach. Dokáže podať prvú pomoc. Je poučený o bezpečnom používaní elektrického prúdu. Rešpektuje bezpečnostné a hygienické požiadavky.
Práce s drevom a kombinované práce	Praktické činnosti: meranie dreva, obrysovanie, rezanie, vŕtanie, opracovanie povrchu rašpl'ou, pilníkom, skleným papierom, zatĺkanie klincov,	Žiak získava jednoduché zručnosti pri práci s drevom, vie opracovávať povrch pomocou jednotlivých nástrojov. Vie ho

	<p>lepenie, štiepenie, vyberanie klincov...</p> <p>Materiál: kôra, doštičky, korok, drevá</p> <p>Nástroje a pomôcky: pílka, pilník, rašpľa, kladivo klince,...</p>	<p>skombinovať s iným vhodným materiálom (aj odpadovým). V jednotlivých pracovných postupoch spoznáva vlastnosti a druhy dreva pre</p> <p>zhotovenie výrobkov úžitkovej hodnoty.</p>
Montážne a demontážne práce	<p>Kovová a konštrukčná stavebnica - zostavovanie pohyblivých modelov podľa predlôh. Spájať jednotlivé súčiastky (montáž, demontáž).</p> <p>Bicykel – povrchové čistenie jednotlivých častí.</p> <p>Stavebnica z kartónových prvkov – rysovať jednoduchý technický výkres.</p>	<p>Žiak získava zručnosti pri práci s konštrukčnou kovovou stavebnicou.</p> <p>Pri praktických činnostiach spoznávať jednotlivé časti bicykla. Pozná dopravné predpisy pri cykloturistike.</p> <p>Rozširuje si poznatky z prác montážnych a demontážnych, ako aj z prác s papierom.</p>
Práce s textilom	<p>Druhy textilných materiálov.</p> <p>Jednoduchý, dvojitý steh a stonkový steh, obrubovať, obšívateľ, látať.</p> <p>Brmbolec.</p> <p>Jednoduchý vzor podľa nákresu, vyšiť značku.</p>	<p>Prehĺbenie učiva o druhoch látok. Žiak sa naučí jednotlivé stehy. Vie obšívateľ, látať a obrubovať.</p> <p>Vie urobiť brmbolec.</p> <p>Spozná význam textilného odvetvia.</p>
Samoobsluha	<p>Oprava a údržba odevov.</p> <p>Používanie elektrických spotrebičov. Bezpečnosť pri práci.</p>	<p>Žiak si vie prišit' gombík, zašit' alebo zaštopkať dieru. Vie používať elektrické spotrebiče v domácnosti a uvedomuje si bezpečnosť pri zaobchádzaní s elektrickým prúdom.</p>
Pestovateľské práce	<p>Pestovať a ošetrovať izbové rastliny.</p> <p>Spôsoby rozmnožovania.</p>	<p>Žiak sa stará o izbovú rastlinu, pozná vegetatívne rozmnožovanie, pozná úžitkové rastliny a stará sa</p>

	Úžitkové rastliny. Klíčenie semien. Cibuľové a hľuznaté rastliny. Aranžovanie.	o rastliny vo váze a črepníku. Pozoruje klíčenie semien. Pestuje cibuľové a hľuznaté rastliny a dokáže aranžovať.
--	---	--

Školský vzdelávací program
školský rok 2013/2014

Stupeň vzdelania: ISCED 2, dĺžka štúdia päť rokov

*„Non scholae, sed vitae discimus.“
„Nie pre školu, ale pre život sa učíme.“*

Lucius Annaeus Seneca

3. Stupeň vzdelania

3.1 Profil absolventa ISCED 2

Pri plánovaní práce, stanovovaní vízie a cieľov vychádzame z predstavy akého absolventa chceme vychovať. Vychádzame z požiadaviek ŠVP. Na ich základe sme si stanovili ciele pre každý predmet, a z nich vyplýva profil absolventa.

V jednotlivých vzdelávacích oblastiach žiak zvláda:

Jazyk a komunikácia

- správne a plynulo čítať
- správne napísať slová v materinskom a cudzom jazyku
- správne vyslovovať slová v materinskom aj cudzom jazyku
- tvoriť vety v súlade s pravidlami pre jednotlivé jazyky
- využívať rôzne stratégie učenia sa pri osvojovaní jazykov
- spolupracovať vo dvojiciach a v tímoch pri riešení úloh, problémov, projektov, komunikačných cvičení a p.
- uplatňovať poznatky o jazykovom systéme pri tvorbe vlastných textov
- komunikovať v bežných životných situáciách v jazykoch
- klásť otázky a správne odpovedať na položené otázky
- napísať základné dokumenty – žiadosť, životopis, súkromný a úradný list
- rozlíšiť jednotlivé žánre a slohové postupy
- vytvoriť opis, umelecký a vecný text, rozprávanie, krátku úvahu na bežnú životnú situáciu
- orientovať sa v slovníkoch
- vyhľadať konkrétne informácie v cudzojazyčnom texte
- vedieť vecne argumentovať
- vyhľadávať, zhromažďovať a spracovať informácie
- vyjadriť a obhájiť svoj názor na prečítaný text v jazykoch
- využívať IKT technológie pri riešení projektov
- hodnotiť kvalitu svojej práce (podľa daných kritérií)

Človek a príroda

- prírodovednú gramotnosť využíva v reálnych situáciách,

- popíše objekt, jav podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu,
- zrealizuje jednoduchý pokus, experiment, podľa osnov alebo návodu,
- určí hodnotu veličín z grafu alebo tabuľky,
- objektívne opíše základné znaky prírodných, umelých objektov a procesov,
- posúdi jav, proces alebo ľudskú činnosť z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska,
- pracuje s informačnými a komunikačnými zdrojmi,
- pracuje tvorivo, nápadito a samostatne pri riešení problémových úloh, jednoduchých správ z pozorovania, jednoduchých školských projektov a praktických aktivít, kde prezentuje svoje výsledky,
- vie vyjadriť svoj názor, postoj a nadobudnutú skúsenosť,
- pracuje vo dvojiciach alebo v skupine, kde radí a pomáha , akceptuje skupinové rozhodnutia,
- vie si nájsť vlastný štýl učenia a vie sa učiť v skupine,
- aplikuje poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach,

Človek a spoločnosť

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- akceptovať vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí
- uvedomuje si práva a povinnosti, rešpektovanie základných princípov demokracie a tolerancie
- získa základné vedomosti o ekonomickom fungovaní spoločnosti

- uplatňovať vhodné komunikačné prostriedky k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov
- obhajovať vlastné postoje a primerane obhajovať svoje práva
- rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebrať zodpovednosť za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania
- je vedený k pozitívnemu vnímaniu multikulturalizmu, k tolerancii a úcte k sebe i druhým
- pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločenských

Človek a hodnoty

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou -súladi medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľúti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný, kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

3.2 Školský učebný plán ISCED 2

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín 5. ročník	Počet hodín 6. ročník	Počet hodín 7. ročník	Počet hodín 8. ročník	Počet hodín 9. ročník	Povin. hodiny	Volitel. hodiny
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	5	5	5	5	5	23	2
	Prvý cudzí jazyk	4	3	3	3	3	15	1
	Druhý cudzí jazyk	0	2	2	2	2	4	4
Človek a príroda	Fyzika	0	1	1	2	2	5	1
	Chémia	0	1	1	2	2	4	2
	Biológia	2	2	2	2	2	5	5
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	2	2	2	6	2
	Geografia	2	1	2	1	2	5	3
	Občianska náuka	1	1	0	1	1	4	0
Človek a hodnoty	Etická vých. Nábož vých.	1	1	1	1	0	4	0
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	5	5	5	5	19	6
	Informatika	1	1	0	1	0	2	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	0	0	3	0
	Výchova umením	0	0	0	1	1	2	0
	Hudobná výchova	1	1	1	0	0	3	0
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	3	3	2	2	2	9	3
Človek a svet práce	Svet práce	0	0	1	0	1	1	1
	Technika	0	0	1	0	0	1	0
Spolu		27	29	30	30	30	115	31

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovaci jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Jazyk a komunikácia <u>Slovenský jazyk a literatúra</u>

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavu, pretože vytvára predpoklady pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov.

Jazykové znalosti, štylistické a komunikatívne zručnosti a čitateľské a literárne zručnosti ako súčasť jazykovej kultúry predstavujú základné znaky vyspelosti absolventa základného vzdelania. Žiaci nadobúdajú také schopnosti a zručnosti, aby sa dokázali orientovať v akejkoľvek komunikatívnej situácii, vedeli sa vhodne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovali v praktickom živote.

Schopnosti sú potrebné nielen pre kvalitné jazykové vzdelávanie, ale sú dôležité aj pre úspešné osvojovanie si poznatkov v ďalších oblastiach vzdelávania. Ovládanie slovenského jazyka a literatúry či v ústnej a písomnej forme umožňuje žiakovi poznať a pochopiť spoločensko-kultúrny vývoj našej spoločnosti. Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry tvoria tri oblasti: Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh, Čítanie a literatúra.

V oblasti Jazyková komunikácia žiaci nadobúdajú schopnosti, vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby slovenského jazyka. Vedie žiakov k presnému a logickému mysleniu.

V oblasti Komunikácia a sloh sa žiaci učia vnímať a chápať rozličné jazykové informácie, čítať s porozumením, kultivovane písať, rozprávať a na základe prečítaného alebo počutého textu samostatne sa rozhodovať, nadobúdajú kompetencie text analyzovať a kriticky hodnotiť.

Vo vyšších ročníkoch získavajú kompetencie text posudzovať po stránke jazykovej, kompozičnej a výstavbovej.

V literárnom vzdelávaní druhom stupni základnej školy sa žiak prostredníctvom literárnych ukážok zoznamuje s literatúrou všeobecne, konkrétne s literárnymi druhmi, literárnymi žánrami, kompozíciou literárnych diel, štylistikou literárneho textu, získava informácie o autoroch, ich živote a ďalších dielach. Žiaci nadobúdajú poznatky, ktoré pozitívne ovplyvňujú ich postoje, životnú hodnotovú orientáciu, empatiu, prosociálne správanie, obohacujú ich duchovne a nadobúdajú etické kompetencie.

Ciele predmetu

- Cieľom vzdelávania v oblasti slovenského jazyka a literatúry je dosiahnuť takú úroveň rečových zručností v príslušnom jazyku, aby žiaci zvládli každú komunikatívnu situáciu.
- Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni základnej školy je:
- viesť žiakov k spoznávaniu jazyka ako vnútorne štruktúrovaného a uceleného systému,
- rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t.j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách,
- pestovať v žiakoch lásku k materinskému jazyku a vedomie jazykovej príslušnosti,
- prostredníctvom jazyka viesť žiakov k spoznávaniu histórie vlastného národa,
- prehĺbovať estetické cítenie žiakov a tak im umožniť vnímať a precítiť krásu umeleckého slova či diela,
- zoznámiť žiakov so súborom diel slovenskej a základnej svetovej literatúry,
- viesť žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov,
- pochopiť umeleckú literatúru ako nejednoznačný, otvorený pohľad na svet.

Vyučovacie metódy

- formy – individuálna práca, skupinová práca, práca s textom
- metódy – brainstorming, brainwriting, DITOR, simulačné a inscenačné metódy

Hodnotenie žiakov

- rámci predmetu sú hodnotené tri zložky: jazyk, sloh a literatúra,
- predmetom klasifikácie sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotí sa schopnosť používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách,
- predmetom klasifikácie je obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t.j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom, ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania

spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov,

- v rámci predmetu sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác, ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Materiálno-technické zabezpečenie

- učebné pomôcky: učebnica, pracovné listy
- technické prostriedky: počítač, projektor
- vyučovacie priestory: trieda, počítačová učebňa

Kompetencie žiaka v predmete

Vedieť:

- sa vyjadrovať a tlmočiť svoje myšlienky, pocity a názory ústnou a písomnou formou,
- interaktívne a kreatívne reagovať primeraným spôsobom v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach, vo vzdelávaní a v odbornej činnosti,
- klásť otázky a dokázať správne odpovedať,
- rozvíjať si slovnú zásobu, vedieť správne používať gramatické javy a jazykové funkcie,
- rozlišovať spisovné a nespisovné výrazy a texty,
- správne používať rôzne jazykové štýly,
- vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a vedieť presvedčivým spôsobom argumentovať.

Ročník: piaty

Časová dotácia: 5 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 165 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Opakovanie	Opakovanie učiva zo 4. ročníka Spoznajme sa Dôležité otázky	Žiak vie samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl

	Slnko a príroda Jozef Murgaš Rozprávajme zážitky Ako sa učiť. Vieme počúvať?	a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. Žiak vie správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk.
Zvuková rovina jazyka a pravopis	Rozličné druhy koncovej melódie viet, zvolacia a želacia veta, druhy prestávok a ich význam v hovorenej reči, sila hlasu v komunikácii, úloha dôrazu vo vete.	Žiak vie správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety, vie vo vete použiť prestávku, dať dôraz, primerane gestikulovať, zaujať spoločensky vhodný postoj a vzdialenosť s komunikujúcim.
Sloh Tvarová rovina jazyka	Základné, privlastňovacie zámená, základné a radové číslovky	Žiak vie v komunikačnej situácii používať osobné zámená, vie správne používať tykanie a vykkanie, vie správne skloňovať zámená. Žiak vie rozlíšiť základné a radové číslovky, vie ich skloňovať a používať ich v komunikačnej situácii, chápe význam čísloviek (magické čísla) v umeleckom texte, dodržiava pravopis písania čísloviek.
Tvarová rovina jazyka	Podstatné mená mužského, ženského a stredného rodu a ich vzory, životnosť- neživotnosť, všeobecné a vlastné podstatné mená.	Žiak vie v komunikačnej situácii používať ohybné slovné druhy, vie roztriediť podstatné mená podľa rodu a aplikovať vedomosti o skloňovaní podľa vzorov. Žiak vie rozlíšiť rod jednotlivých podstatných mien, skloňovanie podľa vzorov a pravopis pádových prípon.
Významová rovina jazyka	Akostné prídavné mená, stupňovanie, skloňovacie vzory pekný, cudzí. Väzba s pádom	Žiak chápe dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými menami pre porozumenie textu, vie správne použiť akostné prídavné mená v texte, vysvetliť funkciu stupňovania prídavných mien v texte, dodržiava správne predložkové väzby pri tvorbe

	Základové slovo, odvodené slovo, rozširovanie slovnej zásoby používaním synonym, protikladné významy slov	slovných spojení. Žiak vie vysvetliť pojmy: odvodené slovo, synonymum, antonymum a uviesť príklady, pri tvorbe vlastného textu aplikovať tieto znalosti vo svojom prejave, zdôvodniť výber a použitie lexikálnych jednotiek.
Významová rovina jazyka Sloh	Pomocné sloveso byť Charakteristika jednovýznamových slov, rozlíšenie významov viacvýznamových slov	Žiak chápe dôležitosť sloviac v rozprávaní, vie posúdiť správnosť použitia slovesných časov v texte vzhľadom na časovú postupnosť. Žiak vie správne rozdeliť slová na konci riadka, dodržať pravidlá delenia pri slovách so slabičnou a neslabičnou predponou, pri tvorbe viet správne používa interpunkciu. Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov.

Literárna výchova: piaty ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod do literatúry	Ako sa robia zázraky Pozvánka do knižnice Kto je dobrý čitateľ Povej vetriák, povej	Oboznámenie s predmetom literatúra. Vedieť charakterizovať pieseň. Poznať, vedieť vysvetliť a prakticky použiť <u>lit. pojmy</u> : ľudová slovesnosť, rým, strofa, verš, personifikácia, poézia.
V ríši rozprávok	Dvere do trinástej komnaty (ľudové rozprávky) Veterný kráľ Zlatá páva Sitno Zemský poklad Kubove príhody	Poznať, čo je rozprávka a členenie na fantastické, zvieracie, realistické rozprávky. Vedieť charakterizovať pojmy ako rozprávač, hlavná a vedľajšie postavy, hlavná téma.
	Na návšteve u rozprávkarov (autorské rozprávky) H. Ch. Andersen: Slimák a ružový ker M. Rúfus: Pamodaj šťastia K. Čapek: Rozprávka psia	Vedieť, čo sú autorské rozprávky a ich najznámejší predstaviteľ. Poznať podstatných slovenských a zahraničných spisovateľov ako M. Rúfus, K. Čapek, Ľ. Feldek,

	E. Feldek: Nepodpísaná rozprávka R. Dahl: Čarodejnice Na jarnú nôtu – pracovné piesne	R. Dahl
Pozrime si rozprávku	V bábkovom divadle J. Speranskij: Krása nevidaná	Poznať delenie divadelných hier, čo je bábková hra a jej členenie na dejstvá, obrazy, dialógy
	Poznávame filmovú a televíznu rozprávku Perinbaba Zbojník Jurko O medveďovi, čo vedel premýšľať	Charakterizovať filmovú a televíznu rozprávku, poznať, čo je obraz, reč, hudba, zvukové efekty, scenár, réžia, námet.
Čo opriadli povesti	Zakopaný meč pod Zoborom Matej Kráľ a bača Detvan a Jánošíkov poklad Čertova brázda Kôň so zelenou hrivou Tri zlaté ruže	Ovládať podstatu povestí, vedieť ich charakterizovať, deliť na ľudové a umelé (autorské), historické, miestne, heraldické povesti. Vedieť odlišiť rozprávku a povesť.
Príbehy spred tisícročí	Legendy Kliment: Život Konštantína J. de Voragine: Legenda o sv. Jurajovi Mataj Zľudovené piesne	Vedieť charakterizovať legendy, ich hrdinov.
Príbehy na rýchle čítanie	Komiks J. Schek: Jožinko, dieťa svojich rodičov O. Sliacky, M. Kellenberger: O tatranskom zlatom kamzíkovi W. Disney: Tom a Jerry	Poznať podstatu a históriu komiksu. Vedieť vytvoriť jednoduchý komiks.
Vedomosti z každej oblasti	Encyklopédie 5000 zaujímavostí o svete okolo nás Encyklopédia prírody Prvá internetová encyklopédia	Poznať a vedieť pracovať s encyklopédiami, čo je heslo, register, odborné slová. Oboznámiť sa s internetovou encyklopédiou – Wikipédia.

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 5 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 165

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
-----------------	-------------------	-------------------

<p>Opakovanie vedomostí a zručností z 5. ročníka</p>	<p>Leto ako med</p> <p>Pozdrav z dovolenky</p> <p>Nedokončený príbeh</p> <p>Obojaký pán</p> <p>Ťažkosti s letom do vesmíru</p> <p>Keď upratuje mama</p> <p>Testy</p>	<p>Osvojiť si zásady dobrého (aktívneho) počúvania.</p> <p>Zopakovanie si pravopisu prídavných mien.</p> <p>Ovládať písanie a posielanie pohľadníc. Blahoželenie.</p> <p>Znelosť spoluhlások.</p> <p>Vedieť rozlíšiť vety podľa zámeru hovoriaceho a ich melódie. Význam sloviac v rozprávani.</p> <p>Poznať pádové predložky, synonymá, antonymá, prestávky, dôraz, prízvuk.</p> <p>Oznam, reklama, graf, pantomíma, pranostika – poznať znaky a postupy.</p> <p>Vedieť opis pracovného postupu. Podstatné mená.</p>
<p>Zhovárime sa a diskutujeme</p>	<p>Rozhovor nie sú iba slová</p> <p>Osobné a privlastňovacie zámená</p> <p>Argument, protiargument</p> <p>Väzba s pádom, vokalizácia</p> <p>Opakovanie</p> <p>Kontrolný diktát</p>	<p>Osvojiť si formu slovnej komunikácie – dialóg. Neslovná komunikácia.</p> <p>Poznať osobné a privlastňovacie zámená a ich skloňovanie.</p> <p>Vedieť zdôvodniť názor argumentom a poznať jeho časti. Protiargument.</p> <p>Vedieť správne použiť predložky s pádom a kedy sa vokalizujú.</p> <p>Precvičenie si schopnosti diskutovať a argumentovať.</p>
<p>Ako tvoríme slová (pomenovania)</p>	<p>Slovníky, neutrálne a citovo zafarbené slová</p> <p>Tvorenie slov odvodzovaním – predponami</p> <p>Tvorenie slov odvodzovaním – príponami</p> <p>Tvorenie slov skladaním</p> <p>Opakovanie</p> <p>Kontrolný diktát</p>	<p>Poznať jednotlivé druhy slovníkov a vedieť ich používať.</p> <p>Definovanie neutrálnych a citovo zafarbených slov.</p> <p>Ovládať tvorenie slov odvodzovaním pomocou predpôn. Vysvetliť pojmy: základové a odvodené slovo, základ, prípona, predpona.</p> <p>Ovládať tvorenie slov príponami –ka, -ička, -ek, ...</p> <p>Ovládať tvorenie nových slov spájaním dvoch slov alebo slovotvorných základov.</p>
<p>Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov</p>	<p>Statický opis</p> <p>Podstatné mená</p>	<p>Vedieť charakterizovať statický opis predmetu a uplatňovanie podstatných a prídavných mien v ňom.</p>

	<p>Statický opis 1. písomná práca Oprava písomnej práce Vzťahové a prívlastňovacie prídavné mená, vzor páví, otcov/matkin</p> <p>Charakteristika Opakovanie Kontrolný diktát</p>	<p>Ovládať delenie podstatných mien, vedieť ich odlíšiť a určiť rod. Vedieť vytvoriť statický opis.</p> <p>Vedieť určiť druh prídavných mien a skloňovanie podľa daného vzoru, pravopis, prívlastňovacie pr. m. individuálne a druhové. Vedieť znaky charakteristiky.</p>
Svet v pohybe	<p>Opakovanie slovies</p> <p>Plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá Dynamický opis 2. písomná práca Oprava písomnej práce Zvratné a nezvratné slovesá</p> <p>Ja-rozprávanie</p> <p>Slovesný spôsob</p> <p>On-rozprávanie Príslovky</p> <p>Priama reč</p> <p>Citoslovčia Opakovanie Kontrolný diktát</p>	<p>Vedieť rozlíšiť slovesá. Poznať tvary slovesa byť.</p> <p>Vedieť rozlíšiť plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá. Poznať znaky dynamického opisu.</p> <p>Vedieť rozlíšiť zvratné a nezvratné slovesá. Vedieť rozlíšiť stavebné prvky príbehu a vysvetliť ich úlohu v rozprávaní. Vedieť slovesné spôsoby – oznamovací, rozkazovací, podmieňovací. Tvoriť a určovať kategórie slovesného vidu</p> <p>Vedieť vyhľadať v texte príslovky, určiť a vystupňovať ich. Vedieť čo je priama reč a jej použitie v texte.</p>
Nielen ľudia, aj vety tvoria príbehy	<p>Vyjadrený a nevyjadrený podmet Píšeme rozprávanie</p> <p>Slovesný a slovesno-menný prísudok</p> <p>Prisudzovací sklad, zhoda, dvojčlenná veta</p>	<p>Vedieť určiť vo vete podmet. Vedieť členiť rozprávanie na odseky, vedieť použiť priamu reč, citoslovčia, príslovky. Vedieť určiť vo vete prísudok a poznať jeho členenie na slovesný a slovesno-menný. Poznať hlavné vetné členy, vedieť ako sa tvorí prisudzovací sklad a vedieť čo je zhoda.</p>
Informujeme presne a pútavo	Projekt	Vedieť charakterizovať projekt a obsah projektu.
Opakovanie učiva zo 6. ročníka	Keď upratuje otec	

Testy	Kontrolný diktát	
	Opakovanie	

Literárna výchova: šiesty ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Všeobecné pojmy	<p>Autor/spisovateľ Čitateľ/divák Kniha, knižnica, časopis, noviny Rozhlas, televízia, film Text, ilustrácia Poézia, próza Divadelná hra Bábkové divadlo – bábka Literatúra pre deti Odborná (náučná) literatúra Umelecká literatúra Dobrodružná literatúra</p> <p>Hlavná myšlienka</p>	<p>Poznať základné literárne pojmy. Vedieť charakterizovať odbornú, umeleckú, dobrodružnú literatúru, divadelnú hru. Vedieť definovať hlavnú myšlienku diela.</p>
Literárne žánre	<p>Komiks, bájka, báseň Ľudová pieseň, populárna pieseň Hádanka, vyčítanka, príslovie, porekadlo, pranostika Rozprávka <ul style="list-style-type: none"> • ľudová, autorská, televízna, filmová, rozhlasová Báj, legenda, poviedka Povest'- ľudová, autorská</p> <p>Balada, anekdota</p>	<p>Vedieť charakterizovať jednotlivé literárne žánre a poznať, čo je pieseň, bájka, báj, legenda, poviedka. Poznať delenie a charakteristiku rozprávok a povestí.</p>
Štruktúra diela	<p>Dej, literárna postava - hlavná, vedľajšia Rozprávač - ja-forma, on-forma Vonkajšia kompozícia literárneho diela <ul style="list-style-type: none"> • nadpis, odsek, kapitola, verš, strofa Vnútoraná kompozícia literárneho diela - úvod, zápleтка, vyvrcholenie,</p>	<p>Naučiť sa štruktúru literárneho diela, jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu. Charakterizovať dej, rozprávača, literárnu postavu.</p>

	obrat, rozuzlenie	
Štylizácia textu	Dialóg, monológ Prirovnanie, zdrobnenina Personifikácia/zosobnenie Metafora, epiteton, nonsens	Poznať, čo je štylizácia textu – dialóg, monológ. Rozlíšiť jazykové prostriedky.
Metrika	Rým - združený, striedavý, obkročný Rytmus ver, refrén	Vedieť, čo je rým a aké druhy rozoznávame.

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 5 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 165

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zvuková rovina jazyka a pravopis	Delenie hlások Dĺžeň, mäkčeň, vokáň Bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka Spojovník, pomlčka Melódia vety Priama reč, uvádzacia veta Slabikotvorné hlásky -l,-ĺ,-r,-ř Výslovnosť a výskyt ä Výslovnosť slabík de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách Spodobovanie Znelé – neznelé – nepárové Obojaké spoluhlásky Vybrané slová – príbuzné slová Rozdeľovanie slov na slabiky Rozdeľovanie predponových slov - slabičné a neslabičné predpony Prestávka, sila hlasu, dôraz Hlavný slovný prízvuk Pravidlo o rytmickej krátení Interpunkcia	Správne intonovať vety podľa obsahu, ovládať delenie melódie vety na stúpavú a klesavú, poznať pojmy: melódia vety, vetný prízvuk, slovný prízvuk (dôraz), prestávka, sila hlasu, tempo, rytmus a vedieť ich používať. Žiak vie správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety. Žiak vie vo vete použiť prestávku, dať dôraz, primerane gestikulovať, zaujať spoločensky vhodný postup a vzdialenosť s komunikujúcim.
Významová/lexikálna rovina	Odvodené slová Spisovný jazyk – nárečia Slangové slová Jednovýznamové a viacvýznamové slová Synonymá - antonymá Slovníky, slovná zásoba Spisovné – nespisovné slová Neutrálne slová – citovo	Poznať slovníky Sj, vedieť s nimi pracovať. Ovládať členenie slovnej zásoby. Ovládať pravopis a výslovnosť cudzích slov.

	<p>zafarbené (expresívne) slová Domáce slová – cudzie slová Zastarané slová – nové slová Skratky Tvorenie slov odvodzovaním Tvorenie slov skladaním Ustálené slovné spojenie Príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie</p>	
<p>Tvarová/morfologická rovina jazyka</p>	<p>Skloňovanie Podstatné mená</p> <ul style="list-style-type: none"> • všeobecné/vlastné • konkrétne – abstraktné • životnosť/neživotnosť • pomnožné – rod pomnožných podstatných mien <p>Prídavné mená</p> <ul style="list-style-type: none"> • akostné, vzťahové, zvieracie, prívlastňovacie • stupňovanie • vzor – pekný, cudzí, páví, matkin, otcov <p>Zámená</p> <ul style="list-style-type: none"> • delenie zámen osobné – základné, prívlastňovacie <p>Číslovky</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohybný slovný druh • skloňovanie • rod, číslo, pád • delenie čísloviek – určité, neurčité, základné, radové, násobné <p>Slovesá</p> <ul style="list-style-type: none"> • tykanie/vykanie • časovanie • číslo, čas, spôsob • zvrtné, nezvrtné • neurčitok • sloveso byť • jednoduchý a zložený tvar • plnovýznamové a neplnovýznamové <p>Príslovky</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy prísloviak – miesta, času, spôsobu, príčiny 	<p>Ovládať delenie podstatných mien. Vedieť ich odlišiť.</p> <p>Správne tvoriť vzťahové a prívlastňovacie prídavné mená, skloňovať ich podľa vzorov, správne písať pádové prípony Vedieť odlišiť neurčité zámená od vymedzovacích. Poznať kratšie a dlhšie tvary osobných zámen a zvrtného zámena. Systematizovať základné poznatky o číslovkách z predchádzajúcich ročníkov. Poznať rozdelenie čísloviek na určité a neurčité. Poznať a ovládať delenie. Poznať a ovládať skloňovanie a pravopis základných čísloviek. Vedieť ich zapísať slovom i číslicou. Poznať nesklonnosť skupinových čísloviek. Poznať a ovládať skloňovanie a pravopis radových čísloviek. Vedieť ich zapísať slovom Poznať a ovládať skloňovanie a pravopis násobných a druhových čísloviek Poznať výnimky z rytmického krátenia. Poznať vetnočlenskú platnosť čísloviek. Upevnenie pravopisných návykov. Ovládať časovanie sloviak. Poznať ich gramatické kategórie. Zopakovať rozdelenie a stupňovanie prísloviak. Systematizovať vedomosti z tvaroslovia</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • stupňovanie prísloviak Predložky <ul style="list-style-type: none"> • väzba s pádom • vokalizácia Spojky	
Syntaktická/skladobná rovina	Veta Jednoduchá veta – holá, rozvitá Vety podľa obsahu Slovosled Základné vetné členy <ul style="list-style-type: none"> • podmet - vyjadrený - nevyjadrený • prísudok - slovesný - neslovesný • vetný základ Zhoda Vetné sklady – prisudzovací Jednočlenná veta -slovesná -neslovesná Dvojčlenná veta - úplná - neúplná	
Sloh	Súkromný list – ústne/písomne Osnova Nápis, nadpis, odsek Rozprávanie – ústne Opis predmetu – ústne Opis ilustrácie/obrázka – ústne Jednoduché rozprávanie <ul style="list-style-type: none"> • úvod, jadro, záver • časová postupnosť • rozprávanie s prvkami opisu Opis <ul style="list-style-type: none"> • predmetu • obrázku/ilustrácie • pracovného postupu Diskusia - argument, dokazovanie, protiargument Poznámky/konspekt Koncept Opis – statický, dynamický, umelecký Charakteristika osoby Rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomné Artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika, postoj	Žiak vie vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelené rozprávanie s dodržaním časovej a logickej postupnosti, vie členiť text na odseky, dokáže odlíšiť umelecký text od vecného. Vedieť vytvoriť rozprávanie s prvkami opisu. Žiak vie opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva, vie samostatne formulovať súvislý text na danú tému, vie vytvoriť opis predmetu, obrázka, osoby, pracovného postupu. Vedieť porovnať, rozlíšiť dynam. a stat. opis a vytvoriť ich. Vedieť vytvoriť dynam. opis, porovnať ho s rozpráv. Ovládať charakter.osoby, vymenovať jej všetky druhy (vonk.,vnútor.,priama,nepriama), vedieť ich odlíšiť. Poznať podstatu cieleného rozhovoru. Nadviazať kontakt, oslovenie, formulácia a spôsob

	Príhovor (prívet) Cielený rozhovor (interview) Hlavná myšlienka, téma Správa o riešení/výsledku projektu Dialóg. projekt Tabuľka – názov, hlavička riadok, stĺpec Pointa, úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie	kladenia otázok, udržanie rozhovoru, poďakovanie a ukončenie rozhovoru
--	---	--

Literárna výchova: siedmy ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Všeobecné pojmy	Autor/spisovateľ Čitateľ/divák Kniha, knižnica, časopis, noviny Rozhlas, televízia, film Text, ilustrácia Poézia, próza Divadelná hra Bábkové divadlo – bábka Literatúra pre deti Odborná (náučná) literatúra Umelecká literatúra Dobrodružná literatúra Hlavná myšlienka	Poznať základné literárne pojmy. Vedieť charakterizovať odbornú, umeleckú, dobrodružnú literatúru, divadelnú hru. Vedieť definovať hlavnú myšlienku diela.
Literárne žánre	Komiks, bájka, báseň Ľudová pieseň, populárna pieseň Hádanka, vyčítanka, príslovie, porekadlo, pranostika Rozprávka – ľudová, autorská, televízna, filmová, rozhlasová Báj, legenda, poviedka Povešť- ľudová, autorská Balada, anekdota	Vedieť charakterizovať jednotlivé literárne žánre a poznať, čo je pieseň, bájka, báj, legenda, poviedka. Poznať delenie a charakteristiku rozprávok a povestí.
Štruktúra diela	Dej, literárna postava - hlavná, vedľajšia Rozprávač - ja-forma, on-forma	Naučiť sa štruktúru literárneho diela, jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu. Charakterizovať dej, rozprávača,

	<p>Vonkajšia kompozícia literárneho diela</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadpis, odsek, kapitola, verš, strofa <p>Vnútoraná kompozícia literárneho diela</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie 	literárnu postavu.
Štylizácia textu	<p>Dialóg, monológ</p> <p>Prirovnávanie, zdobnenina</p> <p>Personifikácia/zosobnenie</p> <p>Metafora, epiteton, nonsens</p>	<p>Poznať, čo je štylizácia textu – dialóg, monológ.</p> <p>Rozlíšiť jazykové prostriedky.</p>
Metrika	<p>Rým - združený, striedavý, obkročný</p> <p>Rytmus ver, refrén</p>	Vedieť, čo je rým a aké druhy rozoznávame.

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 5 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 165

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zvuková rovina jazyka a pravopis	<p>Delenie hlások</p> <p>Dĺžeň, mäkčeň, vokán</p> <p>Bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka</p> <p>Spojovník, pomlčka</p> <p>Melódia vety</p> <p>Pravopis</p> <p>Priama reč, uvádzacia veta</p> <p>Slabikotvorné hlásky –l,-ĺ,-r,-ř</p> <p>Výslovnosť</p> <p>Spodobovanie</p> <p>Znelé – neznelé – nepárové</p> <p>Obojaké spoluhlásky</p> <p>Vybrané slová – príbuzné slová</p> <p>Rozdeľovanie slov na slabiky</p> <p>Rozdeľovanie predponových slov</p> <p>Vsuvka, prístavok, oslovenie</p> <p>Pravidlo o rytmickom krátení</p> <p>Skratka</p> <p>Interpunkcia</p>	<p>Správne intonovať vety podľa obsahu, ovládať delenie melódie vety na stúpavú a klesavú, poznať pojmy: melódia vety, vetný prízvuk, slovný prízvuk (dôraz), prestávka, sila hlasu, tempo, rytmus a vedieť ich používať.</p> <p>Žiak vie správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety.</p> <p>Žiak vie vo vete použiť prestávku, dať dôraz, primerane gestikulovať, zaujať spoločensky vhodný postup a vzdialenosť s komunikujúcim.</p>
Významová/lexikálna	Odvođené slová	Poznať slovníky Sj, vedieť s nimi

rovina	<p>Spisovný jazyk Synonymá - antonymá Slovníky – frazeologický slovník Tvorenie slov Spôsoby obohacovania slovnej zásoby – tvorenie a preberanie slov Nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia) Jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené p.) Ustálené slovné spojenie - frazeologizmus Príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie Slovná zásoba - systematizácia</p>	<p>pracovať. Ovládať členenie slovnej zásoby. Ovládať pravopis a výslovnosť cudzích slov. Vedieť tvoriť slová odvodzovaním, skladaním. Poznať príslovia, porekadlá, pranostiky a prirovnania.</p>
Tvarová/morfologická rovina jazyka	<p>Skloňovanie Podstatné mená – ohybný slovný druh Podstatné mená mužského rodu – zvieracie, neživotné zakončené na –r, -l, Cudzie nesklonné pods. mená Skloňovanie pods.m. pani Prídavné mená – ohybný sl.d. Zámená - ohybný sl. d., skloňovanie, zákl. tvar, rod, číslo, pád, delenie zámen (osobné, opytovacie, ukazovacie) Číslovky - ohybný slovný druh Slovesá - ohybný slovný druh Vid – dokonavý, nedokonavý Príslovky – neohybný sl. druh Predložky – neohybný sl. druh Spojky, častice, citoslovčia – neohybný sl. druh</p>	<p>Ovládať podstatné a prídavné mená. Vedieť odlišiť neurčité zámená od vymedzovacích. Poznať kratšie a dlhšie tvary osobných zámen a zvrätneho zámena. Poznať rozdelenie čísloviek. Ovládať časovanie sloviess, poznať dokonavý a nedokonavý vid. Poznať príslovky, predložky, spojky, častice a citoslovčia a vedieť ich používať. Systematizovať vedomosti z tvaroslovia</p>
Syntaktická/skladobná rovina	<p>Veta Veta rozvitá s viacnásobným vetným členom Vedľajšie vetné členy – predmet, príslovkové určenie, prívlastok, prístavok Vetné sklady - jednočlenná a dvojčlenná veta Jednoduché súvetie Zápor v slovenčine Súdržnosť textu</p>	<p>Žiak pozná jednotlivé druhy viet, vie pomenovať základné a vedľajšie vetné členy. Žiak vie tvoriť zápor v slovenčine. Poznať význam súdržnosti textu.</p>

	Interpunkcia	
Sloh	<p>Súkromný list – ústne/písomne Rozprávanie – ústne Jednoduché rozprávanie Opis</p> <ul style="list-style-type: none"> • predmetu • obrázku/ilustrácie • pracovného postupu <p>Diskusia - argument, dokazovanie, protiargument Výťah Odborný opis Charakteristika osoby Rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomné Rétorika - artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika, postoj Hlavná myšlienka, téma, dôkaz Prihláška, úradný list životopis, slávnostný príhovor, prejav Jazykové štýly – náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký Slohové postupy – informačný, rozprávací, opisný, výkladový Úvaha, výklad, debata Odosielateľ, prijímateľ Efektívna a asertívna komunikácia Vnútoraná kompozícia</p>	<p>Žiak vie vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelené rozprávanie s dodržaním časovej a logickej postupnosti, vie členiť text na odseky, dokáže odlíšiť umelecký text od vecného.</p> <p>Žiak vie opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva, vie samostatne formulovať súvislý text na danú tému, vie vytvoriť opis predmetu, obrázka, osoby, pracovného postupu.</p> <p>Ovládať charakter osoby, vymenovať jej všetky druhy (vonk., vnútor., priama, nepriama), vedieť ich odlíšiť.</p> <p>Vedieť napísať úradný list, životopis, slávnostný príhovor, prejav, prihlášku.</p> <p>Poznať jednotlivé jazykové štýly a vedieť ich rozlíšiť.</p> <p>Žiak vie napísať úvahu, výklad, pozná debatu.</p> <p>Ovládať efektívnu a asertívnu komunikáciu.</p> <p>Poznať vnútornú kompozíciu diela.</p>

Literárna výchova: ôsmy ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Všeobecné pojmy	<p>Autor/spisovateľ Čitateľ/divák Kniha, knižnica, časopis, noviny Rozhlas, televízia, film Text, ilustrácia Poézia, próza</p>	<p>Poznať základné literárne pojmy. Vedieť charakterizovať odbornú, umeleckú, dobrodružnú, vedecko-fantastickú a populárnovedeckú literatúru, divadelnú hru, literatúru faktu.</p>

	Divadelná hra Bábkové divadlo – bábka Literatúra pre deti Odborná (náučná), umelecká, dobrodružná literatúra Literatúra faktu Vedecko-fantastická literatúra Populárnovedecká literatúra	Vedieť definovať hlavnú myšlienku diela.
Literárne druhy	Epika Dráma Lyrika – prírodná, ľúbostná, spoločenská, reflexívna	Poznať jednotlivé literárne druhy a vedieť ich rozlíšiť.
Literárne žánre	Komiks, bájka, báseň Ľudová pieseň, populárna pieseň Hádanka, vyčítanka, príslovie, porekadlo, pranostika Rozprávka, báj, legenda, poviedka Modlitba Román – detektívny, dobrodružný, biografický, historický, dievčenský, román vo forme denníka Povešť- ľudová, autorská Balada, anekdota Aforizmus, tragédia, komédia, činohra	Vedieť charakterizovať jednotlivé literárne žánre a poznať, čo je pieseň, bájka, báj, legenda, poviedka. Poznať delenie a charakteristiku rozprávok a povestí. Vedieť charakterizovať jednotlivé druhy románu. Vedieť rozlíšiť tragédiu, komédiu a činohru.
Štruktúra diela	Dej, literárna postava, rozprávač Kompozícia literárneho diela Vonkajšia kompozícia - nadpis, odsek, kapitola, diel, verš, strofa, dejstvo Vnútoraná kompozícia - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie	Naučiť sa štruktúru literárneho diela, jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu. Charakterizovať dej, rozprávača, literárnu postavu.
Štylizácia textu	Dialóg, monológ Prírovnánie, zdobnenina Personifikácia/zosobnenie Metafora, metonymia, epiteton, básnická otázka, nonsens	Poznať, čo je štylizácia textu – dialóg, monológ. Rozlíšiť jazykové prostriedky.
Metrika	Rým - združený, striedavý, obkročný Rytmus ver, refrén	Vedieť, čo je rým a aké druhy rooznávame.

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 5 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 165

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zvuková rovina jazyka a pravopis	Abeceda Delenie hlások Interpunkčné znamienka Spojovník, pomlčka Melódia vety Pravopis(bodkočiarka,úvodzovky) Priama reč, uvádzacia veta Slabikotvorné hlásky -l,-í,-r,-ř Výslovnosť (splývava výslovnosť, výskyt ä,výslovnosť cudzích slov) Spodobovanie Znelé – neznelé – nepárové Obojaké spoluhlásky Vybrané slová – príbuzné slová Rozdeľovanie slov na slabiky Rozdeľovanie predponových slov Vsuvka, prístavok, oslovenie Pravidlo o rytmickom krátení Skratka Interpunkcia	Správne intonovať vety podľa obsahu, ovládať delenie melódie vety na stúpavú a klesavú, poznať pojmy: melódia vety, vetný prízvuk, slovný prízvuk (dôraz), prestávka, sila hlasu, tempo, rytmus a vedieť ich používať. Vedieť správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety. Vedieť vo vete použiť prestávku, dať dôraz, primerane gestikulovať, zaujať spoločensky vhodný postup a vzdialenosť s komunikujúcim.
Významová/lexikálna rovina	Spisovný jazyk – nárečie, Synonymá - antonymá Slovníky – frazeologický, pravopisný, synonymický, výkladový Slovná zásoba (spis.-nespis.slová, neutrálne-citovo zafarbené slová, domáce-cudzíe slová, zastarané-nové slová, skratky) Tvorenie slov Spôsoby obohacovania slovnej zásoby – tvorenie a preberanie slov Nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia) Jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené p.) Ustálené slovné spojenie - frazeologizmus Príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie Slovná zásoba - systematizácia	Poznať slovníky SJ, vedieť s nimi pracovať. Ovládať členenie slovnej zásoby. Ovládať pravopis a výslovnosť cudzích slov. Vedieť tvoriť slová odvodzovaním, skladaním. Poznať príslovia, porekadlá, pranostiky a prirovnania.
Tvarová/morfologická rovina jazyka	Skloňovanie Podstatné mená – ohybný slovný	Ovládať podstatné mená, vedieť nájsť v texte, určiť gramatické

	<p>druh, všeobecné/vlastné, hmotné/nehmotné, životné/neživotné, rod, číslo, pád, vzor Podstatné mená muž rodu – zvieracie; neživotné zakončené na -r, -l, Cudzie nesklonné pods. mená Skloňovanie pods.m. pani Prídavné mená – ohyb.slov.druh; akostné, vzťahové, prívlastňovacie, rod, číslo, pád, vzor Zámená - ohybný slov. druh; skloňovanie, zákl. tvar, rod, číslo, pád, delenie zámen (osobné, opytovacie, ukazovacie) Číslovky – ohyb. slov. druh; skloňovanie, rod, číslo, pád, delenie čísloviek (určité/neurčité, základné, radové, násobné) Slovesá – ohyb. slov. druh; osoba, číslo, čas, spôsob, vid – dokonavý, nedokonavý sloveso byť, jednoduchý a zložený tvar plnovýznamové/neplnovýznamové Príslovky – neohyb. sl. druh; druhy prísloviak, stupňovanie Predložky – neohyb. sl. druh; väzba s pádom, vokalizácia Spojky, (interpunkcia); častice, citoslovcia – neohyb. sl. druh</p>	<p>kategórie a vzor.</p> <p>Ovládať prídavné mená, vedieť nájsť v texte, určiť druh a gramatické kategórie a vzor. Vedieť odlíšiť neurčité zámená od vymedzovacích. Poznať kratšie a dlhšie tvary osobných zámen a zvrätneho zámena. Poznať rozdelenie čísloviek nájsť ich v texte a určiť gramat. kategórie a vzor</p> <p>Ovládať časovanie sloves, poznať dokonavý a nedokonavý vid, vedieť určiť gram. kategórie</p> <p>Poznať príslovky, určiť ich druh a stupeň Poznať predložky, vedieť určiť väzbu s pádom Poznať spojky, častice a citoslovcia a vedieť ich používať, ovládať pravopis Systematizovať vedomosti z tvaroslovia</p>
<p>Syntaktická/skladobná rovina</p>	<p>Veta – delenie vety podľa obsahu, členitosti a zloženia, jednoduché súvetie Základné vetné členy – podmet (vyjadrený/nevyjadrený), prísudok (slovesný/neslovesný), vetný základ Vedľajšie vetné členy – predmet, príslovkové určenie, prívlastok, prístavok Vetné sklady – prísudzovací Zápor v slovenčine, slovosled Súdržnosť textu</p>	<p>Poznať jednotlivé druhy viet, vedieť ich určiť</p> <p>Vedieť pomenovať základné a vedľajšie vetné členy a určiť ich vo vete</p> <p>Vedieť utvoriť a zakresliť pris. sklad. Vedieť tvoriť zápor v slovenčine. Poznať význam súdržnosti textu.</p>

<p>Sloh Súdržnosť textu</p>	<p>Rozprávanie – ústne, s prvkami opisu Jednoduché rozprávanie –úvod, jadro, záver, časová postupnosť v rozprávaní Opis ✓ predmetu ✓ obrázku/ilustrácie ✓ pracovného postupu</p> <p>Odborný, statický ,dynamický, umelecký opis</p> <p>Diskusia - argument, názor, dokazovanie, protiargument Efektívna a asertívna komunikácia Debata Charakteristika osoby Rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomné Rétorika - artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika, postoj</p> <p>Prihláška, úradný list, životopis, slávnostný príhovor, prejav</p> <p>Jazykové štýly – náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký a ich žánre Slohové postupy – informačný, rozprávací, opisný, výkladový Úvaha, výklad, debata Vnútoraná kompozícia</p>	<p>Vedieť vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelené rozprávanie s dodržaním časovej a logickej postupnosti, vie členiť text na odseky, dokáže odlišiť umelecký text od vecného. Vedieť opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva, samostatne formulovať súvislý text na danú tému, vytvoriť opis predmetu, obrázka, osoby, pracovného postupu, poznať znaky odbor., static., dynamic. a umelec.opisu</p> <p>Vedieť správne viesť diskusiu</p> <p>Ovládať efektívnu a asertívnu komunikáciu, pozná debatu Ovládať charakter.osoby, vymenovať jej všetky druhy (vonk.,vnútor.,priama,nepriama), vedieť ich odlišiť. Vedieť správne použiť znaky rétoriky</p> <p>Vedieť napísať úradný list, životopis, slávnostný príhovor, prejav, prihlášku. Poznať jednotlivé jazykové štýly,slohové postupy a ich žánre, vedieť ich rozlíšiť a použiť v praxi</p> <p>Vedieť napísať úvahu, výklad,. Poznať vnútornú kompozíciu diela.</p>
---------------------------------	--	--

Literárna výchova: deviaty ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Všeobecné pojmy	<p>Autor/spisovateľ Čitateľ/divák Kniha, knižnica, časopis, noviny Rozhlas, televízia, film</p>	<p>Poznať základné literárne pojmy. Vedieť charakterizovať odbornú, umeleckú, dobrodružnú, fantasy literatúru a populárno-vedeckú</p>

	Text, ilustrácia Poézia, próza Divadelná hra Bábkové divadlo – bábka Literatúra pre deti Odborná (náučná), umelecká, dobrodružná literatúra Literatúra faktu Fantasy literatúra Populárno-vedecká literatúra	literatúru, divadelnú hru, literatúru faktu. Vedieť definovať hlavnú myšlienku diela.
Literárne druhy	Epika Dráma Lyrika – prírodná, ľubostná, spoločenská, reflexívna	Poznať jednotlivé literárne druhy a vedieť ich rozlíšiť.
Literárne žánre	Komiks, bájka, báseň Ľudová pieseň, populárna pieseň Hádanka, príslovie, porekadlo, pranostika Rozprávka, báj, legenda, poviedka Modlitba Román – detektívny, dobrodružný, biografický, historický, dievčenský, román vo forme denníka Povešť- ľudová, autorská Balada, anekdota Aforizmus, tragédia, komédia, činohra	Vedieť charakterizovať jednotlivé literárne žánre a poznať, čo je pieseň, bájka, báj, legenda, poviedka. Poznať delenie a charakteristiku rozprávok a povestí. Vedieť charakterizovať jednotlivé druhy románu. Vedieť rozlíšiť tragédiu, komédiu a činohru.
Štruktúra diela	Dej, literárna postava, rozprávač Kompozícia literárneho diela Vonkajšia kompozícia - nadpis, odsek, kapitola, diel, verš, strofa, dejstvo Vnútorňá kompozícia - úvod, zápletká, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie	Naučiť sa štruktúru literárneho diela, jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu. Charakterizovať dej, rozprávača, literárnu postavu.
Štylizácia textu	Dialóg, monológ Prirovnánie, zdobnenina Personifikácia/zosobnenie Metafora, metonymia, epiteton, básnická otázka,	Poznať, čo je štylizácia textu – dialóg, monológ. Rozlíšiť jazykové prostriedky.
Metrika	Rým - združený, striedavý, obkročný Rytmus - veršový systém syľabický, prízvuch.a neprízvuch.slabika, verš, refrén	Vedieť, čo je rým a aké druhy rozoznávame. Poznať veršový syľab.systém. Vedieť určiť prízvuchnú a neprízvuch.slabiku, verš a refrén.

+

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovacia jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávacie program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Jazyk a komunikácia <u>Anglický jazyk</u>

Charakteristika predmetu

V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikatívnych schopností žiakov, pričom ide predovšetkým o zameranie sa na komunikatívno-zážitkový model vyučovania jazyka s dôrazom na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

Cudzie jazyky poskytujú jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Ciele predmetu

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie k:

- podpore, nácviku a upevňovaní rečových zručností: ústny prejav, počúvanie s porozumením, počúvanie a zrakové vnímanie s porozumením, čítanie s porozumením, rečová produkcia – písanie,
- využívanie súvislostí pri spracovaní tém a projektov, spolupráci s vyučujúcimi nemeckého jazyka a iných predmetov, využívaní a rozvíjaniu už nadobudnutých znalostí, zručností na základe vlastnej skúsenosti,
- využívaní, rozvíjaniu a podpore vnútorného prežívania a pociťovania, fantázie, zvedavosti, objavovania.

Vyučovacie metódy

- formy: individuálna práca, skupinová práca, práca vo dvojiciach

- vyučovacie metódy: projektová metóda

Hodnotenie žiaka

- ústne skúšanie (dialógy, scény, dramatizácia, básničky, témy ...),
- testy (pracovné listy) na preverenie - slovnej zásoby, čítania a počúvania s porozumením, písania, gramatiky,
- prezentácia projektov a tém,
- cvičenia a aktivity na hodinách,
- individuálna a skupinová práca na riešení úloh.

Kompetencie žiaka

Prvý cudzí jazyk:

Žiak je používateľom jazyka na úrovni A2 (viď SERR pre jazyky).

Žiak dokáže:

- osvojenú slovnú zásobu použiť tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií, tém a jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- použiť niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- vyjadriť sa v situáciách jednoduchej a priamej výmeny informácií, týkajúcich sa známych a bežných vecí a záležitostí, ale z hľadiska limitovanej slovnej zásoby a gramatiky, ktorú si osvojil, je nútený podstatne zjednodušiť obsah svojej výpovede.
- používať základné vetné modely a vie komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- používať najfrekvencovanejšie konektory na spájanie jednoduchých viet na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede,
- dokáže identifikovať tému vypočutej diskusie,

- porozumieť základné body v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, špecifické informácie v zoznamoch,
- rozumieť bežným orientačným tabuliam, označeniam, nápisom na verejných miestach,
- rozumieť jednoduché osobné listy,
- z kontextu dokáže pochopiť význam niektorých neznámych slov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy),
- vyjadriť pocity a vďačnosť,
- vyrozprávať príbeh, jednoduchý opis udalostí a činností v jednoduchom slede myšlienok,
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

Druhý cudzí jazyk:

Žiak je používateľom jazyka na úrovni A1 (viď SERR pre jazyky).

Žiak:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje,

- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu,
- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom, ak sa hovorí pomaly a zreteľne,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky na známe témy,
- používa jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie,
- vie predstaviť seba a iných, reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb,
- rozumie otázkam a jednoduchým pokynom, jednoduchému popisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo dať,
- žiak dokáže používať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná,
- žiak dokáže rozoznať známe slová a slovné spojenia, keď sa hovorí pomaly a zreteľne,
- rozumie, ak sa hovorí pomaly a pozorne,
- žiak rozumie známym menám, názvom, slovám, veľmi jednoduchým vetám,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiály a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, hlavne ak má vizuálnu pomoc,
- žiak dokáže napísať krátky osobný list, pohľadnicu,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako a, ale, pretože.

Prvý cudzí jazyk

Ročník: piaty

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 132

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Predstaviť sa	Pozdravy Predstavenie sa Pomenovanie vecí Pokyny v triede Číslovky Abeceda Množné číslo Mená a tituly Matematika - znamienka Projekt: Ľudia a veci z môjho okolia	Žiak vie odpovedať na pozdrav Žiak vie predstaviť vlastnú osobu Žiak vie viesť jednoduché dialógy Žiak vie pomenovať veci v triede Žiak vie porozumieť základným pokynom učiteľa Žiak vie vyjadriť svoj vek, telefónne číslo a číslo domu/bytu Žiak vie hlásťkovať slová Žiak vie vytvoriť množné číslo podstatných mien Žiak vie správne osloviť Žiak vie správne vysloviť jednoduchý matematický príklad
Priatelia a rodina	Krajina a jej hlavné mesto Sloveso byť Moja rodina Privlastňovacie zámená Privlastňovací pád Dni v týždni Adresa Zemepis – svet Projekt: Moja rodina	Žiak vie pomenovať krajiny a ich hlavné mestá Žiak vie používať sloveso byť Žiak vie pomenovať rodinných príslušníkov Žiak vie používať privlastňovacie zámená a pád Žiak vie pomenovať dni v týždni Žiak vie napísať adresu Žiak vie zemepisné názvy
Môj svet	Sloveso mať Prídavné mená Rozvrh hodín Školy v Anglicku a vo Walse Prírodopis – časti tela zvierat Projekt: Moja škola	Žiak vie používať sloveso mať Žiak vie použiť prídavné meno vo vete Žiak vie vymenovať predmety v škole Žiak vie porovnať školský systém u nás a v UK Žiak vie pomenovať časti tela zvierat
Čas	Koľko je hodín? Jednoduchý prítomný čas Šport Hudobná výchova – hudobné nástroje Projekt: Voľný čas	Žiak vie určiť čas Žiak vie použiť jednoduchý prítomný čas v rozprávaní o svojom režime dňa a o svojom voľnom čase Žiak vie vymenovať najpopulárnejšie športy Žiak vie pomenovať hudobné nástroje
Miesta	Moja izba Predložky miesta	Žiak vie pomenovať veci vo svojej izbe

	Náš dom Väzba there is/are Jej mesto Spôsobové sloveso can Britské domy Dejepis – pôvod anglických slov Projekt: Moje mesto	Žiak vie používať predložky miesta Žiak vie pomenovať miestnosti v dome/byte Žiak vie pomenovať budovy v meste Žiak vie použiť sloveso can Žiak vie porovnať bývanie u nás a v UK Žiak poznáva históriu vzniku anglických slov
Ludia	Moji priatelia Prítomný prítomný čas Oblečenie Ludia Výtvarná výchova – opis ľudí Projekt: Ludia	Žiak vie opísať osobu /vonkajší opis/ Žiak vie použiť prítomný prítomný čas Žiak vie pomenovať oblečenie Žiak vie z prečítaného textu získať info o osobách Žiak poznáva významných maliarov a ich pôvod

Ročník: šiesty

Časová dotácia : 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Predstaviť sa	Opakovanie Project 1 /5.ročník/	Žiak sa vie pozdraviť, predstaviť seba a svoju rodinu, vymenovať športy, použiť sloveso can a mať, opísať svoju izbu
Môj život	Moja škola Narodeniny Krátke príslovky Sviatky Prírodopis a matematika – meranie času Projekt: Rok v mojom živote	Žiak vie opísať svoj deň v škole Žiak vie povedať svoj dátum narodenia Žiak vie použiť krátke príslovky vo vete Žiak vie porovnať sviatky u nás a v UK Žiak poznáva slovnú zásobu – jednotky času a merače času
Zvieratá	Náš školský výlet Prítomný prítomný čas Moje obľúbené zviera Predmetové zámená Spôsobové sloveso musieť Zvieratá Biológia – stavovce	Žiak vie opísať obrázok s použitím prítomného prítomného času Žiak vie opísať svoje obľúbené zviera Žiak vie používať predmetové zámená vo vete Žiak vie použiť sloveso musieť

	Projekt: Oblíbené zviera	Žiak vie vymenovať zvieratá žijúce v zoo, v divokej prírode, na farme a v domácnosti Žiak vie zatriediť zvieratá do skupín
Prázdniny	Minulý čas slovesa byť Jednoduchý minulý čas Nepravidelné slovesá Prázdniny Dejepis – doprava Projekt: Moje posledné prázdniny Moje ideálne prázdniny	Žiak vie použiť minulý čas v rozprávaní, v opise prázdnin a príbehov. Žiak vie porovnať trávenie prázdnin v minulosti a v súčasnosti. Žiak poznáva históriu dopravných prostriedkov.
Jedlo	Jedlo a pitie Počítateľné a nepočítateľné podstané mená Some/any Určitý a neurčitý člen Recepty Jedálny lístok Zemepis – jedlá zo sveta Projekt: Slovenské jedlá	Žiak vie rozdeliť podstatné mená na počítateľné a nepočítateľné Žiak vie použiť some a any vo vete Žiak vie správne priradiť člen Žiak vie vytvoriť jednoduchý recept Žiak sa dozvedá o pôvode niektorých potravín
Svet	Moja krajina Stupňovanie prídavných mien Počasie USA Zemepis – východ a západ Projekt: Slovensko	Žiak vie opísať krajinu Žiak vie vystupňovať prídavné meno Žiak vie opísať počasie Žiak poznáva fakty o USA Žiak porovnáva počasie na východe a západe
Zábava	TV programy Going to Príslovky Filmové žánre Britské filmy Dejepis/Vv – Grécke divadlo Projekt: Môj obľúbený film	Žiak vie povedať o svojom obľúbenom programe Žiak vie použiť going to vo vete Žiak vie vytvoriť príslovku Žiak vie vymenovať filmové žánre Žiak poznáva britské filmy a hercov Žiak poznáva históriu Gréckeho divadla

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Predstaviť sa	Opakovanie Project 2 /6.ročník/	Žiak vie porozprávať o sebe, použiť jednoduchý prítomný čas a prítomný

		priebehový čas.
Môj život	Nový domov Moja rodina Pozvanie Predstaviť svojich priateľov Rodiny v UK Biológia – sťahovanie Projekt: Moja rodina Rodina z telenovely	Žiak vie použiť jednoduchý minulý čas . Žiak vie predstaviť svoju rodinu. Žiak vie vytvoriť pozvanie Žiak vie predstaviť svojich priateľov Žiak vie porovnať život rodín u nás a v UK Žiak poznáva, prečo sa zvieratá a ľudia sťahujú
Budúcnosť	Cestovanie do vesmíru Budúci čas Doprava Prírodopis – Slnecná sústava Projekt: Moja budúcnosť	Žiak vie použiť budúci čas Žiak porovnáva dopravu u nás a v UK Žiak vie porozprávať o solárnom systéme
Časy a miesta	Minulý priebehový čas Prírodné katastrofy Vražda v knižnici UK Zemepis – časové pásma Projekt: Moja krajina	Žiak vie použiť minulý priebehový čas Žiak vie určiť rozdiel medzi minulým priebehovým a jednoduchým časom Žiak poznáva fakty o UK Žiak vie určiť čas v rôznych častiach sveta
Londýn	Výlet do Londýna Orientácia v meste Plány do budúcnosti „Veľké jablko“ New York Dejepis – mor Projekt: Vytvor sprievodcu mestom	Žiak vie použiť určitý člen názvami miest Žiak vie použiť určitý a neurčitý člen Žiak vie použiť prítomný priebehový čas s plánmi do budúcnosti Žiak sa dozvedá fakty o New Yorku Žiak získava info o chorobe mor
Skúsenosti/Zážitky	Ambície Predprítomný čas Hrdinovia a hrdinky z UK Hudobná výchova – melódia a rytmus Projekt: Známa osobnosť zo Slovenska	Žiak vie používať predprítomný čas Žiak vie porozprávať o svojich životných skúsenostiach Žiak sa dozvedá info o slávnych ľuďoch z UK Žiak získava slovnú zásobu z hudobnej výchovy
Problémy	Zdravotné problémy Pravidlá Záchranári Zdravie – zrak Projekt: Príručka o záchranároch	Žiak vie používať spôsobové slovesá: should/shouldn't, must/mustn't. Žiak získava informácie o záchranároch v UK Žiak získava slovnú zásobu o zrakovom orgáne

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Predstavenie	Opakovanie Projekt 3 /7.ročník/	Žiak vie použiť jednoduchý prítomný a prítomný priebehový čas
Minulosť a prítomnosť	Ľadový muž Bývali sme rivali Oblečenie Príbeh /Test/ História Anglicka Historický materiál	Žiak vie použiť minulý priebehový čas Žiak vie vyjadriť svoje minulé zvyklosti Žiak vie nakupovať oblečenie Žiak vie použiť modálne slovesá v minulom čase Žiak poznáva históriu Anglicka
Sláva a bohatstvo	Filmy Smart Alec zatvára dvere /detektívny príbeh/ Sláva Príbeh /Luke má problém/ Čítanie Počítače	Žiak vie používať predprítomný čas Žiak vie použiť predložky since a for s predprítomným časom Žiak vie vytvoriť prídavné meno s podstatného mena a naopak Žiak poznáva slovnú zásobu týkajúcu sa počítačov
Zdravie a bezpečie	Ty a tvoje telo Sweet Sue sa smeje nakoniec. /detektívny príbeh/ Starat' sa sám o seba Príbeh /Lístky/ Športové udalosti Biológia – vitamíny a minerály	Žiak vie porozprávať o svojom zdraví a o starostlivosti o svoje zdravie Žiak vie poskytnúť radu Žiak vie určiť ľahké zranenie a chorobu a jeho liečenie Žiak poznáva slovnú zásobu z predmetu biológia
Hrdinovia	<i>Kráľ Artur</i> Zlodej Predstavivosť Príbeh /Zákazník/ Robin Hood Výtvarná výchova	Žiak vie používať vo vete neurčitok alebo gerundium slovesa Žiak vie opísať scénu v príbehu Žiak vie rozdiel medzi prídavnými menami s koncovkami –ing alebo –ed Žiak si vie objednať jedlo v reštaurácii Žiak poznáva príbeh Robina Hooda Žiak vie opísať obraz
Naše životné prostredie	<i>Zmena podnebia</i> Plán Smart Aleca /detektívny príbeh/ Staranie sa o životné prostredie Príbeh /Rosy má starosti/ Austrália Hurikány	Žiak vie používať trpný rod Žiak vie používať slovnú zásobu o životnom prostredí Žiak poznáva výrazy na vyjadrenie strachu Žiak spoznáva Austráliu a prírodné katastrofy
Vzťahy	<i>Priatelia</i> Potrebujeme prázdniny!	Žiak vie používať prvú podmienkovú vetu, frázové slovesá a vzťažné súvetia

	Generačná priepasť Príbeh /Čas rozhodnutia/ Dobrovoľná práca Európska únia	Žiak vie porozprávať na tému deti a rodičia a ich problémy Žiak sa dozvedá o dobrovoľníckych prácach mladých ľudí v Británii Žiak získava informácie o EU v anglickom jazyku
--	---	--

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Predstavenie	Opakovanie Projekt 4 /8.ročník/	Žiak vie použiť jednoduchý prítomný a prítomný priebehový čas
Problémy	Večierok pre Beth Šikanovanie Niečo sa pokazilo Vianočná koleda Populárna hudba Dejepis: Hodvábná cesta projekt	Žiak vie používať minulé časy, vie rozdiel medzi minulým a predprítomným časom, vie opísať vnútorné vlastnosti osoby, vie opísať problém. Žiak poznáva Vianočný príbeh, históriu populárnej hudby a Hodvábnej cesty.
Miesto a čas	Ideálne miesto na bývanie Tvoje telo Zmeniť stretnutie Tráviť čas Vzdelávanie v USA Biológia: hmyz Projekt	Žiak vie použiť budúci čas, prvú podmienkovú vetu. Žiak si vie naplánovať stretnutie, vie porozprávať o svojom voľnom čase, získava informácie o vzdelávacom systéme v USA, poznáva slovnú zásobu z biológie /hmyz/.
Riziká	Odvážil by si sa? Nebezpečný svet Upozornenia a rada Pozor, čo si želaš Regióny UK Zemepis: Tektonické javy Projekt	Žiak vie používať podmieňovací spôsob, druhú podmienkovú vetu, samostatné privlastňovacie zámená. Žiak získava informácie o jednotlivých regiónoch v UK a tektonických javoch.
Môžem sa spýtať.....?	Využívať média Zamestnania Žiadosť Vražda v divadle Mládež a peniaze. Sociálne vedy: Televízor Projekt	Žiak vie utvoriť otázku, použiť gerundium slovesa. Žiak vie požiadať o dovoľenie a o službu. Žiak diskutuje o téme peniaze a spoznáva históriu a využitie televízie.
Nakupovanie a predávanie	Peniaze Nezvyčajné miesto na pobyt Kupovanie lístkov	Žiak vie používať pasívum. Žiak poznáva históriu vzniku anglického jazyka.

	Obchod storočia Anglický jazyk EV: Nafta Projekt	Žiak sa dozvedá informácie o ťažbe ropy a jej dopad na životné prostredie.
Protest	Bobové tenisky Povedať „Nie“ Nepriama otázka Romeo a Júlia Oxfrod a Cambridge Politika: Vláda v USA Projekt	Žiak vie používať priamu a nepriamu reč. Žiak poznáva históriu rasizmu v USA Žiak poznáva príbeh Rómea a Júlii. Žiak získava informácie o najstarších univerzitách v UK a politickom systéme v USA.
Protest		

Druhý cudzí jazyk

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod Predstavenie	Projekt 1 Ahoj V triede Číslo Ako sa to hlásuje Matematika: sčítanie, odčítanie, delenie, násobenie Projekt: O mne GR: neurčitý člen rozkazovacia veta množné číslo väzba "there is, there are"	žiak sa vie pozdraviť, správne vie reagovať na pokyny, napočítat' od 1 – 100, pozná angl. abecedu a vie vyhláskovať slová, vypočúť si a podať informácie o mene, veku, tel. čísle, vie spracovať nadobudnuté zručnosti v projekte
Priatelia a rodina	Projekt 2 Odkiaľ si Moja rodina Mickey, Millie a Mut Aký je dnes deň Aká je tvoja adresa Zemepis: Svet Projekt: Moja rodina GR: byť privlastňovacie zámená privlastňovací pád otázky áno/nie Wh-otázky	vie použiť otázku odkiaľ si, vie odpovedať na ňu, povedať zákl. info o svojej rodine vypočúť si a pýtať si informácie a reagovať na ne / Wh-otázky, otázky áno/nie vie spracovať nadobudnuté zručnosti v projekte

Môj svet	Projekt 3 Ja mám počítač Máš zvieratko Mut´s darček Moja škola Školy v Anglicku a Wales Science – Sme tiež zvieratá Projekt: Moja škola GR: mať prídavné mená	vie použiť sloveso mať, vie porozprávať s svojim zvieratku, vie ho jednoducho opísať, vie si vypočítať informácie a reagovať, vie povedať o svojej škole a vymenovať predmety, ktoré sa učí, vymenovať časti tela, vie používať prekladový slovník, vie vyhľadať špecifické informácie v texte, vie spracovať nadobudnuté zručnosti v projekte
----------	--	--

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čas	Projekt 4 Koľko je hodín Môj deň Voľný čas Mickey, Millie a Mut Šport Hudba: Hudobné nástroje Projekt: Voľný čas GR: predložky času Prítomný jednoduchý čas	žiak vie povedať čas, vie porozprávať o svojom dni, predstaviť svoje záľuby, vypočítať si informácie a reprodukovať ich, pomenovať niektoré športy a hudobné nástroje, vie spracovať nadobudnuté zručnosti v projekte
Miesta	Projekt 5 Moja izba Náš dom Jej mesto Mickey, Millie a Mut majú voľný deň Domy v Británii História: Názvy miest Projekt: Moje mesto GR: predložky miesta väzba "there is, there are" spôs. sloveso môcť / nemôcť	žiak vie popísať dom, svoju izbu, veci v nej, vie porozprávať o svojom meste, pomenovať budovy v ňom, žiak vie vyjadriť svoju schopnosť, vie spracovať nadobudnuté zručnosti v projekte
Ľudia	Projekt 6 Moji priatelia Sobota ráno Chystáme sa nakupovať? Oblečenie Ľudia	ž. vie opísať svojho priateľa, súrodca, vie povedať, čo práve robí, viesť jednoduchý dialóg v obchode, vie rozoznať PJČ a PPČ, vie povedať čo má oblečené, vie

	Výtvarné umenie: opis ľudí Projekt: Ľudia GR: mať / byť prítomný priebehový čas rozdiely medzi prítomným jednoduchým a priebehovým časom	opísať obrázok, vie spracovať nadobudnuté zručnosti v projekte
--	---	--

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Predstaviť sa	Opakovanie Project 1 /7.ročník/	Žiak sa vie pozdraviť, predstaviť seba a svoju rodinu, vymenovať športy, použiť sloveso can a mať, opísať svoju izbu
Môj život	Moja škola Narodeniny Krátke príslovky Sviatky Prírodopis a matematika – meranie času Projekt: Rok v mojom živote	Žiak vie opísať svoj deň v škole Žiak vie povedať svoj dátum narodenia Žiak vie použiť krátke príslovky vo vete Žiak vie porovnať sviatky u nás a v UK Žiak poznáva slovnú zásobu – jednotky času a merače času
Zvieratá	Náš školský výlet Prítomný priebehový čas Moje obľúbené zviera Predmetové zámená Spôsobové sloveso musieť Zvieratá Biológia – stavovce Projekt: Obľúbené zviera	Žiak vie opísať obrázok s použitím prítomného priebehového času Žiak vie opísať svoje obľúbené zviera Žiak vie používať predmetové zámená vo vete Žiak vie použiť sloveso musieť Žiak vie vymenovať zvieratá žijúce v zoo, v divokej prírode, na farme a v domácnosti Žiak vie zatriediť zvieratá do skupín
Prázdniny	Minulý čas slovesa byť Jednoduchý minulý čas Nepravidelné slovesá Prázdniny	Žiak vie použiť minulý čas v rozprávaní, v opise prázdnin a príbehov. Žiak vie porovnať trávenie

	Dejepis – doprava Projekt: Moje posledné prázdniny Moje ideálne prázdniny	prázdnin v minulosti a v súčasnosti. Žiak poznáva históriu dopravných prostriedkov.
--	--	--

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jedlo	Jedlo a pitie Kamenná polievka Mut ide nakupovať Georgov jablkový koláč Jedlá a čas jedla Zemepis: jedlá z celého sveta Projekt	Žiak vie určiť počítateľné a nepočítateľné podstatné mená. Žiak vie používať some a any. Žiak vie použiť určitý a neurčitý člen. Žiak poznáva jedálny lístok z UK. Žiak získava informácie o pôvode jedál.
Svet	Moja krajina Sever a juh Lámači rekordov Mickey a Millie idu stanovať USA Zemepis: východ a západ Projekt	Žiak získava zemepisné informácie o UK. Žiak vie čítať číslivky. Žiak vie stupňovať jednoslabičné a viacslabičné prídavné mená. Žiak získava zemepisné informácie o USA. Žiak vie opísať počasie vo východnej a západnej Európe.
Zábava	TV programy Vo filme Film, kamery, filmovanie Stratený tučniak Britské kino Dejepis/ VV: Grécke divadlo Projekt	Žiak vie použiť opisný budúci čas. Žiak vie vytvoriť príslovku. Žiak vie použiť sloveso musieť. Žiak získava informácie o Britskom filme. Žiak poznáva históriu Gréckeho divadla.

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovaci jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Jazyk a komunikácia <u>Nemecký jazyk</u>

Charakteristika predmetu

V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikatívnych schopností žiakov, pričom ide predovšetkým o zameranie sa na komunikatívno-zážitkový model vyučovania jazyka s dôrazom na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

Cudzie jazyky poskytujú jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Ciele predmetu

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie k:

- podpore, nácviku a upevňovaniu rečových zručností: ústny prejav, počúvanie s porozumením, počúvanie a zrakové vnímanie s porozumením, čítanie s porozumením, rečová produkcia – písanie,
- využívanie súvislostí pri spracovaní tém a projektov, spolupráci s vyučujúcimi nemeckého jazyka a iných predmetov, využívaniu a rozvíjaniu už nadobudnutých znalostí, zručností na základe vlastnej skúsenosti,
- využívaniu, rozvíjaniu a podpore vnútorného prežívania a pociťovania, fantázie, zvedavosti, objavovania.

Vyučovacie metódy

- formy: individuálna práca, skupinová práca, práca vo dvojiciach
- vyučovacie metódy: projektová metóda

Hodnotenie žiaka

- ústne skúšanie (dialógy, scény, dramatizácia, básničky, témy ...),
- testy (pracovné listy) na preverenie - slovnej zásoby, čítania a počúvania s porozumením, písania, gramatiky,
- prezentácia projektov a tém,
- cvičenia a aktivity na hodinách,
- individuálna a skupinová práca na riešení úloh.

Kompetencie žiaka

Prvý cudzí jazyk:

Žiak je používateľom jazyka na úrovni A2 (viď SERR pre jazyky).

Žiak dokáže:

- osvojenú slovnú zásobu použiť tak, aby si vedel poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií, tém a jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- použiť niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, jednoduché vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- vyjadriť sa v situáciách jednoduchej a priamej výmeny informácií, týkajúcich sa známych a bežných vecí a záležitostí, ale z hľadiska limitovanej slovnej zásoby a gramatiky, ktorú si osvojil, je nútený podstatne zjednodušiť obsah svojej výpovede.
- používať základné vetné modely a vie komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov,
- používať najfrekvencovanejšie konektory na spájanie jednoduchých viet na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede,
- dokáže identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumieť základné body v prejave na témy, ktoré sú mu známe,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, špecifické informácie v zoznamoch,

- rozumieť bežným orientačným tabuliam, označeniam, nápisom na verejných miestach,
- rozumieť jednoduché osobné listy,
- z kontextu dokáže pochopiť význam niektorých neznámych slov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, miesta, škola, rodina, záujmy),
- vyjadriť pocity a vďačnosť,
- vyrozprávať príbeh, jednoduchý opis udalostí a činností v jednoduchom slede myšlienok,
- opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

Druhý cudzí jazyk:

Žiak je používateľom jazyka na úrovni A1 (viď SERR pre jazyky).

Žiak:

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu,

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom, ak sa hovorí pomaly a zreteľne,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky na známe témy,
- používa jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie,
- vie predstaviť seba a iných, reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb,
- rozumie otázkam a jednoduchým pokynom, jednoduchému popisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo dať,
- žiak dokáže používať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná,
- žiak dokáže rozoznať známe slová a slovné spojenia, keď sa hovorí pomaly a zreteľne,
- rozumie, ak sa hovorí pomaly a pozorne,
- žiak rozumie známym menám, názvom, slovám, veľmi jednoduchým vetám,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, hlavne ak má vizuálnu pomoc,
- žiak dokáže napísať krátky osobný list, pohľadnicu,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako a, ale, pretože

Prvý cudzí jazyk

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
ČLOVEK A PRÍRODA Fauna, flóra Počasie	Projekt 6 Životné prostredie Príroda Ochrana životného prostredia	žiak vie vymenovať zvieratá, rastliny, počasie v ročných obdobiach, porozprávať

<p>Životné prostredie</p>	<p>v škole Ochraňuješ životné prostredie? Školská akcia Čo robíš pre životné prostredie? GR: rozkazovací spôsob minulý čas, UČ bez pod. mena T: Ako chránime prírodu</p>	<p>o odpade, znečisťovaní prostredia odpadom, vie povedať návrhy ako zlikvidovať odpad, vyjadriť očakávania a reagovať na ne: vyjadriť sklamanie, nádej, strach, znepokojenie, obavu, ubezpečiť, úľavu, spokojnosť, nespokojnosť, postávať si</p>
<p>MULTIKULTÚRNA SPOLOČNOSŤ Sviatky Oslavy a párty</p>	<p>Projekt 7 Školská oslava Ideš s nami? Čo prinesieš so sebou? Čo si oblečieš na večierok? Ako sa najlepšie dostanem ...? Aký bol večierok? GR: nepravidelné slovesá, príd. meno po neurčítom člene, min. čas T: Školský večierok</p>	<p>žiak vie porozprávať o pripravách na školský večierok, vie napísať pozvánku, reagovať na pozvanie, porozprávať o večierku, napísať pokračovanie <u>ponúknuť a reagovať na ponuku:</u> odpovedať na žiadosť, navrhnúť niekomu, aby niečo vykonal, ponúknuť pomoc, pýtať sa na pranie, ponúknuť pomoc, pozvať, sľúbiť <u>reagovať na niečo, čo sa má stať v budúcnosti:</u> dodať odvahu, žiadať niečo, odpovedať na žiadosť, vyzvať na spoločnú činnosť, povzbudiť, požičať, darovať,</p>
<p>ŽELANIA A TÚŽBY Sny a budúcnosť ĽUDSKÉ TELO, STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka</p>	<p>Projekt 8 Sny Čo robíš večer? Máš nočné mory? Kto je tvoj vysnívaný typ? Čo by si chcel robiť? Princezná na hrašku GR: slovosled, spôsobové slovesá, časovanie slovies T: Čo by som chcel robiť</p>	<p>žiak vie porozprávať, čo bude dnes večer robiť, čoho sa bojí, opísať a charakterizovať určitého človeka, čo by chcel robiť <u>vyjadriť svoju vôľu:</u> vyjadriť svoje plány (blízke, budúce) <u>vnímať a prejavovať svoje pocity:</u> vyjadriť smútok, sklúčenosť, fyzickú bolesť, utešiť, podporiť, dodať odvahu <u>vyjadriť svoju schopnosť:</u> vyjadriť neznalosť, poznatky, vedomosti, zistenia, schopnosť, činnosť</p>
<p>ÚVOD DO VYUČOVANIA JAZYKA</p>	<p>Úvod Môj deň v škole</p>	<p>žiak vie porozprávať o svojom dni v škole</p>

Projekt Deutsch 3	Ako urobiť miniprojekt GR: slovosled – vetný rámec, ZAWO, op. časovanie pravidelných slovies, odluč. predpony, rozkaz, spojky	
<p>RODINA A SPOLOČNOSŤ</p> <p>Vlastný portrét Moji priatelia Tlačivá a dokumenty - dotazník</p> <p>ĽUDSKÉ TELO, STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka</p> <p>OBCHOD A SLUŽBY Nakupovanie Vreckové</p>	<p>Projekt 1 Vlastný portrét Vlastný portrét Moji priatelia Moje vreckové Nakupujeme Čo si myslíš o sebe? GR: byť, mať, privl. zámená, spôs. slovesá, príd. mená po UČ, NČ, bez člena – N, A, op. skloňovanie UNČ – 1., 2., 3. a 4. pád T: Ja, Moji priatelia, Nakupujeme</p>	<p>žiak vie opísať seba a druhých, napísať dotazník, položiť otázky týkajúce sa osobných údajov a odpovedať na ne, opísať vzhľad, rozprávať o vreckovom, vytvoriť vlastné scénky o nakupovaní v obchode, napísať osobný list, vyjadriť, čo sa mi páči a čo nie, <u>nadviazať kontakt v súlade s kom. situáciou</u> – upútať pozornosť, pozdraviť, odpovedať, poďakovať, vyjadriť uznanie, rozlúčiť sa, predstaviť sa <u>reagovať pri prvom stretnutí</u> – predstaviť seba, druhého, privítať</p>
<p>KRAJINY, MESTÁ A MIESTA Rakúsko</p> <p>STRAVOVANIE Múčne výrobky - koláče Stravovacie návyky</p> <p>VOLNÝ ČAS A ZÁLEUBY Záľuby a voľný čas</p> <p>OBCHOD A SLUŽBY Nakupovanie - v cukrárni List</p> <p>RODINA A SPOLOČNOSŤ Tlačivá a dokumenty - formulár</p>	<p>Projekt 2 Výmenný pobyt v Rakúsku Výmenný pobyt v Rakúsku Vitajte pri nás Káva a koláče Čo sa tu dá robiť? Darčeky pre moju rodinu GR: zvrtné slovesá, spôsobové slovesá, min. čas – préteritum (pomocné, spôsobové), perfektum (), privl. zámená v A, T: Rakúsko, Voľný čas, Formulár, Stravovacie návyky, List</p>	<p>žiak vie vyplniť formulár na výmenný pobyt, podať údaje, rozprávať o koníčkoch, záujmoch, stravovacích návykoch a zdraví, napísať list – opis seba, požiadať o niečo, pýtať si povolenie na niečo, napísať ďakovný list, kúpiť darčeky – suveníry, <u>korešpondovať</u> – oslovenie v listoch, ukončenie listu <u>uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené</u> – pochopenie, požiadať o pomoc s problematickými frázami, hľadať slovo, vetu, spätne sa opýtať, kontrolovať porozumenie obsahu, vylúčiť – komentovať vlastnú mienku, poprosiť o zopakovanie, váhať – hľadať slová, signalizovať nepochopenie – porozumenie, poprosiť o vysvetlenie</p>

<p>ČLOVEK A PRÍRODA Zvieratá</p> <p>STRAVOVANIE V reštaurácii</p>	<p>Projekt 3 Zvieratá Zvieratá v ZOO Stratil som tigra Aj zvieratá majú svoje práva Informácie o zvieratách GR: predložky, min. čas, spôs. slovesá, stupňovanie – op. (+wie, als, sehr) T: Moje obľúbené zvieratá, V reštaurácii</p>	<p>žiak vie opísať zvieratá, podať inštrukcie, ako sa starať o zvieratá, vyjadriť, že sa stratilo zvieratá, porozprávať, čo domáce zvieratá smie a nesmie robiť, rozprávať o právach zvierat, vyjadrenie názoru, objednať jedlo v reštaurácii, <u>vyjadriť svoj názor</u> – názor, súhlas, nesúhlas, protest, presvedčenie, vzdor</p>
---	---	---

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>ZDRAVIE Ľudské telo Choroby a nehody Lekárne a lieky ĽUDSKÉ TELO, STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE</p>	<p>Projekt 4 Pomoc Pomoc Kde to bolí? Čo ti je? Nehoda Problémy v škole: Čo robiť? Nápady na projekt GR: privl. zámená, spôs. slovesá, min. čas, osobné zámená 1. a 4. pád T: U lekára</p>	<p>žiak vie popísať ochorenie, rozprávať o bolestiach, nakupovať v lekární, opísať zdravotné problémy, oznámiť nehodu, opísať stratenú vec, požiadať o radu, ospravedlniť sa, <u>vnímať a prejavovať svoje city</u> – vyjadriť smútok, sklúčenosť, vyjadriť fyzickú bolesť, utešiť, podporiť</p>
<p>ŽELANIA A TÚŽBY Plány do budúcnosti</p> <p>VZDELÁVANIE A PRÁCA Pracovné činnosti a profesie</p> <p>ZAMESTNANIE</p> <p>RODINA A SPOLOČNOSŤ Tlačivá a dokumenty – formálna objednávka</p>	<p>Projekt 5 Plány do budúcnosti Plány do budúcnosti Čo budeme robiť cez víkend? Čo budeš robiť v budúcnosti? Čo budeme robiť cez prázdniny? V roku 2500 Nápady na projekt GR: nepr. slovesá, budúci čas, spodstatnené slovesá, T: Moja budúcnosť, Objednávka</p>	<p>žiak vie rozprávať o plánoch do budúcnosti, cez víkend, naplánovať návštevu kina, informovať o filme, poskytnúť informácie, rozprávať o budúcom povolání a potrebnom vzdelaní, napísať formálnu objednávku, naplánovať prázdniny, informovať, čo som robil, napísať list, rozlúčiť sa, vyjadriť svoj názor, <u>vyjadriť svoju vôľu</u> – želanie, túžby, plány <u>reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti</u> – varovať pred niečím, poradiť,</p>

		podporiť, adresovať niekomu svoje želanie
<p>KRAJINY, MESTÁ A MIESTA</p> <p>Nemecko Brezno Kolín</p> <p>DOPRAVA A CESTOVANIE</p> <p>Osobná doprava</p>	<p>Projekt 6 Portrét mesta</p> <p>Portrét mesta Prechádzka mestom Informácie a odchod Okružná plavba loďou Kolín a okolie Nápady na projekt GR: spôs. slovesá, T: Nemecko, Kolín, Brezno,</p>	<p>žiak vie rozprávať základné inform. o Nemecku, charakterizovať nem. mesto, svoje mesto, orientovať sa na mape Nemecka, kúpiť vstupenku, občerstvenie, pýtať sa a podať informáciu o odchode vlakov, odkiaľ odchádzajú, rozprávať o činnostiach, plánoch, pýtať sa a informovať o počasí, požiadať o informácie, <u>porozprávať niečo</u> – začať príbeh, zhrnúť ho, uviesť vyjadrenie, zdôrazniť, ukončiť vyjadrenie, uviesť príklad</p>
<p>ÚVOD DO VYUČOVANIA JAZYKA</p> <p>Projekt Deutsch 4</p>	<p>Úvod</p> <p>Písmená a číslovky Otázky, otázky, otázky V triede Ešte raz Extra GR: číslovky, dátum, určovanie času, w slová</p>	
<p>RODINA A SPOLOČNOSŤ</p> <p>Ja, rodina, moji priatelia, rodinný život, národnosť, štátna príslušnosť</p> <p>Tlačivá a dokumenty - dotazník</p> <p>EUDSKÉ TELO, STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE</p> <p>Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka</p>	<p>Projekt 1 Rodina a priatelia</p> <p>Povedz Rodinný život Charakter Musí to byť? Ešte raz Extra GR: op. časovanie v prítomnom čase, weil, skloňovanie UNČ, 1. a 4. pád - mein, kein T: Opis osoby</p>	<p>Žiak je schopný zdieľať osobné informácie, vie popísať svoju rodinnú situáciu, vie opísať vzhľad a povahu človeka, vie rozprávať o pravidlách vo svojej rodine</p>
<p>DOMOV A BÝVANIE</p> <p>Môj dom, byt, zariadenie bytu, domov a jeho okolie, poriadok v mojej izbe, denný režim, povinnosti, bývanie na dedine a v meste</p>	<p>Projekt 2 Dvere otvorené</p> <p>Tu bývam Môj domov Poriadok je všetko Môj bežný deň Umývať riad? Nie, ďakujem</p>	<p>Žiak vie opísať dom a jeho polohu, izby v dome, vie rozprávať o svojej izbe a veciach v nej, o každodenných činnostiach, vie porozprávať ako doma pomáha</p>

	<p>Ešte raz Extra GR: op. zvrtné slovesá, odlučiteľné predpony, predložky, skloňovanie príd. mien T: Bývanie Denný režim Povinnosti v domácnosti</p>	<p><u>zúčastniť sa na diskusii,</u> <u>argumentovať</u> – navrhnúť novú tému, pýtať sa na názor, prosiť o posúdenie</p>
<p>VOĽNÝ ČAS A ZÁĽUBY Záľuby a voľný čas, knihy a čítanie, rozhlas, televízia, internet</p> <p>ŠPORT Druhy športov, - zimné, letné, individuálne a kolektívne, športové disciplíny</p> <p>ZAMESTNANIE Brigáda, vreckové</p> <p>DOPRAVA A CESTOVANIE Príprava na cestu, školský výlet</p>	<p>Projekt 3 Voľný čas To ma zaujíma Šport pre všetkých Vec peňazí Moja pokladnička Výlet Gramatické okienko Ešte raz Extra GR: ZAWO, op. slovosled, dass, minulý čas – pomocné, pravidelné T: Záľuby Vreckové a brigáda</p> <p>OPAKOVANIE 1-3</p>	<p>Žiak vie rozprávať o svojich záľubách a voľnom čase, o športe, o práci a vreckovom, o výdavkoch a úsporách, vie opísať plán výletu <u>vnímať a prejaviť svoje city</u> – vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, sympatie <u>predstaviť svoje záľuby a</u> <u>vkus</u> – prejaviť záujem</p>

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>DOPRAVA A CESTOVANIE Ubytovanie, rezervácia, príprava na cestu, turistika a cestovný ruch</p> <p>RODINA A SPOLOČNOSŤ Tlačivá a dokumenty rezervácia</p>	<p>Projekt 4 Cestujeme Prázdninové ciele Ubytovanie Na dopravnom Na cestách Ešte raz Extra GR: vzťahné zámená, minulý čas - nepravidelné T: Dovolenka Rezervácia ubytovania</p>	<p>Žiak vie rozprávať o výbere dovolenky, vie si rezervovať ubytovanie, vie požiadať o info týkajúce sa lokality, cesty, vie si kúpiť lístok na vlak <u>ponúknuť a reagovať na</u> <u>ponuku</u> – ponúknuť pomoc, navrhnuť, že niečo požičiam, darujem, pýtať sa na želanie, ponúkať veci, predmety, ponúkať sa niečo urobiť</p>
<p>DOPRAVA A CESTOVANIE Kde som bol cez prázdniny, turistika a cestovný ruch</p>	<p>Projekt 5 Prázdniny</p>	<p>Žiak vie rozprávať a napísať o uplynulých prázdninách, vie podať sťažnosť na ubytovanie,</p>

<p>RODINA A SPOLOČNOSŤ Tlačivá a dokumenty sťažnosť</p>	<p>Kde si bol cez prázdniny? Páčilo sa ti tam? Chcem sa sťažovať Moja dovolenka v Porýní Gramatické okienko Ešte raz Extra GR: weil, rekcia sloviess – vid' Nemčina 3, 4 T: Čo som robil cez prázdniny, Píšeme sťažnosť</p>	<p>vie napísať list so sťažnosťou <u>vyjadriť očakávania a reagovať</u> <u>na ne</u> – vyjadriť nádej, sklamanie, znepokojenie, strach, obavu, úľavu, spokojnosť, nespokojnosť, post'ažovať si, ubezpečiť, zistiť spokojnosť, nespokojnosť</p>
<p>LUDSKÉ TELO, STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE Choroby a nehody, lekáreň a lieky, u lekára, porucha na aute OBCHOD A SLUŽBY Straty a nálezy, pošta a telekomunikácie, banka,</p>	<p>Projekt 6 Problémy Som chorý Problémy na cestách Nehoda Straty a nálezy V banke, na pošte Ešte raz Extra GR: seit + prítomný čas, inf. s zu T: U lekára, Nehoda, Porucha na aute, Na pošte, v banke OPAKOVANIE 4-6</p>	<p>Žiak si vie zaobstarať pomoc pri chorobe, pri poruchu automobilu, vie nahlásiť dopravnú nehodu, ohlásiť krádež alebo stratu a opísať stratený predmet</p>
<p>DOMOV A BÝVANIE mesto a okolie, bývanie v meste a na dedine, výhody a nevýhody KRAJINY, MESTÁ A MIESTA Moje mesto – čo sa tu dá robiť, výhody a nevýhody, včera a dnes</p>	<p>Projekt 7 Okolie Kde bývam Tu sa veľa deje Bývam tu rád Predtým a dnes Ešte raz Extra GR: etwas, nichts, viel, alles + príd. meno, stupňovanie, minulý čas, ob, damit, so dass T: Moje mesto</p>	<p>Žiak je schopný opísať polohu svojho mesta alebo kraja, charakterizovať, čo sa dá a nedá v určitom meste robiť, vie rozprávať o (ne)výhodách a svojho mesta a okolia, vie porovnať mestá</p>
<p>OBCHOD A SLUŽBY Informácie, zľavy, nakupovanie STRAVOVANIE V reštaurácii</p>	<p>Projekt 8 V meste Ako sa tom dostanem? V centre Ideme nakupovať Zľavy Sme hladný Ideme sa najesť</p>	<p>Žiak sa vie opýtať na cestu a ukázať cestu, vie rozprávať o obchodoch a iných miestach v meste, vie si kúpiť oblečenie a potraviny, rezervovať stôl v reštaurácii a objednať si jedlo <u>vypočuť si informácie</u> – získavať informácie, oznámiť,</p>

	<p>Ešte raz Extra GR: rozkaz, predložky, príd. mená s der, dieser, jeder, welcher, neurčité zámená – man, jm, jn, nm, jeder, etw. nichts, welcher, alle, beide, viel - wenig T: V obchode, V reštaurácii</p>	<p>odpovedať na žiadosť <u>vybrať si z ponúkaných možností</u> – identifikovať, opísať, potvrdiť, odmietnuť, opraviť</p>
<p>ČLOVEK A PRÍRODA Počasie a klíma, životné prostredie a doprava, príroda okolo nás – ochrana životného prostredia</p>	<p>Projekt 9 Svet a ochrana životného prostredia Aké je počasie? Nech žije auto? Všetko v koši Moja vlasť Gramatické okienko Ešte raz Extra GR: skloňovanie osobných zámen, genitív T: Počasie, Životné prostredie OPAKOVANIE 7-9</p>	<p>Žiak vie opísať počasie a podnebie, vie rozprávať o doprave, ekologických problémoch, vie navrhnúť riešenia na ich odstránenie, vie rozprávať o zlých a dobrých stránkach svojho mesta a okolia</p>

Druhý cudzí jazyk

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod do cudzieho jazyka	<p>Úvod Vitajte Kvíz Tu sa hovorí po nemecky Ty vieš po nemecky GR: w - slová pokyny osobné zámená = 1. pád</p>	<p>žiak vie použiť pozdravy a otázku ako sa máš v jednoduchých dialógoch, vedia správne reagovať na pokyny, pýtať si informácie a informovať (W - otázky) <u>vypočúť si a podať informácie:</u> informovať sa, oznámiť <u>vymieňať si názory, komunikovať s niekým:</u> poprosiť o pomoc pri vyjadrovaní, opraviť sa</p>

<p>Rodina a spoločnosť</p> <p>Ja o sebe</p> <p>Osobné údaje</p> <p>Môj kamarát</p>	<p>Projekt 1 Ahoj</p> <p>Ako sa voláš</p> <p>Kde bývaš</p> <p>Koľko máš rokov</p> <p>Odkiaľ pochádzaš</p> <p>Nový kamarát</p> <p>GR: neurčitok, členy v nemčine, mať, byť</p> <p>T: Ja o sebe, Môj kamarát</p>	<p>žiak vie povedať základné informácie o sebe, o svojom kamarátovi, vie vyplniť dotazník o sebe</p> <p><u>nadviazať kontakt a reagovať pri prvom stretnutí</u>: upútať pozornosť, predstaviť sa, druhých, pozdraviť sa, odpovedať na pozdrav, rozlúčiť sa, reagovať na predstavenie niekoho, privítať, poďakovať a vyjadriť svoje uznanie, osloviť niekoho</p> <p><u>vyjadriť očakávania a reagovať na ne</u>: vyjadriť sklamanie</p>
<p>Vzdelávanie a práca</p> <p>Škola a jej zariadenie</p> <p>Učebné predmety</p> <p>Ľudské telo</p> <p>Charakterové vlastnosti človeka</p>	<p>Projekt 2 Škola</p> <p>Škola začína</p> <p>V triede</p> <p>Aký je tvoj obľúbený predmet?</p> <p>Žiaci a učitelia</p> <p>Hra</p> <p>GR: pravidelné slovesá, d-, t- základné a radové číslovky slovosled - priamy, opytovací, nepriamy</p> <p>T: Moja trieda, môj rozvrh hodín</p>	<p>žiak vie poskytnúť informácie o cenách, vie porozprávať o svojej triede, pomôckach, predmetoch a rozvrhu hodín, vie povedať, kto aký je, vie si veci vypýtať, požičať,</p> <p><u>reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností</u>: ospravedlniť sa</p> <p><u>vyjadriť svoju schopnosť</u>: vyjadriť neznalosť, vyjadriť svoju vôľu: vyjadriť svoje želania a túžby</p> <p><u>ponúknuť a reagovať na ponuku</u>: navrhnúť niekomu, aby sme niečo spoločne vykonali, požičať, darovať, ponúknuť predmety, veci</p>
<p>Rodina a spoločnosť</p> <p>Moja rodina</p> <p>Vzťahy v rodine</p> <p>Človek a príroda</p> <p>Zvieratá</p> <p>Charakterové vlastnosti človeka</p>	<p>Projekt 3 Rodina</p> <p>Kto je to?</p> <p>Máš súrodencov?</p> <p>Máš domáce zvieratá?</p> <p>Janko a Marienka</p> <p>Vianoce</p> <p>GR: členy - určitý, neurčitý = 1. a 4 pád, privlastňovacie zámená = 1. pád, zápor - nein, nicht, kein, un, kein mehr, nicht mehr, nie, nichts</p> <p>T: Moja rodina, Moje domáce</p>	<p>žiak vie porozprávať o svojej rodine a o domácom zvierati, napísať list o svojej rodine,</p> <p><u>predstaviť svoje záľuby a vkus</u>: vyjadriť, čo mám a nemám rád</p> <p><u>vnímať a prejavovať svoje pocity</u>: vyjadriť radosť, šťastie, sympatie</p>
<p>Multikultúrna spoločnosť</p> <p>Rodinné sviatky</p>	<p>Projekt 4 Narodeniny</p> <p>Kedy máš narodeniny?</p>	<p>žiak vie uviesť presný dátum, deň svojich narodenín, vie</p>

Narodeniny Vianoce Veľká noc	Ja mám narodeniny Čo dostaneš? Čo robíš? Všetko najlepšie! GR: časové údaje - dátum, im – am, privlastňovanie cez von, apostrof, nepravidelné slovesá T: Pozvánka na narodeniny	porozprávať o svojej oslave narodenín, napísať pohľadnicu k narodeninám, napísať vianočný a novoročný pozdrav <u>vyjadriť svoju vôľu</u> : vyjadriť svoje želania a túžby
------------------------------------	---	---

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
ÚVOD DO VYUČOVANIA CUDZIEHO JAZYKA	Projekt Úvod Aké boli prázdniny? Komunikácia v triede Ako sa ti páči matematika? Zábava s jazykom GR: minulý čas – préteritum pomocných sloves, perfektum (machen, spielen, gehen, bleiben),	žiak vie porozprávať, kde bol cez prázdniny, vie reagovať na pokyny učiteľa, <u>komunikovať s niekým</u> : začať rozhovor, ukončiť vyjadrenie, váhať, hľadať slová <u>reagovať na príbeh alebo udalosť</u> : vyjadriť záujem o niečo, o to čo niekto rozpráva, vyjadriť prekvapenie, nezáujem
DOMOV A BÝVANIE Môj dom, byt Zariadenie domu Domov a jeho okolie	Projekt 1 Bydlisko Aká je tvoja adresa? Aký je tvoj dom? V meste Kde je to? Vitajte v olympijskom parku GR: predložky s 3. pádom, U a NČ v 1., 3. a 4. páde, privlastňovacie zámená v 1. a 4. páde T: Moja izba	žiak vie udať svoju adresu, opísať svoje bydlisko, dom, byt a jeho polohu, izbu, vymenovať hlavné budovy vo svojom meste, vysvetliť ako sa dostať na určité miesto <u>vypočuť si a podať informácie</u> : informovať sa, oznámiť, potvrdiť, pýtať si informácie a informovať (W - otázky)
STRAVOVANIE Stravovacie návyky Zelenina, ovocie Nápoje Mäso a mäsové výrobky Príprava jedál Zdravá výživa	Projekt 2 Jedlo Kedy raňajkuješ? Čo ješ na desiatu? Čo ješ na obed? Pri stole Čo jedávaš rád? GR: perfektum (essen, trinken), zvrtné slovesá T: Jedálny lístok	žiak vie porozprávať o svojich stravovacích návykoch, povedať čo a kedy je, čo je a neje rád, dokáže porozumieť jednoduchému receptu <u>predstaviť svoje záľuby a vkus</u> : vyjadriť, čo mám a nemám rád, čo sa mi páči, uznávam
OBCHOD A SLUZBY Nakupovanie – v	Projekt 3 Nakupovanie Máš pri sebe peniaze? Kde to nájdem?	žiak vie povedať koľko peňazí má pri sebe, kde sa čo nachádza v obchodnom dome, použiť

supermarkete	Čo by to malo byť? Chcel by si zmrzlinu? V supermarkete GR: spôsobové slovesá, slovosled – vetný rámec T: Na nákupoch	frázy pri kupovaní zmrzliny <u>reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností:</u> obviniť, priznať sa, odmietnuť obvinenie
OBLIEKANIE A MÓDA Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Farby	Projekt 4 Móda Koľko stojí bunda? Ako sa ti páči farba? Čo nosíš najradšej? Nevidel si moje tričko? Popoluška GR: príd. mená po urč. člene v 1. a 4. páde smerové predložky a predl. so 4. pádom, perfektum (sehen) T: Moje obľúbené veci	žiak vie zistiť cenu oblečenia, povedať, čo je jeho (ne)obľúbená farba, oblečenie, vie použiť základné frázy pri nakupovaní – ak si chcem niečo vyskúšať, či sa mi to páči <u>vybrať z ponúkaných možností:</u> identifikovať, opísať, potvrdiť, odmietnuť, pripustiť <u>vyjadriť svoj názor:</u> názor, súhlas, nesúhlas, presvedčenie, vzdor, protestovať, vyjadriť stupeň istoty

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
DOPRAVA A CESTOVANIE Dopravné prostriedky Osobná doprava, transport	Projekt 5 Transport Ako chodíš do školy? Cestuješ autobusom? Bicykluješ sa rád? Ako najradšej cestuješ? Šťastnú cestu GR: perfektum (gehen, kommen, fahren), stupňovanie príd. mien, spojky – dass, weil, sondern, denn T: Cestujeme	žiak vie opýtať na cestu, povedať ako chodí do školy, ako ďaleko to je, akou linkou cestuje, o koľkej, vie si kúpiť lístok, povedať, čo je jeho (ne)obľúbený dopr. prostriedok a prečo <u>stanoviť, oznámiť a prijať</u> <u>pravidlá alebo povinnosti:</u> vyjadriť príkaz, zákaz, súhlas, potvrdiť, dať súhlas, dohodnúť, prijať ponuky, zdráhať sa
ČLOVEK A PRÍRODA Fauna, flóra Počasie Životné prostredie	Projekt 6 Životné prostredie Príroda Ochrana životného prostredia v škole Ochraňuješ životné	žiak vie vymenovať zvieratá, rastliny, počasie v ročných obdobiach, porozprávať o odpade, znečisťovaní prostredia odpadom, vie povedať návrhy ako

	<p>prostredie? Školská akcia Čo robíš pre životné prostredie? GR: rozkazovací spôsob minulý čas, UČ bez pod. mena T: Ako chránime prírodu</p>	<p>zlikvidovať odpad, <u>vyjadriť</u> očakávania <u>a reagovať na ne:</u> vyjadriť sklamanie, nádej, strach, znepokojenie, obavu, ubezpečiť, úľavu, spokojnosť, nespokojnosť, postávať sa si</p>
<p>MULTIKULTÚRNA SPOLOČNOSŤ Sviatky Oslavy a párty</p>	<p>Projekt 7 školská oslava</p> <p>Ideš s nami? Čo prinesieš so sebou? Čo si oblečieš na večierok? Ako sa najlepšie dostanem ...? Aký bol večierok? GR: nepravidelné slovesá, príd. meno po neurčítom člene, min. čas T: Školský večierok</p>	<p>žiak vie porozprávať o prípravách na školský večierok, vie napísať pozvánku, reagovať na pozvanie, porozprávať o večierku, napísať poďakovanie <u>ponúknuť a reagovať na ponuku:</u> odpovedať na žiadosť, navrhnúť niekomu, aby niečo vykonal, ponúknuť pomoc, pýtať sa na pranie, ponúknuť pomoc, pozvať, sľúbiť <u>reagovať na niečo, čo sa má stať v budúcnosti:</u> dodať odvahu, žiadať niečo, odpovedať na žiadosť, vyzvať na spoločnú činnosť, povzbudiť, požičať, darovať,</p>
<p>ŽELANIA A TÚŽBY Sny a budúcnosť</p> <p>ĽUDSKÉ TELO, STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka</p>	<p>Projekt 8 Sny</p> <p>Čo robíš večer? Máš nočné mory? Kto je tvoj vysnívaný typ? Čo by si chcel robiť? Princezná na hrášku GR: slovosled, spôsobové slovesá, časovanie slovies T: Čo by som chcel robiť</p>	<p>žiak vie porozprávať, čo bude dnes večer robiť, čoho sa bojí, opísať a charakterizovať určitého človeka, čo by chcel robiť <u>vyjadriť svoju vôľu:</u> vyjadriť svoje plány (blízke, budúce) <u>vnímať a prejavovať svoje pocity:</u> vyjadriť smútok, sklúčenosť, fyzickú bolesť, utešiť, podporiť, dodať odvahu <u>vyjadriť svoju schopnosť:</u> vyjadriť neznalosť, poznatky, vedomosti, zistenia, schopnosť, činnosť</p>

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Voľný čas a záujmy Moje záľuby</p> <p>Šport Druhy športov</p>	<p>Projekt 5 Záľuby Aké máš záľuby? Športuješ? Čo robíš rád? Hudba a zbierky Čo robíš cez víkend? GR: spojky – a, ale, alebo, lebo, op. - časovanie, slovosled T: Moje záľuby</p>	<p>žiak vie predstaviť svoje záľuby a koníčky, vie povedať, čo má a nemá rád, <u>predstaviť svoje záľuby a vkus</u>: vyjadriť, čo mám a nemám rád</p>
<p>Voľný čas Televízia</p>	<p>Projekt 6 Televízia Čo pozeráš rád? Ako často pozeráš tv? Koľko je hodín? Kto je tvoje obľúbená TV hviezda? Zapni TV! GR: určovanie času, odlučiteľné predpony T: Moja tv hviezda</p>	<p>žiak dokáže správne určiť časové údaje, povedať aké programy a ako často pozerá, kedy film začína a kedy končí</p>
<p>Človek, spoločnosť Jazyk ako dorozumievací prostriedok</p> <p>Obchod a služby Telekomunikácie List</p>	<p>Projekt 7 Komunikácia Ako sa učíš nemčinu? Pri telefóne Napiš ešte raz Dopisujeme si Práca s počítačom Veľká noc GR: množné číslo, predložky T: List kamarátovi</p>	<p>žiak vie napísať list, telefonovať, napísať krátke odkazy, blahoželanie, <u>korešpondovať</u>: oslovenie v listoch, ukončiť list <u>telefonovať</u>: začať, udržať, ukončiť telefonický rozhovor</p>
<p>Doprava a cestovanie Dopravné prostriedky Osobná doprava Príprava na cestovanie Krajiny, mestá a miesta Krajiny, svetadiely</p>	<p>Projekt 8 Prázdniny Kam cestuješ? Ako tam cestuješ? Čo si vezmeš so sebou? Moja vysnívaná dovolenka GR: predložky T: Cestujeme na prázdniny</p>	<p>vie porozprávať kam pcestuje na prázdniny, aké tam je počasie, ako tam pcestuje s kým, čo si vezme so sebou, kde bude bývať, pozná EÚ krajiny, dopravné prostriedky a základné informácie o nem. hovoriacich krajinách <u>reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti</u>: vyzvať na spoločnú činnosť</p>

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne
Názov ŠkVP	vzdelanie
Vyučovací jazyk	Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno
Vzdelávacia oblasť	Slovenský
Predmet	Človek a príroda <u>Fyzika</u>

Charakteristika predmetu

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote.

Žiaci budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách skúmať fyzikálne javy. Každý žiak dostane základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov. Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Ciele predmetu

- vedieť vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí,
- vedieť získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach,

- vedieť rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácií,
- vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- vedieť správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých, dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu,
- riešiť problémové situácie,
- vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov,
- naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,

Vyučovacie metódy

- formy: vytváranie logických schém a pojmových máp a práca s informáciami,
- vyučovacie metódy: diskusia, brainstorming,

Hodnotenie žiaka

- slovné hodnotenie
- hodnotenie známkou
- didaktické testy
- prezentácia projektov

Kompetencie žiaka

- zrealizuje jednoduchý pokus, experiment, podľa osnov alebo návodu,
- určí hodnotu veličín z grafu alebo tabuľky,
- pracuje tvorivo, nápadito a samostatne pri riešení problémových úloh, jednoduchých správ z pozorovania, jednoduchých školských projektov a praktických aktivít, kde prezentuje svoje výsledky
- pracuje s informačnými a komunikačnými zdrojmi,
- vie diskutovať o odbornom probléme,
- vie vysloviť hypotézu, riešiť problémy, používať stratégie riešenia,
- dokáže pracovať v skupine, akceptuje rozhodnutia skupiny.

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vlastnosti kvapalín a plynov	Vlastnosti kvapalín – nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť. Využitie vlastností kvapalín. Meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom. Jednotky objemu l, ml, l. Vlastnosti plynov – stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínanosť, deliteľnosť.	Overiť jednoduchým experimentom vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies. Porovnať a vybrať spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies.

<p>Vlastnosti pevných telies</p>	<p>Využitie vlastností plynov. Tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín a plynov. Zhrnutie vlastností kvapalín a plynov. Krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť. Meranie hmotnosti telies. Jednotky hmotnosti 1g, 1kg. Objem telies. Určovanie objemu pravidelných a nepravidelných telies. Dĺžka, odhad dĺžky. Jednotky dĺžky mm, m, cm, km. Rozdielne a spoločné vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies.</p>	<p>Rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti telies.</p> <p>Vykonať zápis nameranej hodnoty fyz. veličiny, zaznamenať pozorovania a namerané hodnoty do tabuľky.</p> <p>Zostrojiť graf lineárnej závislosti a čítať z grafu.</p>
<p>Správanie sa telies v kvapalinách</p>	<p>Meranie objemu a hmotnosti telies plávajúcich, vznášajúcich a potápajúcich sa vo vode, určenie podielu m/V. Pojem hustota. Jednotky hustoty g/cm³, kg/m³. Vzťah medzi objemom a hmotnosťou telies zhotovených z rovnakej látky. Odčítanie hodnoty hustoty látky z grafu. Experimentálne určenie hustoty rôznych kvapalín. Meranie vytlačeného objemu vody plávajúcimi telesami a potápajúcimi sa telesami. Porovnanie hmotnosti telies plávajúcich v kvapaline s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny. Porovnanie hmotnosti potápajúcich sa telies s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny. Skúmanie objemu a hmotnosti vytlačenej kvapaliny pri ponáraní plávajúceho telesa v kvapaline s rôznou hustotou.</p>	<p>Formulovať problém, vysloviť hypotézu, realizovať pokus a meranie, spracovanie výsledkov meraní.</p> <p>Zostrojiť graf hustoty pre telesá z rovnakej látky, určiť z grafu hodnotu hustoty.</p> <p>Aplikovať zistenie, že hmotnosť telesa plávajúceho v kvapaline a hmotnosť telesom vytlačeného objemu kvapaliny sú rovnaké.</p> <p>Prakticky určiť hustotu malých telies.</p> <p>Pracovať s tabuľkami MFCHT.</p> <p>Identifikovať neznámu látku podľa hustoty.</p> <p>Riešiť jednoduché výpočtové úlohy.</p> <p>Vysvetliť javy z bežného života pomocou hustoty.</p> <p>Získať informácie k tvorbe projektu, vypracovať projekt.</p>
<p>Správanie sa telies v plynoch</p>	<p>Pozorovanie správania sa mydlových bubliniek vo</p>	<p>Podieľať sa na práci v tíme.</p>

	vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch.	Prezentovať a obhájiť svoju prácu. Vybrať najlepší projekt v triede, svoj výber zdôvodniť.
--	--	---

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok.	<p>Meranie teploty.</p> <p>Modelovanie zostrojenia Celsiovho teplomera. Kalibrácia teplomera.</p> <p>Skúmanie premeny skupenstva: kvapaliny na plyn (vyparovanie, var).</p> <p>Zostrojenie grafu závislosti teploty od času z nameraných hodnôt. Bod varu, plató.</p> <p>Skúmanie premeny skupenstva: vodnej pary na vodu (kondenzácia). Zisťovanie teploty rosného bodu.</p> <p>Modelovanie dažďa.</p> <p>Kyslé dažde.</p> <p>Skúmanie premeny skupenstva: topenia a tuhnutia napr. ľadu, parafínu. Zostrojenie grafu z nameraných hodnôt.</p>	<p>Znázorniť reálny teplomer modelom.</p> <p>Analyzovať grafy, vysvetliť priebeh čiary grafu.</p> <p>Porovnať dva grafy a z priebehu ich čiar určiť ich spoločné a rozdielne znaky.</p> <p>Využiť PC pri zostrojovaní grafov.</p> <p>Vypracovať záznam údajov z meteorologických pozorovaní, navrhnuť tabuľku, porovnať údaje v triede.</p> <p>Prezentovať údaje formou grafov.</p> <p>Navrhnuť experiment, ktorý by umožnil zistiť hodnotu rosného bodu napr. v triede.</p> <p>Opísať kolobeh vody v prírode.</p> <p>Modelovať vznik dažďa.</p> <p>Rozumieť vzniku a škodlivosti kyslých dažďov.</p>
Teplo	<p>Odovzdávanie a prijímanie tepla telesom.</p> <p>Vedenie tepla.</p> <p>Zostrojenie kalorimetra z jednoduchých pomôcok.</p> <p>Odhad a meranie výslednej teploty pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou.</p>	<p>Experimentom dokázať rozdielnu fyzikálnu vlastnosť látok – vodivosť tepla.</p> <p>Dodržať podmienky platného experimentu.</p> <p>Odhadnúť výslednú teplotu pri odovzdávaní tepla medzi horúcou a studenou vodou.</p>

	<p>Odhad a meranie výslednej teploty pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode. Zavedenie označenia Δt pre rozdiel dvoch teplôt. Hmotnostná tepelná kapacita . Vzťah $Q = c \cdot m \cdot \Delta t$ pre výpočet tepla. Jednotka tepla 1 J. Stanovenie energetickej hodnoty potravín formou ich spaľovania.</p>	<p>Pracovať s tabuľkami MFCHT. Riešiť jednoduché výpočtové úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla. Opísať technologické postupy, napr. spôsob stanovenia energetickej hodnoty potravín spaľovaním. Získať informácie o energetickej hodnote. Vysvetliť princíp činnosti tepelných spaľovacích motorov. Posúdiť negatívne vplyvy tepelných spaľovacích motorov na životné prostredie a spôsoby ich eliminácie.</p>
--	---	--

Ročník: **ôsmy**

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>I. SVETLO</p> <p>Skúmanie vlastností svetla</p>	<p>Motivačné pokusy k obsahu vyučovania</p>	<p>· opísať priebeh experimentu · aplikovať vzťah: tvrdenie – dôkaz</p>
	<p>· slnečné svetlo · teplo · graf: lineárny vzťah medzi teplotou a časom</p>	<p>· zostrojenie jednoduchej aparatúry podľa vlastného návrhu · meranie teploty</p>
	<p>· zdroj svetla · priamočiare šírenie svetla · graf lineárnej a nelineárnej závislosti</p>	<p>· meranie veľkosti plochy osvetlenej žiarovkou a Slnkom · zostrojenie grafu</p>
	<p>· spektrum · farby spektra</p>	<p>· identifikácia farieb prirodzeného svetla – rozklad svetla hranolom</p>
	<p>· skladanie farieb · biela farba svetla je zložená zo súboru farieb</p>	<p>praktické skladanie farieb modrej, červenej, zelenej</p>
	<p>Odraz a lom svetla</p> <p>· klasifikácia prostredí z hľadiska prechodu svetla · absorpcia farieb spektra · odraz svetla</p>	<p>· praktické pozorovanie absorpcie farieb spektra pri dopade na farebné povrchy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> · súbor pojmov, vzťahov, faktov, zručností 	<ul style="list-style-type: none"> · vytváranie štruktúry poznatkov
	<ul style="list-style-type: none"> · odraz svetla · zákon odrazu svetla · uhol dopadu a uhol odrazu svetelného lúča · kolmica dopadu 	<ul style="list-style-type: none"> · aktivita zameraná na objavenie zákona odrazu svetla
	<ul style="list-style-type: none"> · spojka, základné charakteristiky spojky · zobrazenie spojkou 	<ul style="list-style-type: none"> · aktivita zameraná na zobrazenie predmetu spojkou
	<ul style="list-style-type: none"> · rozptylka · základné charakteristiky rozptylky · zobrazenie rozptylkou 	<ul style="list-style-type: none"> · aktivita zameraná na zobrazenie predmetu rozptylkou
	<ul style="list-style-type: none"> · základné časti ľudského oka 	<ul style="list-style-type: none"> · optické vlastnosti oka
	<ul style="list-style-type: none"> · krátkozrakosť · ďalekozrakosť 	<ul style="list-style-type: none"> · chyby oka · odstránenie chýb oka okuliarmi
	<ul style="list-style-type: none"> · lupa · okuliare · ďalekohľad 	<ul style="list-style-type: none"> · zostrojenie jednoduchého zariadenia na rozklad svetla
	<ul style="list-style-type: none"> · 	<ul style="list-style-type: none"> · prezentácia práce žiakov v skupinách, súťaž
	<ul style="list-style-type: none"> · používanie správnej terminológie 	<ul style="list-style-type: none"> · vytváranie štruktúry poznatkov
	<ul style="list-style-type: none"> · súbor pojmov, vzťahov, faktov a zručností 	<ul style="list-style-type: none"> · štruktúra pojmov a zručností · používanie správnej terminológie
	<ul style="list-style-type: none"> · štruktúra pojmov a zručností · používanie správnej terminológie 	<ul style="list-style-type: none"> · kontrola a klasifikácia vedomostí žiaka
<p>II. SILA A POHYB. PRÁCA. ENERGIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> · sila ako vzájomné pôsobenie telies 	<ul style="list-style-type: none"> · aktivity zamerané na uvedomenie si reálneho vzájomného pôsobenia
<p>Skúmanie sily</p>	<ul style="list-style-type: none"> · klasifikácia účinkov sily · meradlo sily – silomer · 	<ul style="list-style-type: none"> · zostrojenie silomera · kalibrácia · meranie laboratórnym silomerom

Sila a pohyb	<ul style="list-style-type: none"> · gravitačná sila (ako tiažová sila) · vzťah pre jej výpočet 	<ul style="list-style-type: none"> · zavedenie a praktické precvičenie vzťahu na výpočet sily
	<ul style="list-style-type: none"> · pravidlá skladania síl 	<ul style="list-style-type: none"> · grafické znázornenie sily · precvičenie skladania síl
	<ul style="list-style-type: none"> · moment sily · výpočet momentu sily 	<ul style="list-style-type: none"> · praktická ukážka otáčavých účinkov sily
	<ul style="list-style-type: none"> · definícia ťažiska telesa · praktické určovanie ťažiska 	<ul style="list-style-type: none"> · praktické určovanie ťažiska telesa
	<ul style="list-style-type: none"> · vzťah pre výpočet tlaku · tlaková sila · meranie tlaku v kvapalinách a plynch 	<ul style="list-style-type: none"> · precvičenie vzťahu na výpočet sily · meranie atmosférického tlaku vodným stĺpcom · demonštrácia prenosu tlaku v kvapalinách a plynch
	<ul style="list-style-type: none"> · analýza síl pôsobiacich na teleso v kvapalinách a plynch · Archimedov zákon. 	<ul style="list-style-type: none"> · Archimedov zákon a jeho demonštrácia
	<ul style="list-style-type: none"> · súbor pojmov, vzťahov, faktov a zručností 	<ul style="list-style-type: none"> · vytváranie štruktúry poznatkov
	<ul style="list-style-type: none"> · štruktúra pojmov a zručností · používanie správnej terminológie 	<ul style="list-style-type: none"> · kontrola a klasifikácia vedomostí žiaka
	<ul style="list-style-type: none"> · Relatívnosť pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> · opis pohybu telies v praktických situáciách
	<ul style="list-style-type: none"> · grafické zobrazenie vzťahu medzi dráhou a časom pri rovnomernom priamočiariom pohybe · vzťah pre výpočet dráhy pohybu. 	<ul style="list-style-type: none"> · grafické zobrazenie závislosti dráhy pohybu telesa od času
	<ul style="list-style-type: none"> · grafické zobrazenie vzťahu medzi rýchlosťou a časom pri rovnomernom priamočiariom pohybe · vzťah pre výpočet rýchlosti pohybu telesa · rýchlosť ako fyzikálna veličina 	<ul style="list-style-type: none"> · určovanie rýchlosti pohybu telesa v praktických situáciách

Práca. Výkon. Trenie	· klasifikácia pohybov telies	· klasifikácia pohybov telies z reálnych situácií
	· priemerná rýchlosť · výpočet priemernej rýchlosti.	· výpočtové úlohy zamerané na priemernú rýchlosť
	· používanie správnej terminológie	· zistenie informácií zameraných na prehľad rýchlostí pohybu alebo silových pôsobení telies
		· prezentácia práce žiakov v skupinách
	· súbor pojmov, vzťahov, faktov a zručností	· vytváranie štruktúry poznatkov
	· štruktúra pojmov a zručností · používanie správnej terminológie	· kontrola a klasifikácia vedomostí žiaka
	· výpočet mechanickej práce, ak sila pôsobí v smere pohybu telesa · práca ako fyzikálna veličina · jednotka práce 1J	· zavedenie vzťahu na výpočet práce a jeho precvičenie pri riešení úloh
	· naklonená rovina · práca na naklonenej rovine · práca v gravitačnom poli Zeme	· praktické určovanie práce pri pohybe telesa na naklonenej rovine · porovnanie veľkosti vykonanej práce pri použití naklonenej roviny s prácou vykonanou pri dvíhaní telesa bez naklonenej roviny
	· vzťah pre výpočet výkonu · výkon ako fyzikálna veličina	· zavedenie vzťahu pre výpočet výkonu a jeho precvičenie v úlohách
	· trenie ako jav · trecia sila a jej meranie silomerom	· praktické overenie veľkosti trecej sily pri pohybe telesa na podložkách rôznej kvality
	· pohybová energia telesa · jednotka energie 1 J	· definovanie pohybovej energie a jej vzťahu k rýchlosti telesa
	· polohová energia telesa · vzťah pre výpočet polohovej energie · jednotka energie 1 J	· definovanie polohovej energie · zavedenie vzťahu na jej výpočet

Pohybová a polohová energia	· Premeny rôznych foriem energie	· praktické ukážky · riešenie úloh na výpočet vzájomnej premeny foriem energie telesa	
	· definícia zákona zachovania energie	· historické aspekty zákona zachovania energie	
	· zdroje energie a ich klasifikácia	· klasifikácia zdrojov energie s dôrazom na zdroje využívané na Slovensku	
	· prírodné zdroje energie	· budovanie predstavy výhrevnosti paliva cez spaľovanie orieška	
	Energia v prírode. Technike a spoločnosti	· elektrárne · druhy elektrární	· druhy elektrární a ich princíp s dôrazom na Slovensko
		· netradičné zdroje energie · alternatívne zdroje energie	· referáty žiakov o netradičných zdrojoch energie
			· čítanie s porozumením o šetrení s energiou
		· štruktúra pojmov a zručností	· využitie slnečnej energie (praktický návrh aj s modelom)
		· používanie správnej terminológie	· prezentácia práce žiakov v skupinách · súťaž
		· štruktúra pojmov a zručností · používanie správnej terminológie	· kontrola a klasifikácia vedomostí žiaka
		· štruktúra pojmov a zručností	

Ročník: **deviaty**

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ JAVY. ELEKTRICKÝ OBVOD	<p>Magnet a jeho vlastnosti.</p> <p>Póly magnetu.</p> <p>Magnetické pole.</p> <p>Zem ako magnet. Kompas.</p> <p>Elektrizovanie telies.</p> <p>Elektrický náboj. Elektrické pole.</p> <p>Elektrometer.</p> <p>Elektrický obvod. Časti elektrického obvodu.</p> <p>Znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami.</p> <p>Žiarovka a jej objavenie.</p> <p>Elektrické vodiče a izolanty z pevných látok.</p> <p>Sériové zapojenie žiaroviek.</p> <p>Porovnanie jasů niekoľkých žiaroviek v sériovom zapojení.</p> <p>Paralelné zapojenie žiaroviek.</p> <p>Elektrický prúd. Jednotka elektrického prúdu 1 A.</p> <p>Meranie veľkosti elektrického prúdu ampérmetrom.</p> <p>Elektrické napätie. Jednotka napätia 1 V.</p> <p>Meranie veľkosti elektrického napätia.</p> <p>Zdroje elektrického napätia.</p> <p>Rezistor.</p>	<p>Žiak vie :</p> <ul style="list-style-type: none"> · navrhnuť experiment na overenie pólov magnetu · vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom · získať informácie o objave žiarovky · zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek · zapojiť elektrický obvod podľa schémy · odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia na žiarovke v sériovo zapojenom elektrickom obvode · zostrojiť graf priamej úmernosti medzi prúdom a napätím z nameraných hodnôt · riešiť výpočtové úlohy · riešiť úlohy na praktické zapájanie elektrických obvodov a merania v nich · rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi

	<p>Experimentálne odvodenie Ohmovho zákona ($I = U/R$).</p> <p>Zostrojenie grafu závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia.</p> <p>Elektrický odpor. Jednotka elektrického odporu 1Ω.</p> <p>Vedenie elektrického prúdu v kvapalinách.</p> <p>Model vedenia elektrického prúdu v pevných a kvapalných látkach.</p> <p>Elektrická energia a jej premeny.</p> <p>Elektrické spotrebiče v domácnosti. Bezpečnosť pri práci s elektrickými spotrebičmi</p>	
	<p>Zostrojenie elektroskopu z jednoduchých pomôcok.</p> <p>Návrh a realizácia elektrického obvodu s regulovateľným zdrojom napätia.</p>	<p>Žiak vie :</p> <ul style="list-style-type: none"> · využiť tvorivo poznatky na vypracovanie projektu

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovaci jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a príroda <u>Chémia</u>

Charakteristika predmetu

Predmet chémia svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v bežnom živote (napr. chémia potravín a nápojov, kozmetika, liečivá a čistiace prostriedky). Pri štúdiu chémie si žiaci osvojujú objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti. Súčasťou učebného predmetu je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania chémie je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje si u žiaka vytvoriť pozitívny vzťah k učebnému predmetu chémia. Podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály. Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho pozorovania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností.

Žiaci si v tomto predmete majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v laboratóriu. Potrebné je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využívať na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

Vyučovacie metódy

- formy: hromadné, skupinové, individuálne, vychádzky, exkurzie
- vyučovacie metódy: rozhovor, demonštrácia, aktualizácia, brainstorming, pozorovanie, práca s textom, ITK, simulačné, práca s textom, sebahodnotenie, pozorovanie, didaktické testy, hodnotenie žiackych prác

Hodnotenie žiaka

- prezentácia projektov, hodnotenie osvojenia základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu
- individuálna a skupinová práca na riešení praktických úloh, realizácia jednoduchých experimentov, zhromaždenie a vhodné usporiadanie údajov
- písomné skúšanie (didaktické testy, pracovné listy s rôznymi úlohami)

Kompetencie žiaka

Správne a jednoznačne používanie základných pojmov, rozumieť textu a aktívne ho používať v správnom kontexte, získať zručnosti pri komunikácií. Vysvetliť jednoduché javy na jednoduchých prípadoch, predpovedať daný jav, získať zručnosti pri realizácií jednoduchých experimentov, zrozumiteľne prezentovať svoje závery z pozorovania. Spracovať jednoduchú správu z pozorovania, využívať nápaditosť a samostatnosť pri skúmaní a riešení problémových úloh. Využiť informačné a komunikačné zdroje a odlíšiť podstatné od nepodstatného zo získaných informácií. Zreprodukovat' prečítané a vysvetlené učivo vlastnými slovami, vyjadriť svoje názory a postoje, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení. Pracovať v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať. Dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia. Konkrétne požiadavky na vedomosti žiakov v jednotlivých tematických celkoch sú spresnené vo výkonovom štandarde učebného predmetu pre jednotlivé ročníky.

Ročník: Šiesty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín týždenne: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Objavovanie chémie v našom okolí	<p>Úvod do chémie</p> <p>Chemické laboratórium</p>	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznať, čo skúma chémia - vedieť vysvetliť význam chemickej vedy, výroby, výrobkov - vymenovať významné chemické závody vo svojom okolí a priradiť im výrobok - poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina) - poznať telefónne čísla prvej pomoci - dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu <p>A chemickými látkami v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť používať ochranné pomôcky (okuliare, rukavice, ochranný štít) - poznať laboratórne pomôcky: skúmavka, kadička, banka, kryštalizačná miska, filtračný lievnik, filtračný papier, držiak, kruh, svorka, stojan, chladič, odparovacia miska, hodinové sklíčko, laboratórna lyžička, kahan, tyčinka, odmerný valec, pipeta
Skúmanie vlastností látok	Vlastnosti látok	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zistiť pozorovaním vlastnosti konkrétnych látok - uviesť príklady látok rozpustných a nerozpustných vo vode - získavať a rozvíjať experimentálne zručnosti - spoznávať laboratórne pomôcky a postupy
Zmesi a chemicky čisté látky	<p>Chemicky čistá látka a zmes</p> <p>Vodné roztoky</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať chemicky čisté látky, rôznorodé zmesi, rovnírodé zmesi (roztoky tuhé, kvapalné a plynné) - uviesť príklady vodných

	<p>Metódy oddeľovania zložiek zmesí</p> <p>Laboratórna práca: filtrácia a kryštalizácia</p>	<p>roztokov používaných v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príklady základných metód oddeľovania zložiek zmesí (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia), využitia metód oddeľovania zložiek zmesí v praktickom živote - poznať pomôcky používané pri filtrácii - vykonať filtráciu podľa návodu - vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich - vedieť zaznamenať výsledok pokusu
<p>Látky, nevyhnutné pre náš život: voda a vzduch</p>	<p>Voda</p> <p>Vzduch</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -spoznať najdôležitejšie vlastnosti vody, význam vody pre život človeka, zvieratá a rastliny - poznať rozdelenie vôd podľa výskytu (zrážková, povrchová, podzemná, minerálna) a použitia (pitná, úžitková, odpadová, destilovaná), - vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd - poznať možnosti úpravy a čistenia vôd, -poznať dôsledky znečistenia vôd, -vyhodnocovať správy týkajúce sa znečistenia vody chemickými látkami spôsobené činnosťou priemyselných podnikov - vymenovať hlavné zložky vzduchu, skleníkové plyny - poznať význam kyslíka pre živé organizmy, - poznať príčiny vzniku ozónovej diery a skleníkového efektu a ich následky pre našu planétu, význam ozónovej vrstvy - spoznať vzduch ako zmes - chápať význam vzduchu a dôležitosť ochrany ovzdušia - vyhodnocovať správy týkajúce sa znečistenia vzduchu

		chemickými látkami spôsobené činnosťou priemyselných podnikov
--	--	---

Ročník: siedmy

Časová dotácia hodín: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí	<p>Fyzikálne deje</p> <p>Chemické deje Chemické reakcie</p> <p>Zákon zachovania hmotnosti pri chemických reakciách</p> <p>Chemické zlučovanie a rozklad</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>poznať fyzikálne deje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymenovať príklady fyzikálnych dejov - poznať chemické deje , uviesť ich príklady aj z bežného života - rozlíšiť fyzikálny a chemický dej - chápať chemickú reakciu ako chemický dej - rozlíšiť reaktanty a produkty -poznať zákon zachovania hmotnosti pri chemických reakciách - rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania, uviesť príklady z bežného života - slovne zapísať schému chemického zlučovania a chemického rozkladu - chápať horenie ako

	<p>Horenie</p> <p>Požiar</p>	<p>chemický dej</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymenovať príklady horľavých tri podmienky, ktoré musia byť splnené na horenie látok - poznať označenie horľavín - chápať požiar ako nežiaduce horenie - vedieť sa správať v prípade vypuknutia požiaru - poznať telefónne číslo, ktoré združuje hasičov, záchrannú zdravotnícku službu a políciu – 112 - vedieť, kde sú v škole umiestnené hasiace prístroje a hasiace zariadenia, únikové zariadenie v škole - vymenovať niektoré hasiace látky (voda, piesok, oxid uhličitý) - opísať spôsoby správneho hasenia konkrétnych látok
<p>Zmeny pri chemických reakciách</p>	<p>Energetické zmeny</p> <p>Rýchlosť chemických reakcií</p> <p>Vplyv množstva častíc reaktantov na rýchlosť chemickej reakcie</p> <p>Vplyv teploty, veľkosti povrchu tuhého reaktantu a katalyzátorov na rýchlosť chemickej reakcie</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznať reakcie, pri ktorých sa energia (vo forme tepla) uvoľňuje a pri ktorých sa energia (vo forme tepla) s dorazom na bežný život - rozlišovať pomalé a rýchle reakcie, uviesť príklady - vedieť, ktoré zrážky častíc spôsobia chemickú reakciu - vedieť vymenovať faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií - vedieť opísať vplyv teploty na rýchlosť chemickej reakcie, plošného obsahu tuhých reaktantov, katalyzátorov na rýchlosť chemických reakcií - vymenovať príklady reakcií v bežnom živote, ktorých rýchlosť regulujeme a vedieť ich zdôvodniť

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zloženie látok	<p>Chemické prvky a zlúčeniny</p> <p>Atómy a chemické prvky.</p> <p>Názvy a značky chemických prvkov Molekuly a chemické zlúčeniny</p> <p>Ióny</p> <p>Chemická väzba</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none">- rozlíšiť prvky a zlúčeniny <p>- opísať stavbu atómu, - poznať označenie elektrického náboja protónov, elektrónov, neutrónov, - napísať protónové čísla atómov, - určiť počet elektrónov v atóme z hodnoty protónového čísla, - poznať význam chemických značiek prvkov, - poznať slovenské názvy a značky prvkov: Ag, Al, Au, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Se, Si, Zn</p> <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none">- vysvetliť vznik molekuly- rozlíšiť dvojatómové a viacatómové molekuly,- rozlíšiť molekuly prvkov a zlúčenín,- poznať rozdiel medzi prvkom a zlúčeninou,- poznať rozdiel medzi atómom a molekulou,- vysvetliť použitie značiek a vzorcov pri zápise prvkov a zlúčenín- vysvetliť vznik katiónu a aniónu,- vedieť napísať schému vzniku iónov,- poznať zápis náboja iónu,- poznať zápis oxidačného čísla atómu prvku- chápať chemickú väzbu ako súdržné pôsobenie medzi atómami,

		<ul style="list-style-type: none"> - poznať funkciu elektrónov pri vzniku chemickej väzby, - vysvetliť na príkladoch látok NaCl a H₂ vznik iónovej a kovalentnej väzby
Chemické prvky	<p>Periodická tabuľka prvkov</p> <p>Kovy, polokovy a nekovy</p> <p>Vodík</p> <p>Kyslík</p> <p>Železo</p> <p>Alkalické kovy</p>	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznať význam objavu periodickej sústavy prvkov a meno autora (D. I. Mendelejev), - určiť počet periód (radov) a skupín (stĺpcov) v periodickej tabuľke prvkov, - vedieť určiť umiestnenie (perióda a skupina) konkrétneho prvku na základe hodnoty protónového čísla, - poznať vlastnosti kovov, polokovov a nekovov dôležitých v bežnom živote, - uviesť význam kationov železa, horčíka a vápnika pre ľudský organizmus a ich potravinové zdroje - vymenovať základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie vodíka, - poznať vodík ako biogénny prvok - vymenovať základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie kyslíka, - poznať kyslík ako biogénny prvok - poznať význam železa v priemysle, - poznať železo ako biogénny prvok - poznať vlastnosti alkalických kovov - poznať sodík a draslík ako biogénne prvky a ich potravinové zdroje

Chemické zlúčeniny	<p>Voda</p> <p>Chemické vzorce a oxidačné číslo</p> <p>Oxidy</p> <p>Kyseliny</p> <p>Hydroxidy</p>	<p>Žiak má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznať rozdiely medzi tvrdou a mäkkou vodou, - poznať význam vody - určiť oxidačné čísla atómov prvkov v oxidoch, - vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, - vedieť názvy a vzorce CO, CO₂, N₂O₅, SO₂, SO₃, CaO, - poznať oxidy, ktoré reakciou s vodou spôsobujú kyslé dažde, - poznať príčiny vzniku uvedených oxidov, - poznať vplyv kyslých dažďov na životné prostredie a možnosti obmedzenia ich - poznať zloženie kyselín, - poznať rozdelenie kyselín, - pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou HCl s vodou, - poznať výskyt a funkciu kyseliny chlorovodíkovej v ľudskom organizme, - poznať použitie kyseliny chlorovodíkovej, dusičnej a sírovej, - vedieť prakticky určiť, či je roztok kyslý alebo neutrálny, - vedieť, na čo slúži stupnica pH, - vedieť pracovať s roztokmi indikátorov a indikátorovými papierikmi, - poznať pravidlá bezpečnej práce so žieravinami - poznať zloženie hydroxidov, - pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou NaOH s vodou, - určiť pomocou univerzálneho indikátorového papierika pH rôznych roztokov, - vedieť aplikovať pravidlá

	Soli	<p>tvorby vzorcov a názvov hydroxidov,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť názvy a vzorce NaOH, KOH, Ca(OH)₂ - poznať zloženie solí, - poznať významné soli - poznať pomôcky používané pri laboratórnej práci, - vykonať prácu podľa návodu, - vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich, - vedieť zaznamenať výsledok pokusu
Chemické reakcie	<p>Chemické reakcie. Chemické rovnice Neutralizácia Redoxné reakcie</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápať chemickú reakciu ako dej, pri ktorom sa látky menia, - poznať zápis chemickej reakcie – chemickú rovnicu, ako dôsledok platnosti zákona zachovania hmotnosti, - vedieť zapísať jednoduché reakcie chemickými rovnicami - opísať neutralizáciu ako chemickú reakciu kyseliny chlorovodíkovej s hydroxidom sodným a zapísať ju chemickou rovnicou, - chápať podstatu neutralizácie - pomenovať dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu znižuje, - poznať príklady redoxných reakcií z bežného života

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Chemické výpočty	Látkové množstvo a molárna hmotnosť	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -porovnať hmotnosť 1 mólu atómov rôznych prvkov, -vypočítať molárnu hmotnosť zlúčenín zo známych

	Zloženie roztokov	<p>molárných hmotností atómov prvkov tvoriacich zlúčeninu,</p> <ul style="list-style-type: none"> -vypočítať látkové množstvo látky, ak je zadaná hmotnosť látky a molárna hmotnosť látky, -vypočítať hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku s určitou hmotnosťou a hmotnostného zlomku zložky roztoku, -vypočítať látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou látkového množstva
Organické látky	<p>Vlastnosti jednoduchých organických látok</p> <p>Uhl'ovodíky</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vymenovať príklady anorganických a organických látok -poznať typ väzby medzi atómami v alkánoch, alkénoch a alkínoch, -napísať vzorce uhl'ovodíkov: <ul style="list-style-type: none"> - alkány: metán, etán, propán, bután, - alkény: etén, - alkíny: etín (acetylén), -opísať vlastnosti (skupenstvo, horľavosť, výbušnosť) výskyt a použitie metánu, etánu, propánu, butánu, eténu, etínu a benzénu, -poznať použitie propán-butánovej zmesi a vysvetliť, aké nebezpečenstvo hrozí pri unikaní tejto zmesi z tlakovej nádoby v uzavretom priestore, -vymenovať produkty horenia uhl'ovodíkov, -opísať polymerizáciu na príklade vzniku polyetylénu z eténu, -vymenovať prírodné zdroje uhl'ovodíkov (uhlie, ropa, zemný plyn), spôsob ich

	<p>Deriváty uhľovodíkov</p>	<p>získavania a využitia, alternatívne zdroje energie (bioplyn), -uviesť negatívne vplyvy produktov vznikajúcich pri spaľovaní uhľia na životné prostredie, -vymenovať základné frakcie spracovania ropy (napr. nafta, benzín, oleje, asfalt), -vymenovať druhy benzínu, ktoré sa v súčasnosti u nás používajú ako palivo do automobilov, -vysvetliť súvislosť medzi oktánovým číslom benzínu a jeho kvalitou, -vymenovať plynné latky, ktorými prispieva automobilová doprava k znečisťovaniu ovzdušia, -vyznačiť na konkrétnych príkladoch derivátov uhľovodíkov uhľovodíkový zvyšok a charakteristickú skupinu, -roztriediť príklady zlúčenín na uhľovodíky a deriváty uhľovodíkov, -poznať názvy a vzorce: - halogénderivátov (chlórmetán), - alkoholov (metanol, etanol), - karboxylových kyselín (kyselina mravčia, kyselina octová), -poznať najdôležitejšie vlastnosti a možnosti využitia chloroformu, metanolu a etanolu, kyseliny octovej a acetónu, -zdôvodniť nebezpečenstvo používania freónov, -poznať vplyv metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus, dôsledky pôsobenia etanolu ako návykovej látky,</p>
--	-----------------------------	---

	Organické látky v živých organizmoch	<p>-poznať spôsoby zneškodňovania zvyškov farieb a rozpúšťadiel ako nebezpečných odpadov, -poznať pôvod názvu kyseliny mravčej,</p>
	Organické látky v bežnom živote	<p>-vymenovať atómy prvkov, ktoré tvoria sacharidy, -uviesť rozdelenie sacharidov podľa zloženia (jednoduché, zložené), -vymenovať reaktanty, produkty a podmienky priebehu fotosyntézy, -vysvetliť význam fotosyntézy pre život človeka a živočíchov, -poznať výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov (glukóza, fruktóza, sacharóza, škrob, glykogén a celulóza -roztriediť tuky podľa zloženia (skupenstva) a pôvodu (výskytu), vysvetliť funkcie tukov v živých organizmoch, -poznať vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus, -vysvetliť vplyv cholesterolu na ľudský organizmus, -poznať zloženie a vlastnosti bielkovín, -poznať funkcie bielkovín v ľudskom tele, -vymenovať zdroje rastlinných a živočíšnych bielkovín, -poznať význam vitamínov a ich potravinové zdroje, -poznať význam enzýmov a hormónov pre človeka. -vymenovať príklady a použitie plastov a syntetických vlákien, -opísať úžitkové vlastnosti a možnosti použitia</p>

		syntetických vlákien, -uviesť výhody a nevýhody používania plastov z environmentálneho hľadiska, -uviesť rozdiely medzi mydlami a saponátmi, -opísať výhody a nevýhody používania pesticídov, -poznať účinky skupín liekov (antibiotiká, analgetiká, antipyretiká), -viesť príklady a negatívne pôsobenie tolerovaných a zakázaných drog
--	--	---

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a príroda <u>Biológia</u>

Charakteristika predmetu

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živote organizmov s dôrazom na vzájomné vzťahy a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a živých organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Ciele predmetu

Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahov ako súčastí

celku, chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov, chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé zložky prírody, viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať ich v praktickom živote.

Vyučovacie metódy

- formy: vyučovacie hodiny, hromadné, skupinové, individuálne
- vyučovacie metódy: demonštrácia, manipulácia s aparátúrou, laboratórna práca využitie techniky (internet) , aktualizácia obsahu učiva brainstorming, otázka a odpoveď, písomné opakovanie, simulačné metódy, sebahodnotenie, pozorovanie žiaka, hodnotenie žiackych prác, didaktické testy

Hodnotenie žiaka

1. Verbálnej forme – kontrolovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu

2. Písomnej forme – kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v rozsahu 10 – 15 otázok v limite 20 minút zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti, podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov

3. Praktických aktivitách – bude hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov riešenia úloh na základe stručnej osnovy.

Preverovať úroveň samostatnej práce žiakov, schopnosti práce s textom a odbornou literatúrou.

Kompetencie žiaka

Konkrétne požiadavky na vedomosti žiakov v jednotlivých tematických celkoch sú spresnené vo výkonovom štandarde učebného predmetu pre jednotlivé ročníky.

- pozná živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka

- používa nadobudnuté schopnosti a zručnosti pri riešení praktických aktivít
- spracuje jednoduchú správu z pozorovania
- objektívne popisuje základné znaky biologických objektov a procesov
- vysvetlí podstatu javov, procesov a vzťahov
- zrealizuje, podľa návodu, jednoduchý experiment
- zrozumiteľne prezentuje svoje závery z pozorovania
- aplikuje poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach
- využíva nápaditosť a samostatnosť pri skúmaní a riešení problémových úloh
- využíva informačné a komunikačné zdroje a odliší podstatné od nepodstatného
- zreprodukuje prečítané a vysvetlené učivo vlastnými slovami
- vyjadrí svoje názory a postoje, hodnotí vlastné výkony a pokroky v učení
- pracuje vo dvojiciach alebo v skupinách, členovia skupiny si vzájomne radia a pomáhajú
- dodržiava pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia
- využíva učebné, kompenzačné a iné pomôcky

Ročník: piaty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Príroda a život	Príroda a prírodniny Metódy a prostriedky skúmania v biológii Práca s mikroskopom	Žiak má vedieť: rozlíšiť na príkladoch živú a neživú prírodninu predviesť využitie lupy a mikroskopu. prakticky použiť mikroskop na pozorovanie preparátov
Život v lese	Les – životný priestor organizmov Ihličnany v lese Listnaté dreviny	Žiak má vedieť: uviesť príklady rastlín a živočíchov žijúcich v lese, pomenovať podľa schémy etáže lesa a opísať zmeny lesa v ročných obdobiach poznať základnú stavbu tela

Lesné kry	drevín, rozlíšiť ihličnatý a listnatý strom, určiť ihličnatú drevinu podľa šišky a vetvičky
Mikroskopické lesné organizmy	uviesť význam lesov pre život organizmov a pôdnych baktérií
Nekvitnúce rastliny	vysvetliť prítomnosť zelených povlakov na stromoch, rozlíšiť na ukážke mach a papraď
Kvitnúce lesné byliny	opísať základnú stavbu kvitnúcej byliny, poznať tri lesné kvitnúce byliny a uviesť príklady jedovatých a liečivých bylín
Huby v lese	poznať na ukážke dve jedlé a dve jedovaté huby uviesť zásady prvej pomoci pri otrave hubami
Lišajníky	rozpoznať lišajníky od iných organizmov a uviesť ich význam v prírode
Lesné bezstavovce	poznať podľa vonkajšej stavby slimáka a dážďovku, uviesť potravu, porovnať prijímanie a spôsob pohybu slimáka a dážďovky vedieť rozlíšiť križiaka, kliešťa mravca zdôvodniť význam bezstavovcov v lese
Lesné obojživelníky a plazy	poznať na ukážke skokana, jaštericu, vretenicu a na príklade uviesť ich potravu
Lesné vtáky	demonštrovať na príklade význam lesných dravcov a uviesť tri vtáky žijúce v lese
Lesné cicavce	pomenovať na ukážke lesné cicavce uviesť príklady bylinožravcov, mäsožravcov

	<p>Vysokohorské rastliny a živočíchy</p> <p>Vzťahy organizmov žijúcich v lese</p> <p>Význam lesov a ich ochrana</p>	<p>a všežravcov</p> <p>uviesť ako sa tieto rastliny prispôbili životu vo vysokohorskom prostredí</p> <p>vytvoriť potravinový aspoň z troch článkov organizmov žijúcich v lese</p> <p>vysvetliť význam lesa pre človeka a život na Zemi</p> <p>uviesť možnosti jeho ochrany</p>
Život vo vode a na brehu	<p>Voda – životné prostredie organizmov</p> <p>Vodné mikroskopické rastliny</p> <p>Rastliny brehov a vôd</p> <p>Vodné mikroorganizmy</p> <p>Drobné vodné živočíchy</p> <p>Vodné mäkkýše</p> <p>Vodné obrúčkavce</p> <p>Vodné kôrovce</p> <p>Hmyz žijúci vo vode a v jej okolí</p> <p>Ryby</p> <p>Obojživelníky pri vode</p> <p>Plazy pri vode</p> <p>Vtáky žijúce pri vode</p> <p>Cicavce žijúce pri vode</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>uviesť vlastnosti vody dôležité pre život organizmov</p> <p>vysvetliť význam kyslíka pre život, uviesť príklady znečistenia vodných plôch, tokov a dôsledky pre život organizmov</p> <p>vysvetliť význam mikroskopických rastlín pre život vo vode a vysvetliť škodlivosť premnoženia siníc pre zdravie človeka</p> <p>poznať na ukážke jednu brehovú drevinu a bylinu a uviesť ich význam</p> <p>poznať na ukážke nezmara a jeho potravu</p> <p>uviesť príklady vodných organizmov živiacich sa planktónom</p> <p>poznať na ukážke vodného ulitníka, lastúrnika, raka, pijavicu, hmyzu žijúceho vo vode a na brehu, kapra, skokana, mloka, kačicu, labuť</p> <p>zdôvodniť vplyv čistej vody pre ich život všetkých vodných živočíchov</p> <p>zvieť význam lariev hmyzu pre vodné živočíchy</p> <p>rozlíšiť potravu byľinožravej a dravej ryby</p>

		<p>podľa vonkajších znakov rozlíšiť vretenicu a užovku. uviesť význam plávajúcich blán a chvosta u bobra a vydry</p> <p>opísať spôsob stavania obydlia bobra a uviesť význam vodných cicavcov</p>
Život na poliach a lúkach	<p>Polia, lúky a pasienky ako životné prostredie organizmov</p> <p>Lúčne trávy</p> <p>Liečivé rastliny lúk</p> <p>Obilniny</p> <p>Krmoviny</p> <p>Olejniny</p> <p>Okopaniny</p> <p>Bezstavovce žijúce na poli a lúke</p> <p>Obojživelníky a plazy žijúce na lúkach</p> <p>Vtáky na lúkach a poliach</p> <p>Cicavce na lúkach a poliach</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>zdôvodniť rozdiely medzi poliami a lúkami, nevhodnosť vypaľovania trávy a uviesť živočíchov, ktoré sú touto činnosťou ohrozené</p> <p>poznať na ukážke tri lúčne liečivé a chránené byliny</p> <p>poznať a pomenovať na ukážke pšenicu, ovos a kukuricu, ich význam pre človeka a uviesť tri výrobky z obilnín</p> <p>uviesť príklady krmovín a vysvetliť význam zeleného hnojenia</p> <p>poznať na ukážke ďateľinu, slnečnicu, repku ľuľok zemiakový a ich význam pre človeka</p> <p>uviesť význam dažďovky pre kvalitu pôdy</p> <p>poznať na ukážke dva druhy hmyzu. odlíšiť skokana ropuchu a jaštericu podľa spôsobu pohybu</p> <p>uviesť príklad potravy ropuchy a jej význam</p> <p>poznať na ukážke tri vtáky a cicavce žijúce na lúke a poli</p> <p>uviesť význam jarabice a bažanta</p> <p>vedieť rozlíšiť zajaca a kráľika</p> <p>usporiadať potravný vzťah na lúke a poli i v prípade premnoženia hrabošov, myši</p>

	a syst'ov
--	-----------

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Život s človekom a v ľudských sídlach	<p>Ľudské obydlia a ich okolie</p> <p>Vplyv ľudskej činnosti na prispôsobenie sa organizmov prostredie</p> <p>Mikroorganizmy žijúce s človekom</p> <p>Pestovanie rastlín v záhradách</p> <p>Pestovanie ovocných stromov a krov</p> <p>Izbové rastliny</p> <p>Nežiaduci spoločníci človeka</p> <p>Včelárstvo, rybárstvo a rybnikárstvo</p> <p>Chovateľský význam rýb</p> <p>Blízky spoločníci človeka</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>uviesť osobitosti ľudských obydlí a ich okolia, význam zdomácnovanie živočíchov a rastlín pre človeka</p> <p>uviesť prejavy škodlivosti parazitov pre človeka</p> <p>opísať využitie mliečnych a kvasných baktérií, výskyt plesní v domácnosti</p> <p>pomenovať tri základné druhy zeleniny, vie vysvetliť potrebu hnojenia pôdy a záhrady</p> <p>vysvetliť význam ovocia a zeleniny pre zdravie človeka.</p> <p>vymenovať typické druhy izbových rastlín, zásady ich pestovania a ošetrovania</p> <p>zdôvodniť škodlivosť vonkajších parazitov človeka (komár, mucha), poznať na ukážke 2 živočíchov znehodnocujúcich potraviny a ochranu pred vnútornými parazitmi.</p> <p>vysvetliť význam chovu včiel, pomenovať zástupcov spoločenstva včiel.</p> <p>vysvetliť význam rýb pre človeka</p>

	<p>Chovateľský význam cicavcov</p> <p>Živočíchy v okolí ľudských sídel</p> <p>Bezstavovce v okolí ľudských sídel</p> <p>Vtáky žijúce v okolí ľudských sídel</p>	<p>opísať základné podmienky života zvierat v mestskom prostredí</p> <p>rozpoznať 3 druhy hospodárskych zvierat (samca, samicu a mláďa), vie uviesť význam chovu jedného druhu hospodárskeho zvierat'a a dôsledky pridávania chemických prípravkov do ich potravy</p> <p>rozlíšiť na ukážke myš a potkana, ich riziko výskytu v domácnosti a spôsob ochrany pred myšami a potkanmi</p> <p>uviesť 2 bezstavovce žijúce v záhrade alebo v sade, vysvetli škodlivosť premnoženia</p> <p>opísať význam spevavých vtákov, poznať na ukážke 3 spevavých vtákov a uviesť príklad vtáka, ktorý sa živý hmyzom</p>
Základná štruktúra života.	Rastlinná a živočíšna bunka	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>pomenovať na ukážke časti rastlinnej a živočíšnej bunky, vysvetliť význam bunkového jadra a chloroplastu a určiť na ukážke zhodné a rozdielne znaky rastlinnej a živočíšnej bunky</p>
Živé organizmy a ich stavba	<p>Nebunkové a jednobunkové organizmy</p> <p>Stavba tela jednobunkových a mnohobunkových organizmov</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>porovnať stavbu vírusu a baktérie, rozhodnúť, či pôvodcom nákazy chrípky, žltacky, angíny je vírus alebo baktéria</p> <p>uviesť možnosti predchádzania šíreniu vírusových a bakteriálnych nákaz</p> <p>pomenovať na ukážke črievičky hlavné časti tela, stavbu tiel drobnozrnka, priradiť pletivo a tkanivo k</p>

		<p>rastline a živočíchovi, určiť na ukážke rastliny jej orgány, určiť na ukážke štruktúru tela živočícha</p>
<p>Stavba tela rastlín a húb.</p>	<p>Stavba tela nekvitnúcich rastlín</p>	<p>Žiak má vedieť: pomenovať na ukážke časti tela machu a paprade, uviesť význam výtrusov pre machy a paprade.</p>
	<p>Stavba tela kvitnúcich rastlín</p>	<p>pomenovať rozmnožovacie a vyživovacie orgány kvitnúcej rastliny pomenovať na ukážke orgány, ktorými rastlina prijíma výživu a dýcha</p>
	<p>Koreňová sústava</p>	<p>rozlíšiť stavbu koreňa (pokožku, dužinu, cievne zväzky, koreňové vlásky), uviesť živiny, ktoré rastlina prijíma koreňom, vysvetliť význam koreňa pre rastlinu. rozdeliť na ukážke dreviny a byliny podľa stavby stonky</p>
	<p>Stonka drevín a bylín</p>	<p>vysvetliť význam cievnych zväzkov v stonke, určiť na konáriku púčiky a zdôvodniť význam stonky pre život rastliny</p>
	<p>Listy</p>	<p>určiť na ukážke dôležité časti listu, uvedie význam prieduchov v pokožke listu. vymenovať látky, ktoré listy pri dýchaní a fotosyntéze zo vzduchu prijímajú a do vzduchu vylučujú uviesť význam listov pre prijímania živín a dýchanie</p>
	<p>Kvet. Opelenie. Oplodnenie</p>	<p>rozlíšiť na ukážke kvetný obal, tyčinky a piestik, opísať opelenie a oplodnenie kvetu</p>
	<p>Plod a semeno</p>	<p>rozlíšiť na ukážke dužinatý a suchý plod, určí na ukážke plodu oplodnenie a semeno, pomenovať na ukážke</p>

	<p>Rozmnožovanie rastlín</p> <p>Huby</p> <p>Kvasinky, plesne, lišajníky, stavba tela.</p>	<p>semena, zárodok a kľíčne listy vysvetlí význam semena pre rastlinu, živočíchov a človeka</p> <p>porovnať rôzne spôsoby nepohlavného a pohlavného rozmnožovania rastlín</p> <p>rozlíšiť stavbu jedlej a jedovatej huby s plodnicou, rozlíšiť na ukážke huby s výtrusnicami na lupeňoch a rúrkach</p> <p>rozlíšiť na ukážke kvasinku a pleseň podľa stavby tela, uviesť význam výtrusnice plesne a opísať na ukážke stavbu tela lišajníkov</p>
<p>Stavba tela bezstavovcov.</p>	<p>Pŕhliace Ploskavce</p> <p>Hlístovce</p> <p>Mäkkýše</p>	<p>Žiak má vedieť: vysvetliť ako nezmar prijíma potravu, dýcha, prečo sa nervová sústava nezmara nazýva rozptýlená. Uviesť význam vajíčok a spermií nezmara a púčikov nezmara</p> <p>vysvetliť význam obojpohlavných živočíchov. uviesť časť tráviacej sústavy človeka, v ktorej žije pásomnica a hlísta opísať prijímanie potravy, rozmnožovanie hlísty alebo pásomnice</p> <p>vysvetliť nevyhnutnosť dostatočnej tepelnej úpravy mäsa a umývanie ovocia a zeleniny</p> <p>uviesť miesto uloženia vnútorných orgánov slimáka porovnať podľa ukážky schránku slimáka a škrabky vysvetliť obojpohlavnosť živočícha</p> <p>uviesť orgánovú sústavu, ktorou slimák prijíma a spracúvaná potravu, dýchacie orgány a určiť prijímací a</p>

	Obrúčkavce	vyvrhovací otvor škl'abky a slimáka uviesť aký orgán umožňuje dážd'ovke pohyb, zdôvodniť názov zatvorenej obehovej sústavy, opísať ako dýcha dážd'ovka, zdôvodniť rebríčkovú nervovú sústavu a uviesť význam opasku dážd'ovky.
	Článkonožce	vysvetliť jedových žliaz pavúka, pomenovať sústavu, ktorá zabezpečuje u pavúka a raka rozvádzanie kyslíka po tele, uviesť orgán, ktorý tvorí u raka vonkajšiu kostru a porovnať dýchacie orgány u pavúka a raka
	Hmyz	uviesť podľa ukážky ústne orgány, určiť končatiny - spôsob pohybu hmyzu, uviesť orgán, ktorý zabezpečuje dýchanie hmyzu a vysvetliť, prečo sa nervová sústava hmyzu nazýva rebríčková.

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Stavba tela stavovcov	Stavba tela stavovcov Oporná a pohybová sústava stavovcov	Žiak má vedieť uviesť príklady stavovcov pokrytých šupinami, perím a srst'ou. Zdôvodniť sfarbenie v závislosti od prostredia stavovcov určiť spôsob pohybu stavovcov, vysvetliť význam dutých kostí u vtákov a uviesť príklady stavovcov pohybujúcich sa plávaním,

	Tráviaca sústava stavovcov	skákaním, plazením, lietaním opísať základné časti tráviacej sústavy, uviesť význam zloženého žalúdka vtákov a prežúvavcov
	Dýchacia sústava stavovcov	porovnať dýchaciu sústavu rýb, vtákov, cicavcov, vysvetliť význam vzdušných vakov u vtákov a zdôvodniť úhyn rýb ak je dlhší čas mimo vody
	Obehová sústava stavovcov	opísať význam krvi, srdca, ciev a zistiť rozdiely v stavbe srdca ryby, obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca
	Močová sústava stavovcov	uviesť príklady odpadových látok a spôsoby vylučovania, pomenovať orgány močovej sústavy
	Nervová sústava stavovcov	uviesť význam nervovej sústavy, vymenovať hlavné orgány ústrednej nervovej sústavy a uviesť príklady podmieneného a nepodmieneného reflexu
	Zmyslové orgány stavovcov	uviesť umiestnenie zmyslových orgánov a príklady stavovcov s dobrým hmatom, čuchom, zrakom a sluchom
	Rozmnožovacie orgány stavovcov	opísať rozmnožovanie a vývin rýb, obojživelníkov, vtákov, vývin mláďat a pomenovať samčie a samičie pohlavné bunky
	Životné prejavy, význam a ochrana stavovcov	uviesť príklady stavovcov aktívnych v noci, značkovanie priestoru, inštinktívne správanie, sťahovanie vtákov, tri príklady zákonom chránených stavovcov a ich význam v prírode

<p>Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo</p>	<p>Ľudský a živočíšny organizmus. Špecifiká ľudského spoločenstva a ľudskej populácie</p>	<p>Žiak má vedieť: vysvetliť na príklade význam človeka v ľudskom spoločenstve. porovnať spoločné a odlišné znaky lebky, chrbtice a končatín ľudského a živočíšneho organizmu. vysvetliť na príklade podstatu rasizmu a jeho dôsledky.</p>
<p>Človek a jeho telo</p>	<p>Kožná sústava</p> <p>Oporná a pohybová sústava</p> <p>Tráviaca sústava</p> <p>Dýchacia sústava</p>	<p>Žiak vie: pomenovať časti kože, viditeľné kožné útvary a význam kože pre človeka, zdôvodniť zásady starostlivosti o kožu, opísať prvú pomoc pri ošetrovaní popálenín, omrzlín, odrenín a pľuzgierov</p> <p>ukázať základné kosti a ich spojenia na ukážke a ich pohyb. Porovnať činnosť hladkého, priečne pruhovaného a srdcového svalu. Určiť hlavné svalové skupiny. Uviesť význam opornej a pohybovej sústavy, zdôvodniť potrebu pohybu a ukázať postup prvej pomoci pri otvorenej a zatvorenej zlomenine a vytknutí a vyklbení</p> <p>pomenovať orgány tráviacej sústavy, časti zuba, chrupu. opísať podstatu trávenia, vstrebávania a látkovej premeny, vymenovať základné živiny a ich význam v potrave človeka, správne zloženie stravy, hlavne zeleniny a ovocia, správne stolovanie. Uviesť príklady škodlivosti pitia alkoholu, prejedania sa a hladovania</p> <p>rozlíšiť na ukážke horné a</p>

		<p>dolné dýchacie cesty, vymenovať dýchacie svaly. zdôvodniť význam čistoty ovzdušia, škodlivých látok v cigaretách, účinok fajčenia. opísať spôsob prvej pomoci pri zastavení dychu a postup pri umelom dýchaní.</p>
	Obehová sústava	<p>uviesť zložky krvi, stavbu srdca ich význam, krvné skupiny a význam transfúzie krv, opísať podľa schémy veľký a malý krvný obeh, rozlíšiť tepny, žily, vlásočnice vysvetliť funkciu obehovej sústavy a vplyv nesprávneho spôsobu života</p>
	Vylučovacia sústava	<p>pomenovať časti a význam močovej sústavy, uviesť príčiny ochorenia a význam pitia tekutín pre funkciu močovej sústavy</p>
	Regulačná sústava	<p>rozlíšiť látkovú a nervovú reguláciu organizmu pomenovať žľazy s vnútorným vylučovaním, význam ich hormónov pomenovať reflexné oblúky vymenovať všetky časti nervovej sústavy vysvetliť význam zmyslových orgánov, ich stavbu, funkciu a uviesť príklady prvej pomoci ľuďom s poškodeným zrakom a sluchom</p>
	Rozmnožovanie , vývin jedinca a rodičovstvo	<p>pomenovať ženské a mužské pohlavné orgány, uviesť význam menštruačného cyklu, materstva a vývinu jedinca. uviesť príklady pohlavných chorôb a možnosti nákazy</p>
	Zdravie a život človeka	<p>uviesť príklady návykových látok ich závislosti</p>

		a prevencie pre zdravie človeka vplyv dedičnosti na človeka zdôvodniť význam striedania práce a odpočinku a uviesť príklady zdravého životného štýlu
--	--	--

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Neživá príroda a jej poznávanie	Neživá a živá príroda. Závislosť organizmov, človeka od neživej prírody. Význam vied o Zemi a poznávania neživej prírody	Žiak má vedieť: -preukázať na príklade závislosť organizmov od neživej prírody. -opísať príklad vplyvu organizmov na neživú prírodu. -dokumentovať význam vied o Zemi na príklade. -uviesť význam nerastných surovín pre život človeka.
Zem a jej stavba	Stavba Zeme. Sféry zemského telesa Základná stavba zemskej kôry pevnín a dna oceánov. Pohyby zemskej kôry. Vznik vesmíru a Zeme Slnko-energetický zdroj života na Zemi	Žiak má vedieť: -určiť a pomenovať podľa ukážky stavbu zemského telesa. -rozlíšiť na ukážke typy zemskej kôry. -uviesť hlavnú príčinu pohybu litosférických platní -uviesť dôsledky vzd'ovania litosférických platní. -uviesť dôsledky približovania a podsúvania litosférických platní.
Stavebné jednotky zemskej kôry	Minerály a horniny. C Minerály. Vnútoraná stavba, tvar, vlastnosti : mechanické, optické, chemické, fyzikálne, Význam nerastných surovín pre človeka Vzácne minerály a ich ochrana charakteristika a vznik.	Žiak má vedieť: -charakterizovať minerál a uviesť konkrétny príklad. - charakterizovať horninu a uviesť konkrétny príklad. -rozlíšiť na ukážke minerál a horninu. - uviesť aspoň jeden spôsob vzniku hornín -vymenovať tri mechanické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. - vymenovať tri optické

		<p>vlastnosti minerálov</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznať význam nerastných surovín pre človeka. -uviesť príklad štyroch chránených minerálov
Geologické procesy a dejiny Zeme	<p>Geologické procesy a ich zdroje. Katastrofické geologické procesy a dôsledky pre človeka.</p> <p>Magmatická a sopečná činnosť.</p> <p>Sopky a prejavy ich činnosti. Činnosti</p> <p>Vyvreté horniny. Vlastnosti, význam a výskyt na Slovensku. Rudné žily a rudné minerály</p> <p>Horotvorná činnosť a poruchy zemskej kôry. Vrásky a vrásnenie, zlomy, príkrovy</p> <p>Zemetrasenie. Výskyt, príčiny, sprievodné javy, dôsledky pre človeka. Zemetrasenie na Slovensku</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -uviesť príklad zdroja a energie geologického procesu. -rozlíšiť na príklade vonkajší a vnútorný geologický proces. -dokumentovať na príklade katastrofický geologický proces a jeho následky -charakterizovať magmatickú činnosť. Odlíšiť magmu a lávu podľa miesta vzniku. -opísať podľa ukážky(schémy) časti sopky. -uviesť príklad prejavov sopečnej činnosti. pre človeka. -opísať podstatu vzniku vyvretých hornín. Rozlíšiť na ukážke hlbinnú a výlevnú vyvretú horninu. -zdôvodniť štruktúru žuly a čadiča. -uviesť príklad využitia hlbinej a výlevnej vyvretej horniny. -zistiť na geologickej mape Slovenska výskyt vyvretých hornín a rudných minerálov. -charakterizovať horotvornú činnosť. -rozlíšiť na ukážke alebo načrtnú príklad poruchy zemskej kôry. -rozlíšiť vrásku a zlom podľa charakteristických znakov a ich vzniku -vysvetliť príčiny zemetrasenia. Uviesť príklad druhu zemetrasenia a jeho dôsledkov. -opísať rozdiel medzi

	<p>Premena hornín a premenené horniny. Vlastnosti a význam</p> <p>Vonkajšie geologické procesy. Činitele vonkajších procesov. Zvetrávanie, príčiny a dôsledky. Geologická činnosť zemskej príťažlivosti Geologická činnosť ľadovcov Geologická činnosť vody Geologická činnosť vetra Usadené horniny. Úlomkovité, organické a chemické</p> <p>usadené horniny – vznik, vlastnosti, význam pre človeka Krasové procesy. Krasové útvary. Jaskyne ako životný priestor organizmov, význam pre človeka. Pôda a pôdotvorný proces Horninotvorný cyklus</p>	<p>ohniskom a epicentrom zemetrasenia. -poznať možnosti ochrany ľudí a budov pred dôsledkami zemetrasenia</p> <p>-uviesť hlavné činitele premeny hornín. -opísať na ukážke typickú vlastnosť premenených hornín. -uviesť príklad premenenej horniny, typickú vlastnosť a praktické využitie</p> <p>Žiak má vedieť: -uviesť príklad zdroja a energie geologického procesu. -uviesť príklad vonkajšieho geologického činiteľa. -opísať podstatu mechanického zvetrávania a jeho dôsledok. -opísať podstatu chemického procesu zvetrávania a jeho dôsledok. -opísať dôsledky zemskej príťažlivosti na svahu. -uviesť dôsledok činnosti toku rieky a morskej vody. -zdôvodniť ochranu podzemných vôd. -opísať dôsledok činnosti horského ľadovca. -porovnať tvar doliny vytvorenej povrchovou vodou a ľadovcom. -opísať dôsledky vetra na príklade geologického útvaru. -pomenovať útvary, do ktorých sa usporadúvajú usadené horniny.</p> <p>-uviesť príklad využitia nespevnenej a spevnenej usadenej horniny. -opísať podstatu vzniku organických usadených hornín. -uviesť príklad využitia organickej usadenej horniny. -opísať podstatu vzniku chemických usadených hornín. -uviesť príklad využitia chemickej usadenej horniny.</p>
--	---	--

	<p>Skameneliny a vek Zeme. Dejiny Zeme. Prahory, starohory, prvohory, druhhory, treťohory a štvrtohory. Vývoj prírody Slovenska v geologických érach. Osobitosti prírody Slovenska. Využívanie neživej prírody Geologické jednotky Západných Karpát</p>	<p>-opísať podstatu krasového procesu. -uviesť príklad povrchového a podzemného krasového útvaru. -rozlíšiť kvapľovú a ľadovú jaskyňu podľa výzdoby. -uviesť príklad kvapľovej a ľadovej jaskyne na Slovensku. -opísať vznik a význam pôdy a horninotvorný cyklus</p> <p>-charakterizovať skamenelinu, uviesť príklad skameneliny. -opísať proces vzniku skameneliny. -uviesť príklad určovania veku hornín. -uviesť významné geologické procesy v jednotlivých érach vývoja Zeme. -poznať na ukážke príklad vedúcej skameneliny prvohôr, druhhôr, treťohôr a štvrtohôr. -uviesť význam prvohorných papradí a prasličiek v súčasnosti pre človeka. -poznať vznik čierneho , hnedého uhlia, ropy, zemného plynu, rašeliny. -poznať vývoj a osobitosti prírody Slovenska. -uviesť spôsob vyhľadávania ložísk nerastnej suroviny. -vymenovať podľa ukážky geologické jednotky Západných Karpát. -uviesť príklad typickej horniny geologických jednotiek Západných Karpát</p>
<p>Podmienky života a vzťahy organizmov</p>	<p>Látkové zloženie organizmov. Vzťah organizmov k prostrediu. Prispôsobivosť a znášanlivosť organizmov</p>	<p>Žiak má vedieť: -uviesť štyri chemické látky, ktoré sú súčasťou živých organizmov aj neživej prírody. -vymenovať organické látky, ktoré tvoria telá živých organizmov.</p>

	<p>Neživé zložky prostredia. Svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda a ich vplyv na životné podmienky a procesy organizmov Negatívne vplyvy znečisťovania neživých faktorov Prostredia</p> <p>Populácia. Vlastnosti, vnútorné a vonkajšie vzťahy, ohrozenie populácie Spoločenstvo organizmov. Druhovú rozmanitosť, priestorové členenie a zloženie spoločenstva. Prírodné</p>	<p>-uviesť príklad závislosti organizmu od prostredia a vzájomného vzťahu medzi organizmami -demonštrovať na príklade prispôsobenie organizmov životu vo vode, na zemi, v pôde, vo vzduchu. -charakterizovať znášateľnosť organizmov voči podmienkam prostredia. -zdôvodniť význam slnečného žiarenia pre fotosyntézu. -uviesť význam tepla pre život rastlín. -uviesť príklad vplyvu telesnej teploty na život živočíchov</p> <p>Žiak má vedieť. . -uviesť význam zložiek vzduchu pre život rastlín a živočíchov. -uviesť význam vody pre život organizmov. -demonštrovať na príklade prispôsobenie organizmov množstvu vody v prostredí. -uviesť význam minerálnych látok, biogénnych a stopových prvkov, humusu v pôde pre život rastlín. -uviesť príklad znečistenia prostredia a dôsledkov pre život rastlín. -uviesť príklad znečistenia prostredia a dôsledkov pre život živočíchov.</p> <p>Žiak má vedieť -rozlíšiť na ukážke jedinca, populáciu rastlín a populáciu živočíchov. -vysvetliť podmienky rastu populácie. -uviesť príklad početne malej a veľkej populácie. -rozlíšiť na príklade</p>
--	--	--

	<p>a umelé spoločenstvá Ekosystém. Zložky, typy ekosystémov. Obeh látok a tok energie v ekosystéme. Vplyv činností človeka na život v ekosystémoch Biosféra. Zložky a časti biosféry, obeh látok a tok energie, obnova a vývoj ekosystémov v biosfére Biologická a ekologická rovnováha. Podmienky zachovania biologickej diverzity Globálne ekologické problémy. Hromadenie odpadov, ničenie dažďových pralesov, výroba a spotreba energie. Príčiny a dopady na ekosystémy, možnosti riešenia Regionálne významná problematika života a ochrany ekosystémov</p>	<p>konkurenciu, predáciu, parazitizmus, symbiózu. -uviesť príklad spoločenstva organizmov. -porovnať druhovú rozmanitosť v lese a na poli. -opísať na ukážke priestorové rozmiestnenie organizmov vo vrstvách lesa. -rozlíšiť prírodné a umelé spoločenstvo podľa vplyvu človeka na ich zloženie. -uviesť príklady organizmov prírodného a umelého spoločenstva -rozlíšiť na ukážke živé a neživé zložky ekosystému. -uviesť príklady ekosystémov. -uviesť príklad producenta, konzumenta, rozkladača. -uviesť príklad hmyzu, ktorý po premnožení škodí v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a zdraviu človeka. -zostaviť potravný reťazec organizmov. -opísať proces obnovy ekosystému. -uviesť príklad vplyvu činnosti človeka na zmeny v ekosystéme -uviesť príklad neživých a živých zložiek biosféry. -rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére. -vysvetliť na príklade obeh látok v biosfére. -vysvetliť význam toku energie v biosfére. -charakterizovať stav biologickej rovnováhy. -uviesť príklad narušenia biologickej rovnováhy -uviesť tri príklady narušenia ekologickej rovnováhy. -uviesť príklad zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov alebo ničenia dažďových pralesov. -uviesť príklad príčiny hromadenia odpadov. Uviesť význam recyklácie druhotných surovín. -demonštrovať na príklade alternatívny zdroj energie a jeho</p>
--	--	---

		prínos . -poznať osobitosti a ochranu vlastného regiónu
--	--	--

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné znaky a životné procesy organizmov	<p>Základné životné procesy. Príjem živín baktérií, rastlín a húb</p> <p>Fotosyntéza a dýchanie rastlín. Význam pre život organizmov a človeka a húb</p> <p>Proces rozmnožovanie mikroorganizmov, mnohobunkových organizmov a jednoduchých mnohobunkových organizmov.</p> <p>Proces rozmnožovanie rastlín</p>	<p>Žiak má vedieť: -vymenovať základné životné prejavy organizmov. Porovnať životné prejavy bunky, rastliny a živočícha. -opísať spôsob prijímania živín baktérií. -porovnať výživu saprofytickej a parazitickej huby. -opísať proces prijímania živín rastlinami</p> <p>Žiak má vedieť: -opísať na schéme podstatu fotosyntézy a dýchania. -opísať na schéme význam fotosyntézy a dýchania pre rastliny, živočích a človeka. -porovnať látky, ktoré prijíma a vylučuje pri dýchaní rastlina, živočích a človek</p> <p>Žiak má vedieť: -opísať podstatu a význam procesu rozmnožovania. - uviesť príklad rozmnožovania delením a pučaním a rozmnožovania výtrusmi</p> <p>Žiak má vedieť: -pomenovať rozmnožovací orgán rastlín. -uviesť uloženie pohlavných buniek v kvete, semien ihličnatého stromu. -uviesť uloženie semien listnatého stromu a kvitnúcej</p>

	<p>Život rastlín. Klíčenie semien, rast rastliny. Život rastlín počas roka, dĺžka života rastlín</p> <p>Povrch tela bezstavovcov a stavovcov. Význam, osobitosti povrchu tela.</p> <p>Pohyb bezstavovcov. Význam a osobitosti pohybu Bezstavovcov</p>	<p>byliny. -opísať dva spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín.</p> <p>-vymenovať podmienky klíčenia semien. -porovnať podmienky klíčenia s podmienkami rastu rastliny. -zdôvodniť odlišnosť potreby svetla klíčiaceho semena a klíčiacej rastliny. -poznať podľa schémy ročného cyklu života rastliny, či ide o rastlinu jednoročnú, dvojročnú alebo trvácú</p> <p>-opísať význam povrchu tela živočíchov. -rozlíšiť povrch tela pŕhlivcov a ploskavcov. -porovnať povrch tela mäkkýšov, obrúčkavcov, obojživelníkov a plazov. - uviesť významperia vtákov a srsti cicavcov</p> <p>-uviesť význam pohybu živočíchov pre ich život. – porovnať spôsob pohybu prvoka a pŕhlivca. -opísať spôsob pohybu mäkkýša a obrúčkavca. -uviesť príklad hmyzu, ktorý sa pohybuje skákaním, lietáním, plávaním. -uviesť prispôsobenie tela rýb na plávanie. -opísať prispôsobenie končatín obojživelníkov na skákanie a plávanie. -opísať prispôsobenie končatín vtákov na hrabanie, behanie, lietanie, plávanie, potápanie, brodenie. -uviesť príklad cicavca, ktorý sa pohybuje v pôde, lietáním, plávaním, behom, šplhaním po stromoch</p>
--	---	--

	<p>Proces dýchania bezstavovcov. Proces dýchania stavovcov. Význam a osobitosti procesu dýchania.</p>	<p>-charakterizovať proces dýchania. -uviesť príklad bezstavovca, ktorý dýcha celým povrchom tela. -uviesť príklad bezstavovca, ktorý prijíma kyslík z vody. -pomenovať bezstavovce, ktorý dýchajú pľúcnymi vačkami, žiabrami a vzdušnicami. -porovnať spoločné a odlišné znaky dýchania stavovcov. – -uviesť význam vzdušných vakov vtákov. -uviesť orgán, v ktorom sa okysličuje krv cicavcov</p>
	<p>Proces prijímania a spracovanie živín bezstavovcov. Význam a osobitosti procesu. Proces prijímania a spracovanie živín stavovcov. Význam a osobitosti procesu</p>	<p>Žiak má vedieť: -uviesť význam procesu prijímania živín pre živočíchy. -pomenovať procesy súvisiace s premenou látok. -pomenovať časť tráviacej rúry mäkkýšov, obrúčkavcov a článkonožcov v ktorej prebieha trávenie a vstrebávanie -opísať spôsob chytania koristi obojživelníkmi. -uviesť význam jedovej žľazy plazov. -zdôvodniť význam žľaznatého a svalnatého žalúdka semenožravých vtákov. -porovnať prispôbenie chrupu krta, mačky a tura potrave. -zdôvodniť funkciu zloženého žalúdka prežúvavých cicavcov</p> <p>Žiak má vedieť: -charakterizovať význam vylučovania. -uviesť príklad bezstavovca s vyvinutou vylučovacou</p>

	<p>Proces vylučovania bezstavovcov a stavovcov. Význam a osobitosti procesu vylučovania</p> <p>Obeh telových tekutín bezstavovcov. Obeh telových tekutín stavovcov. Význam a osobitosti procesu obehu tekutín</p> <p>Proces regulácie tela bezstavovcov a stavovcov. Význam a osobitosti procesu regulácie</p> <p>Zmyslové orgány bezstavovcov a stavovcov. Význam a osobitosti zmyslového vnímania</p>	<p>sústavou.</p> <ul style="list-style-type: none"> -vymenovať sústavy, ktorými stavovce vylučujú odpadové látky. -p orovnať spoločné a odlišné znaky vylučovania stavov -charakterizovať význam obehu telových tekutín. – porovnať obeh látok črievičky a nezmara. -uviesť príklad bezstavov u ktorého pohyb telových tekutín zabezpečuje srdce. -vymenovať zložky krvi stavovcov. -porovnať obeh telových tekutín v otvorenej a zatvorenej obehovej sústave. -charakterizovať funkciu srdca stavovcov a obehovej sústavy stavovcov. -vysvetliť súvislosť obehu krvi so stálou telesnou teplotou. -charakterizovať regulovanie činnosti organizmu živočíchov. -porovnať rozptýlenú, pásovú a rebríčkovú nervovú sústavu. -uviesť význam hormonálnej a nervovej sústavy stavovcov. -p omenovať reflexy dôležité pre život stavovcov -opísať vnímanie zrkových podnetov prvokov a obrúčkavcov. -pomenovať orgány, ktorými hmyz vníma teplotu, dotyk, pohyb vzduchu, vône, svetlo, zvuky. -porovnať vnímanie zrkových podnetov dvoch bezstavovcov. -uviesť na príklade stavovca vnímanie čuchových a hmatových podnetov -charakterizovať proces rozmnožovania.
--	---	---

	<p>Proces rozmnožovania a vývin bezstavovcov. Proces rozmnožovania a vývin stavovcov. Osobitosti procesu rozmnožovania a vývinu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -odlíšiť pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie. -vysvetliť princíp rozmnožovania obojpohlavného živočícha. -porovnať priamy a nepriamy vývin jedincov. -opísať podľa schémy úplnú a neúplnú premenu hmyzu. -odlíšiť vonkajšie a vnútorné oplodnenie. -opísať na ukážke stavbu vtáčieho vajca. -uviesť príklad pohlavnej dvojtvarosti stavovca. -uviesť príklad inštinktívneho správania pri rozmnožovaní (starostlivosti o mláďatá). - uviesť príklad krmivého a nekrmivého vtáka. -opísať vývin a výživu mláďat cicavcov
<p>Základná stavba organizmov</p>	<p>Základná stavba tela organizmov. Bunková stavba. Spoločné a rozdielne znaky rastlinných a živočíšnych buniek Ako žije bunka. Základné životné procesy. Bunka akocelok.</p> <p>Celistvosť rastlinného a živočíšneho tela. Základné životné prejavy rastlín a živočíchov</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zistiť na ukážke spoločné a odlišné znaky rastlinnej a živočíšnej bunky. -zdôvodniť odlišnosť stavby rastlinnej a živočíšnej bunky -opísať na ukážke proces prijímania a vylučovania látok. -uviesť význam dýchania pre život bunky. -opísať na schéme rozmnožovanie bunky delením. -opísať proces rastu a vývinu buniek. -uviesť príklad škodlivého vplyvu na život bunky <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opísať proces získavania a uvoľňovania energie rastlinou a živočíchom a živočícha. -porovnať na príklade pohyb rastliny a živočícha. -porovnať princíp

		<p>rozmnožovania rastliny a živočícha.</p> <p>-porovnať rast a vývin rastlín a živočíchov</p>
Dedičnosť a jej podstata	<p>Dedičnosť a jej podstata. Jednotka dedičnej informácie</p> <p>Prenos dedičných informácií. Podstata a princíp prenosu</p> <p>Dedičnosť a jej význam. Premenlivosť a rozmanitosť organizmov, druhové vlastnosti, vlastnosti jedinca</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opísať prejavy dedičnosti organizmov. -pomenovať časť bunky, v ktorej sú uložené dedičné informácie. -pomenovať časť bunky, ktorá obsahuje chromozómy. - vysvetliť význam nukleovej kyseliny pre organizmy -uviesť, kde sa v organizme nachádza nukleová kyselina <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zdôvodniť význam zníženia množstva nukleovej kyseliny pri vzniku pohlavných buniek. -opísať, ako tvorí nukleová kyselina svoje kópie pred delením jadra bunky. -vysvetliť význam prevládajúceho génu pre vznik potomkov. -opísať podľa schémy kríženia vznik určitého znaku nového jedinca <p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -uviesť príklad premenlivosti a jej význam. -odlíšiť na príklade nededičnú a dedičnú premenlivosť. -uviesť príklad významu premenlivosti pre život organizmov. -opísať podstatu šľachtenia. -uviesť príklad odrody rastliny alebo plemena živočícha -vplyvu dedičnej choroby na život človeka. -uviesť význam návštevy genetickej poradne

<p>Životné prostredie organizmov a človeka</p>	<p>Životné prostredie. Zložky životného prostredia, vzájomné vzťahy a ich význam</p> <p>Faktory ovplyvňujúce životné prostredie a podmienky života. Vplyv na zdravie, život organizmov a ľudí</p> <p>Starostlivosť o životné prostredie. Štátna ochrana prírody, preventívne opatrenia. Chránené rastliny, živočíchy</p> <p>Ochrana prírody. Chránené územia a ich význam.</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakterizovať životné prostredie človeka -uviesť príklad prírodnej, umelej a sociálne zložky prostredia, pracovného, obytného a rekreačného životného prostredia človeka a podmienky ich kvality. - vysvetliť rozdiel medzi vednými odbormi ekológia a environmentalistika -uviesť príklad vplyvu znečistenej vody, pôdy, ovzdušia na život organizmov a človeka. -uviesť príčiny znečisťovania vody, pôdy, ovzdušia, nepriaznivého vplyvu exhalátov, tepelných elektrární, priemyselnej a chemickej výroby, dopravy na životné prostredie. - navrhnúť možnosť využívania alternatívneho zdroja energie alebo ekologickej likvidácie odpadu v okolí. -rozlíšiť všeobecnú ochranu prírody a osobitnú ochranu prírody a krajiny. -poznať a pomenovať na ukážke aspoň tri druhy chránených rastlín. -uviesť príklad chráneného obojživelníka a plaza. -uviesť príklad chráneného vtáka a cicavca. -vymenovať aspoň tri kategórie chránených území. -uviesť príklad národného parku, chránenej krajinnej oblasti a prírodnej rezervácie. -uviesť príklad vzácneho minerálu, ktorý sa vyskytuje na Slovensku.
--	--	--

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovacia jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a spoločnosť <u>Dejepis</u>

Charakteristika predmetu:

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka. Dôraz sa kladie na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Predmet vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele predmetu:

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme využitie získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách. Žiaci by mali pristupovať k histórii nielen ako k uzavretej minulosti, ale tak, aby si na základe poznatkov vytvárali vlastný názor.

Vyučovacie metódy:

- formy: práca vo dvojiciach, skupinová práca, individuálna práca
- vyučovacie metódy: dialóg, rozprávanie, výklad, prezentácia

Hodnotenie žiaka :

- prezentácia projektov
- individuálna a skupinová práca
- písomné a ústne skúšanie

Kompetencie žiaka v predmete:

Žiaci si kladú otázky:

- s historickým časom
- Zarad'ovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky.
- Zarad'ovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne.
- Rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja.
- Využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti.
- s historickým priestorom
- Rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor.
- Zarad'ovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo.
- Rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním
- Vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
- Popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov.
- Rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti.
- Skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho.
- Určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov.
- Vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov.
- Rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období.
- Rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.
- Aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti.

Ročník: piaty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Od blízkeho k vzdialenému	<p><u>Priestor a čas</u> dom, byt, sídlisko, dedina, mesto, vyšší územný celok, Slovensko, Európska únia prírodný a historický čas kategórie historického času - meniny, narodeniny, dátum, letopočet, sviatky <u>Pamiatky v priestore a čase</u> fotografia-obrazová spomienka,rodinný album, rodostrom historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) múzeum, knižnica, archív, <u>Minulosť našej školy</u> školská kronika</p>	<p>Žiaci vedia vymenovať zmeny v mieste bydliska, ktoré sa udiali počas ich života. Žiaci sú schopní: identifikovať rozdiel medzi prírodným a historickým časom, zostaviť tabuľku dátumov štátnych, cirkevných sviatkov a pamätných dní. Žiaci vedia: zaradiť letopočty do príslušného storočia Žiaci sú schopní : zostaviť rodostrom svojej rodiny. Žiaci sú schopní : poznať jednotlivé druhy historických prameňov. rozpoznať rozdiel medzi múzeom a archívom.</p>
Človek v premenách priestoru a času	<p>Priestor na mape dejepisná mapa glóbus Človek v pohybe sťahovanie národov stretávanie kultúr kolonizácia ., vyst'ahovalectvo Ako si človek zmenšoval svet od kola k lietadlu Spôsoby obživy človeka roľník remeselník Práca detí v minulosti i prítomnosti ,detská práca Človek vládca prírody? Prírodná energia, umelá energia</p>	<p>Žiaci sa naučia : orientovať sa na dejepisnej mape Žiaci vedia určiť príčiny sťahovania ľuď v minulosti i prítomnosti. Žiaci vedia porovnať spôsoby dopravy v minulosti prítomnosti. Žiaci vedia charakterizovať život roľníkov v minulosti. Žiak vie nájsť rozdiely medzi výmenným peňažnýmobchodom. Žiak vie zaujať stanovisko k problému detskej práce. Žiak vie vystihnúť rozdiely medzi prírodnou a umelou energiou.</p>
Človek a komunikácia	<p>Pamäť ľudstva jazyk, písmo rukopis, kniha noviny,rozhlas, televízia internete-mail Duchovný život človeka náboženstvo, legendy ,mýty povesti (región) Keď zlyhá komunikácia vojna -mier</p>	<p>Žiaci vedia: vymenovať druhy písiev z minulosti. uviesť prostriedky dorozumievania medzi ľuďmi v minulosti. Žiaci sú schopní : zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti i prítomnosti.</p>

	vít'azi – porazení	
--	--------------------	--

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Obrazy pravekého sveta	Od lovca k roľníkovi a remeselníkovi zberač, lovec roľník lovec doby medenej – Otzi (odev, nástroje, zbrane, prírodná múmia)	Žiak vie vymenovať jednotlivé vývojové druhy človeka. Žiak vie charakterizovať život pravekého človeka – neandertálcu. Žiak vie vymenovať pamiatky hmotnej kultúry, ktoré sa našli na Slovensku. Žiak vie porovnať súčasné umelecké diela s umeleckými dielami pravekého človeka Žiak vie charakterizovať život roľníkov v minulosti. Žiak vie uviesť príklady pochovávaní ľudí v minulosti.
Obrazy starovekého sveta	Riečne civilizácie a ich dedičstvo Staroveké Grécko mestský štát písmo Perikles Aténska demokracia Olympijské hry Rímska republika vec verejná Markus Aurelius Gerulata, Iža Carnuntum Límes Romanus Ľudia a ich každodenný život Roľník, remeselník, obchdník škola Divy starovekého príklady – pyramídy	Žiak vie vymenovať najstaršie východné štáty a vie približne určiť ich polohu na mape. Žiak dokáže charakterizovať vývoj vzniku štátov: dedina → mesto → štát. Žiak vie porovnať staré grécke báje so skutočnosťou. Žiak vie charakterizovať postupný vznik politického zriadenia – demokracia. Žiak poznáva príbeh o vzniku Ríma. Žiak charakterizuje spoločenské zriadenie v Ríme a vysvetlí pojem republika. Žiak zostaví tabuľku vojen, ktoré viedol Rím. Žiak vie porozprávať krátky životopis Caesara. Žiak vie vysvetliť v čom spočíva význam rímskej kultúry a umenia. Žiak zistí, na ktorých miestach na Slovensku, archeológovia objavili

		pozostatky Keltov
Svetové náboženstvá	kresťanstvo islam starý zákon, nový zákon korán	Žiak vie charakterizovať Bibliu. Žiak poznáva islamské náboženstvo a vie poukázať rozdiely medzi islamom a kresťanstvom.
Obrazy stredovekého sveta	Tri ríše raného stredoveku Byzantská ríša (Justinián) Franská ríša (Karol Veľký) Arabská ríša (kalifát) Prepožičiavanie pôdy léno, vazal, poddaný Každodenný život hrad, mesto, dedina Vzdelanie kláštor pisár univerzity	Žiak vie uviesť príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti. Žiak zistí pomocou mapy, kde sa rozprestierala Byzantská ríša. Žiak vie charakterizovať Franskú ríšu. Žiak vie charakterizovať prvý historický známy kmeňový zväz Slovanov – Samova rša. Žiak pozná prvý stredoveký islamský štát a na súčasnej mape označí územia, ktoré do nej patrili.

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline	príchod Slovanov pravlast', migrácia, Samo Veľká Morava kresťanské misie - Cyril a Metod Pribina, Rastislav, Svätopluk	Žiak získava info o vzniku VM Žiak poznáva život Cyrila a Metoda a vládcov VM
Slováci v Uhorskom kráľovstve	kráľovstvo mnohých jazykov a mravov Štefan I. Ondrej II. Karol Róbert Ľudovít I. Žigmund Luxemburský Matej Korvín banské mestá	Žiak poznáva život prvých uhorských kráľov. Žiak vie vymenovať najstaršie banské mestá na Slovensku a čo sa tam ťažilo
Obrazy novovekého sveta	kríza stredoveku humanizmus, renesancia kníhtlač - J.Gutenberg objavitelia a dobyvatelia hospodárske zmeny reformácia a	Žiak poznáva myšlienky humanizmus Žiak zistí, ktoré renesančné pamiatky sú v mieste jeho bydliska Žiak rozumie významu vynálezu

	protireformácia	kníhtlače Žiak vie na mape určiť smery plavieb moreplavcov
J. Gutenberg, alebo na počiatku mediálneho sveta		Žiak vie vypracovať projekt
Habsburská monarchia	Slovensko na hranici dvoch svetov Moháč Turci Bratislava - centrum uhorského kráľovstva reformácia, protireformácia osvietenský absolutizmus Mária Terézia, Jozef II.	Žiak vie vysvetliť príčiny porážky uhorského vojska pri Moháči Žiak vie vysvetliť, prečo sa BA stala korunovačným mestom Žiak vie vysvetliť pojem osvietenský absolutizmus Žiak poznáva reformy MT a Jozefa II.

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 2 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Európa na ceste k moderným národom	Vek rozumu Zrod modernej doby Modernizácia Nacionalizmus	Žiak poznáva nový myšlienkový prúd osvietenstvo a pojmy ako občan a revolúcia Žiak vie vymenovať výdobytky priemyselnej revolúcie Žiak vie vysvetliť vznik národných hnutí
Moderný slovenský národ	Slovenské národné hnutie spisovný jazyk politické programy tri generácie vzdelancov (A. Bernolák, J. Kollár, E. Štúr) revolučný rok 1848/49 SNR dobrovoľnícke výpravy	Žiak spoznáva a naučí sa o vzniku Slovenského národného hnutia, jeho predstaviteľoch a výsledkoch, ktoré dosiahli
Rakúsko – Uhorsko	Slováci v Uhorsku maďarizácia slovenská otázka Každodennosť vyst'ahovalectvo mesto a vidiek Rozdelená Európa dohoda trojopolok	Žiak vie vyhodnotiť postavenie Slovákov v Rakúsko – Uhorsku Žiak vie zdôvodniť sťahovanie z vidieka do mesta /klady a zápory/ Žiak vie uviesť dôvody a zámienku vypuknutia Prvej svetovej vojny
Prvá svetová vojna	Zákopová vojna Odboj Slovákov a Čechov	Žiak vie vysvetliť nový pojem „zákopová vojna“

	M.R.Štefánik T.G.Masaryk Zmeny na mape Európy nástupnícke štáty vznik ČSR	Žiak vie zhodnotiť prístup Slovákov a Čechov vo vojne Žiak vie zhodnotiť dôsledky vojny
--	---	--

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Európa v medzivojnovom období	Demokracia vs. diktatúra Zlaté dvadsiate roky ? Politický systém	Žiaci sú schopní uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy, ukázať na historickej mape nové štáty ktoré vznikli v Európe, opísať situáciu v Rusku roku 1917, rozlíšiť demokraciu od diktatúry, charakterizovať stalinistickú diktatúru, vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku, vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku, uviesť dôvody vzniku diktatúr, opísať vplyv vedy a techniky na zvyšovanie životnej úrovne Žiaci sú schopní analyzovať postavenie Slovákov v ČSR, identifikovať národnostné menšiny v ČSR, zhodnotiť úlohu osobnosti: Masaryk, Štefánik, Hlinka, Hodža, prezentovať významné slovenské osobnosti napísaním krátkej práce alebo power point.
Československo v medzivojnovom období	Každodenný život Zánik ČSR	Žiaci sú schopní zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov, škôl na každodenný život, analyzovať historické pramene, rozpoznať zmeny, ktoré nastali po vzniku ČSR a ich vplyv na každodenný život charakterizovať politický systém ČSR, vznik strán a ich vplyv na politickú scénu, zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR, porovnať Slovensko a Česko, opísať hospodárske a politické postavenie Slovenska v ČSR, vysvetliť úsilie

Československo v medzivojnovom období		slovenských strán o autonómii v rámci ČSR, uviesť príčiny, ktoré viedli k okypteniu a zániku ČSR, opísať mníchovskú dohodu, opísať vyhlásenie autonómie Slovenska, analyzovať viedenskú arbitráž, kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR.
Druhá svetová vojna	Priebeh vojny	Žiaci sú schopní uviesť príčiny vypuknutia 2. svetovej vojny, pochopiť význam vzniku protihitlerovskej koalície, rozpoznať nebezpečenstvo ideológii, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť, opísať príčiny a priebeh 2. svetovej vojny, ukázať na historickej mape najväčšie bitky, chronologickom poradí zoradiť štáty napadnuté Nemeckom, opísať protifašistický odboj a život v čase vojny, zhodnotiť holokaust.
Slovenská republika (1939 – 1945)	Tragédia židov Politický systém	Žiaci sú schopní uviesť príčiny vzniku Slovenskej republiky(1939 – 1945), rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie, kriticky zhodnotiť postoj Nemecka, voči Slovenskej republike, analyzovať dôsledky židovského kódexu, dokumentovať význam slovenského národného povstania, charakterizovať Slovenskú republiku, analyzovať politický systém SR, analyzovať hospodárstvo SR, zhodnotiť dôsledky holokaustu, opísať domáci odboj, uviesť význam SNP, napísať krátku úvahu o každodennom živote obyvateľstva v Slovenskej republike.
Povojnový svet	Slováci v odboji Život na Slovensku	Žiaci sú schopní pochopiť rozdelenie sveta na dva tábory, rozlíšiť život za železnou oponou, rozpoznať zmeny v rozdelenom svete, porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život, opísať dôsledky 2. svetovej

		vojny, uviesť príčiny vzniku dvoch, mocenských blokov.
Československo za železnou oponou Československo za železnou oponou	Rozdelený svet Život v rozdelenom svete Podoby totality	Žiaci sú schopní dokumentovať proces sovietskej integrácie strednej a východnej Európy, charakterizovať studenú vojnu, opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy, opísať prejavy odporu, východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre, vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov a medzinárodných korporácií, zaujať stanovisko k procesu dekolonizácie, uviesť príčiny narastania vplyvu KĽM, zhodnotiť februárový prevrat, analyzovať 50-te roky a procesy s buržoáznymi nacionalistami, vysvetliť znaky socializmu, zhodnotiť kolektivizáciu a industrializáciu, dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v "socializme s ľudskou tvárou", charakterizovať rok 1968 a osobnosť A. Dubčeka, charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka.
Slovenská republika 1993	Pokus o reformu Nežná revolúcia Doba premien	Žiaci sú schopní zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu, zdôvodniť podstatu Charty 77, opísať disent, uviesť význam sviečkovej manifestácie, vysvetliť pád železnej opony a "nežnú revolúciu", vymenovať pozitíva a negatíva socializmu, vymenovať príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky, opísať vznik Slovenskej republiky, uviesť výhody a nevýhody vstupu Slovenska do NATO a EÚ, zhodnotiť prijatie eura.
	Koniec rozdeleného sveta Fenomény súčasnosti	Žiaci sú schopní uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta, uviesť

Súčasný svet		výhody a nevýhody zjednocovania Európy, hľadať dôvody vzniku terorizmu vo svete, zaujať stanovisko k teroristickým útokom, zistiť príčiny globálneho otepľovania, rozlíšiť výhody a nevýhody internetu.
Súčasný svet		

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a spoločnosť <u>Geografia</u>

Charakteristika predmetu

Predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme. Kompetencie, ktoré žiaci prehĺbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom. Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania geografie je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov, nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom. Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíšstvom, obyvateľmi a ich výtvormi.

Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho

regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak robiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

Vyučovacie metódy

organizačný a motivačný rozhovor, individuálna práca, skupinová práca, práca vo dvojiciach

- vyučovacie metódy: brainstorming, demonštračné metódy, projektové metódy, praktické a manipulačné metódy

Hodnotenie žiaka

- prezentácia projektov a tém,
- individuálna a skupinová práca na riešení úloh a aktivít na hodine,
- písomné skúšanie (didaktické testy, pracovné listy s rôznymi úlohami - individuálne, skupinové, referáty),
- individuálne a skupinové aktivity na hodinách (brainstorming, simulačné a inscenačné metódy),
- prezentovanie referátov a projektov,
- bodové hodnotenie, písomné a ústne hodnotenie.

Kompetencie žiaka

V predmete geografia sa rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Patria medzi ne:

- používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.),
- vedieť pracovať s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku) a prakticky ich využiť v bežnom živote napríklad pri turistike, pri rozhodovaní o umiestňovaní aktivít v rozvoji regiónov – dopravných sietí, prípadne ťažbe nerastných surovín,

- poznať vplyv a účinok vnútorných a vonkajších síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme a tým sa vedieť chrániť pred živelnými pohromami,
- Porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek (vrátane kultúrnych aspektov). Zhodnotiť perspektívy rozvoja pre budúcnosť (vývoj počtu obyvateľstva, rozvoja sídel, hospodárstva a i.),
- v obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta.
- rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie a pod.,
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a i.)
- podporovať interpretáciu obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov.

Ročník: piaty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok:66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
OBJAVOVANIE ZEME A VESMÍRU	Tvar Zeme Model Zeme Postavenie Zeme v Slnčnej sústave a vo vesmíre Pohyby Zeme Obeh Zeme okolo Slnka Poloha Zeme a Mesiaca Fázy Mesiaca Cestovatelia Moreplavci	Žiak vie opísať tvar Zeme, má predstavu o tom ako Zem vznikla, pozná predstavy ľudí o Zemi v minulosti. Žiak vie opísať postavenie Zeme v Slnčnej sústave, pozná ostatné planéty SS, vie opísať pohyby Zeme a chápe ich dôsledky. Žiak vie vysvetliť, prečo

	Svetadiely a oceány Pohoria	Mesiac obieha okolo Zeme, pozná pojem družica, vie vymenovať najznámejších astronautov.
MAPA A GLÓBUS	Glóbus ako model Zeme Myslené čiary Zeme Čas na Zemi, časové pásma Mapa, grafická mierka (nezavádzať číselnú mierku) a meranie vzdialeností na mape, legenda mapy Automapy, mapy na internete, GPS, tematické mapy	Žiak vie opísať glóbus. Žiak vie ukázať na glóbusu os Zeme a zemské póly, vie určiť svetové strany, rozumie pojmom rovník, rovnobežka, poludník, hlavný poludník, Vie určiť geografické súradnice ktoréhokoľvek miesta na Zemi. Žiak vie vysvetliť pojmy miestny čas, svetový čas, dátumová hranica. Vie vypočítať časový posun. Žiak vie pracovať s mapou, pozná rozdiel medzi mapou a glóbusom, vie používať grafickú mierku na určenie vzdialenosti, rozumie legende mapy, vie používať rôzne druhy máp.
CESTUJEME PO ZEMI	Najkrajšie miesta na Zemi	Žiak vie vyhľadať na Internete, príp. v encyklopédiách najkrajšie miesta na Zemi a spracovať ich do prezentácie, buď klasickej alebo elektronickej. Vie samostatne odprezentovať svoj projekt pred spolužiakmi.
AKO VYTVORILA PRÍRODA NAJKRAJŠIE MIESTA NA ZEMI	Vznik pohoria Himaláje, Alpy, Tatry Vznik zemetrasenia Zemetrasenia na Zemi Vznik sopky Sopečná činnosť na Zemi Vznik kaňonu, Grand Canyon - tvorba kaňonu riekou Colorado Niagarské vodopády, Angelov vodopád, Iguacu, Viktóriine vodopády Činnosť rieky Vznik jaskýň Činnosť ľadovcov Skalné mestá, púšte (činnosť vetra)	Žiak rozumie javom, ktoré sprevádzali vznik pohorí, vie pomenovať a ukázať na mape najväčšie pohoria sveta a Slovenska. Žiak vie vysvetliť príčiny vzniku zemetrasenia, vie vysvetliť jeho následky. Ukáže na mape zóny zemetrasení. Žiak popíše stavbu sopky vymenuje najznámejšie sopky a sopečné oblasti na Zemi a vie ich ukázať na mape. Žiak vie opísať tok rieky od prameňa k ústiu, pozná rozdiel medzi povrchovou

	<p>Dažďové lesy Savany Púšte a polopúšte Subtropické krajiny Stepi Lesy mierneho pásma Tundry Polárne kraje</p>	<p>a podpovrchovou vodou. Rozumie pojmom kaňon, jazero, vodopád. Vie ukázať na mape najznámejšie rieky, jazerá, vodopády, kaňony, a jaskyne sveta a Slovenska. Žiak vie opísať vznik ľadovca Rozumie ako ľadovec mení tvary zemského povrchu na príklade Tatier. Vie ukázať na mape najväčšie ľadovce. Žiak vie opísať a ukázať na mape oblasť dažďových lesov, saván, oblasť púští a polopúští, stepí, oblasť lesov mierneho pásma, tundier a polárnych krajín.</p>
<p>NAJKRAJŠIE MIESTA NA ZEMI, KTORÉ VYTVORIL ČLOVEK</p>	<p>Mestá a dediny (ako žijú ľudia na rôznych miestach Zeme) Osídlenie na Zemi Kultúrne a technické stavby (chrámy, pyramídy,...) Pamiatky UNESCO: Paríž, New York, Mexico City Tadž Mahal, Eiffelova veža, Opera v Sydney, pyramídy, Veľký čínsky múr</p>	<p>Žiak chápe rozdiely medzi mestom a vidiekom. Pozná a vie ukázať miesta na Zemi kde prevláda mestské a kde vidiecke obyvateľstvo. Žiak vie vyhľadať na Internete, príp. v encyklopédiách najkrajšie miesta na Zemi a spracovať ich do prezentácie, buď klasickej alebo elektronickej. Vie samostatne odprezentovať svoj projekt pred spolužiakmi Internete, príp. v encyklopédiách pamiatky UNESCO a spracovať ich do prezentácie, buď klasickej alebo elektronickej. Vie samostatne odprezentovať svoj projekt pred spolužiakmi.</p>

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
REGIONÁLNA GEOGRAFIA SR	<p>Premeny Slovenska Poloha Príroda - geologická stavba</p>	<p>Žiak vie charakterizovať význam polohy pre spolupráce s inými štátmi.</p>

<p>A. POLOHA A PRÍRODA</p>	<p>Sopečné pohoria a kotliny Tvárnosť povrchu reliéf Nížiny, kotliny a pohoria Karpaty Počasie Podnebie Vodstvo - rieky Jazerá a podzemná voda Pôdy Rastlinstvo Živočíšstvo</p>	<p>Žiak vie charakterizovať vzťahy medzi zložkami krajiny. Vie vysvetliť pojem krajina, Vie vysvetliť pojmy prírodná krajina a umelá krajina. Žiak vie uviesť príklady vzťahov medzi jednotlivými zložkami prírodnej krajiny. Vie vymenovať zložky prírodnej krajiny a určiť vzťahy medzi nimi. Vie čítať mapy a atlas SR. Žiak si vie uvedomiť dôležitosť chránených území SR. Pozorovať znečistenie okolia školy a aktívne sa podieľať na ochrane prírody.</p>
<p>OBYVATEĽSTVO SR</p>	<p>Charakteristika obyvateľov Slovenska Sídla</p>	<p>Žiak získa základné poznatky o obyvateľstve, počet – rozmiestnenie, štruktúra. Vie zdôvodniť nerovnomerné osídlenie obyvateľstva a rozmiestnenie prevažne v nížinách a kotlinách. Vie uviesť najpočetnejšie národy žijúce na území Slovenska. Žiak vie charakterizovať národnostnú štruktúru v miestnej krajine, Vie pracovať so štatistickým a grafickým materiálom Vie využívať internet pri získavaní materiálu.</p>
<p>HOSPODÁRSTVO SR</p>	<p>Vývoj hospodárstva Priemysel – strojársky, hutnícky Priemysel - palív , energetiky, chemický , gumársky, stavebných materiálov Ostatné priemyselné odvetvia – potravinársky, textilný, odevný, kožiarsky, obuvnícky, spracovanie dreva, sklársky, polygrafický Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo – rastlinná a živočíšna výroba</p>	<p>Žiak vie vymenovať nerastné suroviny a lokalizovať na mape SR. Vie vysvetliť vzťahy medzi prírodnými podmienkami a lokalizáciou hospodárskych objektov. Vie určiť na Slovensku oblasti vhodné na poľnohospodársku výrobu. Žiak vie vysvetliť rozloženie poľnohospodárskej výroby vzhľadom na prírodné pomery Vie vymenovať hlavné</p>

	Poľnohospodárstvo a životné prostredie	plodiny, ktoré sa v jednotlivých
--	--	----------------------------------

	<p>Lesné hospodárstvo Doprava. Rozdelenie dopravy a spojov Cestná a železničná doprava Ostatné druhy dopravy a prenos informácií Lodná, letecká, potrubná doprava Doprava a životné prostredie Zdravotníctvo, školstva, veda, kultúra. Cestovný ruch Zahraničný obchod</p>	<p>poľnohospodárskych oblastiach pestujú. Vie vymenovať priemyselné odvetvia a výrobky, ktoré sa vyrábajú na Slovensku. Vie určiť strediská, v ktorých je sústredený priemysel (aktualizovať podľa súčasného stavu). Žiak vie pracovať s hospodárskou mapou. Vie zaradiť výrobky každodennej potreby k jednotlivým odvetviám.</p>
OBLASTI SR	<p>Oblasti Slovenska. Členenie Slovenska na oblasti. Bratislava hlavné mesto - priemysel, správa, školstvo, cestovný ruch, doprava Západná oblasť: Podunajská rovina Podunajská pahorkatina Záhorská nížina Výbežky Karpát a ich podhorie Severná oblasť: Orava, Kysuce Považské podolie Žilinská a Turčianska kotlina Podtatranská a Hornádska kotlina Karpaty v Severnej oblasti Južná oblasť: Zvolenská kotlina a Horehronské podolie Juhoslovenská kotlina Pliešovská , Žiarska , Rožňavská kotlina Karpaty južnej oblasti Východná oblasť: Košická kotlina Košice Východoslovenská nížina Karpaty Východnej oblasti</p>	<p>Žiak vie komplexne charakterizovať jednotlivé oblasti Slovenska z hľadiska prírodných celkov, hospodárskej aktivity človeka, ale aj tradícií a etnografie. Žiak vie podľa mapy opísať cestnú a železničnú sieť. Vie vymenovať a určiť na mape strediská Slovenska, ktoré sú vhodné na rozvoj cestovného ruchu. Vie porovnať jednotlivé regióny. Žiak vie pracovať s mapami regiónov (oblasti). Vie podľa mapy opísať trasy ropovodov a plynovodov. Vypracovať projekt rozvoja cestovného ruchu v miestnej krajine. Poukázať ako vplyva ťažba nerastných surovín na krajinu v rôznych oblastiach sveta.</p>
MIESTNA KRAJINA	<p>Poloha a mapa Príroda miestnej krajiny: Horniny, povrchové tvary, podnebie a počasie. Vodstvo, pôdy, rastlinstvo,</p>	<p>Žiak vie určiť pomocou atlasu polohu miestnej krajiny. Vie vymenovať rastlinstvo a živočíšstvo miestnej krajiny. Vie analyzovať štruktúru</p>

	Živočíšstvo miestnej krajiny Obyvateľstvo a hospodárstvo miestnej krajiny Obyvateľstvo a hospodárstvo	obyvateľstva podľa pohlavia, religiozity a zamestnanosti. Žiak dokáže opísať možnosti rozvoja cestovného ruchu v miestnej krajine.
--	--	--

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok:66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
-----------------	-------------------	-------------------

<p>ZEMEPIS SVETADIELOV A OCEÁNOV</p>	<p>Ázia poloha a členitosť Povrch Podnebie Vodstvo Pôdy, rastlinstvo, živočíšstvo Obyvateľstvo a sídla Oblasti Ázie Juhozápadná Ázia – Turecko, Cyprus Arabský polostrov a Perzský záliv Zakaukazské štáty Južná a juhovýchodná Ázia – India a Sri Lanka Pakistan, Bangladéš – horské štáty Indonézia, Thajsko, Malajzia Východná Ázia, Čína Japonsko a Kórejsky polostrov Kazachstan a stredoázijské štáty Spoznávame Ameriku Povrch Podnebie Vodstvo Pôdy, rastlinstvo, živočíšstvo Obyvateľstvo a sídla USA – Z kolónie svetová veľmoc USA – hospodárstvo, poľnohospodárstvo, priemysel, služby, doprava, zahraničný obchod Kanada Mexiko Karibská oblasť Brazília a Guajanská oblasť Laplatská oblasť Andská oblasť Austrália a Oceánia – vzdialený svetadiel Austrálsky zväz – Obyvateľstvo a sídla Hospodárstvo Austrálie Oceánia ostrovný svet Oblasti Oceánie Antarktída</p>	<p>Žiak vie určiť polohu zemepisnými súradnicami. Vie určiť polohu svetadiela vzhľadom na ostatné svetadiely. Žiak dokáže vymenovať a ukázať na mape vybrané prvky členitosti. Vie určiť povrchové celky na obrysovej mape. Vie určiť rozloženie podnebných pásiem, rastlinných pásiem. Žiak vie vymenovať a určiť rieky na obrysovej mape. Vie vymenovať a určiť na mape vybrané povrchové celky. Žiak vie zaradiť časti svetadielov do podnebných pásiem. Vie opísať jednotlivé štáty podľa polohy, prír. pomerov, hospodárstva a kultúrnych tradícií. Pozná históriu osídľovania jednotlivých svetadielov. Vie charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva. Vie určiť oblasti husto a riedko osídlené.</p>
<p>KRAJINA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE</p>	<p>Krajina, zložky, typy krajín Človek mení krajinu</p>	<p>Žiak vie charakterizovať krajinu, zložky krajiny, pojem</p>

	<p>Životné prostredie zložky Človek ovplyvňuje životné prostredie Ťažba nerastných surovín Lesné hospodárstvo a životné prostredie Poľnohospodárstvo a životné prostredie Priemysel a životné prostredie Doprava a životné prostredie Sídla a životné prostredie Cestovný ruch a životné prostredie Chorobnosť a životné prostredie Ochrana životného prostredia- chránené územia Tvorba životného prostredia</p>	<p>ŽP. Vie charakterizovať vplyv človeka na krajinu, jeho zásahy do prírody. Žiak dokáže charakterizovať rozdiely hospodárskej úrovne jednotlivých oblastí sveta. Vie uviesť spôsoby ťažby nerastných surovín. Vie uviesť príklady veľkomiest na svete a ich negatívny vplyv na krajinu. Vie určiť podľa mapy oblasti najväčšieho rozšírenia lesov na svete. Žiak dokáže nakresliť krajinu v okolí školy, určiť ktoré zložky ju tvoria.</p>
--	---	---

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
REGIONÁLNA GEOGRAFIA POLOHA A PRÍRODA	Premeny Slovenska Poloha Príroda – geologická stavba Sopečné pohoria a kotliny Tvárnosť povrchu, reliéf Nížiny, kotliny a pohoria Karpaty Počasie Podnebie Vodstvo – rieky Jazerá a podzemná voda Pôdy Rastlinstvo Živočíšstvo Opakovanie, systematizácia – Škriatok Hádaj Previerka vedomostí	Charakterizovať význam polohy pre spolupráce s inými štátmi Charakterizovať vzťahy medzi zložkami krajiny Vysvetliť pojem krajina Vysvetliť pojmy prírodná Krajina a umelá krajina Uviesť príklady Vzťahov medzi jednotlivými zložkami prírodnej krajiny Vymenovať zložky prírodnej Krajiny a určiť vzťahy medzi nimi Získať žiakov pre pocit hrdosti začlenenia sa Slovenska do EÚ, eurozóny a NATO Vzbudiť záujem o ochranu rastlín a živočíchov na Slovensku
		Vedieť čítať mapy a atlas SR Uvedomiť si dôležitosť chránených území SR Pozorovať znečistenie okolia školy a aktívne sa podieľať na ochrane prírody
OBYVATEĽSTVO SR	Zaľudnenie, migrácia Charakteristika obyvateľov Slovenska Sídla	Získať základné poznatky o obyvateľstve, počet – rozmiestnenie, štruktúra Zdôvodniť nerovnomerné osídlenie obyvateľstva a rozmiestnenie prevažne v nížinách a kotlinách Uviesť najpočetnejšie národy, žijúce na území Slovenska Charakterizovať národnostnú štruktúru v miestnej krajine Pestovať u žiakov tolerantnosť k rôznym národom, národnostiam a náboženstvám v SR Uvedomiť si význam humanitárnej pomoci utečencom 260 Vedieť pracovať so štatistickým a grafickým materiálom Vedieť využívať internet pri získavaní materiálu

HOSPODÁRSTVO	<p>Vývoj hospodárstva</p> <p>Priemysel – strojársky, hutnícky</p> <p>Priemysel – palív, energetiky, chemický, gumársky, stavebných materiálov</p> <p>Ostatné priemyselné odvetvia – potravinársky, textilný, odevný</p> <p>Priemysel – kožiarsky, obuvnícky, spracovanie dreva, sklársky, polygrafický</p> <p>Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo – rastlinná a živočíšna výroba.</p> <p>Poľnohospodárstvo a životné prostredie</p> <p>Lesné hospodárstvo</p> <p>Opakovanie</p> <p>Previerka vedomostí</p> <p>Doprava. Rozdelenie dopravy a spojov. Cestná a železničná doprava</p> <p>Ostatné druhy dopravy a prenos informácií. Lodná, letecká, potrubná doprava. Prenos informácií, doprava a životné prostredie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Zdravotníctvo, školstvo, veda, Kultúra</p> <p>Cestovný ruch</p> <p>Zahraničný obchod</p>	<p>Vymenovať nerastné suroviny a lokalizovať na mape SR</p> <p>Vysvetliť vzťahy medzi prírodnými podmienkami a lokalizáciou hospod. objektov</p> <p>Určiť na Slovensku oblasti vhodné na poľnohospodársku výrobu</p> <p>Vysvetliť rozloženie poľnohospodárskej výroby vzhľadom na prírodné pomery</p> <p>Vymenovať hlavné plodiny, ktoré sa v jednotlivých poľnohospodárskych oblastiach pestujú</p> <p>Vymenovať priemyselné odvetvia a výrobky, ktoré sa vyrábajú na Slovensku</p> <p>Určiť strediská, v ktorých je sústredený priemysel (aktualizovať podľa súčasného stavu)</p> <p>Poukázať na rozdiely úrovne hospodárstva jednotlivých regiónov</p> <p>Vzbudiť záujem o kúpu slovenských výrobkov</p> <p>Aktívne pracovať s problémom nezamestnanosti v SR</p> <p>Vstup do eurozóny 1.1.2009, zavedenie €</p> <p>Pracovať s hospodárskou mapou</p> <p>Zaradiť výrobky každodennej potreby k jednotlivým odvetviam</p>
OBLASTI SR	<p>Oblasti Slovenska. Členenie Slovenska na oblasti</p> <p>Bratislava</p> <p>Hlavné mesto – priemysel, správa, školstvo, cestovný ruch, doprava</p> <p>Západná oblasť: Podunajská rovina</p> <p>Západná oblasť: Podunajská pahorkatina</p> <p>Západná oblasť: Záhorská nížina</p>	<p>Komplexne charakterizovať jednotlivé oblasti Slovenska z hľadiska prírodných celkov, hospodárskej aktivity človeka, ale aj tradícií a etnografie</p> <p>Podľa mapy opísať cestnú a železničnú sieť</p> <p>Vymenovať a určiť na mape strediská Slovenska, ktoré sú vhodné na rozvoj cestovného ruchu</p> <p>Vedieť porovnať jednotlivé regióny</p> <p>Vzbudiť záujem o daný región</p>

	<p>Západná oblasť: Výbežky Karpát a ich podhorie Previerka vedomostí Severná oblasť: Orava a Kysuce Severná oblasť: Považské podolie, Žilinská a Turčianska kotlina Severná oblasť: Podtatranská a Hornádska kotlina Severná oblasť: Karpaty Severnej oblasti Previerka vedomostí Južná oblasť: Zvolenská kotlina a Horehronské podolie Južná oblasť: Juhoslovenská kotlina Južná oblasť: Pliešovská, Žiarska, Rožňavská kotlina Južná oblasť: Karpaty južnej oblasti Previerka vedomostí Východná oblasť: Košická kotlina Východná oblasť: Košice Východná oblasť: Východoslovenská nížina Východná oblasť: Karpaty východnej oblasti Opakovanie: oblasti Slovenska – Škriatok Háďaj a oblastníci</p>	<p>Určiť rozdiel medzi prírodou a kultúrnou krajinou a vysvetliť zmenu prírodnej krajiny na umelú na príkladoch kladnej a zápornej činnosti človeka Vysvetliť vzťah medzi krajinou a životným prostredím Uvedomiť si význam geografického vzdelania pri riešení problémov v prírode a v hospodárskej činnosti</p> <p>Vedieť pracovať s mapami regiónov (oblasti) Podľa mapy opísať trasy ropovodov a plynovodov Vypracovať projekt rozvoja cestovného</p>
--	--	---

		<p>rúchu v miestnej krajine Poukázať ako vplýva ťažba nerastných surovín na krajinu v rôznych oblastiach sveta</p>
<p>MIESTNA KRAJINA</p>	<p>Poloha a mapa Príroda miestnej krajiny: Horniny, povrchové tvary, podnebie a počasie Vodstvo, pôdy, rastlinstvo, živočíšstvo miestnej krajiny Obyvateľstvo a hospodárstvo miestnej krajiny Hravo sme to zvládli V priebehu mesiaca jún žiaci</p>	<p>Určiť pomocou atlasu polohu miestnej krajiny Vymenovať rastlinstvo a živočíšstvo miestnej krajiny Analyzovať štruktúru obyvateľstva podľa pohlavia, religiozity a zamestnanosti</p>

	vypracujú Projekt : „ KOŠICE „ – miestna krajina	Uvedomiť si význam geografického vzdelania pri riešení problémov v prírode a v hospodárskej činnosti Vypestovať si vzťah k miestnej krajine Opísať možnosti rozvoja cestovného ruchu v miestnej krajine
--	--	--

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Všeobecná Charakteristika história a vznik štátu. Geografická poloha	Poloha Slovenska na mape, práca s mapou, určovanie krajných bodov. Určovanie polohy pomocou významných rovnobežíek a poludníkov. Historicky meniace sa územie, osídlenie, podoby štátu	Vedieť určiť polohu štátu zemepisnými súradnicami a podľa fyzickogeografických kritérií, vedieť sa orientovať na mape sveta.
Povrchové celky Premeny povrchu Slovenska	Pohoria, nížiny, kotliny Vonkajšie činitele pôsobiace na povrch a príklady ich činnosti pri tvorovaní zemského povrchu (pieskové presypy, sprašové nánosy, skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, pleso, meander, mŕtve rameno, močariská, jaskyne).	Na mape ukázať povrchové celky Slovenska a charakterizovať ich polohu, porovnať nadmorskú výšku podľa mapy. Stručne opísať vznik slovenských pohorí. Charakterizovať rozloženie nížin a kotlin na Slovensku a ich význam pre obyvateľstvo. Opísať ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch v jednotlivých častiach Slovenska a uviesť ich príklady. Vysvetliť na príkladoch ako vzniká skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, sprašové nánosy, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, jazerá a vymenovať príklady

Podnebie	Podnebné činitele. Vplyv podnebných činiteľov na povrch Slovenska. Podnebné pásmo, podnebné oblasti na Slovensku ovplyvnené nadmorskou výškou (teplá, mierne teplá, chladná). Charakteristiky podnebných oblastí. Podnebie v miestnej oblasti.	Určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoril zemský povrch podľa rôznych obrázkov oblastí Slovenska. Opísať ako človek pôsobí na tvárnosť povrchu (uviesť príklady). Opísať ako sa mení počasie v priebehu ročných období, ako sa mení teplota, množstvo zrážok (použiť diagramy).
Vodstvo Slovenska	Rieky(Morava, Dunaj, Váh, Hron, Hornád, Torysa, Bodrog, Ipel', Poprad, Dunajec). Jazerá a vodné nádrže: (Veľké Hincovo pleso, Štrbské pleso, Oravská priehrada, Zemplínska šírava, Liptovská Mara, Gabčíkovo). Podzemné vody, minerálne a termálne (Žitný ostrov), kúpele(Piešťany, Bardejovské kúpele). Vodstvo v miestnej krajine	Vedieť na mape určiť vybrané toky riek, jazerá, vodné nádrže, podzemné vody, kúpele, oblasti minerálnych a termálnych vôd. Charakterizovať význam vodstva na Slovensku na vybratých príkladoch. Opísať negatívne zásahy do vodstva Slovenska. Zhodnotiť možnosti využitia podzemných vôd. Vymenovať kúpele.
Národné parky a pamiatky zaradené do zoznamu UNESCO	TANAP, PIENAP, NP Nízke Tatry, NP Malá Fatra, NP Veľká Fatra,... Jaskyne Slovenského krasu, Vikolíneec, Spišský hrad, Spišská Kapitula, Bardejov, Banská Štiavnica a okolie.	Vymenovať a ukázať na mape národné parky a čím sú charakteristické. Zdôvodniť význam ochrany vybratých objektov na Slovensku a vo svete. Porovnať vybrané NP Zeme a Slovenska
Obyvateľstvo a sídla	Sídla: Banská Bystrica, B.Štiavnica, Bratislava, Košice, Kremnica, Levoča, Nitra, Martin, Poprad, Trnava, Trenčín, Zvolen, Žilina...	Porovnať mapu povrchu a mapu osídlenia. Na základe porovnania uviesť, ktoré oblasti sú vhodné pre osídlenia a ktoré nie. Uviesť podmienky pre vznik sídla. Zdôvodniť nerovnomerné osídlenie

		obyvateľstva na území Slovenska.
Aktivity človeka	Hospodárstvo: ťažba nerastných surovín, poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, služby, obchod Cestovný ruch: strediská letnej a zimnej rekreácie Prírodné a kultúrne lokality, ľudová kultúra	Charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka na Slovensku a odlíšiť ich. Ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie regióny Slovenska. Charakterizovať dopravu v jednotlivých regiónoch Slovenska. Podľa mapy vyznačiť dôležité oblasti pre cestovný ruch a opísať zaujímavé miesta vhodné pre cestovný ruch. Pripraviť trasu možnej exkurzie po význačných strediskách cestovného ruchu Slovenska.
Projekt		Pripraviť prezentáciu svojho sídla, regiónu alebo SR. Diskutovať o návrhoch, pripraviť projekt, vypracovať a odprezentovať ho.

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 2 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Všeobecná Charakteristika História a vznik štátu. Geografická poloha	Poloha Slovenska na mape, práca s mapou, určovanie krajných bodov. Určovanie polohy pomocou významných rovnobežiek a poludníkov. Historicky meniace sa územie, osídlenie, podoby štátu	Vedieť určiť polohu štátu zemepisnými súradnicami a podľa fyzickogeografických kritérií, vedieť sa orientovať na mape sveta.
Povrchové celky Premeny povrchu Slovenska	Pohoria, nížiny, kotliny Vonkajšie činitele pôsobiace na povrch a príklady ich činnosti pri	Na mape ukázať povrchové celky Slovenska a charakterizovať ich polohu, porovnať

	<p>tvarování zemského povrchu (pieskové presypy, sprašové nánosy, skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, pleso, meander, mŕtve rameno, močariská, jaskyne).</p>	<p>nadmorskú výšku podľa mapy. Stručne opísať vznik slovenských pohorí. Charakterizovať rozloženie nížin a kotlín na Slovensku a ich význam pre obyvateľstvo. Opísať ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch v jednotlivých častiach Slovenska a uviesť ich príklady. Vysvetliť na príkladoch ako vzniká skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, sprašové nánosy, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, jazerá a vymenovať príklady</p>
Podnebie	<p>Podnebné činitele. Vplyv podnebných činiteľov na povrch Slovenska. Podnebné pásmo, podnebné oblasti na Slovensku ovplyvnené nadmorskou výškou (teplá, mierne teplá, chladná). Charakteristiky podnebných oblastí. Podnebie v miestnej oblasti.</p>	<p>Určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoril zemský povrch podľa rôznych obrázok oblastí Slovenska. Opísať ako človek pôsobí na tvárnosť povrchu (uviesť príklady). Opísať ako sa mení počasie v priebehu ročných období, ako sa mení teplota, množstvo zrážok (použiť diagramy).</p>
Vodstvo Slovenska	<p>Rieky(Morava, Dunaj, Váh, Hron, Hornád, Torysa, Bodrog, Ipel', Poprad, Dunajec). Jazerá a vodné nádrže: (Veľké Hincovo pleso, Štrbské pleso, Oravská priehrada, Zemplínska šírava, Liptovská Mara, Gabčíkovo). Podzemné vody, minerálne a termálne (Žitný ostrov),</p>	<p>Vedieť na mape určiť vybrané toky riek, jazerá, vodné nádrže, podzemné vody, kúpele, oblasti minerálnych a termálnych vôd. Charakterizovať význam vodstva na Slovensku na vybratých príkladoch. Opísať negatívne zásahy do vodstva Slovenska. Zhodnotiť možnosti využitia</p>

	kúpele(Piešťany, Bardejovské kúpele). Vodstvo v miestnej krajine	podzemných vôd. Vymenovať kúpele.
Národné parky a pamiatky zaradené do zoznamu UNESCO	TANAP, PIENAP, NP Nízke Tatry, NP Malá Fatra, NP Veľká Fatra,... Jaskyne Slovenského krasu, Vlkolíneč, Spišský hrad, Spišská Kapitula, Bardejov, Banská Štiavnica a okolie.	Vymenovať a ukázať na mape národné parky a čím sú charakteristické. Zdôvodniť význam ochrany vybratých objektov na Slovensku a vo svete. Porovnať vybrané NP Zeme a Slovenska
Obyvateľstvo a sídla	Sídla: Banská Bystrica, B.Štiavnica, Bratislava, Košice, Kremnica, Levoča, Nitra, Martin, Poprad, Trnava, Trenčín, Zvolen, Žilina...	Porovnať mapu povrchu a mapu osídlenia. Na základe porovnania uviesť, ktoré oblasti sú vhodné pre osídlenia a ktoré nie. Uviesť podmienky pre vznik sídla. Zdôvodniť nerovnomerné osídlenie obyvateľstva na území Slovenska.
Aktivity človeka	Hospodárstvo: ťažba nerastných surovín, poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, služby, obchod Cestovný ruch: strediská letnej a zimnej rekreácie Prírodné a kultúrne lokality, ľudová kultúra	Charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka na Slovensku a odlíšiť ich. Ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie regióny Slovenska. Charakterizovať dopravu v jednotlivých regiónoch Slovenska. Podľa mapy vyznačiť dôležité oblasti pre cestovný ruch a opísať zaujímavé miesta vhodné pre cestovný ruch. Pripraviť trasu možnej exkurzie po význačných strediskách cestovného ruchu Slovenska.
Projekt		Pripraviť prezentáciu svojho sídla, regiónu alebo SR. Diskutovať o návrhoch, pripraviť projekt, vypracovať a odprezentovať ho.

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovaci jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a spoločnosť <u>Občianska náuka</u>

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť otvára priestor pre kultivovanie individuálnych a spoločenských spôsobilostí, rozvíja myšlienkové operácie, praktické zručnosti a vedomie vlastnej identity žiaka. Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

Ciele predmetu

Cieľom vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia získavajú základné vedomosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne a o ostatných regiónoch Slovenska. Oboznamujú sa s územím, obyvateľmi, ich tradíciami a zvykmi, so svetom detí i dospelých, osvojujú si pravidlá a normy správania doma, v škole a na verejnosti. Vedú sa k pochopeniu vlastného miesta a roly v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti. Vychováva

žiacov k láske k vlasti a súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu.

Vyučovacie metódy

- formy: individuálna práca, skupinová práca, práca vo dvojiciach
- vyučovacie metódy: brainstorming, brainwriting, DITOR, simulačné a inscenačné metódy

Hodnotenie žiaka

- prezentácia projektov a tém,
- individuálna a skupinová práca na riešení úloh a aktivít na hodine,
- písomné skúšanie (didaktické testy, pracovné listy s rôznymi úlohami - individuálne, skupinové, referáty, list do novín),
- individuálne a skupinové aktivity na hodinách (brainstorming, brainwriting, DITOR, simulačné a inscenačné metódy),
- prezentovanie referátov a projektov,
- bodové hodnotenie.

Kompetencie žiaka

V predmete Občianska náuka budú u žiaka postupne podporované a rozvíjané nasledujúce kompetencie:

- podpora vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti, pochopenie a rešpektovanie kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločností,
- utváranie vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistické sebazpoznávanie a sebahodnotenie,
- aktívne občianstvo a osobná angažovanosť, uvedomovanie si práv a povinností, rešpektovanie základných princípov demokracie a tolerancie,
- získanie základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- uplatňovanie vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov a ich primerané obhajovanie,

- vytváranie schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovanie a uplatňovanie mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratie zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania,
- zvládnutie bežných situácií v osobnom i občianskom živote,
- nachádzanie vlastného miesta a roly v spoločnosti,
- získavanie orientácie v aktuálnom verejnom živote Slovenskej republiky i vo svete,
- pochopenie podstaty demokracie, práv a povinností občanov, rozpoznávanie protiprávneho konania a uvedomenie si jeho dôsledkov,
- úcta k vlastnému národu i k iným národom a národnostiam.

Ročník: piaty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
MOJA RODINA	Poslanie a funkcie rodiny	žiak vie vysvetliť poslanie a funkcie rodiny, svoje miesto v rodine
	Vzťahy v rodine, roly členov rodiny	žiak vie vymenovať aké roly zastáva
	Normy a pravidlá, práva a povinnosti členov rodiny	žiak pozná pravidlá v rodine, vie ich objasniť na príklade svojej rodiny žiak vie vysvetliť práva a povinnosti členov rodiny
	História mojej rodiny, zvyky a tradície	žiak vie zostaviť rodostrom svojej rodiny, porozprávať o jej minulosti, zvykoch a tradíciách
	Komunikácia v rodine	žiak vie charakterizovať verbálnu a neverbálnu komunikáciu na konkrétnych príkladoch
	Krízy v rodine a ich riešenie	žiak vie vyjednávať, zdôvodňovať svoje riešenia, aktívne počúvať, robiť kompromisy, prijímať rozhodnutie, vie pomenovať záťažové situácie

	Zdravý spôsob života v rodine	žiak vie rozlíšiť medzi zdravím a nezdravým životným štýlom
	Voľný čas v mojej rodine	žiak vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby využívania voľného času v rodine
	Naši príbuzní, priatelia, susedia	žiak vie na príkladoch uviesť fungovanie vzťahov v širšej rodine
	Dokumenty o právach dieťaťa, Zákon o rodine	žiak vie vymenovať základné práva dieťaťa
MOJA ŠKOLA	Trieda ako sociálna skupina	žiak vie pomenovať 3 základné roly v triede žiak vie vysvetliť pojem socializácia
	Rovnosť, rovnakosť a rozličnosť v triede	žiak vie rozlíšiť kladné a záporné vlastnosti seba i svojich spolužiakov
	Kolektivismus, spolupráca v triede	žiak pozná základné pravidlá spolupráce, pozná pravidlá riešenia konfliktov
	Práva a povinnosti žiakov v triede	žiak sa aktívne podieľa na tvorbe pravidiel v triede a v škole a riadi sa nimi
	Práva a povinnosti žiakov v škole	žiak sa aktívne podieľa na tvorbe pravidiel v triede a v škole a riadi sa nimi
	Mimovyučovacia a mimoškolská činnosť	žiak vie uviesť príklady mimoškolského využívania voľného času
	Naša škola	žiak vie porozprávať o živote v našej škole v minulosti a dnes
	Naša pani učiteľka, pán učiteľ	žiak vie uviesť základnú typológiu osobnosti učiteľa a pracovných štýlov
	Vzdelávanie ako hodnota, celoživotné vzdelávanie	žiak si uvedomuje význam hodnôt, týkajúcich sa rodiny a školy vo svojom živote
	Povolania, zamestnania a ich zmeny v šk. živote	žiak si uvedomuje význam hodnôt, týkajúcich sa rodiny a školy vo svojom živote

	Školský systém v SR	žiak vie získavať informácie o školskom systéme v SR a EÚ žiak vie porovnať školské systémy v SR a vybraných EÚ krajinách
	Školský systém v Európe	žiak vie vymenovať typy škôl
	Život žiaka ZŠ	žiak vie porovnať život žiaka v meste a na dedine, uviesť podobnosti a rozdiely
	Škola budúcnosti	žiak vie popísať tvorivo a s využitím fantázie školu budúcnosti

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
MOJA OBEC, REGIÓN, VLAŠŤ EURÓPSKA ÚNIA	Obec, v ktorej žijem. História a súčasnosť mojej obce	žiak vie stručne charakterizovať obec (poloha, počet obyvateľov, históriu vzniku)
	Kronika a erb mojej obce	žiak vie opísať erb obce, čo znázorňuje
	Významné osobnosti našej obce	žiak pozná významné osobnosti a rolu, ktorú zohrávali v obci
	Historické pamiatky, krásy prírody	žiak vie vymenovať základné pamiatky v obci, pozná okolitú prírodu
	Obecná samospráva	žiak pozná základné orgány obecnej samosprávy, ich postavenie a úlohy
	Verejný, kultúrny a spoločenský život v našej obci	žiak je súčasťou spoločenského života v obci, vie o najhlavnejších akciách a podujatiach
	Región, v ktorom žijem	žiak vie charakterizovať región a jeho postavenie v štáte
	Moja vlasť - SR	žiak vie stručne charakterizovať svoju vlasť

	Štátne symboly SR	žiak vie vymenovať 4 základné symboly SR a charakterizovať ich
	Európska únia	žiak vie opísať EÚ, jej postavenie a vymenovať členské štáty
	Národná a európska identita	žiak vie vysvetliť, čo je národná identita a európska integrita
VNÚTORNÝ A VONKAJŠÍ ŽIVOT JEDNOTLIVCA	Ľudská psychika	žiak vie, čo je vnútorný život a čo ho ovplyvňuje žiak chápe, čo je ľudská psychika a princípy jej fungovania
	Psychické procesy	žiak vie na príkladoch vysvetliť pojmy vnem, pocit, predstava, pamäť a myslenie
	Osobnosť	žiak chápe pojem osobnosť, vie ho vysvetliť, pozná zložky osobnosti a vie uviesť príklady, štruktúru osobnosti žiak vie vysvetliť pojmy schopnosti, vlohy, nadanie, intelekt
	Psychológia v každodennom živote	žiak vie uviesť príklady, ako sa psychológia prejavuje v každodennom živote
	Procesy učenia sa	žiak pozná základné procesy a štýly učenia sa (motorické, sociálne, imitačné, atď.) žiak vie opísať úroveň poznania, jednotu emoc. a racio. poznania žiak vie porozprávať, ako učenie prebieha u neho
	Vonkajší život jednotlivca	žiak vie charakterizovať, ako okolité prostredie, vzťahy a ostatní jedinci majú vplyv na jeho život
	Vytváranie sociálnych vzťahov jednotlivca v širšom prostredí	žiak si vytvára sociálne vzťahy (som dieťa, žiak, spolužiak, člen partie, atď.) žiak vie opísať správanie sa skupín voči sebe žiak vie opísať štýly riadenia skupiny, vlastnosti dobrého vodcu

	Sociálne skupiny	<p>žiak vie vymenovať a charakterizovať jednotlivé sociálne skupiny, ich delenie, hlavné znaky</p> <p>žiak vie povedať členom akých skupín je on</p> <p>žiak vie vysvetliť pojem socializácia, jej dôležitosť pre jednotlivca</p>
	Sociometria skupiny	<p>žiak vie vysvetliť pojem sociometria skupina a jej funkciu</p> <p>žiak vie vymenovať zákl. metódy merania vzťahov v skupine</p>
	Sociálne zručnosti	<p>žiak vie, čo je zručnosť, ako ju môžeme nadobudnúť, pozná rozdiel medzi schopnosťou a zručnosťou</p> <p>žiak vie povedať, čo je cieľom komunikácie</p> <p>žiak vie povedať základné delenie komunikácie – verb. neverb.,</p> <p>žiak vie opísať základné podmienky efektívnej komunikácie</p> <p>žiak dokáže použiť asertívne správanie v komunikácii</p> <p>žiak vie na príkladoch opísať spoluprácu, súťaženie v skupine</p> <p>žiak vie vymenovať etapy konfliktu</p> <p>žiak vie navrhnúť možnosti, spôsoby riešenia konfliktu</p> <p>žiak vie opísať, ako prebieha mediácia pri riešení konfliktu</p>

<p>Ročník: ôsmy</p> <p>Časová dotácia: 1 hodina týždenne</p>		Počet hodín za školský rok:33
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard

SOCIÁLNE VZŤAHY V SPOLOČNOSTI	Spoločnosť a jej zloženie Makrosociálne zloženie	žiak vie na príkladoch uviesť zloženie skupiny
	Sociálne zmeny v spoločnosti, ich príčiny	žiak vie na príkladoch porozprávať o zmenách v spoločnosti, o ich príčinách
	Prirodzený pohyb obyvateľstva a migrácia	žiak vie vysvetliť pojmy migrácie, prirodzený pohyb obyvateľstva, vie porozprávať o príčinách, prejavoch a dôsledkoch migrácie
	Štruktúra obyvateľstva podľa rás, náboženstiev, národov, jazykov	žiak vie porozprávať o zložení obyvateľstva v SR, vie uviesť príklady
	Multikulturalizmus	žiak vie vysvetliť pojem multikulturalizmus, tolerancia, xenofóbia, intolerancia, predsudky, rasizmus, antisemitizmus, šovinizmus, nacionalizmus, náb. intolerancia, diskriminácia, pozit. diskriminácia práva menšín
	Sociálne a politické napätie v spoločnosti a ich riešenie Príčiny a dôsledky vojen	žiak vie porozprávať o príčinách a možných riešeniach soc. a pol. napätia v spol., na príkladoch uviesť príčiny a dôsledky vojen
	Diktátorské režimy	žiak vie vysvetliť pojem diktátorský reži, porozprávať o spôsobe vládnutia v diktátorských režimoch
	Terorizmus, jeho príčiny, dôsledky a vplyv na spoločnosť	žiak vie vysvetliť pojem terorizmus, uviesť príčiny, dôsledky terorizmu a jeho vplyv na spoločnosť
OBČIANSKY ŽIVOT AKO PROCES FORMOVANIA DEMOKRACIE	Občan a občianstvo Proces formovania občianskej spoločnosti	žiak vie vysvetliť pojem občan, občianstvo
	Historický pohľad na občiansku spoločnosť, občianstvo, štát	žiak vie porozprávať, ako sa v minulosti postupne formovala občianska spoločnosť, občianstvo a štát, vie uviesť príklady z dejepisu (rody – kmene, star. Grécko, Rím, Angl., Fran., USA ...) a základné znaky štátu

	Vznik štátu, vzťahy občan a štát, právny štát	žiak vie porozprávať, ako kde, prečo vznikali prvé štáty žiak vie vysvetliť pojem právny štát, jeho základné princípy žiak vie vymenovať, čo vymedzuje vzťahy medzi O a Š (práva a povinnosti – zákony, ÚSR, vládne rozhodnutia, voľby, občianske združenia)
	Demokracia a jej princípy Ľudské práva a slobody Sloboda – právo – povinnosť – zodpovednosť – rovnosť práv – solidarita	žiak vie vysvetliť pojem demokracia (priama, nepriama), vie vymenovať jej základné princípy a základné dokumenty ĽP, ako delíme ĽP, ich zákl. vlastnosti žiak vie povedať, čo je sloboda, kde sú hranice našej slobody, čo je to právo a povinnosť, zodpovednosť, rovnosť práv a solidarita, vie uviesť príklady
	Občianske práva a povinnosti	žiak vie vymenovať zákl. obč. slobody (sloboda prejavu, myslenia, zhromažďovania, združovania sa ...), práva (právo na osobnú dôstojnosť, politické práva, ekon. práva) a povinnosti
	Voľby, volebné právo, volebné princípy	žiak vie vysvetliť, čo sú to voľby (všeobecné, komunálne, dem., nedem., priame, nepriame), volebné právo – právo voliť, byť volený, vie vymenovať základné volebné princípy
	Občianska participácia Participácia na živote v triede – triedna samospráva	Priame aktivity žiakov v triede, škole
	Tvorba pravidiel v triede – triedny poriadok	žiak sa aktívne podieľa na tvorbe triedneho poriadku
	Tvorba pravidiel v škole – školský poriadok	žiak sa aktívne podieľa na tvorbe šk. poriadku
	ŠTÁT A PRÁVO (MAKROÚROVEŇ)	Žiak vie charakterizovať pojmy právny štát, právna istota, prezumpcia nevinu, spravodlivý súdny proces.
	Štátne zriadenie Formy štátu podľa hlavy štátu a jej vplyvu – monarchia, republika Forma štátu podľa vertikálneho delenia moci – unitárny štát, federácia, konfederácia	Žiak vie charakterizovať štátne zriadenia, vie porovnať historické a súčasné typy štátu – monarchia (konštitučná, dedičná) republika (slabý prezident), unitárny štát, spolkový štát, federácia

	Demokratické a nedemokratické formy vlády Miera demokracie v štáte – pluralitný, totalitný štát, demokracia - diktatúra Formy vlády - parlamentná, kabinetná, prezidentská	Žiak vie rozoznať dem. a nedemokratické prejavy v spol. a v každodennom správaní žiakov v triede. Žiak vie charakterizovať dem. a nedem. formy vlády na príkladoch
	Právo, zákon, morálka, spravodlivosť, rovnosť Pre koho a ako vzniká právo	Žiak vie vysvetliť pojmy pravidlá, právna normy, morálna a náboženské normy, záväznosť a vynutiteľnosť právnych noriem, Zbierka zákonov SR, vie vysvetliť rozdiel medzi tradíciou a normou, pomocou príkladov porovnať rozdielnosť pôsobenia právnych a mravných noriem, zvykov, tradícií ako regulátorov správania sa občanov, vie vysvetliť, ako sa uplatňuje spravodlivosť a rovnosť.
	Právne základy štátu Kto prijíma zákony Mechanizmus vzniku a zmeny zákonov – zákonodarný proces	Žiak vie povedať, ktoré štátne orgány prijímajú ÚSR, zákony, vládne nariadenia, vyhlášky, výnosy a všeobecne záväzné nariadenia, kto ich vydáva a ako sa občania dozvedia o ich existencii, vie právne predpisy zoradiť podľa právnej sily, vie vysvetliť zásadu právnej kultúry – Neznalosť zákona neospravedlňuje. Žiak vie opísať zákonodarný proces – zákonodarná iniciatíva a kto ju má, výbory NRSR, kvórum, nadobudnutie platnosti a účinnosti zákona
	Právny poriadok SR Právne predpisy Odvetvia práva Verejné a súkromné právo	Žiak vie charakterizovať pojem právne predpisy (zákony, nariadenia, vyhlášky, výnosy, opatrenia, všeobecne záväzné nariadenia), vie povedať, kde sú uverejnené. Žiak vie vysvetliť pojem odvetvia práva a ako sa delia.
	Právne vedomie Trestné právo Občianske právo Rodinné právo Aplikácia práva	Žiak vie charakterizovať jednotlivé odvetvia práva.

	Ústava SR Členenie Práca s dokumentom	Žiak vie vysvetliť, prečo je ÚSR základným zákonom štátu, vie na príkladoch uviesť, ktoré dôležité vzťahy rieši. Žiak vie povedať, kedy bola prijatá ÚSR, kto ju schvaľuje, ako definuje ÚSR SR. Žiak vie povedať, z akých častí sa ÚSR skladá a čím sa jednotlivé hlavy zaoberajú.
	Ochrana ústavnosti Ústavný súd	Žiak vie vysvetliť kompetencie Ústavného súdu SR, vie povedať, kde sídli, vie povedať, kto ho tvorí, kto sudov menuje.

Ročník: deviaty

Časová dotácia 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok:33

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a hodnoty <u>Etická výchova</u>

Charakteristika predmetu

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností

/otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Ciele predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
 - je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Vyučovacie metódy

- formy: individuálna práca, skupinová práca, práca vo dvojiciach
- vyučovacie metódy: simulačné a inscenačné metódy

Hodnotenie žiaka

- prezentácia projektov a tém,
- individuálna a skupinová práca na riešení úloh a aktivít na hodine,
- individuálne a skupinové aktivity na hodinách prezentovanie referátov a projektov.

Kompetencie žiaka

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru,

autonómiu a iniciatívu

- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne /sociálne pozitívne/ správanie
- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie
- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si
- riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami
- umožniť žiakom pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia
- učiť žiakov rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou; formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči
- nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život

Ročník: piaty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
OTVORENÁ KOMUNIKÁCIA	Otvorená komunikácia Úrovne komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia, pozdrav, otázka, poďakovanie, ospravedlnenie, prejavenie úcty voči iným v komunikácii, komunikačné šumy, chyby a prekážky.	- osvojiť si základné komunikačné zručnosti a základné úkony spoločenského správania -vedieť vymenovať druhy komunikácie a jej úrovne - vysvetliť pojem otvorená komunikácia - dobre zvládať základné komunikačné zručnosti – predstavenie sa, pozdrav, poďakovanie, prosbu, ospravedlnenie sa
POZNANIE A POZITÍVNE HODNOTENIE SEBA	Poznanie a pozitívne hodnotenie seba Sebapoznanie, sebahodnotenie, sebaúcta, sebaovládanie, poznanie svojich silných a slabých stránok, povedomie vlastnej hodnoty, elementy formujúce sebaúctu v školskom veku (rodina, škola, vrstovníci, zovňajšok, úspech, vzťahy, záujmy...).	- naučiť sa pozitívne hodnotiť seba - rozumieť a vysvetliť pojmy sebaúcta a sebaovládanie - pomenovať prvky podporujúce sebaúctu u žiaka - rozumieť, že tvorivosť je potrebná nielen pre vedu a umenie, ale aj pre vytváranie medziľudských vzťahov
POZNANIE A POZITÍVNE HODNOTENIE DRUHÝCH	Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých Pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach, pozitívne hodnotenie najbližších (rodina, kamaráti, učitelia...) hľadanie dôvodov pre pozitívne hodnotenie iných, ich verbálne vyjadrenie, prípadne písomné vyjadrenie pozitív iných, reflexia nad dobrom, ktoré od iných prijímame. Úcta k postihnutým, starým, chorým a pod.	-naučiť sa pozitívne hodnotiť druhých - rozumieť a vysvetliť pojmy sebaúcta a sebaovládanie - pomenovať prvky podporujúce sebaúctu - chápe zmysel pozitívneho hodnotenia druhých - učí sa vidieť problémy postihnutých, starých a chorých a objavuje ich dary
ZVORIVOSŤ V MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOCH, INICIATÍVA	Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva Rozvíjanie základnej tvorivosti, objavovanie darov prostredníctvom širokej ponuky pre ľudskú	- rozumieť, že tvorivosť je potrebná nielen pre vedu a umenie, ale aj pre vytváranie medziľudských vzťahov

	tvorivosť (pohybová, výtvarná, imitačná, literárne, prosociálna...) radosť z tvorivosti, tvorivosť a iniciatíva v medziľudských vzťahoch (čo môžem urobiť pre mojich spolužiakov, pre našu triedu.	
ETICKÉ ASPEKTY OCHRANY PRÍRODY	Etické aspekty ochrany prírody Vnímanie prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života, dôležitosť ochrany prírody z hľadiska prosociálnosti (úcta k tým, čo prídu do prírody po nás, či už o týždeň, alebo o sto rokov...) ekologická etika z pohľadu žiaka (zber odpadu, neznečisťovať okolie, šetriť prírodu konkrétnou citlivosťou v bežných životných situáciách –tečúci vodovodný kohútik, zbytočne zažaté svetlo).	- vysvetliť základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia - vysvetliť súvislosti medzi ľudskou činnosťou a životným prostredím – uviesť príklady ekologickej etiky (šetrenie energie, ochrana prírody) - cíti sa súčasťou prírody a chce jej pomôcť - vníma svoje možnosti pre ochranu životného prostredia

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
IDENTIFIKÁCIA A VYJADRENIE VLASTNÝCH CITOV	Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov Uvádzanie žiakov do tajomstva citového života, definovanie a delenie citov, pocitov, identifikácia vlastných citov, pomenovanie, uchopenie, vyjadrenie a spôsob ich usmerňovania. Pomoc pri verbalizácii citového sveta – ponúknuť žiakom paletu	-vie vysvetliť pojem city a ich základné členenie, čo sa spájajú s prežívaním pohody (radosť, nádej, istota, vďačnosť, láska...) a tie, čo sa spájajú s prežívaním nepohody (hnev, neistota, neprijatie, smútok, odmietnutie...) -rozumie a vie vysvetliť vplyv citov na zdravie a výkonnosť človeka

	vyjadrení pre to, čo prežívajú.	
KOGNITÍVNA A EMOCIONÁLNA EMPATIA, POCHOPENIE DRUHÝCH, VŽITIE SA DO SITUÁCIE DRUHÝCH	Kognitívna a emocionálna empatia, pochopenie druhých, vžitie sa do situácie druhých Rozvoj empatického vnímania iných ľudí na základe pochopenia dôležitosti empatie pre seba samého. Zložky empatie – kognitívna a empatická. Jej rozvoj počúvanie, podobná skúsenosť, citlivosť, vyprázdnenie sa pre druhého, samotné zažívanie zo strany druhých.	-rozumie a vie vyjadriť pojem empatie a jej význam v medziľudských vzťahoch - chápe význam empatie vo svojom živote a je ochotný ponúkať ju iným -v komunikácii badať prvky aktívneho počúvania a prejavovania empatie
ZVLÁDNUTIE ASERTIVITY	Zvládnutie asertivity Asertivita ako súčasť komunikácie. Spôsoby správania v kolíznych situáciách – pasívne, agresívne a asertívne. Vysvetlenie podstaty asertivity – pokojné presadzovanie svojich názorov bez toho aby sme ubližovali inému. Výhody a nevýhody všetkých troch typov správania. Asertivitou odbúravame agresivitu, bránime svoje práva, bránime sa proti manipulácii a útokom a učíme sa vyjadriť svoj názor.	- vie vysvetliť pojem „sebapresadenie“ a pozná jeho význam v medziľudských vzťahoch je schopný reflektovať na svojom živote všetky tri formy správania - agresívne, pasívne a asertívne - chápe výhodnosť asertívneho správania pre ozdravenia a jasnosť vzťahov - pri strete záujmov je schopný komunikovať asertívne, hájiť si svoje právo, avšak vnímať a rešpektovať i oprávnený nárok iného
POZITÍVNE VZORY SPRÁVANIA V HISTÓRII A V LITERATÚRE	Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre Vysvetlenie pojmov vzor, model, idol. Pozitívne a negatívne vzory. Pozitívne vzory správania v histórii, literárne vzory, filmoví hrdinovia. Rozvíjať schopnosť mravného úsudku na modeloch správania, ktoré sú prezentované v médiách. Čo je to dobro a zlo v ľudskom živote? Ako sa prejavuje na správaní jednotlivcov a skupín, s	- vie vysvetliť pojmy vzor, model, idol, ideál - vie rozlíšiť pozitívne a negatívne vzory - vie uviesť aspoň dva negatívne a dva pozitívne príklady vzorov z histórie a z literatúry i zo svojho okolia - je schopný posúdiť a detronizovať svoj idol - prejavuje schopnosť mravného úsudku pri posudzovaní pozitívnych a negatívnych literárnych

	akými dôsledkami pre jednotlivca a skupiny?	i historických vzorov
POZITÍVNE VZORY V KAŽDODENNOM ŽIVOTE	<p>Pozitívne vzory v každodennom živote</p> <p>Vedíme žiakov k citlivosti na vnímanie ľudí okolo seba, anonymný hrdina. Moje okolie a dobrí ľudia, čo si na nich najviac cením? Ako by som chcel žiť a ako nie, ako kto a prečo? Prečo sa mi nedarí byť takí ako oni? Každý človek je pozvaný k naplneniu svojho života dobrom originálnym spôsobom. Môžem byť aj ja vzorom pre iných?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie vymenovať vlastnosti ľudí, ktorí môžu byť pozitívnym vzorom a vie aspoň dvoch takýchto ľudí identifikovať vo svojom okolí - pripúšťa možnosť byť potencionálnym vzorom a v tomto zmysle badať prvky väčšej zodpovednosti
PROSOCIÁLNE SPRÁVANIE	<p>Prosociálne správanie</p> <p>Komponenty prosociálneho správania: - správanie v prospech druhého, správanie bez očakávania protislužby, alebo vonkajšej odmeny, správanie podporujúce reciprocitu, správanie, ktoré nenaruší identitu osoby, ktorá sa správa prosociálne. Druhy prosociálneho správania: pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie a vie vysvetliť pojem prosociálne správanie (prejavené dobro vo vzťahu k inému človeku bez očakávania aktuálnej odmeny) - vie vymenovať niektoré druhy prosociálneho správania - badať rozvoj empatie ako predpokladu prosociálneho správania - je ochotný pomôcť, podeliť sa - vie prijať ponúkanú pomoc - participuje na tvorbe sociálnych projektov v triede, príp. v blízkom okolí

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
OBJAVENIE VLASTNEJ JEDINEČNOSTI A IDENTITY	<p>Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity</p> <p>Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby, úcta k človeku. Poznať svoje silné a slabé stránky, pozitívne a negatívne vlastnosti. Zdravé</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Žiak si osvojí základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie. - Učí sa poznávať sám seba, objavuje svoju identitu, rozvíja sebaoceňovanie.

	sebavedomie. Prijat' sám seba aj so svojimi nedostatkami a rozhodnúť sa pracovať na sebe. Rovnakú šancu dávať iným.	
BYŤ SÁM SEBOU, VEDIEŤ OBHÁJIŤ SVOJE PRÁVA A NÁZORY	Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách: opýtať sa prečo, vedieť odmietnuť, vysloviť sťažnosť, vysvetliť svoje názory, požiadať o láskavosť, vysloviť návrh, čeliť manipulácii a tlaku skupiny. Uplatňovanie asertívneho správania v každodennosti.	- Učí sa obhájiť svoje práva a názory.
PROSOCIOÁLNOŠŤ AKO ZLOŽKA VLASTNEJ IDENTITY	Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity Nový vzťah k druhým: nezávislosť a rešpektovanie, ponúkание a prijímanie slobody ako predpokladu pre schopnosť preberať zodpovednosť. Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými, ochota odpúšťať a požiadať o odpustenie. Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti (napr. prijímanie úloh v rodine, v žiackom kolektíve, v záujmových skupinách...).	- Žiak si osvojí základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie. - Učí sa poznávať sám seba, objavuje svoju identitu, rozvíja sebaoceňovanie. - Učí sa obhájiť svoje práva a názory.
ETICKÉ ASPEKTY VZŤAHU K VLASTNEJ RODINE	Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine Hlbšie poznanie vlastnej rodiny (ako poznám svoju matku, svojho otca, súrodencov...) uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny (byť empatickým, otvorene a citlivo komunikovať, byť asertívnym...) Reflexia nad vlastnou kritickosťou v rodine. Rešpektovanie pravidiel hry (práva a povinnosti) v rodine.	- Žiak poznáva svoje práva a povinnosti v rodine, učí sa kultivovane prejaviť svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg.
	Etické aspekty integrovania	- Žiak prehľbuje svoju

<p>ETICKÉ ASPEKTY INTEGROVANIA SEXUÁLNEJ ZRELOSTI DO KONTEXTU OSOBNOSTI</p>	<p>sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti Rozvíjanie sexuálnej identity. Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami. Priateľstvo a láska. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi. "Zázrak života" - počatie a prenatálny život ľudského plodu. Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou. Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky. Pohlavné choroby a AIDS. Sloboda a zodpovednosť v dozrievaní sexuálnych vzťahov v manželský a rodinný zväzok.</p>	<p>sexuálnu identitu - chápe pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny - uvedomuje si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom.</p>
<p>VZŤAH K STARÝM, CHORÝM A K OSOBÁM SO ŠPECIFICKÝMI POTREBAMI</p>	<p>Vzťah k starým, chorým a k osobám so špecifickými potrebami Rozvoj empatie, komunikácie s vyššie spomínanými ľuďmi. Ochota chápať ich potreby, ale aj vidieť ich možnosti a bohatstvo, ktoré môžu odovzdať ostatným.</p>	<p>- Žiak rozvíja pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie.</p>

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Zdroje etického poznania ľudstva</p>	<p>Etika Mravné hodnoty a normy Svedomie – pozitívne vzory/príklad zreloch osobností/ Literatúra Náboženstvo Umenie a ľudová slovesnosť</p>	<p>Žiak vie vysvetliť pojmy etika, mravné hodnoty a normy, učí sa rešpektovať ich, ako aj ľudí s inými názormi a zároveň sa snaží zostať sám sebou. Žiak chápe etické problémy súvisiace s dodržiavaním právnych noriem hodnôt. Žiak sa učí formulovať svoje životné ciele, vychádzajúc i z hodnôt prezentovaných v rôznych náboženstvách, v umení, ľudovej slovesnosti</p>

		i literatúre.
Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota	Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém Základy duševnej hygieny Niektoré problémy lekárskej etiky	Žiak chápe dôležitosť ochrany života a starostlivosti o zdravie. Žiak sa učí dodržiavať základy duševnej hygieny. Žiak pozná súčasné problémy lekárskej etiky v súvislosti napr. s eutanáziou a génovou manipuláciou.
Ekonomické hodnoty a etika	Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a cieľ Primárna orientácia na peniaze Konzumizmus Reklama- ciele a metódy Dešifrovanie manipulácií konzumizmu Orientácia na rozvoj celého človeka “Ekonomické cnosti” Sporivosť Podnikavosť Umenie hospodáriť	Žiak vie vysvetliť pojmy svojpomoc, solidarita, pomoc sociálne slabším, sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť, reklama, manipulácia, konzumizmus v súvislosti s dodržiavaním etiky a v rámci ekonomických hodnôt a činností. Žiak chápe základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, vlastníctvom a peniazmi.
Dobré meno a pravda ako etické hodnoty	Poznanie a pravda Pravda a lož Tajomstvo Je vždy nesprávne nepovedať pravdu? Česť, dobré meno, ublíženie na cti	Žiak chápe základné etické problémy súvisiace s etickými hodnotami ako sú pravda a lož, dobré meno, česť. Žiak sa učí zdôvodniť správnosť dodržiavania základných mravných noriem.

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 0 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 0

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dôstojnosť a hodnota ľudskej osoby	Objavovanie nových darov, ich kultivovanie, rozvoj záujmov Ľudské možnosti, túžby a odvážne sny, odvaha konať Ľudské možnosti, túžby a odvážne sny, odvaha konať	Žiak má vedieť: -umožniť objaviť v sebe záujmy, dary a kultivovať ich -podnietiť svoju motiváciu na rozvoj záujmov.

	Dar priateľstva	- vytvárať priateľstvá
Prehĺbenie komunikačných schopností.	Vedenie dialógu, počúvanie. Riešenie konfliktov Asertivita orientovaná na prosociálnosť Oprávnená a neoprávnená kritika Asertívne techniky	Žiak má -naučiť sa komunikačným schopnostiam, rôzne spôsoby počúvania. -poukázať na užitočnosť počúvania. -naučiť sa komunikovať v konfliktných situáciách -naučiť a čeliť tlaku a manipulácii. Vedieť reagovať na kritiku -vysvetliť vlastný postoj k právam.
Etika a zdravý životný štýl	Povedomie vlastnej hodnoty Vzťah k sebe, iným, k okoliu Skromnosť. Dobroprajnosť. Cieľavedomosť, pracovitosť, usilovnosť. Náklonnosť medzi chlapcom a dievčaťom Čistota zmysľania a prejavov správania v oblasti sexuality Vedieť povedať NIE	Žiak má vedieť. -pochopiť vlastnosti, ktoré podporujú zdravý životný štýl, zahrňujúci vzťah k sebe, k iným, ku všetkému živému i neživému okolo nás. -ukázať hodnotu života každého človeka -zažiť radosť zo spolupráce -reflektovať na hodnotu skromnosti -podporiť dobroprajnosť voči iným -osvojiť si cnosti súvisiace so zodpovednosťou a formovaním budúceho života -prežívať mladosť ako prípravu na lásku -vedieť vysloviť svoj vlastný názor a stáť si za ním, význam studu a intimity v prejavoch náklonnosti medzi chlapcom a dievčaťom -vedieť správne zhodnotiť situáciu a odmietnuť a ponúknuť iné riešenie, kultivované vyjadrenie

	<p>Kultúrne vyjadrovanie citov</p> <p>Veselosť, sebaovládanie</p> <p>Zamyslenie nad svojím životným štýlom</p> <p>Radosť ako pozitívny dar pre pri dosahovaní cieľa iných. Pozitívny vzťah k životu, k ľuďom.</p>	<p>svojich citov, hlavne negatívnych</p> <p>-vedieť správne zhodnotiť situáciu a odmietnuť a ponúknuť iné riešenie, kultivované vyjadrenie svojich citov, hlavne negatívnych</p> <p>-naučiť sa vyjadrovať svoje city kultúrnym spôsobom</p> <p>-poukázať na humor a význam v každodennom živote</p> <p>-uvedomiť si obraz života okolo seba a znázorniť strom symbolizujúci svoj ŽŠ.</p> <p>-naučiť sa optimistickému naladeniu pre život.</p> <p>-poukázať na radosť ako dôsledok objavovania hodnôt.</p>
<p>Závislosti, ktoré môžu znehodnotiť a ohroziť náš život.</p>	<p>Fajčenie. Alkohol.</p> <p>Drogová prevencia</p> <p>Hracie automaty, nadmerné sledovanie TV, počítačové hry.</p> <p>Sekty, kulty a skupiny orientované na rasovú neznášanlivosť</p> <p>Ochrana pred vplyvom siekt.</p>	<p>Žiak má vedieť:</p> <p>-naučiť sa predchádzať závislostiam.</p> <p>-nahliadnuť na dôvody fajčenia, alkoholizmu a jeho riziká.</p> <p>-poukázať na nebezpečenstvo užívania drog</p> <p>-ukázať, že aj hra sa môže stať nepríjemnou chorobou</p> <p>-oboznámiť žiakov s niektorými sektami</p> <p>-naučiť sa ako nepodľahnúť nátlaku sekty.</p>
<p>Masmediálne vplyvy</p>	<p>Televízna pseudorealita a jej hodnotenie</p> <p>Kritické hodnotenie videoprodukcie a televíznych programov.</p>	<p>Žiak má.</p> <p>-odolať mediálnym vplyvom</p> <p>-uvedomiť si škodlivosť nadmerného sledovania TV.</p>

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovacia jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávacia program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a hodnoty <u>Náboženská výchova</u>

Charakteristika predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovacia predmet náboženská formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou. Zameriava sa na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti.

Ciele predmetu

Cieľom vzdelávacej oblasti náboženskej výchovy je spoznávať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona, budovať postoj dôvery k Bohu a rozvíjať schopnosť života v spoločenstve na základe vzájomnej dôvery. Umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania a konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet. Ďalšími cieľmi sú hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu, formovať svedomie, prehľbovať medziľudské vzťahy.

Vyučovacie metódy

- formy: individuálna práca, skupinová práca, práca vo dvojiciach
- vyučovacie metódy: rozprávanie, rozhovor, problém, demonštrácia, vysvetľovanie,

- aktivizujúce metódy: diskusia, situačná metóda, inscenačná metóda
- kooperatívne vyučovanie, dramatizácia, simulácia, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi
- fixačné metódy

Hodnotenie žiaka

- prezentácia projektov a tém
- individuálna a skupinová práca na riešení úloh a aktivít na hodine
- písomné a ústne skúšanie (didaktické testy, pracovné listy s rôznymi úlohami)
- bodové hodnotenie.

Kompetencie žiaka

V predmete náboženská výchova budú u žiaka postupne podporované a rozvíjané nasledujúce kompetencie (predmetové kompetencie sú spresnené a konkretizované v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu pre jednotlivé ročníky v podobe systematizovaného výkonového štandardu):

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania,
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet,
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu,
- formovať svedomie,
- prehľbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie,
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom,
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova,
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi.

Ročník: piaty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
BOH HOVORÍ K ČLOVEKU	Práca so Svätým písmom Misia Cyrila a Metoda Žiaci vierozvestcov	žiak vie pracovať so Svätým písmom, pozná najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a Metoda a ich žiakov
DIALÓG BOHA A ČLOVEKA	Dávidove prosby o odpustenie (žalmy) Šalamúnova prosba o múdrosť Mária zvelebuje Boha (Magnifikat) Ježiš – učiteľ modlitby	žiak vie prerozprávať časť biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna, charakterizovať časti modlitby Otče náš, správne doplniť (poskladať) Magnifikat
MOJA MODLITBA	Pravidlá modlitby Druhy modlitby Príklady svätých	žiak vie vymenovať pravidlá modlitby, pomenovať aspoň tri druhy modlitby, jednoducho prerozprávať životopis sv. Františka
NÁŠ DIALÓG S BOHOM	Znaky a symboly v bežnom živote Komunikácia prostredníctvom symbolu Liturgické symboly... Chrám, kostol Jeruzalemský chrám Liturgické predmety	žiak vie vysvetliť pojem symbol, oceniť úlohu a zmysel symbolov, pomenovať základné časti chrámu, nakresliť a pomenovať 5 liturgických predmetov
OBETA BOŽIEHO ĽUDU	Obeta, obetavosť Obeta Ježiša Krista Obetný dar, moja obeta	žiak vie pomenovať, čoho symbolom je chlieb a víno vo sv. omši prinášané na oltár
DIALÓG CEZ SLUŽBU	Služba chorým (sviatosť pomazania chorých) Služba ľudskej rodine (sviatosť manželstva) Služba Božej rodine (sviatosť kňazstva – diakon, kňaz, biskup)	žiak vie konkrétnymi skutkami slúžiť rodine, chorým, slabším, zdôvodní potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a pomazania chorých
SLUŽBA MODLITBOU	Modlitba za živých Modlitba k svätým Modlitba za zomrelých	žiak vie formulovať modlitbu za iných, vlastnými slovami sformulovať modlitbu ku svojmu krstnému patrónovi

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
PRAVDA AKO HODNOTA	Potreba pravdy Jakub a Ezau Pravda v etike, médiá (zachovanie tajomstva) 8. Božie prikázanie	žiak vie interpretovať cez biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi dopad klamstva, vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka a v medziľudských vzťahoch
HĽADANIE PRAVDY O SVETE	Cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti Mýtický obraz sveta Evolučná teória Biblický obraz stvorenia sveta (ENV)	žiak vie opísať pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení sveta, vytvoriť jednoduchý projekt pre pomoc znečistenej prírode (globálne problémy)
HĽADANIE PRAVDY O SEBE	Pôvod človeka Biblický obraz stvorenia človeka Pád človeka Hranice človeka (svedomie)	žiak vie pomenovať symbolickosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení človeka a porovnať s vedeckým pohľadom, porovnať biblický príbeh o páde človeka s mýtickým
OHLASOVATELIA PRAVDY	Prorok Ezechiel Ježiš – učiteľ pravdy Apoštoli - hlásatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan) Modelové ilustrovanie konceptov a princípov pravdy	žiak vie vysvetliť význam ohlasovania pravdy, vymenovať aspoň dvoch ohlasovateľov pravdy, jednoducho opísať život sv. Petra a sv. Štefana
KONAŤ V PRAVDE	Zodpovednosť za druhých (Zlaté pravidlo) Židovský zákon Zedaka, islamský Zakat, Ježišov príkaz lásky Skutky lásky	žiak vie diskutovať o význame „Zlatého pravidla“, porovnať židovský zákon Zedaka, islamský Zakat a Ježišov príkaz lásky,

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
SLOBODA A ČLOVEK	Chápanie slobody Povolanie k slobode Otroctvo človeka Závislosti Exodus – cesta k slobode Hranice slobody (Desatoro)	žiak vie na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu, uviesť príklady rôznych závislostí, chápať Desatoro
SLOBODA A ROZHODNUTIA	Slobodné rozhodnutie Sloboda a zodpovednosť Princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)	žiak vie na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti
BOH OSLOBODZUJE ČLOVEKA	Vina a odpustenie Kresťanský pohľad na vinu a odpustenie Sociálny hriech Chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách Kristus oslobodzuje	žiak vie predstaviť vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky, uvedomovať si mravné rozmary svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu
REŠPEKTOVANIE VIEROVYZNANÍ	Rešpektovanie inakosti Rozdelenie sveta podľa kultúr Rozdielne cesty hľadania Boha	žiak vie vymenovať základné monoteistické náboženstvá, vymenovať základné polyteistické náboženstvá, opísať základné znaky svetových náboženstiev (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo)
LÁSKA AKO PRINCÍP SLOBODY	Sloboda a vzťah k autoritám Láska ako cesta k slobode (blahoslavenstvá) Sloboda a prosociálne správanie	žiak vie orientovať sa v cirkevnom členení a hierarchickom usporiadaní, uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti, interpretovať texty blahoslavenstiev

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dôstojnosť človeka	<ul style="list-style-type: none"> - Sebaopoznanie (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti) - zodpovednosť za prijaté dary - Seba prijatie, komplexy - Sebaúcta <p>Názvy podtém:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvodná hodina 2. Sebaopoznanie 3. Zodpovednosť 4. Seba prijatie, komplexy 5. Sebaúcta 	<p>Žiak vie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojmy sebaúcta, seba prijatie a komplexy - uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov - vyjadriť vlastný názor. - rozvíjať návyk vonkajších prejavov sebaúcty - eliminovať svoje komplexy <p>trenovať v pozitívnom sebahodnotení.</p>
Kto je človek	<p>Ľudská dôstojnosť (Gn,)</p> <p>Človek ako muž a žena (úcta k človeku, dôstojnosť muža a ženy, matriarchát, patriarchát, sexizmus)</p> <p>Kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy pred Bohom</p> <p>Názvy podtém:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Kto je človek 7. Úcta k človek 8. Ľudská dôstojnosť 10. Pohľad na človeka v dejinách 11. Človek ako muž a žena 12. Kresťanský pohľad na dôstojnosť človeka 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha - sformulovať pojem dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma - oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka - prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavom úcty každému človeku - opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom - oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu - rozvíjať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu
Ľudskosť	<ul style="list-style-type: none"> - Odvrátená tvár ľudskosti (zneužívanie, manipulácia, vojna – v minulosti a dnes, problém „spravodlivých“ vojen) - Otázky o zmysle utrpenia, pochybnosť ako miesto komunikácie, Boh ukrytý v biede sveta (bol som hladný) - Božie kráľovstvo ako kráľovstvo pokoja - Ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji) - Objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka) <p>Názvy podtém:</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Odvrátená tvár ľudskosti 14. Vojna v minulosti a dnes 	<ul style="list-style-type: none"> - položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia a hľadať na ne odpoveď - na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti - vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania - prejavovať vonkajší skutok empatie

<p>Dôstojnosť a výkon</p> <p>Kultúra života</p>	<p>15. Zmysel utrpenia 16. Boh ukrytý v biede sveta 17. Božie kráľovstvo 18. Opakovanie 19. Ľudskosť, tolerancia 20. Ježišov postoj k ľuďom na okraji 21. Objavenie ľudskosti „Mat“ alebo „byť“ Hodnota práce a dôstojnosť človeka Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, sociálne učenie Cirkvi) Utrpenie – sviatosť pomazania chorých Názvy podtém: 22. Mat' alebo byť 23. Hodnota práce 24. Veľkonočné obdobie 25. Cirkev slabých 26. Sv. pomazania chorých Kultúra – rozvoj človeka, rozvoj ľudskej spoločnosti Hodnoty kultúry života a kultúry smrti (liberalizmus – relativizmus hodnôt, konzervativizmus – ochrana hodnôt) Ľudskosť – kresťanský ideál (kresťanské vzory) Názvy podtém: 27. Kultúra rozvoj človeka 28. Kultúra rozvoj spoločnosti 29. Hodnoty kultúry života a smrti 30. Ochrana hodnôt 31. Ľudskosť – kresťanský ideál 32. Kresťanské vzory 33. Opakovanie</p>	<p>voči iným</p> <p>- spoznať a odmietnuť manipuláciu</p> <p>- vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu</p> <p>- porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti</p> <p>- integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca</p> <p>- nadehnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi</p> <p>- vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu).</p> <p>- zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru</p> <p>- na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť</p> <p>- uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti</p> <p>- akceptovať a preferovať život ako hodnotu</p> <p>- zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt)</p> <p>- porovnať spoločenský prínos kresťanských hodnôt pre spoločnosť v porovnaní s prioritami liberalizmu</p> <p>- podľa zostaveného rebríčka hodnôt v modelových situáciách demonštrovať ich vonkajšie prejavy</p>
---	--	---

--	--	--

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovaci jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Matematika a práca s informáciami <u>Matematika</u>

Charakteristika predmetu

Predmet matematika na 2. stupni ZŠ je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie, to znamená:

- schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách,
- schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia t.j. logické a priestorové myslenie a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy a tabuľky).

Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné početové operácie, chápanie matematických termínov a konceptov. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v bežnom živote. Mal by byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.

Ciele predmetu

Cieľom matematiky na 2. stupni ZŠ je, aby žiak získal schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote. Matematika má u žiakov rozvíjať logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému.

Vyučovanie matematiky umožní žiakom:

- získať nové vedomosti špirálovite a s množstvom propedeutiky, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom,
- tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť, aby vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy a diagramy),
- rozvíjať svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore.

Vyučovanie matematiky má pomôcť:

- rozvoju algoritmickeho myslenia žiakov, schopnosti vedieť využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh a tvoriť ich,
- získavať skúsenosti s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov,
- získať schopnosti používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií.

Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty, alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému.

Matematika na 2. stupni ZŠ má viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu. Má podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

Vyučovacie metódy

- formy: samostatná práca, skupinová práca, práca vo dvojiciach
- vyučovacie metódy: metódy problémové, bádateľské a výskumné, metóda experimentovania, rozhovor, demonštračné metódy

Hodnotenie žiaka

- pozitívne slovné hodnotenie,

- hodnotenie známkou – samostatná práca, skupinová práca,
- hodnotenie písomných prác, didaktických testov a krátkych písomných previerok,
- prezentácia projektov,
- hodnotenie grafického prejavu napr. pri rýsovaní.

Kompetencie žiaka

Žiak dokáže:

- používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, grafy, tabuľky, modely),
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,
- vedieť používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky.

Ročník: piaty

Časová dotácia: 5 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 165

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
NÁSOBENIE DELENIE PRIRODZENÝCH ČÍSEL V OBORE DO 10 000	Upevnenie a prehĺbenie násobenia a delenia prirodzených čísel v obore násobilky. Násobenie a delenie spamäti v obore do 100. Násobenie ako postupné sčítavanie a delenie na rovnaké časti aj ako postupné odoberanie. Násobenie a delenie po častiach (propedeutika distributívnosti). Násobenie súčtu a rozdielu	Žiak vie zobrazit' prirodzené číslo na číselnej osi, k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne. Vie porovnať prirodzené čísla. Žiak dokáže pohotovo spamäti násobiť a deliť v obore do 100. Vie násobiť pomocou sčítania, deliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké

	jednociferným číslom v obore do 100.	časti.
	Delenie so zvyškom. Delenie (propedeutika) so zvyškom v obore do 100.	Žiak vie deliť jednociferným číslom v obore do 100 so zvyškom, aj s kalkulačkou.
	Násobenie a delenie jednoduchých čísel spamäti. Násobenie a delenie písomne jednociferným číslom obore do 10 000 (pomocou kalkulačky aj dvojciferným a trojciferným číslom).	Žiak vie písomne násobiť a deliť jednoduché čísla obore do 10 000. Vie pohotovo spamäti násobiť a deliť (aj so zvyškom) - v obore malej násobilky, - mocninou 10, - v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami. Žiak vie pohotovo používať kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel v obore do 10 000.
	Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické myslenie s využitím násobenia a delenia (aj ako propedeutika zlomkov, propedeutika pomeru)	Žiak vie používať prirodzené čísla pri opise reálnej situácie. Vie riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie.
VYTVORENIE OBORU PRIRODZENÝCH ČÍSEL DO A NAD MILIÓŇ	Vytvorenie predstavy o veľkých číslach. Rád číslice v zápise prirodzeného čísla. Čítanie a písanie veľkých prirodzených čísel.	Žiak vie čítať a zapisovať prirodzené čísla. Žiak dokáže rozkladať prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu a opačne. Vie skladať prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu. Vie spoznať a rozlišovať párne a nepárne čísla.
	Porovnávanie, usporiadanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie prirodzených čísel. Zaokrúhľovanie nadol, nahor. Číselná os, vzdialenosť na číselnej osi (ako propedeutika desatinných čísel – učivo o eurách a centoch). Rímske číslice (zoznámenie sa s týmito číslicami).	Žiak vie porovnávať, zaokrúhľovať a usporiadať veľké prirodzené čísla. Vie zaokrúhľovať veľké prirodzené čísla nadol, nahor. Žiak dokáže počítať s približnými prirodzenými číslami. Vie spoznať základné rímske číslice.
	Riešenie slovných úloh a úloh na rozvíjanie matematickej gramotnosti. Kontextové a podnetové úlohy z obrázkov, máp, schém, tabuliek, diagramov, grafov.	Žiak vie riešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy).

POČTOVÉ VÝKONY S PRIRODZENÝMI ČÍSLAMI	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke (aj mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100, atď. Porovnávanie rozdielom. Sčítanie a odčítanie na kalkulačke.	Žiak vie spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla mimo obor do 100. Vie písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla mimo obor do 100. Žiak dokáže vykonať skúšku správnosti odčítania. Vie zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. Vie porovnať čísla rozdielom. Žiak vie písomne sčítavať aj viac sčítancov (aj pomocou kalkulačky). Vie pohotovo používať kalkulačku.
	Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti, písomne (dvojciferným a trojciferným číslom) na kalkulačke, aj mimo oboru do 100 s násobkami 10, 100,... Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.	Žiak vie spamäti násobiť a deliť prirodzené čísla mimo obor do 100. Vie písomne násobiť a deliť prirodzené čísla mimo obor do 100. Žiak dokáže vykonať skúšku správnosti delenia. Vie zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. Vie porovnať čísla podielom. Žiak vie pohotovo používať kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel.
	Poradie početných výkonov. Kontextové úlohy. Propedeutika záporných čísel.	Žiak vie správne určiť poradie početných výkonov v úlohách s prirodzenými číslami.
GEOMETRIA A MERANIE	Geometrické útvary.	Žiak vie rozlišovať, pomenovať a načrtnúť rovinné útvary. Vie rozlišovať a pomenovať priestorové útvary – kocku, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľu. Žiak dokáže poznať niektoré základné vlastnosti - trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu.
	Rysovanie – základné pravidlá rysovania. Rovnobežky, kolmice v bežnom živote. Rysovanie rovnobežníka (len	Žiak vie funkčne používať pomôcky na rysovanie. Vie narysovať rovnobežné a kolmé priamky (úsečky). Vie narysovať úsečku danej

	ako propedeutika v štvorcovej sieti).	dĺžky. Vie zostrojiť štvorec, obdĺžnik podľa zadaných rozmerov v cm, resp. v mm (aj rovnobežník v štvorcovej sieti).
	Meranie dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, premena jednotiek m, dm, cm, mm v obore prirodzených čísel. Obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika.	Žiak vie odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, vzdialenosť na metre. Vie premieňať jednotky dĺžky. Vie riešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce si základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku. Vie vypočítať obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika.
	Kocka, kváder. Stavba telies zo stavebnicových kociek. Stavba telies na základe stanovených podmienok (podľa plánu).	Žiak vie postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kótovania a naopak).
	Zväčšovanie a zmenšovanie geometrických tvarov vo štvorcovej sieti (propedeutika práce s pomerom).	Žiak vie rysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti. Vie zväčšovať a zmenšovať útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete.
RIEŠENIE APLIKAČNÝCH ÚLOH A ÚLOH ROZVÍJAJÚCICH ŠPECIFICKÉ MATEMATICKÉ MYSLENIE	Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov.	Žiak vie čítať údaje z jednoduchej tabuľky. Vie zhromažďovať, triediť, usporiadať dáta (údaje). Žiak dokáže znázorniť dáta, údaje jednoduchým diagramom.
	Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania. Zisťovanie počtu náhodných udalostí pri pokusoch. Voľba stratégie.	Žiak má skúsenosť s prácou a organizáciou v konkrétnych súboroch predmetov. Vie rozlišovať väčšiu a menšiu šancu a voliť stratégiu riešenia. Žiak vie zistiť počet. Vie pracovať podľa zvoleného vlastného vypracovaného), alebo podľa

		vopred daného kritéria, postupu, alebo návodu.
	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh (kontextové úlohy). Propedeutika zlomkov a priamej úmernosti.	Žiak vie hľadať stratégie – spôsoby riešenia úloh z bežného života (forma problému).

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 5 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 165

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
POČTOVÉ VÝKONY S PRIRODZENÝMI ČÍSLAMI	Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke vrátane delenia so zvyškom.	Žiak vie v obore prirodzených čísel násobiť a deliť, vrátane delenia so zvyškom (aj na kalkulačke). Ovláda algoritmus násobenia a delenia viacciferných prirodzených čísel viacciferným prirodzeným číslom. Vie vykonať skúšku správnosti prevedenej počtovej operácie.
	Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie a ich využitie pri riešení jednoduchých slovných úloh (aj ako propedeutika rovníc).	Žiak vie analyzovať text slovnej úlohy a diagnostikovať dané a hľadané údaje potrebné pre riešenie úlohy. Vie správne nájsť optimálnu stratégiu riešenia úlohy a použiť jednotlivé operácie pri riešení jednoduchých slovných úloh. Vie jednoducho zapísať riešenia úlohy a odpovede.
	Dohoda o poradí početových výkonov a porovnanie s poradím operácii na kalkulačke. Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami).	Žiak vie analyzovať zápis úlohy obsahujúcej viaceré početové operácie (aj s použitím zátvoriek). Pri riešení úloh s viacerými početovými úkonmi vedieť rozhodnúť o poradí ich riešenia.
DESATINNĚ ČÍSLA.	Kladné desatinné číslo – rád číslice v jeho zápise. Zobrazenie desatinného čísla	Žiak vie čítať a zapisovať desatinné čísla a určiť rád číslice v zápise desatinného

<p>POČTOVÉ VÝKONY (OPERÁCIE) S DESATINNÝMI ČÍSLAMI</p>	<p>na číselnej osi. Vzdialenosť čísel na číselnej osi.</p>	<p>čísla. Vie uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote. Žiak vie zobrazit' desatinné číslo na príslušnej číselnej osi. Vie zistiť vzdialenosť desatinného čísla na číselnej osi.</p>
	<p>Porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie desatinných čísel.</p>	<p>Žiak vie porovnávať, usporadúvať podľa predpisu (zostupne, vzostupne) a zaokrúhľovať podľa predpisu desatinné číslo na celé číslo, na desatiny, na stotiny, na tisíciny, ...</p>
	<p>Sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie desatinných čísel (spamäti, písomne a na kalkulačke). Násobenie a delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1000. Násobenie a delenie desatinného čísla číslom prirodzeným (napr. aj pri výpočte aritmetického priemer) a číslom desatinným (spamäti, písomne a na kalkulačke). Objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel.</p>	<p>Žiak vie sčítať, odčítať, násobiť a deliť primerané desatinné čísla spamäti, ostatné písomne alebo pomocou kalkulačky. Žiak vie násobiť a deliť kladné desatinné čísla násobkami čísla 10 spamäti. Vie desatinné číslo deliť číslom prirodzeným a číslom desatinným a správne zapísať zvyšok. Žiak vie urobiť skúšku správnosti a rozhodnúť o potrebe realizácie tejto skúšky vzhľadom na operácie dočítania a delenia. Vie vypočítať jednoduchý aritmetický priemer.</p>
	<p>Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc).</p>	<p>Žiak vie analyzovať základné operácie sčítania (násobenia) a odčítania (delenia) ako opačné operácie a s tým súvisiace skúšky správnosti riešenia úlohy. Vie riešiť jednoduché slovné úlohy.</p>
	<p>Premena jednotiek dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg).</p>	<p>Žiak vie využívať vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti. Vie porovnávať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporadúvať ich veľkosti vzostupne a zostupne.</p>

OBSAH OBDĹŽNIKA ŠTVORCA	A	Výpočet približného obsahu rovinných útvarov vo štvorcovej sieti.	Určiť približný obsah rovinného útvaru vo štvorcovej sieti.
		Obvod a obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými (ako počet štvorcíkov) aj s desatinnými rozmermi.	Žiak vie vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika.
		Jednotky obsahu – premena jednotiek obsahu – mm ² , cm ² , dm ² , m ² , km ² , ha, a.	Žiak vie premieňať základné jednotky obsahu s využívaním vlastnosti desatinných čísiel.
		Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov.	Žiak vie využiť získané poznatky z výpočtu obvodu a obsahu štvorca a obdĺžnika pri výpočte obvodu a obsahu obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Vie analyzovať útvary zložené zo štvorcov a obdĺžnikov. Žiak vie navrhovať vlastné metódy vedúce k výpočtu obvodu a obsahu útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Vie riešiť úlohy z praxe.
UHOL A JEHO VEĽKOSŤ, OPERÁCIE S UHLAMI		Uhol a jeho veľkosť. Veľkosť uhla, jednotky a pomôcky na meranie uhlov.	Žiak vie odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch. Vie odhadnúť primerane veľkosť uhla. Žiak vie premeniť stupne na minúty a naopak.
		Konstruktúra osi uhla.	Žiak vie zostrojiť os uhla pomocou uhlomera. Žiak vie vlastnosti osi uhla.
		Porovnávanie uhlov. Rozdelenie uhlov podľa veľkosti.	Žiak vie porovnávať uhly podľa ich veľkosti numericky.
		Uhly v trojuholníku. Rozdelenie trojuholníkov podľa veľkosti uhlov.	Žiak vie pomenovať trojuholník podľa jeho vnútorných uhlov. Vie vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla v stupňovej miere ak poznáme jeho dva vnútorné uhly.
		Uhly vrcholové a susedné.	Žiak dokáže poznať a rozlišovať uhly vrcholové, susedné.

		Vie určiť a vypočítať veľkosť vrcholového a susedného uhla.
	Operácie s uhlami. Sčítanie a odčítanie uhlov a ich veľkostí.	Žiak vie sčítať a odčítať veľkosti uhlov (v stupňoch).
KOMBINATORIKA V ÚLOHÁCH	Usporiadanie prvkov do radu (rôzne systémy vypisovania). Tvorenie dvoj-, troj-, štvorciferných čísel (prvkov) z daného počtu číslic (prvkov).	Žiak vie systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu. Vie z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov. Vie pokračovať v zadanom systéme.
	Riešenie slovných úloh s kombinatorickou motiváciou rôznymi spôsobmi. Propedeutika štatistiky, pravdepodobnosti a kombinatoriky (zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov).	Žiak vie analyzovať úlohu z hľadiska stratégie jej riešenia. Žiak vie zvoliť optimálny spôsob zápisu riešenia tabuľkou a diagramom.

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 5 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 165

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
ZLOMKY. POČTOVÉ VÝKONY SO ZLOMKAMI. RACIONÁLNE ČÍSLA	Zlomok, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom). Znázornenie zlomkov na číselnej osi. Rovnosť zlomkov pre ten istý celok, ich krátenie a rozširovanie. Základný tvar zlomku. Porovnávanie a usporadúvanie zlomkov s rovnakými číslami alebo rovnakými menovateľmi.	Žiak vie správne chápať, čítať a zapisovať zlomok. Žiak rozumie pojmom: zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ, krátenie a rozširovanie zlomku. Žiak vie chápať, že každé racionálne číslo môžeme vyjadriť nekonečným množstvom zlomkov. Vie v rámci toho istého celku uviesť príklad rovnakého zlomku v inom tvare. Vie kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná

		<p>nule a kedy nemá zmysel. Žiak vie graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku (zlomkom, percentom, pomocou promile a opačne). Vie znázorniť zlomok na číselnej osi. Žiak vie porovnávať a usporadúvať zlomky s rovnakým menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi $>$, $<$, $=$ (aj spamäti). Vie krátiť zlomok (krátením upraviť aj na základný tvar) a rozširovať zlomok.</p>
	<p>Sčítovanie a odčítavanie zlomkov s rovnakými menovateľmi, sčítanie a odčítanie prevodom na spoločný menovateľ (nie nevyhnutne najmenší), objav krížového pravidla. Zmiešané číslo (pravý, nepravý zlomok).</p>	<p>Žiak vie sčítovať a odčítavať zlomky s rovnakými menovateľmi. Vie nájsť ľubovoľného spoločného menovateľa zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa). Žiak vie sčítovať a odčítavať zlomky s nerovnakými menovateľmi. Vie rozlíšiť pravý a nepravý zlomok. Žiak pozná a vie zlomok zapísať v tvare zmiešaného čísla a vie zmiešané číslo previesť do tvaru zlomku. Vie pomocou kalkulačky s prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať (sčítat, odčítat) so zlomkami. Žiak vie uplatňovať pri počítaní dohodnuté poradie operácií.</p>
	<p>Násobenie a delenie zlomku prirodzeným číslom (ostatné výpočty prevažne prevodom na desatinné čísla). Interpretácia násobenia zlomkom ako výpočtu zlomkovej časti z čísla. Počítanie so zlomkami prevodom na desatinné čísla (hlavne na kalkulačke aj približne s danou presnosťou).</p>	<p>Žiak vie písomne násobiť a deliť zlomok celým číslom. Vie rozširovať a krátiť zlomky. Vie vypočítať zlomkovú časť z celku. Žiak vie písomne násobiť a deliť zlomok zlomkom. Vie pomocou kalkulačky s prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať</p>

		(sčítať, odčítať, násobiť a deliť a ich kombinácie) so zlomkami.
	Vzťah medzi zlomkom a desatinným číslom. Zlomok a delenie, vzťah zlomkov a delenia, zlomok ako číslo.	Žiak vie čítať a písať desatinné zlomky. Žiak rozumie pojmom: promile, perióda, odhad výsledku, zaokrúhlenie na daný počet miest (napr. na stotiny). Žiak vie previesť a zapísať zlomok v tvare desatinného čísla a opačne. Vie zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) s požadovanou presnosťou (na požadovaný počet miest). Vie určiť periódu pri prevode zlomku na desatinné číslo.
PERCENTÁ	Percento, základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent. Promile. Použitie promile v praxi. Vzťah percent (promile), zlomkov a desatinných čísel.	Žiak vie vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu. Vie rozlíšiť, pomenovať a vypočítať základ. Vie rozlíšiť, pomenovať a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent a vie uplatniť dané vedomosti pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života. Vie vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent. Žiak vie vypočítať základ, keď poznáme počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent Vie vypočítať 1 promile (‰) ako tisícinu základu. Žiak pozná vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami. Vie vypočítať %, 10%, 20%, 25%, 50% bez prechodu cez 1%.
	Znázorňovanie časti celku a počtu percent vhodným diagramom.	Žiak vie čítať údaje z diagramov (grafov) a zapísať znázornenú časť celku percentom a počtom promile

		<p>a opačne.</p> <p>Vie znázorniť na základe odhadu časť celku (počtu percent, počtu promile) v kruhovom diagrame.</p> <p>Žiak dokáže porovnávať viacero častí z jedného celku a porovnanie zobrazíť vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom.</p> <p>Vie zostrojiť kruhový alebo stĺpcový diagram z údajov z tabuľky.</p>
	<p>Jednoduché úrokovanie.</p> <p>Riešenie slovných úloh a podnetových úloh.</p>	<p>Žiak vie vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere.</p> <p>Vie vykonať jednoduché úrokovanie.</p> <p>Žiak dokáže vypočítať hľadanú istinu.</p> <p>Vie riešiť primerané slovné úlohy a podnetové úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách, diagramoch).</p>
<p>OBJEM A POVRCH KVÁDRA A KOCKY</p>	<p>Niektoré spôsoby zobrazovania priestoru (voľné rovnobežné premietanie, perspektíva).</p> <p>Obrazy kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, viditeľnosť hrán.</p>	<p>Žiak vie načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní.</p> <p>Vie vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky.</p> <p>Žiak vie načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky.</p>
	<p>Telesá zložené z kvádrov a kociek, ich znázorňovanie, nárys, pôdorys, a bokorys, úlohy na rozvoj priestorovej predstavivosti (aj príklady jednoduchých a zložených telies v reálnom živote ako propedeutika).</p>	<p>Žiak vie zostavovať a zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov a kociek.</p> <p>Vie kresliť nárys, bokorys a pôdorys zostavených telies z kvádrov a kociek.</p>
	<p>Sieť kvádra a kocky.</p>	<p>Žiak vie opísať a samostatne načrtnúť sieť kvádra a kocky.</p> <p>Vie vyznačiť na náčrte základné prvky kvádra a kocky.</p>

	<p>Objem kvádra a kocky. Jednotky objemu m^3, dm^3, cm^3, mm^3, hl, liter, dl, cl, ml a ich premena. Povrch kvádra a kocky.</p>	<p>Žiak pozná vzťah 1 liter = 1 dm^3 a vie premieňať základné jednotky objemu. Vie riešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek obsahu. Vie riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek objemu.</p>
<p>POMER. PRIAMA A NEPRIAMA ÚMERNOSŤ</p>	<p>Pomer, rozdeľovanie celku v danom pomere. Mierka plánu a mapy. Riešenie úloh.</p>	<p>Žiak vie vysvetliť pojmy pomer, prevrätенý pomer, postupný pomer. Vie zapísať a upraviť daný pomer. Žiak vie deliť dané číslo (množstvo) v danom pomere. Žiak dokáže zväčšiť (zmenšiť) dané číslo v danom pomere. Žiak chápe postupný pomer ako skrátенý zápis jednoduchých pomerov. Vie zapísať a upraviť postupný pomer. Vie riešiť primerané jednoduché slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy.</p>
	<p>Priama a nepriama úmernosť. Jednoduchá trojčlenka (aj zložená). Využitie priamej úmernosti v praxi (kontextové a podnetové úlohy).</p>	<p>Žiak vie riešiť úlohy s využitím vzťahu v priamej a nepriamej úmernosti. Vie riešiť úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť. Žiak vie riešiť úlohy jednoduchou (aj zloženou) trojčlenkou.</p>
	<p>Znázornenie priamej a nepriamej úmernosti graficky. Graf priamej a nepriamej úmernosti.</p>	<p>Žiak vie zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine. Vie vyznačiť body v pravouhlej sústave súradníc v rovine. Vie určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc. Žiak vie znázorniť graf priamej (nepriamej)</p>

		<p>úmernosti v pravouhlej sústave súradníc (znázorniť priamu a nepriamu úmernosť graficky).</p> <p>Žiak vie čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a vedieť ich použiť pri výpočte.</p> <p>Vie určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe.</p> <p>Žiak dokáže určiť koeficient priamej a nepriamej úmernosti.</p>
KOMBINATORIKA – RIEŠENIE ÚLOH	<p>Úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počte z oblasti rôznych hier, športu a z reálnych oblastí života (propedeutika variácií).</p> <p>Rôzne spôsoby vypisovania na jednoduchých úlohách (bez podmienok; využiť pravidlo súčtu). Objavovanie možností a zákonitostí.</p> <p>Pravidlo súčinu. Úlohy s podmienkami (propedeutika základných modelov kombinatoriky).</p>	<p>Žiak vie vypisovať všetky možnosti podľa určitého systému.</p> <p>Vie tvoriť systém (strom logických možností) na vypisovanie všetkých možností.</p> <p>Žiak dokáže objavovať spôsob tvorenia všetkých možných riešení (objavovať podstatu daného systému vo vypisovaní možností).</p> <p>Žiak vie systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) všetkými možnými spôsobmi do skupín.</p> <p>Vie určiť spoločnú matematickú podstatu v úlohe a počet všetkých možných usporiadaní.</p> <p>Vie z daného počtu prvkov vybrať menší počet prvkov, tieto vybrané prvky usporiadať a určiť počet takto vybraných a usporiadaných prvkov (bez opakovania aj s opakovaním).</p> <p>Žiak vie z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov menšiu ako je daný počet a určiť počet takto usporiadaných skupín prvkov.</p>
	<p>Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh (na základe hier a pokusov).</p>	<p>Žiak vie získať skúsenosť s prácou a organizáciou v konkrétnych súboroch</p>

		<p>predmetov.</p> <p>Vie riešiť rôzne primerané a jednoduché kombinatorické úlohy.</p> <p>Žiak vie používať pravidlá súčtu a súčinu pri riešení jednoduchých kombinatorických úloh.</p>
	<p>Riešenie kombinatorických úloh rôznymi metódami (stromový diagram (stromový graf), príprava tabuliek, systematické vypisovanie možností).</p>	<p>Žiak vie zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia.</p> <p>Vie vypočítať kombinatorické úlohy podľa pravidla súčinu a pomocou názoru.</p> <p>Žiak vie znázorniť dáta, údaje v tabuľke a stromovým diagramom (grafom).</p>

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 5 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 165

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>CELÉ ČÍSLA. POČTOVÉ VÝKONY S CELÝMI ČÍSLAMI</p>	<p>Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel.</p> <p>Navzájom opačné čísla.</p> <p>Absolútna hodnota celého a desatinného čísla na číselnej osi.</p> <p>Absolútna hodnota nuly.</p> <p>Usporiadanie a porovnanie celých a desatinných čísel a ich zobrazenie na číselnej osi.</p>	<p>Žiak pozná vlastnosti celých čísel a príklady využitia celých čísel (kladných a záporných) v praxi.</p> <p>Žiak vie čítať a písať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov).</p> <p>Vie vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi).</p> <p>Žiak vie porovnávať celé čísla a usporiadať ich podľa veľkosti.</p> <p>Vie zobrazit' celé čísla na číselnej osi.</p> <p>Žiak vie priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi a opačne.</p> <p>Žiak vie zobrazit' kladné a záporné desatinné čísla na číselnej osi.</p> <p>Vie určiť absolútnu hodnotu celého a desatinného čísla (racionálneho čísla) a nuly na</p>

		čísľelnej osi.
	Sčítovanie a odčítavanie celých a desatinných čísel. Slovné úlohy – kontextové a podnetové.	Žiak vie sčítavať a odčítavať celé a desatinné čísla. Žiak vie riešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných). Vie jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď.
	Násobenie a delenie záporného čísla kladným. Slovné úlohy – kontextové a podnetové.	Žiak vie spaňať i písomne násobiť a deliť celé čísla. Vie rozhodnúť, či výsledok násobenia a delenia dvoch celých bude kladný alebo záporný. Žiak vie riešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel.
PREMENNÁ, VÝRAZ, ROVNICA	Riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením. Lineárna rovnica s formálnym zápisom (ako propedeutika).	Žiak si osvojí pojem číselný výraz. Žiak vie sčítavať, odčítavať, násobiť a deliť primerané číselné výrazy. Vie určiť počet členov v číselnom výraze. Žiak vie rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov. Žiak vie riešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici.
	Overenie, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávania.	Žiak vie zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Vie správne a primerane so zadaním slovnej úlohy využívať počtové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie. Žiak vie overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy.
	Výrazy s premennými, dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné. Vzorce. Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca. Dopočítavanie chýbajúcich	Žiak vie rozlišovať medzi číselným výrazom a výrazom s premennou. Vie zostaviť jednoduchý výraz s premennou. Žiak vie určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez

	<p>údajov jednoduchých vzorcov.</p>	<p>premennej. Žiak vie určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej. Vie sčítovať a odčítovať výrazy s premennou. Vie násobiť a deliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly. Žiak vie vyjadriť a vypočítať neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 2 \cdot (a + b)$; $o = z + 2 \cdot a$).</p>
	<p>Využitie úloh na priamu a nepriamu úmernosť na propedeutiku funkcií.</p>	<p>Žiak vie čítať a zostrojiť tabuľku a graf priamej a nepriamej úmernosti. Vie analyzovať základné operácie sčítania (násobenia) a odčítania (delenia) ako opačné operácie a s tým súvisiace skúšky správnosti riešenia úlohy. Žiak vie riešiť slovné úlohy na využitie závislosti prvkov v priamej a nepriamej úmernosti.</p>
<p>TROJUHOLNÍK, ZHODNOSŤ TROJUHOLNÍKOV</p>	<p>Konštrukcia trojuholníka (sss, sus, usu), jej jednoznačnosť a súvis so zhodnosťou trojuholníkov. Trojuholník určený stranami - (sss). Trojuholník určený stranami a uhlami – (sus, usu). Súčet vnútorných uhlov v trojuholníku.</p>	<p>Žiak vie rozlíšiť základné prvky trojuholníka. Žiak pozná vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a vie vypočítať vonkajšie uhly trojuholníka. Žiak vie samostatne riešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov. Žiak vie vykonať rozbor konštrukčnej úlohy. Žiak vie vysvetliť a zapísať konštrukčný postup zostrojenia trojuholníka (aj pomocou skôr osvojenej matematickej symboliky). Vie zostrojiť trojuholník podľa konštrukčného postupu s využitím vety sss, sus a usu. Vie urobiť skúšku (splnenie podmienok úlohy) správnosti zostrojenia trojuholníka. Vie narysovať pravidelný</p>

		šesťuholník.
	Objav trojuhlníkovej nerovnosti a veľkosti súčtu vnútorných uhlov trojuhlníka.	Žiak pozná vetu o trojuhlníkovej nerovnosti pri konštrukcii trojuhlníka podľa sss. Žiak pozná vetu o vnútorných uhloch trojuhlníka a o súčte vnútorného a vonkajšieho uhla pri tom istom vrchole trojuhlníka.
	Rovnoramenný a rovnostranný trojuhlník, objav niektorých ich základných vlastností.	Žiak pozná trojuhlníky a ich vlastnosti. Žiak vie presne a čisto narysovať ľubovoľný rovnostranný a rovnoramenný trojuhlník. Žiak pozná a vie uviesť príklady rovnostranného a rovnoramenného trojuhlníka z reálneho života.
	Výška trojuhlníka, niektoré ďalšie konštrukčné úlohy.	Žiak vie vlastnosti výšok v trojuhlníku. Vie zostrojiť výšky trojuhlníka (v ostrouhlom, tupouhlom a pravouhlom). Vie zostrojiť priesečník výšok v ľubovoľnom trojuhlníku. Žiak vie riešiť ďalšie konštrukčné úlohy s využitím poznatkov o konštrukcii trojuhlníka (rovnobežníky, štvoruholníky,...). Žiak vie zostrojiť obdĺžnik, štvorec, kosodĺžnik, kosoštvorec.
ROVNOBEŽNÍKY, LICHOBĚŽNÍKY, OBSAH TROJUHLNÍKA	Rovnoběžky preťaté priamkou (priečkou). Striedavé a súhlasné uhly pri rovnobežkách.	Žiak vie zostrojiť dve rovnobežné priamky (rovnobežky) a, b, ktoré sú preťaté priečkou p. Vie určiť a vymenovať súhlasné a striedavé uhly pri dvoch rovnobežných priamkach preťatých priečkou. Žiak pozná vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov. Žiak vie riešiť úlohy s

		využitím vlastností súhlasných a striedavých uhlov.
	Rovnoběžníky a ich základné vlastnosti vyplývajúce z rovnobežnosti. Výška rovnobežníka. Konštrukcia rovnobežníkov.	Žiak vie načrtnúť a pomenovať rovnobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a poznať ich základné vlastnosti (o stranách, vnútorných uhloch, uhlopriečkach a ich priesečníku). Žiak vie správne rozlišovať (vie vysvetliť rozdiel) pravouhlé a kosouhlé rovnobežníky. Žiak vie narysovať štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a správne označiť všetky ich základné prvky. Žiak vie zostrojiť a odmerať v rovnobežníku (štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik) jeho dve výšky.
	Lichobežník. Pravouhlý a rovnoramenný lichobežník, objav niektorých ich vlastností. Jednoduché konštrukcie rovnobežníkov a lichobežníka.	Žiak vie načrtnúť lichobežník, pomenovať a opísať jeho základné prvky. Vie zostrojiť ľubovoľný lichobežník (obecný, pravouhlý, rovnoramenný) podľa zadaných prvkov a na základe konštrukčného postupu. Žiak vie riešiť a narysovať primerané konštrukčné úlohy pre štvoruholníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka (a s využitím poznatkov rovnobežníkov a lichobežníka).
	Obsah a obvod kosoštvorca, kosodĺžnika a trojuholníka. Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života).	Žiak pozná základné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika a trojuholníka. Žiak vie vypočítať obvod a obsah štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika a trojuholníka (aj z obsahu). Žiak vie riešiť slovné

		(kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníkov, trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.
	Obvod a obsah lichobežníka. Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života).	Žiak pozná vzorec pre výpočet obvodu a obsahu lichobežníka. Žiak vie vypočítať obvod a obsah lichobežníka. Žiak vie riešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníkov, trojuholníka, lichobežníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.
NIEKTORÉ ĎALŠIE TELESÁ, ICH OBJEM A POVRCH	Hranol, jeho znázornenie a sieť. Objem a povrch hranola.	Žiak vie načrtnúť kocku, kváder, hranol vo voľnom rovnobežnom premietaní. Žiak pozná vlastnosti podstavy a plášťa hranola. Vie určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola. Žiak vie zostrojiť sieť kolmého hranola. Vie použiť príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu (kocky, hranola a kvádra). Žiak vie vypočítať objem a povrch kocky, hranola a kvádra (aj v slovných úlohách).
	Valec, ihlan, kužeľ a ich siete. Objem a povrch valca.	Žiak vie opísať valec, ihlan, kužeľ a pomenovať ich základné prvky. Vie určiť počet hrán, stien a vrcholov ihlana. Žiak vie načrtnúť valec, ihlan, kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní. Žiak vie zostrojiť sieť valca, ihlana, kužeľa. Žiak pozná príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu (valca, ihlana, kužeľa). Žiak vie vypočítať objem a

		povrch valca (aj v slovných úlohách).
	Guľa a rez guľou.	Žiak vie popísať guľu a pomenovať jej základné prvky. Žiak vie dosadením do vzorcov vypočítať objem a povrch gule.
	Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu ihlana a kužeľa (aj v slovných úlohách z praxe).	Žiak vie používať vzorce pre výpočet objemu a povrchu ihlana a kužeľa. Žiak vie riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu ihlana a kužeľa.
PRAVDEPODOBNOSŤ, ŠTATISTIKA	Pravdepodobnostné hry a pokusy. Rôzne úlohy na porovnávanie šancí rôznych udalostí. Číselné porovnávanie šancí.	Žiak získa skúsenosti z porovnávaní rôznych udalostí z pohľadu na ich mieru pravdepodobnosti. Žiak vie uskutočňovať jednoduché a primerané experimenty. Žiak vie posúdiť a rozlíšiť možné, ale aj nemožné udalosti. Žiak vie rozhodnúť o pravdepodobnosti udalosti. Žiak vie vypočítať relatívnu početnosť udalosti.
	Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch.	Žiak vie spracovať, plánovite a systematicky zhromažďovať a triediť údaje v experimente. Žiak vie zo zhromaždených údajov vybrať štatistický súbor. Žiak vie vypočítať aritmetický priemer z primeraných údajov.
	Zobrazenie skupín údajov, tvorba grafov a diagramov.	Žiak vie zaznamenávať a usporadúvať údaje do tabuľky. Žiak vie čítať (interpretovať) údaje z tabuľky, z kruhového diagramu a zo stĺpcového grafu. Žiak vie znázorniť údaje z tabuľky kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom.

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 5 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 165

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
MOCNINY A ODMOCNINY, ZÁPIS VELKÝCH ČÍSEL	Druhá a tretia mocnina a odmocnina. Mocniny s mocniteľom – prirodzeným číslom. Mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami.	Žiak vie správne prečítať zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent). Vie zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov. Žiak vie zapísať súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov do tvaru mocniny a opačne. Žiak vie správne prečítať zápis druhej a tretej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca (základ). Žiak vie zapísať druhú a tretiu odmocninu kladného racionálneho čísla. Vie zápis n-tej mocniny ľubovoľného čísla a, kde n je prirodzené číslo Žiak vie vypočítať druhú mocninu ľubovoľného racionálneho čísla a druhú odmocninu kladného racionálneho čísla na kalkulačke. Žiak vie vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel a hodnotu druhej odmocniny z čísel 4, 9, 16, 25, ..., 100.
	Zápis veľkých čísel v tvare $a \cdot 10^n$ a práca s takýmito číslami na kalkulačke. Vytváranie predstavy o veľmi	Žiak vie zapísať ako mocninu čísla: 100, 1000, 10 000, Vie zapísať veľmi veľké čísla v tvare $a \cdot 10^n$.

	veľkých a veľmi malých číslach.	
	Počítanie s veľkými číslami, zaokrúhľovanie a odhad výsledku.	Žiak vie riešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania. Vie používať zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh.
RIEŠENIE LINEÁRNYCH ROVNÍC A NEROVNÍC	Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc pomocou ekvivalentných úprav. Riešenie jednoduchých lineárnych nerovnic, ich vzťah k príslušnej lineárnej rovnici. Ako propedeutika jednoduché grafické znázornenie riešenia.	Žiak vie rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebraických) výrazov. Vie rozlíšiť zápisy rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice. Žiak vie riešiť jednoduchú lineárnu rovnicu (napr. $2x + 3 = 3x - 6$) a urobiť skúšku správnosti. Vie riešiť jednoduché lineárne nerovnice (napr.: $2(x + 8) > 42$). Žiak vie riešiť lineárne rovnice
	Riešenie lineárnych rovníc s neznámou v menovateli. Vyjadrenie neznámej zo vzorca.	Žiak vie riešiť jednoduché rovnice s neznámou v menovateli Vie urobiť skúšku správnosti riešenia lin. rovnice s neznámou v menovateli. Žiak vie určiť podmienky riešenia rovnice (výrazu) s neznámou v menovateli. Vie vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov).
	Riešenie slovných (kontextových) úloh, ktoré sa dajú riešiť pomocou lineárnej rovnice alebo nerovnice.	Žiak vie urobiť zápis úlohy a zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Vie určiť a vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovnica, nerovnica, tipovaním, ...). Žiak vie riešiť jednoduché slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici). Vie overiť správnosť riešenia

		slovnej úlohy.
NIEKTORÉ ĎALŠIE TELESÁ, ICH OBJEM A POVRCH	Valec, ihlan, kužeľ a ich siete.	Žiak vie opísať valec, ihlan, kužeľ a pomenovať ich základné prvky. Vie určiť počet hrán, stien a vrcholov ihlana. Žiak vie načrtnúť valec, ihlan, kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní. Vie zostrojiť sieť valca, ihlana, kužeľa.
	Guľa a rez guľou. Objem a povrch gule.	Žiak vie opísať guľu a pomenovať jej základné prvky. Vie dosadením do vzorcov vypočítať objem a povrch gule.
	Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule (aj v slovných úlohách z praxe).	Žiak vie používať vzorce pre výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule. Vie riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule.
SÚMERNOSŤ V ROVINE	Osová súmernosť, os súmernosti. Stredová súmernosť, stred súmernosti.	Žiak vie určiť či sú geometrické útvary súmerné podľa osi resp. podľa stredy. Vie nájsť os súmernosti osovo súmerného útvaru. Žiak vie zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej (aj v stredovej) súmernosti.
PYTAGOROVA VETA	Pytagorova veta, jej odvodenie.	Žiak vie vymenovať základné prvky pravouhlého trojuholníka (odvesna, prepona, súčet dvoch ostrých uhlov je 90 stupňov) Vie, pre aký útvar platí Pytagorova veta. Žiak vie formuláciu Pytagorovej vety a jej význam. Vie zapísať Pytagorovu vetu vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri danom označení strán pravouhlého trojuholníka.

		<p>Žiak vie samostatne vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnou a a nad odvesnou b.</p> <p>Vie vyjadriť vzťah pre výpočet odvesien a, b ($a = ; b =$) alebo ich druhých mocnín.</p> <p>-Vie vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán.</p>
	Použitie Pytagorovej vety pri riešení praktických úloh.	Žiak vie samostatne používať Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života.
GRAFICKÉ ZNÁZORŇOVANIE ZÁVISLOSTI	Karteziánsky (pravouhlý - dvojrozmerný) súradnicový systém.	<p>Žiak vie opísať a zostrojiť pravouhlý súradnicový systém.</p> <p>Vie zobrazíť bod (úsečku, trojuholník, atď.) v pravouhlom súradnicovom systéme (napr. $A[3 ; 2]$; úsečka XY, ak $X[2 ; -4]$ a $Y[-3 ; 3]$, atď....).</p>
	Rôzne spôsoby znázorňovania – grafy závislostí. Súvis grafu s niektorými základnými vlastnosťami závislostí (rast, klesanie, najväčšie a najmenšie hodnoty).	<p>Žiak vie zostrojiť graf lineárnej závislosti podľa údajov z tabuľky pre hodnoty x a y.</p> <p>Vie opísať základné vlastnosti grafu lineárnej funkcie (lineárnej závislosti) – tvar grafu, súvislosť čísla k v predpise lineárnej funkcie $y = kx + q$ s jej rastom alebo klesaním.</p>
	Lineárna závislosť (lineárna funkcia), jej vlastnosti a graf. Všeobecná rovnica lineárnej funkcie: $y = k \cdot x + q ; (k \neq 0)$ Parametre k a q v lineárnej funkcii. Graf priamej a nepriamej úmernosti.	<p>Žiak vie uviesť dvojicu veličín, medzi ktorými je lineárna funkčná súvislosť.</p> <p>Vie zostaviť tabuľku a zostrojiť graf lineárnej funkcie v obore reálnych čísel.</p> <p>Žiak vie význam koeficientov k a q v predpise lineárnej funkcie $y = kx + q$.</p> <p>Vie určiť, či je lineárna funkcia rastúca (klesajúca).</p> <p>Žiak vie zapísať tvar</p>

		<p>konštantnej funkcie napr. $y = a$, kde a je reálne číslo.</p> <p>Vie čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a vedieť ich použiť pri výpočte.</p> <p>Žiak vie určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe.</p> <p>Vie riešiť slovné úlohy na využitie závislosti prvkov v priamej a nepriamej úmernosti.</p>
<p>PODOBNOSŤ TROJUHOLNÍKOV</p>	<p>Podobnosť geometrických útvarov, pomer podobnosti.</p>	<p>Žiak vie vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov.</p> <p>Vie rozhodnúť o podobnosti dvojice daných útvarov v rovine (štvorce, obdĺžniky, trojuholníky, atď.).</p> <p>Žiak vie vypočítať pomer podobnosti k pre dva rovinné útvary.</p> <p>Vie použiť pomer podobnosti k dvoch podobných rovinných útvarov pri výpočtovej a primeranej konštrukčnej úlohe.</p>
	<p>Podobnosť trojuholníkov. Riešenie primeraných matematických (numerických) a konštrukčných úloh.</p>	<p>Žiak vie základné vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu).</p> <p>Vie na základe viet o podobnosti trojuholníkov riešiť primerané matematické (numerické) a konštrukčné úlohy.</p> <p>Žiak vie použiť pomer podobnosti v dvoch podobných útvarov pri výpočtovej úlohe.</p>
	<p>Použitie podobnosti pri meraní výšok a vzdialeností, topografické práce v reálnych situáciách.</p>	<p>Žiak vie využívať vlastností podobností trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok.</p> <p>Vie riešiť jednoduché praktické topografické úlohy s využitím vlastností podobnosti trojuholníkov.</p>

		Žiak vie určiť skutočnú vzdialenosť – mierka mapy a skutočné rozmery predmetov – mierka plánu.
ŠTATISTIKA	Štatistické prieskumy, triedenie, náhodný výber. Realizácia vlastných jednoduchých štatistických prieskumov - projektov, ich spracovanie.	Žiak vie zrealizovať primeraný štatistický prieskum. Vie popísať triedenie štatistických jednotiek a náhodný výber zo súboru. Žiak vie pripraviť a spracovať jednoduchý vlastný projekt zameraný na štatistický prieskum určitej udalosti s vyjadrením početnosti určitého javu. Vie riešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru.
	Tabuľky, grafy a diagramy, ich čítanie, interpretácia a tvorba, prechod od jedného typu znázornenia k inému.	Žiak vie spracovávať získané hodnoty - údaje z vlastného štatistického prieskumu do tabuľky. Interpretovať údaje z tabuľky a prostredníctvom viacerých druhov diagramov - grafov, (kruhový, koláčový, úsečkový, stĺpcový, spojnicový) znázorniť hodnoty - údaje.

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Matematika a práca s informáciami <u>Informatika</u>

Charakteristika predmetu

Predmet informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať

vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov a celoškolských programov.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania informatiky na 2. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety.

Vyučovacie metódy

- formy: samostatná práca, skupinová práca, práca vo dvojiciach
- vyučovacie metódy: metódy problémové, bádateľské a výskumné, metóda experimentovania, rozhovor, demonštračné metódy

Hodnotenie žiaka

- pozitívne slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh
- hodnotenie známku – samostatná práca, skupinová práca

Hodnotia sa nasledovné činnosti:

- hodnotenie grafického a estetického prejavu
- prezentácia projektov
- mimoriadne aktívna práca na hodine

- samostatná práca na hodine
- vedomostné testy
- domáce úlohy

Kompetencie žiaka

Naplnenie hlavných cieľov sa opiera o kľúčové kompetencie žiakov:

- naučiť sa využívať efektívne počítač pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní, vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov a riešení problémov reálneho života,
- osvojiť si schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe,
- naučiť sa algoritmickeému mysleniu a využívať tieto schopnosti v reálnom živote,
- naučiť sa samostatnému, systematizovanému a logickému mysleniu,
- rozvíjať tvorivosť,
- prostredníctvom práce s myšou, tabletom, klávesnicou zlepšovať jemnú motoriku žiakov, ich koordináciu a priestorovú orientáciu,
- naučiť sa, že počítač nie je len zdrojom zábavy, ale prostriedkom, pomocou ktorého dokážu realizovať svoje nápady, predstavy, tvorivé plány, dokážu získavať informácie a komunikovať s ľuďmi na celom svete,
- osvojiť si schopnosť komunikácie prostredníctvom mailovej pošty,
- naučiť sa pracovať samostatne,
- rozvíjať si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučiť sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať),
- rozvíjať právne povedomie a etiku (legálne používanie programov, uvádzanie zdrojov, zásady slušného správania sa v komunikácií aj v prostredí internetu).

Ročník: piaty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ	Bezpečnosť pri práci a oboznámenie sa s pravidlami práce v učebni informatiky. Od mechanizácie k informačnej spoločnosti.	Žiak pozná využitie informačných a komunikačných technológií v bežnom živote (digitálne zariadenia v domácnosti, telefónna linka, káblová televízia, osobný počítač, mobil,...) a v znalostnej spoločnosti (bankovníctvo, zdravotníctvo, architektúra, doprava, umenie,...)
PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT	Informatika, informácia, hardvér, softvér. Oblasti aplikácií softvéru. Operačný systém. Vstupné a výstupné zariadenia. Klávesnica, myš, členenie počítačovej klávesnice. Orientácia na pracovnej ploche. Okno, súbor, priečinok. Didaktické hry na nácvik práce s klávesnicou a myšou. Práca s výučbovými CD/DVD	Žiak vie zapnúť a vypnúť počítač. Vie používať klávesnicu, myš (pravé a ľavé tlačidlo, otočné koliesko, jedno kliknutie, dvojité kliknutie). Pozná význam jednotlivých klávesov klávesnice a osvojiť si jej podrobnejšie členenie Vie vysvetliť pojmy: pracovná plocha, ikona, kurzor, hlavný panel, priečinok, súbor. Vie pracovať s oknom (maximalizovanie a minimalizovanie okien, prispôbovanie veľkosti okna). Vie vytvoriť nový priečinok a uložiť ho na pracovnú plochu Vie púšťať hry a hudbu z CD a internetu a ovládať jednoduché hry.
INFORMÁCIE OKOLO NÁS	LogoMotion Oblasti aplikácií softvéru, grafická informácia. Práca s grafickým editorom LogoMotion. Jednoduché geometrické tvary, krivky. Rovné čiary, úsečky. Útvary – obdĺžnik, štvorec, elipsa, kruh, mnohoúhelník. Výplň, používanie farieb. Nástroj Oblasť, práca s Oblasťou.	Žiak vie kresliť v grafickom prostredí a vytvárať jednoduché grafické návrhy. Pozná význam ikoniek jednotlivých nástrojov (ceruza, štetec, plechovka, sprej, guma, lupa, úsečka, krivka, ...) Vie kresliť čiary voľnou rukou, priamky, krivky, útvary – obdĺžnik, štvorec, elipsa, kruh, mnohoúhelník Vie pracovať s farbou –

	<p>Tvorba jednoduchých obrázkov – podľa predlohy s návodom.</p> <p>Vytvorenie vlastného obrázku</p> <p>MS Word</p> <p>Textová informácia.</p> <p>Formátovanie textu, nadpisy, odrážky.</p> <p>Obrázky v texte.</p>	<p>vyplniť oblasť farbou, maľovať štetcom, vytvoriť sprejový efekt, vytvoriť vlastné farby, ...</p> <p>Vie pracovať s časťou obrázku – vybrať, kopírovať časť obrázku.</p> <p>Vie zmeniť vzhľad obrázku – jeho veľkosť, prevrátiť a otočiť obrázok, ...</p> <p>Vie vložiť text do obrázku.</p> <p>Vie mazať – malé i veľké oblasti.</p> <p>Dokáže otvoriť nový dokument a uložiť dokument.</p> <p>Vie tlačiť obrázok.</p> <p>Vie prezentovať obrázky.</p> <p>Vie vytvoriť plagát.</p> <p>Vie upraviť texty v obrázkoch a vytvárať textové dokumenty aj s použitím obrázkov.</p>
<p>KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM IKT</p>	<p>Práca s internetom</p> <p>História vzniku internetu.</p> <p>Práca s internetom – webová adresa, katalógy, vyhľadávače, portály</p> <p>Web v bežnom živote.</p> <p>Neinteraktívna komunikácia</p> <p>Elektronická pošta, e-mailová adresa.</p> <p>Tvorba e-mailových schránok</p> <p>Pravidlá slušnej e-mailovej komunikácie, netiketa.</p> <p>E-mailová komunikácia.</p>	<p>Žiak pozná školský web.</p> <p>Chápe spôsob a mechanizmus vyhľadávania informácií na internete pomocou vyhľadávacích nástrojov a katalógov.</p> <p>Vie pracovať s elektronickou poštou a internetovým prehliadačom.</p> <p>Vie vytvoriť e-mailovú schránku a poslať e-mailovú správu.</p> <p>Vie prijať e-mailovú správu</p> <p>Pozná pravidlá slušnej emailovej komunikácie.</p>
<p>POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE</p>	<p>Základy algoritmického myslenia</p> <p>Algoritmus a program.</p> <p>Skladanie podľa návodov, vytváranie návodov, receptov.</p>	<p>Žiak vie používať program Baltík.</p> <p>Vie v ňom riešiť jednoduché algoritmické úlohy.</p> <p>Vie skladať podľa návodov (stavebnice, hlavolamy).</p> <p>Vie vytvoriť postup, recept, návod a pracovať podľa návodu.</p>

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ	Poučenie o BOZP. Bezpečnosť na internete. Počítačové vírusy, spamy, hoaxy. Ochrana pred vírusmi – preventívne opatrenia.	Žiak vie o nebezpečenstvách na internete. Vie, ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, spamy a hoaxy, ako sa odhaľujú a odstraňujú.
PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT	Základné časti osobného počítača – disk, pamäť, procesor. Vstupné (klávesnica, myš, joystick, skener, mikrofón, webkamera,...), výstupné zariadenia (monitor, tlačiareň, reproduktory,...) a vstupno-výstupné zariadenia a ich použitie. Práca so súbormi, priečinkami Práca s oknami. Práca s výučbovými CD/DVD Školská počítačová sieť, intranet.	Žiak vie vysvetliť pojmy: disk, pamäť, procesor, usb-pamäťový kľúč. Pozná určenie, parametre periférií. Pozná použitie vstupných a výstupných zariadení . Dokáže spúšťať naraz viac aplikácií. Žiak si zdokonalí prácu s oknami, súbormi a priečinkami. Pozná ukladanie informácií na rôzne médiá, vie porovnať ich kapacitu. Vie používať výučbové programy na CD/DVD. Chápe pojmy internet, intranet.
INFORMÁCIE OKOLO NÁS	WORD – základné pojmy. Písanie textov v programe WORD . Formátovanie textu, farba, veľkosť textu. Nadpisy, odrážky v texte. Číslovanie stránok, záhlavie stránky. Kopírovanie a vkladanie textov, obrázkov. Práca s viacerými oknami. Tvorba jednoduchých obrázkov, komiksov. Tvorba tabuliek v programe WORD . Jednoduché klávesové skratky	Žiak vie vytvárať textové dokumenty aj s použitím obrázkov a tabuliek. Vie písať hladký text s nastavením fontu, veľkosti a typu písma, riadkovania, zarovnaním textu v odstavci. Vie opraviť chyby v dokumente, vyhľadávať a nahradiť slová. Vie napísať text pomocou WordArtu, vkladať symboly označiť, kopírovať, presunúť, vymazať blok. Vie formátovať odstavec. Vie vytvoriť číselný zoznam, zoznam s odrážkami. Vie usporiadať text do stĺpcov Vie vložiť obrázok (klipart, zo súboru, z internetu) do textu. Vie formátovať obrázok.

	<p>LogoMotion Princíp tvorby animácií. Vytváranie jednoduchých animácií. Práca na projekte</p>	<p>Vie vložiť tabuľku a vkladať automatické tvary. Dokáže vytvoriť komiks, animáciu. Vie vytvoriť vizitku, pozvánku v textovom editore. Vie zostaviť plagát na zadanú tému, ktorý bude obsahovať text aj obrázok a poslať ho na hodnotenie učiteľovi prostredníctvom e-mailu.</p>
KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM IKT	<p>Neinteraktívna komunikácia Elektronická pošta, adresár príjemcov, príloha správy. Otvorenie a odoslanie prílohy e-pošty, možnosti poštového klienta.</p>	<p>Žiak vie pracovať s elektronickou poštou. Vie pracovať s internetovým prehliadačom. Vie poslať e-mail viacerým príjemcom. Vie poslať a prijať e-mailovú správu s prílohou. Dokáže plnohodnotne využívať možnosti poštového klienta. Pozná správnu formu správy. Vie sa chrániť pred vírusmi a rozoznať spam, hoax.</p>
POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE	<p>Programovací jazyk Logo. Oboznámenie sa s programom Imagine – inštalácia programu, popis prostredia. Základné príkazy. Kreslenie obrázkov. Cyklus – riešenie úloh s opakovaním činností.</p>	<p>Žiak rozumie pojmom algoritmus, program, programovanie. Pozná detský programovací jazyk Logo. Vie používať program Imagine. Vie riešiť jednoduché algoritmické úlohy a definovať pojem algoritmus. Vie vytvárať a použiť základné príkazy pre pohyb a príkazy na zmenu pera na kreslenie jednoduchých obrázkov.</p>

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ	Poučenie o BOZP. Ergonómia počítačového pracoviska.	Žiak pozná optimálne riešenie počítačového pracoviska. Chápe, ako sa šíria počítačové

	<p>Antivírusové programy. Softvérová a hardvérová ochrana. Firewall.</p>	<p>vírusy a ako sa odhaľujú a odstraňujú. Pozná spôsoby bezpečnosti na internete a ochrany počítača.</p>
<p>PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT</p>	<p>Práca so súbormi a priečinkami. Usporiadanie súborov a priečinkov na disku. Práca s výučbovými CD/DVD</p>	<p>Žiak dokáže spúšťať naraz viac aplikácií . Zdokonalí si prácu s oknami, súbormi a priečinkami. Vie usporiadať súbory a priečinky na disku. Vie uložiť súbory a priečinky na disk. Vie používať výučbové programy na CD/DVD. Dokáže pracovať v lokálnej sieti.</p>
<p>INFORMÁCIE OKOLO NÁS</p>	<p>PowerPoint Aplikácie na tvorbu prezentácií. Vloženie novej snímky, použitie šablóny. Vkladanie textu a obrázku do prezentácie. Vytvorenie prezentácie o sebe.</p> <p>Picture Manager Práca s grafikou, fotografia. Skenovanie obrázkov. Úprava fotografií.</p> <p>Audacity Aplikácie na nahrávanie a spracovanie zvuku. Prehrávanie a vytváranie videa.</p> <p>Práca na projekte</p>	<p>Žiak vie vložiť novú snímku – zvoliť rozvrhnutie snímky. Vie použiť šablóny. Vie vložiť a formátovať text. Vie kresliť objekty a pracovať s nimi. Vie vložiť klipart alebo iný obrázok. Vie pracovať s tabuľkami. Vie vložiť hypertextový odkaz. Vie vytvoriť, spustiť a ovládať svoju prezentáciu. Vie skenovať obrázky, zmeniť veľkosť obrázku, otočiť a upravovať obrázky. Vie pridávať efekty. Vie upravovať fotografie z digitálneho fotoaparátu. Vie zapojiť mikrofón, nahrávať zvuky a vytvoriť jednoduché efekty. Vie využiť nahrávky v prezentáciách a animáciách. Vie vytvoriť multimediálnu prezentáciu. Vie navrhnúť a vytvoriť prezentáciu k téme Naša trieda, Naša škola, Moje mesto, Moja rodina, ... Vie navrhnúť a vytvoriť prezentáciu ako učebnú pomôcku. Vie prezentáciu poslať na</p>

		hodnotenie učiteľovi e-mailom.
KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM IKT	Práca s internetom Pátranie po informáciách a ich spracovanie. Práca s web stránkami. Interaktívna komunikácia Ukážky on – line komunikácie. Rozhovor (chat), Skype, okamžitá správa (ICQ). Sociálne siete.	Žiak vie pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete. Vie používať niektorý z nástrojov na interaktívnu komunikáciu. Pozná nástroje netikety. Vie rôzne spôsoby interaktívnej komunikácie a vie ich používať. Získa základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT – rozhovor (chat), Skype, okamžitá správa (ICQ). Vie pracovať v rôznych sociálnych sieťach (facebook, pokec) Pozná nebezpečenstvá sietí.
POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE	Program Imagine – opakovanie základných príkazov. Vlastné príkazy. Procedúra, zoskupovanie častí riešenia do procedúr.	Žiak vie základné príkazy pre pohyb a príkazy na zmenu pera na kreslenie jednoduchých obrázkov. Vie vysvetliť príkaz „opakuj“ a využiť ho na kreslenie pravidelných útvarov. Vie tvoriť vlastné príkazy a zoskupovať ich do procedúr.

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ	Bezpečné správanie na internete, ochrana počítača. Licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware.	Žiak pozná riziko počítačovej kriminality a jej dopady. Vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér. Pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií.
PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT	Systém vonkajších pamätí. Zálohovanie údajov na rôzne médiá, archív. Kapacita prenosových médií. Kompresia a dekompresia údajov.	Žiak pozná ukladanie informácií na rôzne médiá (CD/DVD, usb-pamäťový kľúč), vie porovnať ich kapacitu. Pozná pojmy bit a bajt

	Lokálna sieť, zdieľanie súborov.	Vie logicky triediť dáta na disku a externých pamäťových médiách. Dokáže vytvoriť kompresiu, dekompresiu údajov. Dokáže vykonať zálohovanie údajov na server, formou mailu, na externé pamäťové médium. Vie archivovať dáta na pamäťové médiá. Vie komprimovať dáta pomocou ZIP a RAR metód komprimácie. Dokáže pracovať v lokálnej sieti.
INFORMÁCIE OKOLO NÁS	<p>EXCEL – základné pojmy. Práca s bunkami, označovanie oblastí. Pridávanie a premenovanie listov. Práca s tabuľkou, vkladanie údajov do tabuľky. Výpočty v tabuľke. Kopírovanie a presun. Formátovanie buniek. Vloženie stĺpca alebo riadku. Vytvorenie a uloženie tabuľky Vytvorenie grafu.</p> <p>Hudobné formáty – Windows Media Player. Úvod do prostredia Windows Movie Maker. Efekty a prechody videa. Strih videa a titulky. Zvuk, hudba a hovorený komentár. Tvorba jednoduchých videí z obrázkov.</p> <p>Počítač ako nástroj na vzdelávanie Elektronická encyklopédia –</p>	<p>Žiak vie vytvoriť a upravovať zložitejšie tabuľkové dokumenty. Vie zmeniť formát bunky – písmo, výplň, orámovanie, zarovnanie, zalomenie textu. Vie zlučovanie buniek. Vie zmeniť vzhľad stránky – orientácia na výšku, na šírku, okraje. Vie pracovať s riadkami a stĺpcami – nastaviť šírku stĺpca, výšku riadku. Vie kopírovať, presúvať, mazať obsah buniek. Vie vytvoriť jednoduchý vzorec. Vie vytvoriť graf.</p> <p>Žiak pozná hudobné formáty – Windows Media Player. Vie prehrávať zvuk, video. Vie vytvárať jednoduché videá z obrázkov – Movie Maker. Vie vytvárať efekty a prechody medzi snímkami. Vie strihať video, vkladať titulky do videa, hudbu, zvuk a hovorený komentár.</p> <p>Žiak vie vyhľadávať a zhromažďovať informácie z wikipédií.</p>

	wikipédii. Blogy a blogovanie. Práca na projekte.	Vie umiestniť článok na wikipédiu. Vie pracovať s blogom, na svoj blog pridávať vlastný text, obrázky, videá, ... Žiak vie vytvoriť jednoduché video z fotografií v programe Movie Maker.
KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM IKT	On – line služby. e – spoločnosti.	Žiak pozná on – line služby. Vie e – spoločnosti (internetový obchod, rezervácia vstupeniek, cestovných lístkov..).
POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE	Animované tvary a procesy v prostredí Imagine . Príkazy s premennými.	Žiak vie definovať pojem animácia. Vie vytvoriť jednoduchú animáciu. Vie vysvetliť pojmy: parametre, premenná, hodnota, priradenie v programovacom jazyku používať premenné. Vie naprogramovať jednoduchú animáciu.

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ	Poučenie o BOZP. Autorské práva. Legálnosť používania obrázkov a textov z internetu.	Žiak pozná riziko počítačovej kriminality a jej dopady. Vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér. Pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií. Vie rozlíšiť voľne šíriteľné obrázky a texty na internete od obrázkov a textov s copyrightom.
PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT	Formáty súborov. Prehliadač www stránok, nastavenie prehliadača. Nastavenie domovskej stránky. História prehliadnutých stránok. Organizácia obľúbených	Žiak pozná logické princípy fungovania internetu. Dokáže zistiť IP adresu počítača. Pozná formát a typy súborov. Vie rozlišovať rôzne formáty súborov, podľa prípony im vedieť priradiť ich určenie.

	<p>položiek.</p>	<p>Vie, čo je adresa, doména, IP, http, ftp, smtp. Vie nastaviť prehliadač www stránky – zobrazit'/nezobrazit' obrázky, tlač s/bez obrázkov a pozadia. Vie prezrieť históriu prehliadnutých stránok. Ovláda organizáciu obľúbených položiek.</p>
<p>INFORMÁCIE OKOLO NÁS</p>	<p>Aplikácie na spracovanie videa. Efekty, prechody, strih, titulky. Zvuk, hudba a hovorený komentár. Tvorba jednoduchých videí – dokumentárny film, reklama.</p> <p>Zložitejšie prezentácie v PowerPointe.</p> <p>Fotografie. Úprava fotografie, koláž</p> <p>Aplikácie na tvorbu webových stránok. Fotoalbumy. Prezentácia na webe. Tvorba osobnej webovej stránky.</p> <p>Encyklopédie, odkazy. Elektronická knižnica. Edukačné prostredia pre iné predmety.</p> <p>Google Earth - práca s mapami.</p>	<p>Žiak vie vytvárať jednoduché videá v programe Movie Maker. Vie vytvárať efekty a prechody medzi snímkami. Vie strihať video, vkladať titulky do videa, hudbu, zvuk a hovorený komentár.</p> <p>Vie vytvoriť, editovať a uložiť zložitejšiu prezentáciu v PowerPointe, aj s použitím zvukov a videí. Vie vložiť hypertextový odkaz. Vie upravovať fotografie a sťahovať fotografie z mobilu, fotoaparátu. Vie vytvoriť vlastný fotoalbum na webe.</p> <p>Pozná poskytovateľov služieb free web stránok. Vie vytvoriť jednoduchú osobnú webovú stránku.</p> <p>Vie hľadať slovo v dokumente, encyklopédii Vie hľadať titul v elektronickej knižnici. Pozná edukačné prostredia pre iné predmety.</p> <p>Žiak vie vyhľadať konkrétne miesto na mape sveta Google Earth. Vie zistiť GPS súradnice miesta. Vie prepínať režimy máp.</p>

	Práca na projekte	Vie vytvoriť jednoduchú osobnú webovú stránku poznať zásady vytvárania webovej stránky
POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE	Programovací jazyk Logo. Riešenie zložitejších úloh v prostredí Imagine. Porovnávanie času trvania rôznych riešení problému.	Žiak vie riešiť zložitejšie úlohy v prostredí Imagine (pohyby a preteky korytnačiek, presná pozícia a presný smer.

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČĽ 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a svet práce <u>Svet práce</u>

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČĽ 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Človek a svet práce <u>Technika</u>

Charakteristika predmetu

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Konceptia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach. Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania predmetu technika je dosiahnutie uvedených kľúčových kompetencií žiaka.

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

1. schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
3. schopnosť sebazpoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť,

Pracovné kompetencie žiaka

Používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoje i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

Metódy a formy práce

V rámci vyučovacích hodín techniky bude kladený dôraz na praktickú činnosť spojenú s technickým návrhom, čítaním technického výkresu, voľbou materiálu, vytváraním správnych pracovných návykov do jedného integrálneho celku. Žiaci budú zhotovovať vlastné výrobky počnúc myšlienkou, ktorú grafickým spôsobom vyjadria, zvolia vhodný a dostupný materiál, navrhnu technologický postup a výrobok zhotovia. Súčasťou úloh bude navrhnuť cenu výrobku, diskutovať o zložkách, ktoré sa podieľajú na jej tvorbe, hľadať možnosti úspory materiálu, zlepšenia kvality výrobku, či zjednodušenie technologického postupu.

V rámci zvyšovania finančnej gramotnosti žiakov, budú žiaci hľadať spôsoby získania finančných zdrojov, efektivity výroby a jej optimalizácie, zvažia riziko podnikania. Žiaci budú pracovať tímovo v skupinách (väčšinou v dvojiciach). Práca skupiny sa bude podieľať na zhotovení určitej časti výsledného produktu. Práca skupín bude teda rôznorodá, čím sa model práce viac priblíži k skutočnému pracovnému životu vo výrobe.

Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia je motivovať žiaka k zlepšeniu jeho výkonov. Žiak tak získava spätnú väzbu, do akej miery splnil podmienky očakávaného výkonového štandardu. Hodnotenie v predmete technika sa uskutočňuje priebežne. Výkony žiaka sa klasifikujú. Pritom učiteľ prihliada na systematickosť práce žiaka, jeho individuálne schopnosti, snahu riešiť zodpovedne zadané úlohy.

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Človek a technika	<p>Technika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika - človek, príroda, spoločnosť - výrobok - myšlienka, konštrukcia, výroba, využitie 	<p><i>Žiak vie :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem technika, technické prostredie a technické dielo ako produkt ľudskej činnosti, - vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky. -poznať najvýznamnejšie objavy a vynálezy 18. – 20. storočia a pozná históriu techniky na Slovensku a najvýznamnejších slovenských vynálezcov - vysvetliť pojem technologický postup a opísať všeobecne cestu vzniku výrobku.
Grafická komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> -výkres - náčrt, - druhy čiar - písmo - rozmery výkresov, -technické kreslenie <p>Projekt – kótovanie zadaného predmetu alebo výrobku</p>	<p><i>Žiak vie :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - realizovať drobný projekt (zhotoviť technický náčrt a vie vybrať vhodný materiál, zvoliť konštrukčné riešenia a spoje, navrhnúť technológie), - popísať proces vzniku technického produktu. - vytvárať a realizovať technické myšlienky pre vlastné potreby a pre potreby školy. - rozvíja priestorovú predstavivosť, vie nakresliť schému výrobku technickým náčrtkom v pravouhlom premietaní a okótovať ho
Materiály a technológie	<p>Surovina, materiál, polovýrobok, výrobok, Drevo, kovy, plasty a iné technické materiály.</p>	<p><i>Žiak má:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -poznať základné druhy technických materiálov, - rozlíšiť základné druhy technických materiálov - drevo, kovy, plasty, - definovať základné náradie na ručné opracovanie dreva, kovu a plastov. - popísať proces vzniku výrobku zo suroviny

	<p>Projekt :</p> <ul style="list-style-type: none"> -výroba vianočných a veľkonočných ozdôb -výrobky z plastových fliaš -triedenie odpadu (návrh, plagát, realizácia) -pletenie a koláže z textílie – zhotovenie výrobkov 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> zhotoviť svoj vlastný výrobok podľa zadania a vlastnej kreativity zvládnuť jednoduché pletenie a vytvorenie koláže z textilného materiálu
--	---	--

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 0 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 0

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Elektrická energia	<p>Zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach Poskytovanie prvej pomoci po zasiahnutí elektrickým prúdom Účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus</p> <p>Schématické značky a elektrické schémy Práca s elektrotechnickou stavebnicou</p> <p>Výroba, rozvod a zdroje elektrickej energie</p> <p>Základné elektrické spotrebiče</p> <p>Výpočet spotreby elektrickej energie Moderné elektrické spotrebiče</p>	<p>Žiak pozná :</p> <ul style="list-style-type: none"> -pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze elektrickým prúdom. <p>-vie čítať jednoduché elektrické značky, schémy a zapojenia a vie na elektrotechnickej stavebnici pre ZŠ zapájať jednoduché elektrické obvody.</p> <p>- vie opísať výrobu a rozvod elektrickej energie a pozná ekologické aspekty výroby elektrickej energie</p> <p>- sa oboznámi s modernými elektrickými spotrebičmi v domácnosti. - pozná funkciu a oboznámi sa s hlavnými parametrami a so správnym používaním základných elektrických spotrebičov pre domácnosť. -pozná význam elektromeru a oboznámi sa s príkladmi výpočtu spotreby elektrickej energie .</p> <p>.</p>
Technika Domácnosť Bezpečnosť	<p>Ekologické aspekty a malá svojpomocná údržba v domácnosti.</p>	<p>Žiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pozná základné omietky, ich druhy a náradie potrebné na omietanie, dokončovacie práce ako maľovanie,

	<p>Ekologické a ekonomické hodnotenie jednotlivých systémov. Šetrenie vodou a teplom v domácnosti</p> <p>Výpočet spotreby energie na kúrenie</p> <p>Hospodárenie v domácnosti</p> <p>Projekt: -sledovanie spotreby energií v byte - návrh rekonštrukcie bytu(technológia, ekológia, ekonomika)</p>	<p>tapetovanie</p> <p>-pozná možnosti šetrenia teplom a teplou vodou a zároveň spôsoby zamedzenia úniku tepla – spôsoby zateplenia okien a dverí.</p> <p>-pozná výpočet spotreby energie na kúrenie</p> <p>-vie sa orientovať v cenách základných životných potrieb, vie náklady na domácnosť a zostaví základnú spotrebu pri určitom mesačnom príjme na rodinu</p> <p>- na základné dlhodobého sledovania spotreby energií, navrhne úsporné opatrenia - navrhne čo bude potrebovať a koľko to bude stáť rekonštrukcia 3- izbového bytu</p>
--	---	---

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 0 hodín týždenne

Počet hodín za školský rok: 0

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Praktické využitie poznatkov	Ekologické mestečko – model komunikácie energetické zdroje dopravné značky a predpisy návrhy na triedenie a likvidáciu odpadov	Žiak: -vypracuje návrh ekologického domčeka, cestných komunikácií v mestečku. -použije alternatívne zdroje energie. -vymyslí dopravu v ekologickom mestečku a odvoz a triedenie odpadu
Elektrická energia	Zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach Základný elektroinštalačný materiál a práca s ním Jednoduché elektrické obvody	Žiak : -pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze elektrickým prúdom. -pozná základný elektroinštalačný materiál, jeho funkciu použitie/spínače, vidlice, zásuvky, žiarovkové objímky, poistky a ističe/

	<p>Schémy elektrických zapojení Jednoduché elektrotechnické práce Práca s elektrotechnickou stavebnicou</p> <p>Technológia montáže v elektrotechnike Práca s elektromontážnym materiálom</p> <p>Domová inštalácia elektrického prúdu</p>	<p>- oboznámi sa s používaním žiarovkovej skúšačky.</p> <p>-vie čítať jednoduché elektrické značky, schémy a zapojenia a vie na elektrotechnickej stavebnici pre ZŠ zapájať jednoduché elektrické obvody.</p> <p>-pozná základné batérové zdroje elektrickej energie a akumulátory/primárne a sekundárne elektromechanické-suché a mokré, elektrické-kyslé a alkalické/.</p> <p>.</p>
<p>Technika Domácnosť Bezpečnosť</p>	<p>Bytová inštalácia – kúrenie, rozvod studenej a teplej vody, úspora energie Systém , základy konštrukcie a údržby jednotlivých prvkov bytovej inštalácie</p> <p>Kúrenie v domácnosti, centrálne , ústredné, lokálne Rozvod studenej a teplej vody</p> <p>Konštrukcia vodovodného kohútika alebo batérie – demontáž , oprava, montáž</p>	<p>Žiak:</p> <p>-sa oboznámi so systémom ústredného kúrenia v bytoch a jeho funkciou. Žiak vie popísať systém rozvodu studenej a teplej vody v byte.</p> <p>-pozná zloženie a funkciu vodovodného kohútika a jednoduchej vodovodnej batérie -sa oboznámi s opravou splachovača WC</p> <p>- pozná možnosti šetrenia teplom a teplou vodou a zároveň spôsoby zamedzenia úniku tepla – spôsoby zateplenia okien a dverí. -vie popísať princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach – ústredného kúrenia .</p> <p>-ovláda opravu netesnosti vodovodného kohútika / batérie/ výmenou tesnenia , frézovaním sediel alebo výmenou vložiek ventilov.</p>

<p>Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk</p> <p>Vzdelávacia oblasť Predmet</p>	<p>ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský</p> <p>Umenie a kultúra <u>Výtvarná výchova</u></p>
--	---

Charakteristika predmetu

Predmet výtvarná výchova (ďalej VV) v nižšom sekundárnom vzdelávaní plynulo nadväzuje na výtvarnú výchovu v primárnom vzdelávaní. Naďalej vychádza z autentických skúseností žiaka, získaných výtvarnou činnosťou – z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania sa. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Vzhľadom na psychicky vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánny prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. VV sa musí podieľať na tejto transformácii.

Uskutočňuje sa to:

- dorazom na objaviteľsky prístup k technikám, vyjadrovacím prostriedkom a médiám,
- nahradením nedostatku formálnych zručností pri vyjadrovaní reality, postupmi ktoré takéto zručnosti nevyžadujú,

-väčším dôrazom na myslenie žiaka, na príčinné súvislosti, vzťahy medzi javmi a poznávaciu funkciu umenia i vlastného vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Ťažisko sebvýjadrovania sa, oproti primárnemu vzdelávaniu, prenáša na iné oblasti aktivity. Do vyučovania sú zaradované prostriedky a činnosti, ktoré rozširujú možnosti poznávacieho procesu žiaka a dovoľujú mu naplniť jeho prirodzené ambície po vizuálnom vyjadrení skutočnosti, po poznávaní formálnej i obsahovej štruktúry sveta, po presnejšom zobrazení pozorovaných vzťahov, po vyššej technickej dokonalosti prejavu, po pluralite spôsobov vytvárania. Zapája sa koncepčne a konštrukčne myslenie, ktoré je uvádzané do vzťahu s myslením estetickým. Detskú spontánnosť ma postupne nahrádzať jej dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť a sviežosť, spojená s pribúdaním vedomej tvorivej operatívnosti. Žiak reaguje na stále komplexnejšie podnety, reflektuje podnety prírodné, civilizačne i kultúrne. Zvyšujú sa jeho technické schopnosti, preto potrebuje vo výtvarnej výchove objaviť oblasť nových možností, zodpovedajúcich svojmu vývinu

Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základne kompozičné princípy,

vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (vyraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a Iné kultúry.

Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédia, reklama, výtvarné média, architektúra, dizajn), k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dorazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus. Naďalej rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom VV rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analyticky myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručnosti – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Vyučovacie metódy

- výklad, rozprávanie, dialóg, ukážky, tvorivé činnosti, maľba, kresba koláž, lepenie, trhanie, strihanie, modelovanie, dotváranie, skupinové práce, motivačné a fixačné dialógy, motivačné fixačné problémové situácie, motivačné a porovnávacie metódy, tvorivé činnosti, ukážky

Hodnotenie žiaka

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a bude realizovaná v súlade s Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl.

Kompetencie žiaka

Žiak dokáže:

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí),
- dokáže vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film, komiks), rám, pohľad (obraz), charakteristický tvar (plastika),
- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobneninou (filmový trik, kulisa, maskovanie, mimikry),
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu,
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky a skulptúry,
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať
- prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty

Žiak dokáže:

- zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania, zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie),
- zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru – balenie (paketáž), obliepanie, obväzovanie, odrôtovanie,
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez

linorez a pod.),

- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievanie reliéfu do sadry,

Ročník: piaty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vyjadrovania	Výtvarne vyjadrovať znaky, tvary, farebnosť, priestorové princípy prírodnín. Vnútorne členenie prírodnín, dotváranie na základe fantázie.	Žiak vníma morfológické znaky, tvary a farebnosť prírodnín, ich rezov a štruktúr. Žiak ovláda prácu s ceruzkou, tieňovanie, kresbu perom, prácu s umeleckými a iné kombinované techniky
Možnosti zobrazovania videného sveta	Odhaľovať zákonitosti stavby prírodných a umelých foriem, kultivovať priestorové videnie, cítenie a vyjadrovanie.	Žiak ovláda jednoduché lineárne kresby, tieňovanie, prácu s uhl'om, drievkom, lavírovať akvarelovými farbami, ovláda priestorové videnie, je schopný dané prvky fantazijne dotvárať
Podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, techniky, témy	Rozvíjať elementárne chápanie odlišnosti umeleckého chápania	Žiak pozná pojem abstrakcia, dokáže sám vytvoriť abstraktnú prácu, dokáže oceniť umelecké diela.
Podnety výtvarného umenia	Prehľbovať estetický vzťah, vnímať funkciu hmotnej kultúry a podmienky vzniku umeleckých diel.	Žiak ovláda pojem mozaika, freska, ikona, všíma si hlavné znaky baziliky, ovláda pojem bazilika, apsida, klenba, vitráž, reliéf a basreliéf, pozná najznámejšie pamiatky architektúry, dokáže zhodnotiť tvorbu umelcov, vychádzajúcu z doby a pozná pojem sakrálna stavba
Podnety fotografie	Rozvíjať cit a pochopenie pre estetické usporiadanie objektov na základe experimentovania.	Žiak ovláda základy práce s klasickým, ale hlavne digitálnym fotoaparátom, ovláda kompozičné vzťahy na fotografiách, dokáže vybrať lineárne perspektívy, posúdiť fotografiu, vie pracovať s počítačom, zmeniť farbu fotografie

Podnety filmu	Pochopiť zmenu výtvarnej formy pri práci s rôznymi materiálmi prostredníctvom experimentálnych činností.	Žiak ovláda pojmy montáže, koláže. Demonštruje a vytvorí koláž
Podnety architektúry	Na základe hry a experimentovania poznávať výtvarno-technické princípy a ich vplyv na výtvarný výraz v jednoduchých priestorových útvaroch.	Žiak pozná, chápe a hodnotí praktickú a estetickú funkciu priestorových foriem vo vzťahu so životným prostredím a hmotnou kultúrou. Vyjadrí svoju predstavu o architektonických formách pri tvorbe nekonvenčnej architektúry.
Podnety dizajnu	Oboznámiť sa so základnými zákonitosťami písma. Možnosť využívania typografického písma. Uplatniť kontrast farieb v neukončenej i ohraničenej ploche	Žiak ovláda základné zákonitosti lineárneho kresleného plošného písma, ovláda jeho radenie v slovách, chápe hodnotenie písma a jeho komunikatívnej funkcie. Ovláda prácu s redisovým perom. Dokáže používať hotové typografické písmo.
Podnety tradičných remesiel	Poznávať a využívať výrazové možnosti materiálov a ich štruktúry vo vzťahu k ich funkcii v úžitkovej a dekoratívnej tvorbe. Rozvíjať citlivý vzťah k materiálu s ohľadom na účel pri vytváraní dekoratívno-úžitkových predmetov.	Žiak získa a osvojí si základné zručnosti pri práci s hlinou, modelovacími hmotami, chápe praktické a estetické funkcie trojrozmerných foriem, získa základné zručnosti z drotárstva a iných ľudových remesiel
Elektronické médiá	Rozvíjať cit a pochopenie pre estetickú funkciu trojrozmerných foriem a ich vzťah k priestoru a vzájomnému usporiadaniu	Žiak ovláda základné pracovné operácie s elektronickými médiami, skenovanie, prenášanie digitálneho obrazu, farebné upravovanie fotografie.
Podnety hudby a literatúry	Rozvíjať estetické cítenie a chápanie. Obohacovať predstavivosť a fantáziu pri výtvarnom vyjadrovaní pomocou hudobnej produkcie.	Žiak chápe základné princípy koloru farieb, pomocou hudby vyjadruje svoje pocity. Dokáže použiť fantáziu, rytmicky komponovať dekoratívnu plochu
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Vyjadriť dejový celok vo vzťahu ku konkrétnemu prostrediu. Rozvíjať tvorivosť, obohacovať predstavivosť a fantáziu pri výtvarnom vyjadrení dejín.	Žiak ovláda vyjadrenie dejového celku vo vzťahu ku konkrétnemu prostrediu, používa svoju predstavivosť a fantáziu vo vzťahu k historickej problematike, uplatňuje svoje zemepisné vedomosti, svoje predstavy o spoločenských udalostiach.

Tradícia a identita	Využívať regionálne podnety pre oboznamovanie sa s výtvarným umením a výtvarnou kultúrou	Žiak chápe umenie a jeho premeny v súvislosti s historickým vývojom spoločnosti. Ovláda možnosť využitia ľudových motívov a ľudovej tvorby vo výtvarnom umení, a vhodné zakomponovanie týchto prvkov do svojej práce.
Škola v galérii	Priamy styk s voľným a úžitkovým umením v origináli – na výstavách, v galériách, v predajniach a v urbanistickom a prírodnom umení.	Žiak ovláda prácu s multimédiami, encyklopédiami, zbierkami obrazov, monografiami dejín umenia a možnosti ich využitia pri získavaní informácií.

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok:33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné prvky výtvarného vyjadrovania	Mierka, proporčné vzťahy a operácie s nimi	Žiak vníma morfológické znaky, tvary a farebnosť prírodnín, ich rezov a štruktúr. Žiak ovláda prácu s ceruzkou, tieňovanie, kresbu perom, prácu s umeleckými a iné kombinované techniky.
Možnosti zobrazovania videného sveta	Kreslenie figúry	Žiak ovláda jednoduché lineárne kresby, tieňovanie, prácu s uhl'om, drievkom, lavírovať akvarelovými farbami, ovláda priestorové videnie, je schopný dané prvky fantazijne dotvárať
Podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, techniky, témy	Kinetické umenie, svetelné umenie	Žiak pozná pojem abstrakcia, dokáže sám vytvoriť abstraktnú prácu, dokáže oceniť umelecké diela.
Podnety výtvarného umenia	Stredoveké a gotické umenie	Žiak ovláda pojem mozaika, freska, ikona, všima si hlavné znaky baziliky, ovláda pojem bazilika, apsida, klenba, vitráž, reliéf a basreliéf, pozná najznámejšie pamiatky architektúry, dokáže zhodnotiť tvorbu umelcov, vychádzajúcu z doby a pozná pojem sakrálna stavba

Podnety fotografie	Svetlo a fotografia	Žiak ovláda základy práce s klasickým, ale hlavne digitálnym fotoaparátom, ovláda kompozičné vzťahy na fotografiách, dokáže vybrať lineárne perspektívy, posúdiť fotografiu, vie pracovať s počítačom, zmeniť farbu fotografie
Podnety filmu	Vzťah obrazu a zvuku vo filme, strih	Žiak ovláda pojmy montáže, koláže. Demonštruje a vytvorí koláž
Podnety architektúry	Mesto, dedina	Žiak pozná, chápe a hodnotí praktickú a estetickú funkciu priestorových foriem vo vzťahu so životným prostredím a hmotnou kultúrou. Vyjadří svoju predstavu o architektonických formách pri tvorbe nekonvenčnej architektúry.
Podnety dizajnu	Odev a doplnky	Žiak ovláda základné zákonitosti lineárneho kresleného plošného písma, ovláda jeho radenie v slovách, chápe hodnotenie písma a jeho komunikatívnej funkcie. Ovláda prácu s redisovým perom. Dokáže používať hotové typografické písmo.
Podnety tradičných remesiel	Košikárstvo a pletenie	Žiak získa a osvojí si základné zručnosti pri práci s hlinou, modelovacími hmotami, chápe praktické a estetické funkcie trojrozmerných foriem, získa základné zručnosti z drotárstva a iných ľudových remesiel
Elektronické médiá	Spracovanie a montáž obrazu	Žiak ovláda základné pracovné operácie s elektronickými médiami, skenovanie, prenášanie digitálneho obrazu, farebné upravovanie fotografie.
Podnety hudby a literatúry	Objekt, hudobnovizuálny nástroj	Žiak chápe základné princípy koloru farieb, pomocou hudby vyjadruje svoje pocity. Dokáže použiť fantáziu, rytmicky komponovať dekoratívnu plochu
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Výtvarná biológia	Žiak ovláda vyjadrenie dejového celku vo vzťahu ku konkrétnemu prostrediu, používa svoju predstavivosť a fantáziu vo vzťahu k historickej problematike,

		uplatňuje svoje zemepisné vedomosti, svoje predstavy o spoločenských udalostiach.
Tradícia a identita	Tradície môjho prostredia	Žiak chápe umenie a jeho premeny v súvislosti s historickým vývojom spoločnosti. Ovláda možnosť využitia ľudových motívov a ľudovej tvorby vo výtvarnom umení, a vhodné zakomponovanie týchto prvkov do svojej práce.
Škola v galérii	Umenie pre 5 zmyslov	Žiak ovláda prácu s multimédiami, encyklopédiami, zbierkami obrazov, monografiami dejín umenia a možnosti ich využitia pri získavaní informácií.

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné prvky výtvarného vyjadrovania	Poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii	Žiak vníma morfológické znaky, tvary a farebnosť prírodnín, ich rezov a štruktúr. Žiak ovláda prácu s ceruzkou, tieňovanie, kresbu perom, prácu s umeleckými a iné kombinované techniky.
Možnosti zobrazovania videného sveta	Kreslenie priestoru	Žiak dokáže zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu, dokáže vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia
Podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, techniky, témy	Akčné umenie	Žiak pozná pojem abstrakcia, dokáže sám vytvoriť abstraktnú prácu, dokáže oceniť umelecké diela.
Podnety výtvarného umenia	Renesančné umenie	Žiak ovláda pojem mozaika, freska, ikona, všíma si hlavné znaky baziliky, ovláda pojem bazilika, apsida, klenba, vitráž, reliéf a basreliéf, pozná najznámejšie pamiatky architektúry, dokáže zhodnotiť tvorbu umelcov, vychádzajúcu

		z doby
Podnety fotografie	Fotografická reportáž- tvorba deja	Žiak dokáže tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať
Podnety filmu	Scenár- literárna príprava filmu a videa	Žiak ovláda pojmy montáže, koláže. Demonštruje a vytvorí koláž
Podnety architektúry	Typ, funkcia a výraz stavby	Žiak dokáže vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru , kresbu jednoduchého dizajnerskeho návrhu
Podnety dizajnu	Dizajn výrobku- návrh úžitkového predmetu	Žiak dokáže zvládnuť konštrukčno- technické úkony s materiálmi, ako krčenie, zohýbanie, strihanie skladanie, spájanie materiálov
Podnety tradičných remesiel	Podnety krajčírstva- napr. podnety čipkárstva	Žiak má základné zručnosti z drotárstva a iných ľudových remesiel, zvládnuť jednoduché techniky
Elektronické médiá	Morfing- transformovanie tvaru na iný tvar prostredníctvom softveru	Žiak ovláda základné pracovné operácie s elektronickými médiami, zvládnuť základné grafické operácie na počítači
Podnety hudby a literatúry	Vizuálna poézia- pokus o recitáciu	Žiak chápe základné princípy koloru farieb, pomocou hudby vyjadruje svoje pocity, dokáže zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	Telo človeka, zvieratá	Žiak dokáže uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy, vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania
Tradícia a identita	Rozprávky, príbehy, legendy a história obce, regiónu spracované výtvarnou formou	Žiak chápe umenie a jeho premeny v súvislosti s historickým vývojom spoločnosti. Ovláda možnosť využitia ľudových motívov a ľudovej tvorby vo výtvarnom umení, a vhodné zakomponovanie týchto prvkov do svojej práce.
Škola v galérii	Slovo a obraz	Žiak ovláda prácu s multimédiami, encyklopédiami, zbierkami

		obrazov, monografiami dejín umenia a možnosti ich využitia pri získavaní informácií.
--	--	---

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Umenie a kultúra <u>Hudobná výchova</u>

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova na 2. stupni základnej školy vychádza z úrovne hudobno-estetického rozvoja, ktorú žiaci dosiahli na 1. stupni ZŠ. Žiaci sú postupne vedení od didaktickej interakčnej hudobnej hry k rozvoju hudobnej predstavivosti, fantázie a tvorivých prístupov k hudbe. Pôsobenie hudobnej výchovy sa uskutočňuje v aktívnych a tvorivých estetických prístupoch detí k hudbe v jednotlivých hudobných činnostiach s dôrazom na estetický zážitok. Vytvára sa tak základ pre formovanie estetického, citového a morálneho základu osobnosti žiaka, utváranie a rozvíjanie hudobno-estetických schopností, zručností, návykov a skúseností žiakov, formujú sa ich základné poznatky, vedomosti a názory nevyhnutné na uvedomené vnímanie hudby a na aktívny hudobný prejav, najmä kultivovaný spev.

Ciele predmetu

Cieľom hudobnej výchovy je pochopenie komunikatívnej funkcie hudby, rôznych podôb hudobného vyjadrenia, pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania. V oblasti speváckeho, nástrojového a hudobno-pohybového prejavu a estetického prežívania hudby vplývať na rozvíjanie tých hudobných činností, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, záujem žiakov o hudbu, individuálne schopnosti, emocionálnu inteligenciu a tvorivé myslenie so zameraním na špecifiká ich rodinnej a regionálnej hudobnej skúsenosti a schopnosti využiť návyky a zručnosti pri prehlbovaní hudobného zážitku.

Vyučovacie metódy

- formy: skupinové, projektové, diferencované vyučovanie,
- vyučovacie metódy: dialóg a diskusia, prezentácia, práca s informačným zdrojom, zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, intonačná, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby informačno-receptívna metóda, improvizácia

Hodnotenie žiaka

- prezentácia vedomostí žiaka ústnou a písomnou formou
- individuálne, skupinové a frontálne preverovania
- prezentácia vlastných hudobných projektov pomocou IKT
- vytvorenie projektu "Hudobné obdobia" alebo "Slávni majstri hudby"

Kompetencie žiaka

V predmete Hudobná výchova budú u žiaka postupne podporované a rozvíjané nasledujúce kompetencie:

Vokálne činnosti

- osvojiť si 27 piesní (z toho viac ľudového a regionálneho charakteru)
- vedieť spievať kultivovane, so zodpovedajúcim výrazom
- vedieť intonovať v tonálnom durovom rade (c1 - c2) na solmizačné slabiky s využitím ďalších pomocných prostriedkov vokálnej intonácie, od 6. ročníka intonovanie v diatonických melodických útvaroch durového a molového tónorodu na solmizačné slabiky

Inštrumentálne činnosti

- rytmizácia jednoduchých inštrumentálnych sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch v dvoj-, troj-, štvordobom takte, vrátane synkopy, bodkovaného rytmu
- sprevádzanie piesne na rytmických a melodických hudobných nástrojoch s využitím poznatkov o hudobných formách, výrazových prostriedkoch hudby, diatoniky, akordov v durovom a molovom tónorode

Percepčné činnosti

- verbalizácia hudobného zážitku z počúvanej hudby, výtvarné, hudobno- pohybové, literárne vyjadrenie hudobného zážitku, hodnotenie a porovnávanie počúvaných skladieb
- charakterizácia základných črt daných slohových období - hudba najstarších čias, baroko, klasicizmus, romantizmu po hudbu 20. storočia na základe počúvaných skladieb
- charakterizácia základných typov džezovej a populárnej hudby na základe počúvaných skladieb

Hudobno-pohybové činnosti

- pohybové stvárnenie výrazu a nálady piesne a hudobnej skladby
- pohybové stvárnenie rôznych rytmických hodnôt z nôt celých, polových, štvrtňových, osminových, šestnástinových a príslušných pomlčiek, rôznych zmien rytmu, tempa, dynamiky
- taktovanie piesní a úryvkov zo skladieb v 2/4, 3/4 a 4/4 takte
- vyjadrenie rytmickej a výrazovej stránky piesní a skladieb určených na počúvanie hudobným pohybom (tanečnými krokmi, výrazovou hudobno-pohybovou kreáciou hrou na tele)
- osvojenie si choreografie ľudového tanca, základných krokov pochodu, polky, valčíka, mazúrky, inonárodného tanca

Hudobno-dramatické činnosti

- využitie vhodných miest v hudobných skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, kreslením, recitáciou s uplatňovaním doterajších poznatkov na stvárnenie hudobnej rozprávky, hudobného príbehu, hudobného divadla, hudobnej dielne s komplexným hudobno-dramatickým prejavom

Ročník: piaty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
-----------------	-------------------	-------------------

ČO BY SME MALI VEDIETĚ Z PREDOSLÝCH ROČNÍKOV ZAHRAJME SA S HUDBOU	Solmizačné slabiky Rytmické slabiky a hodnoty nôt Opakovanie piesní z 1. stupňa	Opakovanie učiva a piesní 1. stupňa.
AKO SA NÁM PRIHOVÁRA HUDBA	Čo vyjadruje hudba ? Rytmus Melódia Dynamika Tempo a agogika Harmónia a polyfónia Inštrumentácia Podoby hudobnej skladby	Žiaci vedia vysvetliť jednotlivé pojmy - rytmus, metrum, doba, takt, synkopa. Osvojiť si pojmy melodika, hudobná myšlienka, motív, tempo a agogika, harmónia a polyfónia, inštrumentácia, akord, homofónia. Žiaci poznajú hudobné formy - kontrast, variácia, totožnosť, motív, rondo, rytmická gradácia.
PROSTREDNÍTVOM HUDBY POZNÁVAME KULTÚRU NÁRODOV	Európska únia Slovenská republika (Rómska a rusínska hudba) Česká republika Poľská republika Maďarská republika	Žiaci poznajú motto, vlajku, hymnu EÚ, hymnu SR, hymnu ČR. Žiaci poznajú a dokážu zaspievať vybrané piesne SR, ČR, PR, MR, rómske a rusínske piesne.
HUDBA SPOJENÁ S INÝMI DRUHMI UMENIA	Rozprávková opera (Rusalka, Martin a slnko) Opereta a muzikál (Modrá ruža, Orfeus v podsvetí, Mary Poppins, Oliver) Balet – príbeh bez slov (Luskáčik)	Žiaci vedia charakterizovať operu, rozlíšiť áriu, duo, zbor, variácia, kánon, vedia rozlíšiť operu a operetu, muzikál. Vedieť charakterizovať balet, poznávame diela svetových autorov, vplyv filmovej hudby na formovanie deja.
ZAHRAJME SI DIVADLO	Trojruža Nitriansky perníkár Lesný karneval	Žiaci dokážu piesne nacvičiť a zdivadelniť
RÝCHLOKURZ HUDOBNEJ NÁUKY	Noty a zápis melódií Stupnice a tóniny	Žiaci poznajú tóny, stupnice.
ZASPIEVAJME SI		Žiaci vedia zaspievať jednotlivé piesne.

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
HUDBA MINULOSTI	<p>Pravek Stredoveká hudba kresťanská Stredoveká hudba svetská Renesancia Hudba na hradoch a zámkoch Barok Vivaldi, J.S.Bach, G.F.Händel Baroková hudba na Slovensku Klasicizmus J.Haydn, W.A.Mozart, L.van Beethoven Klasicizmus na Slovensku</p>	<p>Sprístupniť poznatky o vývoji hudby v počiatkoch, v období stredoveku a renesancie. Zoznámiť žiakov s hudobným folklórom iných krajín a s tvorbou veľkých hudobných osobností, prostredníctvom posluchu. Hudobné skúsenosti dopĺňať poznatkami o iných krajinách a ľudoch prostredníctvom ďalších druhov umenia. Naučiť sa tancovať mazúrku, prípadne jednoduchý stredoveký tanec. Vytvoriť jednoduchú prezentáciu o hudobnom skladateľovi, hudobnom období.</p>
PROSTREDNÍCTVOM HUDBY SPOZNÁVANE INÉ NÁRODY	<p>Maďarsko Rakúsko Nemecko Taliansko Španielsko Francúzsko Grécko Turecko Írsko Izrael Piesne rôznych národov s primeranou tematikou. Vokálne činnosti – kultivovaný prejav, harmonické cítenie. Synchronizácia pohybu s hudbou. Rytmizácia textu, tanečné kroky</p>	<p>Naučiť sa piesne rôznych národov s primeranou tematikou, dbať na kultivovaný prejav, harmonické cítenie. Zoznámiť žiakov s kultúrou iných krajín s ich folklórom, hymnou a skladbami skladateľských osobností. Hudobné skúsenosti dopĺňať z iných druhov umenia a s poznatkami o príslušnej krajine a jej ľuďoch. Pri speve využívať taktovanie a pomocou spevu a nástrojového sprievodu spolu žiakov, vedieť naznačiť nástup jednotlivých hlasov. Synchronizovať pohyb s hudbou. Rytmizovať text a nacvičiť tanečné kroky.</p>
ZAHRAJME SA DIVADLO	<p>Radičkov, Felix: My, vrabčiaci Hudobná rozprávka</p>	<p>Vyjadriť obsahovú a rytmickú stránku piesní. Viesť k synchronizácii pohybu s rytmom.</p>

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
HUDOBNÉ PRECHÁDZKY STOROČIAMI	Ludové a umelé piesne slovenské a iných národov rôznych druhov a funkcií, ukážky z piesňovej, hudobno-dramatickej tvorby podľa tematického zamerania. Hudobné ukážky svetoznámych drobností majstrov, koncertov európskej a svetovej hudby.	Žiaci poznajú hudbu rôznych autorov a žánrov v jednotlivých historických obdobiach.
PESTRÁ PALETA POPULÁRNEJ HUDBY	Ludové piesne afro-americkéj proveniencie, piesne z oblasti džezu a populárnej hudby. Tvorba skladateľov ovplyvnených džezovou hudbou. Džez Country a western Šansón a muzikál, kabaret Rock and roll Swing	Žiaci sa postupne orientujú v základných typoch džezovej a populárnej hudby. Rozlišujú pojmy moderný a módný. Osvoja si ako súčasť svojho speváckeho a poslucháčskeho repertoáru po jednej ukážke populárnej skladby 19. storočia, spirituálu, pracovnej piesne, skladby z obdobia swingu, muzikálu, piesne malých scén a šansónu. Vývoj žánrov budú sledovať prostredníctvom skladieb džezových, rockových, beatových, country and western, folkových a evergreenov.
HUDBA NA POMEDZÍ	Prieniky rôznych druhov a žánrov hudby: populárna hudba, vážna hudba, džez, etno, world...	Uvedomujú si možnosti vzájomného ovplyvňovania sa vážnej a populárnej hudby.

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovací jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Umenie a kultúra <u>Výchova umením</u>

--	--

Charakteristika predmetu

Predmet výchova umením, ktorý patrí do vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra, nadväzuje na predmety hudobná výchova a výtvarná výchova v predchádzajúcich ročníkoch základnej školy. Má žiakom sprostredkovať živú skúsenosť umenia a svetové a národné kultúrne dedičstvo. Ťažiskovo vychádza z hudobného umenia a z vizuálnych umení – výtvarného, architektúry, dizajnu a filmu. Prierezovo obsahuje prvky literárneho a dramatického umenia. Zámerom tohto predmetu je optimálne formovať osobnosť – emocionalitu a intelekt žiakov tak, aby si prostredníctvom tvorivých činností a komunikácie s umením vytvárali svoj autentický spôsob bytia. Prostredníctvom činnostného vyučovania, vzájomným prepojením tvorivého a objaviteľského princípu vytvárať predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov a znalostí tak, aby sa umenie stalo imanentnou súčasťou života žiakov.

Na základe vedomostí o rôznych druhoch umenia, ktoré žiaci získajú predovšetkým vlastnou činnosťou:

- nadobudnú schopnosť uplatňovať tieto vedomosti pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel,
- spoznajú najvýznamnejších slovenských a svetových tvorcov diel rôznych umeleckých druhov a ich interpretov, diela typické pre kľúčové tendencie súčasného umenia, ako aj diela charakterizujúce štýlové znaky historických epoch;
- spoznajú najdôležitejšie vlastnosti vyjadrovacích prostriedkov rôznych umení, technické postupy, nástroje a médiá;
- na základe spoznávania a osvojovania si umeleckej výpovede domácich diel (výtvarných, hudobných, literárno-dramatických) v kontexte s európskou kultúrou získavajú úctu ku tvorcom a dielam svojej krajiny;
- na základe svojich činností v tomto predmete získavajú schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, - nadobudnú schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a oceňovať umelecké diela a umelecké prejavy vlastného národa, ale i iných národov a etník;

- dokážu analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z prírodných vied, geografie, histórie, etiky, literatúry, cudzích jazykov a vyhodnocovať ich vplyv na umenie,
- dokážu vytvárať projekty, v ktorých budú syntetizovať vlastné i prevzaté nápady z jednotlivých umeleckých oblastí v intenciách polyestetickéj výchovy.

Socioafektívne ciele

- prostredníctvom precítenia a pochopenia umeleckých diel žiaci dokážu prekonať svoj egocentrizmus a stotožniť sa do istej miery s autormi týchto diel (empatia) pri zachovaní svojich vlastných názorov a postojov (asertivita);
- uprednostňovať autentické tvorivé riešenia vo vlastnom vyjadrovaní prostriedkami umenia a pri vnímaní umeleckých diel;
- dokážu bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- vedia prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadajú v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život,
- získavajú schopnosti spolupracovať v tíme, prevziať zodpovednosť za plánovanie, propagáciu, realizáciu i prezentáciu vlastnej práce i skupinových projektov,
- chápu umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné, výtvarné, pohybové a literárne predstavy a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch;
- dokážu zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky do celkov tak, aby prostredníctvom nich vedeli vyjadriť svoje myšlienky, predstavy, postoje, a tak komunikovať s okolitým svetom;
- osvojujú si technické postupy potrebné na spracovanie materiálu (nahrávanie, montáž, strih, úprava akustického signálu, komunikácia a elaborácia prostredníctvom softvérov, vyhľadávanie umeleckých podnetov na internete a pod.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

Základom výchovno-vzdelávacích stratégií predmetu Výchova umením je rozvoj predovšetkým kľúčových kompetencií ŠkVP – Spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry, ďalej kompetencia – Sociálne komunikačné spôsobilosti.

Pre utváranie a rozvíjanie týchto kľúčových kompetencií využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- poznať charakteristické diela a štýl kľúčových epoch európskeho umenia,
- poznať znaky ťažiskových tendencií moderného a súčasného výtvarného a hudobného umenia,
- orientovať sa v systémoch dizajnu a architektúry,
- poznať žánre filmu a základné tendencie v jeho vývoji,
- poznať najdôležitejšie médiá, nástroje a technické (realizačné) postupy v rôznych druhoch umenia,
- poznať základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy v hudbe a vo výtvarnom umení,
- orientačne poznať najdôležitejších autorov svetového a slovenského umenia,
- diskutovať o umeleckých dielach,
- identifikovať a správne používať pojmy z podnetov ponúkaných z rôznych smerov hudobného a výtvarného umenia.

Vyučovacie stratégie:

Vo výchove umením je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka – zážitku z vytvárania a vnímania umeleckého diela; časť vedomostí o výtvarnom umení, hudbe, performatívnych umeniach, filme, dizajne, architektúre, o vizuálnej a akustickej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy, internet).

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

Ročník: ôsmy

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zvuk a obraz – jazyk umenia		

<p>1. obraz v hudbe, hudba v obraze (hľadanie vzťahov medzi hudobným a výtvarným vyjadrovaním synergia vizuálneho a auditívneho)</p>	<p>vytváranie hudby na vybrané vizuálne artefakty,</p> <p>M. P. Musorgskij: Obrázky z výstavy (aj aktualizované verzie); P. Hindemith: Maliar Mathis (M. Grünewald); E. Suchoň: Obrázky zo Slovenska ; (M. Benka, M. Bazovský, L. Fulla...); C. Debussy: Faunovo popoludnie (Renoire, Cézanne, Gogh, Gaugin...); M. Ravel: Zrkadlá, Gašpar noci...</p> <p>hľadanie výtvarných ekvivalentov k hudobnému jazyku, formám a druhom, štýlom</p> <p>Bachove fúgy – maľby fúgy (P. Klee, J. Weder, J. Albers, V. Kandinskij, F. Kupka); Sonáta – maľby sonáty (K. Čiurlionis) Kontrapunkt (R. Fila...) výtvarné vyjadrenie džezu, punku, rocku, rapu... Farebná hudba a kinetické umenie</p>	<p>Žiak vie vybrať hudobné skladby k výtvarným dielam, vie vytvoriť hudobno – vizuálny projekt</p> <p>Žiak zvláda grafiky, kresby rôznych hudobných foriem (napr. fúga, sonáta, nocturno, humoreska, seriálna hudba; kánonický spev, jódlovanie, rapovanie; valčík, tango, rock and roll; kontrast, rytmus, harmónia a disharmónia)</p>
<p>2. vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe a výtvarnom umení / citové pôsobenie výrazu - správne vidíme len srdcom</p>	<p>štylizračné variácie motívu, tvaru ukážky štylizácie a transformácie tvaru vo výtvarnom umení surrealizmus, imaginatívne tendencie – porovnať s kubizmom, impresionizmom, fauvizmom, neodadaizmom, konceptualizmom...; štylizácia tvaru v dizajne,</p> <p>štýl a výraz emócií v hudbe: láska a nenávisť stvárnená v hudobných dielach. Vážnosť, radosť, hnev, nepokoj, netrpezlivosť, sústredenie, meditácia, pokoj, úzkosť, strach atď.</p>	<p>Žiak zvláda sériu vlastných transformácií predmetového tvaru a modelovanie</p> <p>Žiak pozná hudobne diela, v ktorých je vyjadrená láska a nenávisť, radosť, hnev, meditácia, pokoj. Žiak chápe vplyv hudby a výtvarného umenia na formovanie osobnosti človeka.</p>

	F.Mendelssohn-Bartholdy: Sen noci svätöjánskej, Piesne bez slov...; Fr. Liszt: Sen lásky; P.I. Čajkovskij: Rómeo a Júlia; S. Prokofjev: Rómeo a Júlia; R. Wagner: Tristan a Izolda; E.H.Grieg: Lyrické kusy, Peer Gynt...	
3. multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku; technika – tretia ruka človeka	<p>strihanie zvukov a filmových záberov; vytváranie obrazovo – zvukovej koláže</p> <p>ukážky rôznych typov ozvučenia filmov; rôzne filmové a hudobné žánre; videoumenie (video, videoperformancia, videoinštalácia, klip); elektronická hudba. Piesne populárnej hudby. Marián Varga, Emerson, Lake and Palmer, Bázlik: Spektrá, Pastierska elégia Hudobné softvéry a interaktívne programy pre prácu s PC.</p>	<p>Žiak zvláda akustické základy spracovania a zaznamenávania zvuku</p> <p>výber zvukov a krátkych filmových záberov z archívu (edukačné DVD); generovanie počítačových zvukov a kombinácií zvuku a obrazu; tvorba vlastných zvukov prostredníctvom elektronického nástroja, mikrofónu a vlastného hlasu, ruchov rôznych nástrojov...; ozvučovanie záberov zvukmi; prezentácia výstupov a diskusia o rôznosti výrazov; využitie počítačových programov k hudobnej a výtvarnej výchove.</p>
<p>Tradícia a identita</p> <p>4. umenie a náboženstvo/ umenie baroka. Človek a viera</p>	<p>vyjadrenie posvätného a transcendentna</p> <p>využiť materiál z etickej a náboženskej výchovy; sakrálné skladby (omše, requiem, modlitby, chorály, pašie, napr. od: J.S.Bacha, L.v.Beethovena, W.A.Mozarta, G.Verdiho, G.Pucciniho, Honeggera, Hindemitha, Pendereckého.....); porovnať spirituál, gospel.</p> <p>baroková architektúra, barokový objekt, maliarstvo a sochárstvo</p> <p>baroková architektúra maľba a sochárstvo; iluzionizmus v službe architektúry; púte, kalvárie; biblické motívy, postava Krista (vo výtvarnom umení, filme, muzikále); porovnať so súčasnou sakrálnou</p>	<p>Žiak vie porovnať posvätnú hudbu s hudbou iných kultúr</p> <p>Žiak vytvorí návrh barokového objektu, kresba prvkov barokovej architektúry (kolonáda, priečelie, kopula)</p>

	architektúrou.	
5. prostredie a situácia / väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie	<p>umenie inštalácie, umenie vo verejných priestoroch (site specific)</p> <p>mestské a vidiecke korene umenia Čechomor, Hradišťan Originálny pražský synkopický orchester slovenský folk, Banda S. Smetanu World Music, Etno, mestský folklór, "garážová" hudba, subkultúrne žánre, šanzón, kaviarenská hudba, diskotéková hudba, dychovka, ľudová hudba...</p>	<p>Žiak dotvorí priestor v škole, v klubovni</p> <p>Žiak dokáže vytvárať hudobno – scénické modely typické pre život v meste a na dedine diskotéka, oslavy Nového roka na námestiach, pouliční muzikanti, svadba na úrade, pohreb v krematóriu - dožinky, dedinská svadba (pohreb), zábava s dychovkou, s folklórnym súborom, hasičský bál - žiaci vyberajú hudbu a píšú scenáre...</p>
Prieniky umení divadlo a tanec /spojenie s hudbou a dizajnom. Človek medzi ľuďmi	<p>interdisciplinárny projekt hudobnej performancie: hudobné charaktery a portréty. M. Adamčiak (orchester pod vodou);, klavírne koncerty Bacha, Mozarta, Beethovena, Chopina, Liszta, Rachmaninova (úryvky) Husľ. koncerty Vivaldiho, Paganiniho... – Piesne a témy k variáciám (Mozart, Schubert) - Smetana: Šárka, Libuše; Gnomus; Beethoven: Coriolanus, Schubert</p>	<p>Žiak vie navrhnuť kostými pre postavy v hudobnom diele. Zvláda pohybovú prezentáciu rôznych charakterov na improvizovanú hudbu. Vie zhudobniť rozhovor a dokresliť ho vybranou hudbou.</p>
portrét spolužiaka	<p>literárny opis spolužiaka</p> <p>ukážky popisov osôb z literatúry; maľby a sochy portrétu v dejinách umenia;</p> <p>fotografický portrét</p> <p>ukážky karikatúry; rozprávanie o funkciách portrétu od magického ponímania až po reklamu,</p> <p>mentálny portrét ľudskej osobnosti v hudbe</p>	<p>Žiak zvládne správny popis a kresbu spolužiaka.</p> <p>Žiak zvláda osvetlenie, výraz, orámovanie fotografie. Vie vytvoriť reklamnú fotografiu.</p> <p>Žiak vie na základe hudby charakterizovať ľudskú osobnosť</p>

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 1 hodina týždenne

Počet hodín za školský rok: 33

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
PODNETY UMENIA	<p>1.1. postmoderna - výtvarné umenie v historickom priereze, výber motívov, štýlov a ich spracovanie vo vlastnej práci; citácia, prisvojenie, parafráza, dekonštrukcia, synkretizmus - spracovanie vybraného výtvarného diela – reprodukcie na svoj spôsob (citácia) alebo jeho koláž, kombinovanie s iným dielom, rozstrihanie a zlepenie v inej podobe</p> <p>1.2. konceptuálne umenie - umenie na rozmýšľanie; reakcia na vybrané dielo, Špirála života –vzťahy medzi generáciami</p> <p>2.1. hudba v historickom priereze - u nás doma, v Európe, ale aj inde (Čína, India, Afrika, Stredný východ...); hudba rôznych epoch, zábavná hudba stredoveku a renesanancie, trubadúri</p> <p>2.2.ich dnešní pokračovatelia: rockové skupiny hudby; Vzťahy slov. ľud. piesne k poľskej, českej, nemeckej, maďarskej, balkánskej, židovskej, ukrajinskej tradícii ľud. hudby</p>	<p>1.1. použitie niektorého z postupov charakteristických pre postmoderné umenie (koláž, roláž, krkváž, alchymáž, maľba, kresba)</p> <p>1.2. konceptuálne spracovanie vybranej témy (kresba, fotografia, text); diskusia</p> <p>2.1. projekt „výletu“ do minulosti populárnej hudby, hra na trubadúrov, hra na potulných muzikantov z rôznych storočí,</p> <p>2.2. rockový koncert...výchovný koncert pre prváčikov na vlastnej škole, program o hudbe pre domov dôchodcov, pre rodičov, starých rodičov...</p>
PRIENIKY UMENIA A VEDY	<p>výtvarné transpozície fyzikálnych javov</p> <p>3.2. žiaci analyzujú javy ako napr. starnutie, rast, navieranie, hnievanie, rôzne spôsoby rozmnožovania, pohyb a</p>	<p>3.1. hľadané procesy vedy žiaci vyjadrujú vo výtvarnom jazyku (figuratívne alebo nefiguratívne zobrazenie, abstraktné,</p>

	<p>migráciu, mimikry, rôzne zmyslové vybavenie živočíchov, symbiózu, asimiláciu, predátorstvo...</p> <p>4.1. hudba prírody, Zeme, vesmíru...; základy akustiky; prírodné motívy v hudbe; obrazy a výjavy z prírody v hudbe; pastorálnosť; ľudové piesne o hore, poli, lese, kvetoch, zvieratách; podobne pop. piesne (Balada o poľných vtákoch...);</p> <p>4.2. prejavy života v hudbe: - hudba národov, rás... zvuky okolo nás – živá a neživá príroda...C. SaintSaëns: Karneval zvierat; ľudové a umelé piesne; Čajkovskij, Vivaldi, Haydn (vtáčiky); Hatrík: Vysoký otec, široká mať (Nie som človek, predsa žijem)</p>	<p>abstraktné kombinované s reálnym, ...), používajú rôzne výtvarné techniky a materiál</p> <p>3.2. procesuálny objekt alebo inštalácia, návrh riešenia</p> <p>4.1. ochrannárske a environmentálne využitie hudby, piesne a hudba na výlete, k táboráku, k plavbe loďou, k pobytu pri mori; country; skauti;</p> <p>4.2. rituály mimoeurópskych kultúr - privolávanie dažďa v Afrike, vítanie slnka v Číne, černošské spevy o Misissipi...hudba k jazdeniu na koni...</p>
<p>POPULÁRNA KULTÚRA</p>	<p>5.1. tvorivé umenie, stredoprúdová produkcia, gýč; vkusové preferencie rôznych vekových a sociálnych skupín; vzťahy medzi umením a gýčom; manipulácia vkusu reklamou, televíznymi zábavnými formátmi; ľudová pieseň a jej spracovania; dychovka; hudba k reklame; hudobné videoklipy a prezentované hodnoty; hudobné relácie vo verejnoprávnej a komerčných TV z pohľadu konzumu žiakov; vzory správania v hud. videonahrávkach;</p> <p>6.1. vzory a vlastná tvár žiaci vychádzajú z fotografie tváre (vlastnej,</p>	<p>5.1. vytváranie reklám s použitím umeleckej hudby, paródia, irónia, hľadanie sentimentálnych spomienok ("Takí sme boli", Stučková mojich rodičov, Babička a dedko si hrajú a spomínajú, deformovanie hudby do podoby "automatu", neznesiteľnej sladkosti, sentimentu - tvorba skečov, scénok, humorných výstupov...</p> <p>6.1. návrhy (na fotografiách), alt. realizácie úprav na tvárach spolužiakov; odevné doplnky;</p> <p>6.2. realizácia tetovania na</p>

	<p>spolužiakovej.); z papiera vystrihujú a prikladajú rôzne tvary účesu, 6.2. módné hity ako doplnok odievania - návrh vzoru tetovania, alebo bodypaintingu 6.3. fotografie, alt.: fotoinštalácia</p>	<p>časti tela fixkami, perom, alebo farbami na telo (bodypainting); prezentácia: módna prehliadka, dokumentácia (foto, video) 6.3. digitálne manipulovaná fotografia; fotografovanie a postprodukcia v počítači; prezentácia, výstava a diskusia</p>
<p>KOMPLEXNÉ PROJEKTY</p>	<p>7.1. film, video komplexná projektová úloha – príprava a nakrútenie filmového záberu, (akcie, scény) a) projektová kolektívna úloha - filmový štáb: žiaci si rozdelia úlohy v tvorivej skupine (scenárista, režisér, skladateľ hudby, zvukové efekty, scénograf, kostymér, kameramani, herci, šepkári, produkcia, klapka ...) a nakrútiť krátky filmový klip 7.2. Architektonický návrh a model a) architektonická súťaž na konkrétne zadanie – architektonická úloha, architektonický návrh, (kresba, model), architektonický „projekt“ b) návrh budovy vo vzťahu k prostrediu: prírodné, mestské, vidiecke, historické podzemné, nadzemné, vodné, vzdušné 7.3. Výhovný koncert pre žiakov 1.-5. roč. 7.4. Fantastické a magické v umeniach. Hudba a zvuk ako zdroj emocionálnych zážitkov...</p>	<p>7. krátky videoklip - návrh (príp. model) ako kolektívna práca podľa zadania; scenár, výber hudby, realizácia koncertu, reprodukováaná hudba, vlastná produkcia žiakov 9. ročníka, možnosti zapojenia scénografie, videa. Vytvorenie vizuálneho prostredia k balade, rozprávke. Výber vhodnej hudby na umocnenie deja. Zhudobnenie vybraných častí predlohy. Hra na hudobných režisérov. Hra na hudobných skladateľov. Vytvorenie videoklipu. Ozvučenie filmu. Vytvorenie zvukového a vizuálneho nosiča (CD, DVD). Ročníkový umelecký projekt môže mať podoby inscenácie, výstavy, prezentácie (i počítačovej), inštalácie, relácie, koncertu, filmu, animácie ap.</p>

Názov ŠVP Názov ŠkVP Vyučovaci jazyk	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- sekundárne vzdelanie Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno Slovenský
Vzdelávacia oblasť Predmet	Zdravie a pohyb <u>Telesná a športová výchova</u>

Charakteristika predmetu

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Ciele predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Vyučovacie metódy

- Motivačné a fixačné dialógy
- Motivačné fixačné problémové situácie
- Dialogické, monologické problémové metódy
- Motivačné a porovnávacie metódy
- Tvorivé činnosti, samostatná práca, ukážky

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a bude realizovaná v súlade s Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl.

Kompetencie žiaka

- žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia.
- žiak v tematickom celku všeobecnej gymnastiky dosahuje takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu individuálne a skupinovo, podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosahuje tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.
- žiak v tematickom celku „základy gymnastických športov“ dosahuje takú úroveň osvojenia činností gymnastického športu, že je schopný predviesť individuálne alebo v skupine zostavu podľa daných pravidiel.
- žiak vie využívať základné atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote.
- žiak vo vybraných športových hrách dosahuje takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel.
- žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- žiak dodržiava princípy fair-play.
- žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

Ročník: piaty

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
-----------------	-------------------	-------------------

<p>Všeobecná gymnastika Základná gymnastika Kondičná gymnastika Relaxačné a kompenzačné cvičenia Pohybové hry</p>	<p>zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela; základné názvoslovie telesných cvičení; pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky; prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb; organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine); zdravotne orientovaná zdatnosť, pohybový režim, redukcia hmotnosti, obezity; pozitívny životný štýl.</p>	<p>Žiak vie správne pomenovať a popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary zostaviť a viesť rozcvičenie, prakticky ukáže gymnastické cvičenia, ovládať cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny, má poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňuje optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, vie ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu (obsahovú skladbu) konaného gymnastického cvičenia, postrehne a posúdi chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela</p>
<p>Atletika Špecifické poznatky Technika behu Nízky a polovysoký štart Beh na 60 m Beh na 1000 m 12 min. beh Štafetový beh Skok do diaľky skrčmo Hod loptičkou</p>	<p>základná terminológia a systematika atletických disciplín technika atletických disciplín základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ) zásady fair-play bezpečnosť a úrazová zábrana zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin</p>	<p>Žiak sa vie orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizuje ich a prakticky demonštruje, uvedomuje si význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu, pozná základné pravidlá atletických disciplín, pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, pozná význam rozcvičenia</p>
<p>Základy gymnastických športov Statické cvičebné tvary/polohy/ Dynamické cvičebné tvary/pohyby/ Špeciálne gymnastické cvičenia Preskoky Hrazda Základné cvičebné</p>	<p>zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov prevažne vzad a vpred kotúl vpred, kotúl vzad stoj na rukách, premet bokom obojručne. cvičenie na správne držanie tela, lokomočné pohyby/chôdza beh ,preskoky/,obraty na mieste, skoky odrazom, kombinácie akrobatických cvičebných tvarov s</p>	<p>Žiak pozná gymnastické športy, vie popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ. správne pomenuje cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, zostaví a vedie rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, prakticky ukáže imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradí a predvedie pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, prakticky ukáže</p>

tvary	lokomočnými pohybmi, obratmi, skokmi v priestore, nácvik jednotlivých fáz preskoku prípravné a imitačné cvičenia, výskok do vzporu drepom na debnu a zoskok, roznožka cez kozu na šírku, skrčka cez kozu na šírku	základné cvičebné tvary, dokáže posúdiť svoje schopnosti a na podľa toho si stanoví počet opakovaní cviku, vie poskytnúť pomoc
Športové hry Volejbal Basketbal Prípravné hry	Vedomosti: systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, basketbal – prihrávka jednou rukou od pleca, dribling, strelba zhora z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti, bránenie hráča bez lopty a s loptou. volejbal – odbitie horné na mieste, po pohybe, nad seba, pred seba, odbitie pod uhlom, spodné podanie, prihrávka na nahrávača pri sieti, nahrávka nad seba.	Žiak vie správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím,
Testovanie	Organizačné zabezpečenie testovania Testovanie výkonnosti žiakov	Žiak -podá svoj najlepší osobný výkon pri plnení testovacích činností

Ročník: šiesty

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 99

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
POZNATKY Z TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU	Všeobecné poznatky: základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie	Žiak má: poznať drobné organizačné formy telesnej výchovy, vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, vedieť poskytnúť prvú pomoc pri

	voľného času a pod.), úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností, telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii, poznatky o rozvoji a diagnostikovaní základných pohybových schopností, poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní, prvá pomoc pri drobných poraneniach.	úraze v rôznom prostredí, vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží
VŠEOBECNÁ GYMNASTIKA	základné názvoslovie telesných cvičení, pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky, štruktúra gymnastickej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, organizačná činnosť na vyučovacej jednotke(hodine),formovanie telesných proporcií, kultivovaného prejavu osobnosti žiaka	Žiak má :vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary; vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie, vedieť prakticky ukázať gymnastické cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny, vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny
ATLETIKA	Vedomosti: základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.	vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, poznať význam rozcvičenia a vie

		sa aktívne zapojiť do jeho vedenia
ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV	Vedomosti: význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, organizácia pretekov, zásady bezpečného správania, pomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.	Žiak má: poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ, vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, vedieť zostaviť a viest' rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny
ŠPORTOVÉ HRY	Vedomosti: systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca ,herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.) zásady fair-play basketbal – prihrávka jednou rukou od pleca, dribling, streľba zhora z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti, bránenie hráča bez lopty a s loptou.	Žiak má: vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím,

	volejbal – odbitie horné na mieste, po pohybe, nad seba, pred seba, odbitie pod uhlom, spodné podanie, prihrávka na nahrávača pri sieti, nahrávka nad seba.	
Testovanie	Organizačné zabezpečenie testovania Testovanie výkonnosti žiakov	Žiak -podá svoj najlepší osobný výkon pri plnení testovacích činností

Ročník: siedmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
POZNATKY Z TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU	základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.), úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností, prvá pomoc pri drobných poraneniach, odborná terminológia vo všetkých TC, technika, taktika a metodika osvojovaných pohybových činností, pravidlá súťažení v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu.	Žiak vie: vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia, poznať drobné organizačné formy telesnej a športovej výchovy, poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote, vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí, dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností, používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností
VŠEOBECNÁ GYMNASTIKA	zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela, základné názvoslovie telesných cvičení, pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky, štruktúra gymnastickej jednotky – úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup	Žiak má: vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie, vedieť prakticky ukázať gymnastické cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny, vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoc, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných

	osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,	gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela.
Atletika	cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordinačné schopnosti, základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, základné pravidlá súťažení a rozhodovania atletických súťaží, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže, základy racionálnej techniky pohybových činností–atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šliapavý beh, šprint, vytrvalostný beh, štafetový a prekážkový beh, skok do diaľky skrčmo a kročmo, skok do výšky, hod loptičkou a granátom, rozvoj kondičných a koordinačných schopností,	Žiak má: vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využívať ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží,
ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV	zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, disciplíny a cvičebný obsah športovej gymnastiky žien, mužov; športového aerobiku, modernej gymnastiky, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby,	Žiak má : vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca a uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň.

Športové hry	systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových	Žiak má: vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača .
Testovanie	Organizačné zabezpečenie testovania Testovanie výkonnosti žiakov	Žiak -podá svoj najlepší osobný výkon pri plnení testovacích činností

Ročník : ôsmy

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1.Poznatky z telesnej výchovy a športu 2.Atlatika	Úvodná hodina Antropomotorické merania- výška, váha Technika behu, šľapavý, švihový, bežecká ABC, štarty- nízky, polovysoký Beh na 60m Skok do diaľky Beh na 300m Hod kriketovou loptičkou	Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia Žiak vie využívať základné atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote.

<p>3.Športové hry /volejbal/</p>	<p>Skok do výšky – t. flop Skok do výšky – t. flop Vrh guľou Vrh guľou</p> <p>Základné pravidlá: ihrisko, lopta, set, strata, zloženie družstva, útočné a obranné pásmo Podanie, chyby v hre, tresty, rozhodcovia, hra Organizácia zápasov, činnosť rozhodcov, vedenie zápisu</p>	<p>Žiak má trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam ako predpokladu pre ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite a udržiavaní zdravia. Žiak súťažením v športových hrách preukazuje pozitívny postoj k telovýchovnému procesu, má pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi a dodržiava prijaté normy a pravidlá.</p>
<p>4.Základy gymnastických športov</p>	<p><i>Kontrola</i> základné pravidlá, odborná terminológia, výkon v hre. <i>Športová gym.-prosné cv.</i> Zdokonaľovanie gymnastických prvkov akrobacie Nácvik gymn. Zostavy Nácvik gymn. zostavy Kontrola – zostava Skrčka cez kozu Kontrola – skrčka a roznožka</p>	<p>Žiak v tematickom celku základy gymnastických športov dosahuje takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok podľa stanovených požiadaviek (pravidiel).</p>
<p>5.Povinný výberový tematický celok / Stolný tenis/</p>	<p>Základné pravidlá, technické údaje, odborná terminológia. Zásady bezpečnosti a úrazová zábrana Osvojenie si správneho držania rakety</p> <p>Herné cvičenia mimo stolnotenisového stola i na ňom</p>	<p>Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.</p>

<p>6.Sezónne činnosti / Lyžiarsky výcvik /</p> <p>7.Povinný výberový tematický celok</p>	<p>Postoje a pohyby na lyžiach, obraty, chôdze, výstupy, pády a vstávanie, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované oblúky a jazda cez terénne nerovnosti.</p> <p>Pohybové hry Bežecké hry (naháňacky, vyzývačky, skákačky) Loptové hry (prihrávačky, odrážačky, vybíjaná, zaháňacky, triafačky</p>	<p>Žiak vo vybranej sezónnej činnosti dosahuje primeranú úroveň osvojenia jednotlivých techník zjazdového lyžovania</p> <p>Žiak má vybudovaný pozitívny vzťah k tv, ktoré vytvára základ pre celoživotné využívanie získaných návykov a poznatkov zameraných na udržiavanie dobrého</p>
<p>8.Základy gymnastických športov</p>	<p>Štafetové hry s náčiním a bez náčinia Orientačné hry Branné hry (prekážkové) Turnajové hry <i>Športová gym.-prosné cv.</i> Zdokonaľovanie gymnastických prvkov akrobacie Nácvik gymn. zostavy</p>	<p>zdravotného stavu, zvyšovaniu pohybovej výkonnosti, zdatnosti i estetického vzhľadu tela.</p> <p>Žiak v tematickom celku základy gymnastických športov dosahuje takú úroveň osvojenia</p>
<p>9.Športové hry /Hádzaná/</p>	<p>Nácvik gymn. zostavy Kontrola – zostava Skrčka cez kozu Kontrola – skrčka a roznožka</p> <p>Základné pravidlá, technické údaje - ihrisko, hrací čas, odborná terminológia. Zásady bezpečnosti, úrazová zábrana, zásady osobnej a kolektívnej hygieny. Herné činnosti jednotlivca: základné postavenie hráča , pohyb hráča bez lopty, spracovanie lopty, dribling, dvojtakt, trojtakt, zaujatie obranného postavenia.</p>	<p>gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Žiak súťažením v športových hrách preukazuje pozitívny postoj k telovýchovnému procesu, má pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi a dodržiava prijaté normy a pravidlá.</p>

10. Atletika	Herná hodina Herná hodina Beh na 60m Skok do diaľky Beh na 300m Hod kriketovou loptičkou	žiak pozná a vykonáva pohybové činnosti, ktoré pôsobia na rozvoj kondičnej pripravenosti pre dané športové hry
11. Športové hry / Futbal /	Beh na 1500 metrov Štafetový beh Vrh guľou Vrh guľou Skok do výšky – t. flop Skok do výšky – t. flop Herná hodina Herná hodina	Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.
12. Testovanie	Diagnostika všeobecnej pohybovej výkonnosti – člnkový beh (10x5 m), skok do diaľky z miesta, ľah – sed za 30 sekúnd, beh za 12 minút, výdrž v zhybe	Žiak pozná úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti, vie využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností, vie diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov, vie využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti

Ročník: deviaty

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne

Počet hodín za školský rok: 66

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Atletika	EU-T : skok z miesta, člknový beh EU-T: ľah-sed, výdrž v zhybe, vytr. beh Technika behu, bež. abeceda Štarty (nízky, polovysoký)	-vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, -poznať význam a vplyv základných prostriedkov

	<p>Beh rýchly – K Skok do diaľky / Vytrvalostný beh Skok do diaľky / Vytrvalostný beh- K Skok do diaľky / Vytrvalostný beh- K Hod kriketovou loptičkou - K Technika behu, bež. abeceda Technika skoku (rozbeh, odraz) Technika skoku (prechod, dopad) Štafetový beh (beh, odovzdávka) Štafetový beh (preberanie) Štafetový beh – K Skok do diaľky Hod kriketovou loptičkou EU - T</p>	<p>kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, -poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, -poznať význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, -poznať a uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák,</p>
Basketbal	<p>P: HČJ - prihrávky, dribling H: Hra - ZP N: Dribling, strel'ba H: K: Prihrávky, dribling, strel'ba/Hra N/H: Utočné kombinácie / Hra N/H: Obranné kombinácie / Hra K: Herný výkon</p>	<p>-vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, -vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, -vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, -vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, -vykonávať funkciu rozhodcu, zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, -vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho</p>

		športového výkonu a aj výkonu svojho družstva
Gymnastika	<p>A: Kotúle A: Stoj na hlave A: Zostavy - K Pr: Roznožka Pr: Výskoky, skrčka Pr: Preskok – K Kr: Vis vznesmo, strmhlav Kr: Vis vznesmo, strmhlav - K A: Stoj na rukách A: Premet bokom A: Zostav y A: Zostavy - K Hr: Výmyk Hr: Visy / Výmyk – K Hr: Zhyby / Kl: Polohy Hr: Kmihy / Kl: zostavy -K</p>	<p>-poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ -vedieť so zameraním správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, -vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie na vybraný gymnastický šport, -vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, -uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach vybraného gymnastického športu, -dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, poznať práva a povinnosti v gymnastických pretekoch, -vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň.</p>
Volejbal	<p>P: HČJ - výber P: HČJ - výber H: Hra N: Prihrávky, nahrávky K: Prihrávky, nahrávky NH: výber RG H: Hra K: Herný výkon</p>	<p>-vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, -vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, -vedieť vysvetliť základné</p>

		<p>pravidlá vybraných športových hier, -vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, -vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, -vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.</p>
Hádzaná	<p>P: HČJ - prihrávky, uvoľňovanie H: Hra - ZP N: Vedenie lopty H: Hra K: HČJ - test N/H: Obrana (odovzdávanie, preberanie) N/H: Útok (hod' a bež) K: Herný výkon</p>	<p>-vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, -vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, -vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, -vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie pred hrou, resp. stretnutím, -vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, -vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.</p>
Futbal	P: HČJ - prihrávky	-vedieť správne pomenovať,

	<p>H: Hra N: Vedenie lopty RG: Polohy, pohyby H: Hra RG: Cvič. s náradím N: Strel'ba RG: Cvič. na hudbu K: Herný výkon RG: Tanečné kroky</p>	<p>popísať, prakticky ukázať, v hre uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, - vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, -vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, -vedieť zostaviť a prakticky viest rozcvičenie pred hrou, resp. stretnutím, -vykonávať funkciu rozhodcu, zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, -vedieť posúdiť reálnu hodnotu individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.</p>
--	---	--

Príloha č. 1

Nultý ročník

Úvod

Úlohou nultého ročníka základnej školy, je v priebehu jedného školského roka akcelerovať vývin dieťaťa tak, aby dieťa po jeho absolvovaní bolo schopné začleniť sa do výchovno-vzdelávacieho procesu a zvládlo požiadavky prvého ročníka základnej školy.

Zriadenie nultého ročníka vychádza z potreby pomôcť deťom, ktoré pochádzajú zo sociálne a výchovne nedostatočne podnetného prostredia alebo nenavštevovali predškolské zariadenie a z rozličných dôvodov majú odloženú povinnú školskú dochádzku. Táto skupina detí je špecifická tým, že potrebuje zvláštny prístup. Preto sa predpokladá, že aj nultý ročník bude špecifický. Špecifická bude aj práca učiteľa s týmito deťmi, jeho prístup k tejto skupine detí a správny výber metód a foriem práce.

Učebné osnovy pre nultý ročník základnej školy zohľadňujú vek detí, sociálne pomery v rodine, podnetné výchovné prostredie a individuálne schopnosti dieťaťa.

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávacie program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno
Vyučovacia jazyk	Slovenský
Vzdelávacia oblasť	
Predmet	<u>Rozvíjanie komunikačných schopností</u>
Časová dotácia	6 hodín týždenne, 198 hodín ročne

Charakteristika predmetu

Reč, ako prostriedok vzájomnej ľudskej komunikácie, poznávania a myslenia je špecificky ľudská schopnosť. Môže sa vyvíjať len v prostredí poskytujúcom správny rečový vzor a príležitosť aktívnej rečovej komunikácie.

CIELE

Celkovým cieľom predmetu rozvíjanie komunikačných schopností (RKS) je dosiahnutie takej úrovne komunikačných schopností, ktorá umožní zvládnutie obsahu učiva predpísaného učebnými osnovami pre prvý ročník základnej školy, za predpokladu normálnej úrovne inteligencie:

- utváranie pojmov ako základov k porozumeniu reči,
- osvojenie si poznatkov o predmetoch a javoch okolitého sveta,
- kategorizovanie pojmov,
- rozvíjanie jednoduchých myšlienkových operácií,
- podporovanie aktivity detí pri rečovej komunikácii,
- motivácia k práci v škole.

OBSAH

Obsah je zameraný na:

- poznávanie svojho rodného mena a priezviska, bydliska, členov najbližšej rodiny a príbuzenských vzťahov,
- poznávanie okolia školy, iného spoločenského prostredia,
- poznávanie základných pravidiel spoločenského styku (pozdrav, predstavenie sa, požiadanie, prosba, poďakovanie, a pod.),
- poznávanie a diferenciacia nehudobných a hudobných zvukov (smer, výška, dĺžka trvania) ako príprava na poznávanie a diferenciaciu zvukov ľudskej reči, hlások,
- poznávanie a rozlišovanie rodu a čísla podstatných mien ako názvov predmetov a javov zo známeho prostredia (skutočných i zobrazených),
- pomenovanie prebiehajúcich činností, rozlišovanie času a záporu sloviess,
- poznávanie a rozlišovanie rodu a čísla prídavných mien ako vlastností predmetov a javov (opačný význam, podobný význam),
- použitie zámen namiesto podstatných a prídavných mien,
- tvorenie jednoduchých viet podľa situácie, podľa obrázkov,
- odpovede na jednoduché otázky,
- formulácia otázok,
- doplňovanie neúplných viet,
- poznávanie pojmov označujúcich smer a polohu (hore, dolu, vedľa, pri, nad, pod, vpredu a vzadu, jedna strana a druhá strana, vpravo a vľavo),
- jednoduchý opis známych predmetov a javov (hádanky),

Rozširujúce učivo

1. Pre žiakov, u ktorých sa komunikačné schopnosti rozvinú v prvom polroku natoľko, že budú schopné diferencovať sluchom aj prvky ako hláska v slove, slovo vo vete, slabika - je

možné zaradiť ako rozširujúce učivo aj prvé hlásky zo šlabikára pre 1. ročník ZŠ.

Rozširujúce učivo by v každom prípade mali preberať len tí žiaci, ktorí zvládli sluchovú diferenciaciu prvkov reči a súčasne sú zrelé aj v oblasti grafomotoriky tak , že zvládnu písanie tvarov písmen.

Ak začnú preberať prvé hlásky v predmete rozvoj komunikačných schopností (RKS) súčasne majú preberať súvzťažné učivo v predmete rozvoj grafomotorických zručností a výtvarná výchova (RGZ a VV). Dieťa má totiž poznávať zvukovú podobu - určitú hlásku a grafickú podobu - to isté písmeno súčasne, bez rušivého pôsobenia iných hlások a písmen.

2. V súvislosti s učivom v predmete RKS a RGZ a VV takto preberať hlásky a písmená: A, E, I, O, U, M, L. Zaradiť ich možno od februára. Zčať treba so zvukovou diferenciaciou a poznávaním hlásky na začiatku slova, na konci a potom vo vnútri slova. Pri osvojovaní a upevňovaní učiva treba využívať hry a jeden z existujúcich alternatívnych šlabikárov.

3. Učiteľ zváži v prípade každého dieťaťa , či je konkrétne dieťa dostatočne zrelé a chápe dostatok pojmov zo slovenského jazyka na to, aby sa začal učiť čítať a písať. Ak totiž tomu tak nie je, treba sústrediť všetku pozornosť práve na osvojovanie pojmov slovenského jazyka. K tomu využívame zážitkové, námetové a iné hry, ktoré jednoducho a opakovane komentujeme so žiakmi. Nenásilne ich vedieme k tomu, aby sami nahlas komentovali (najskôr jednoslovné, dvojslovné) všetko čo sa okolo nich deje a čo robia. Tieto činnosti rozvíjajú nielen komunikačné schopnosti, ale majú výrazný výchovný a citový účinok.

PROCES A PODMIENKY REALIZÁCIE

Prevládajúcou činnosťou na rozvíjaní komunikačných zručností v nultom ročníku sú námetové, didaktické a pohybové hry.

Obsah sa realizuje v prirodzených i navodených situáciách komentovaním javov a činností. Učiteľ cielene motivuje žiakov ku komentovaniu, používa detskú literatúru.

Všetky činnosti musia prebiehať v súlade so zásadou postupnosti a primeranosti k momentálnej – aktuálnej úrovni komunikačných schopností detí. Z toho vyplýva potreba diferencovaného prístupu k deťom.

V obsahu predmetu sa prelínajú činnosti rozvíjajúce formálnu i obsahovú stránku reči. Nemožno ich od seba oddeliť. Na hodine RKS musia všetky deti dostať možnosť aktívne komunikovať. Rozvíjanie reči sa realizuje vo všetkých činnostiach a všetkých predmetoch.

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno
Vyučovací jazyk	Slovenský
Vzdelávacia oblasť	
Predmet	<u>Rozvíjanie grafomotorických zručností a výtvarná výchova</u>
Časová dotácia	4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne

CIELE

Hlavným cieľom činností v nultom ročníku žiakov zo sociálne a výchovne nedostatočne podnetného prostredia v rámci rozvíjania grafomotorických zručností a výtvarnej výchovy je, prebúdzanie pozitívneho vzťahu žiakov k životnému prostrediu, rozvíjanie ich elementárnych grafických zručností a rozvoj jemnej motoriky, čo uľahčí začiatky osvojovania písania. Cieľom je tiež rozvoj detskej predstavivosti, fantázie a úsilie o vyjadrenie detského videnia. Formou hry a experimentu dať žiakom základné poznatky o výtvarných činnostiach.

OBSAH

Obsahom sú rôzne tvorivé, výtvarné činnosti, rozvoj estetického cítenia detí prostredníctvom estetického hodnotenia skutočnosti, ktoré žiaka kultivujú.

Ide o:

- pestovanie kladného vzťahu k hre,
- precvičovanie koordinovanosť pohybov ruky a celého tela, precvičovanie hrubej motoriky,
- rozvíjanie vnímania zmyslami,
- koordinovanie rúk a mozgu,
- rozvíjanie jemnej motoriky rúk,
- rozvíjanie fantázie, predstavivosti a tvorivosti žiakov,
- naučiť vnímať ilustrácie detských kníh,
- experimentovanie a práca s výtvarnými prostriedkami,
- oboznamovanie sa s vhodnými výtvarnými technikami.

S obsahom prípravy na písanie súvisia úlohy:

- pestovať v žiakoch vôľové vlastnosti,
- naučiť žiakov uchopiť písací nástroj,
- naučiť žiakov napodobniť požadovaný tvar,
- osvojiť si základné tvary potrebné pri písaní (oblúky, šikmé, zvislé, vodorovné čiary
- bodky, kolieska, ...),

- vedieť používať rôzne kresliarske a písacie nástroje.

Rozširujúce učivo

Odporúčame zaradiť do časovo-tematického plánu od februára pre žiakov, ktorí si osvojili základné grafomotorické zručnosti v priebehu 1. polroka:

- nácvik písania písmen vždy minimálne s odstupom jedného týždňa v nasledujúcom poradí:

- samohlásky: A, a, I, i, E, e, O, o, U, u;

- spoluhlásky: M, m, L, l.

PROCES

V nultom ročníku pri rozvíjaní grafomotorických zručností a výtvarnej výchove vychádzame z komplexného detského videnia, chápania, hodnotenia výtvarného vyjadrovania sveta, v ktorom sa úzko spájajú praktické, poznávacie a estetické stránky. Taktiež si musíme uvedomiť, že u detí prichádzajúcich do nultého ročníka nie sú rozvinuté zručnosti v kreslení, maľovaní, nie sú fyzicky ani psychicky pripravené na písanie. Tieto nedostatky je nutné rešpektovať v pedagogickom prístupe k deťom.

Pracovné činnosti majú vychádzať zo spontánneho detského prejavu, prameniaceho z citových zážitkov detí. V žiakoch je potrebné prebúdzat' záľubu a radosť z prirodzených vlastností a funkcií farieb, tvarov, objemov a z rozličných materiálov. Pri rozvoji výtvarných a grafomotorických schopností je k tomuto poznávaniu najprirodzenejšou metódou hra, ktorú musíme u detí taktiež rozvíjať.

Príprava na písanie a výtvarnú výchovu sú rozsahom a vnútorným členením prispôsobené schopnostiam detí. Obsahy prípravy na písanie a výtvarnú výchovu sa nenásilnou formou prelínajú všetkými zložkami a sú súčasťou všetkých činností. Príprava na písanie sa u žiakov precvičuje na vopred pripravených a predpísaných pracovných listoch.

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno
Vyučovací jazyk	Slovenský
Predmet	<u>Zmyslová výchova a základy matematických predstáv</u>
Časová dotácia	4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne

CIELE

- Cieľavedomé rozvíjanie vnímania ako predpokladu rozvíjania pamäte, pozornosti,

myslenia, reči, fantázie, kreativity.

- Uvedomovať si, rozlišovať a spracovávať sluchové, zrakové, chuťové, čuchové a hmatové pocity.
- Rozvoj vlastností potrebných v reálnom živote - presnosť, dôslednosť, logické myslenie, úsudok, priestorová a časová predstavivosť a orientácia, schopnosť riešiť problémy, systematickosť.
- Vytvorenie prvotných predstáv o čísle.
- Intuitívne zoznámenie s niektorými matematickými pojmami.
- Osvojenie si základných prvkov numerácie v obore prirodzených čísel do 5.

OBSAH

- Uvedomovanie si sluchových, zrakových, chuťových, čuchových a hmatových pocitov, rozlišovanie vnemov.
- Odlišovanie príjemných zvukov a tónov od nepríjemných zvukov.
- Rozvíjanie fonematického sluchu.
- Rozlišovanie vôní a zápachov.
- Uvedomovanie si rôznych chutí.
- Rozlišovanie povrchu, teploty, tvaru, veľkosti predmetov hmatom.
- Zraková tvarová diskriminácia, rozlišovanie veľkosti predmetov zrakom.
- Rozlišovanie geometrických tvarov a telies.
- Poznávanie a určovanie farieb.
- Zameriavanie pozornosti.
- Určovanie spoločných, rozdielnych vlastností a vzťahov medzi predmetmi, osobami, javmi.
- Orientácia v priestore – pred, za, nad, vedľa, blízko, ďaleko, hore, dole, vpravo, vľavo.
- Orientácia v čase – plynutie času, pojmy teraz, predtým, potom, dnes, večera, zajtra, skôr, neskôr, odlišenie dňa a noci, kalendár prírody.
- Porovnávanie a triedenie predmetov podľa tvaru, farby, veľkosti a iných znakov.
- Priradovanie, tvorenie dvojíc.
- Odhad množstva - veľa, málo, nič.
- Porovnávanie súborov priradovaním – viac, menej.
- Prirodzené čísla 0 až 10 - čítanie číslic.
- Číselný rad 0 až 10.
- Určovanie poradia (najmä prvý a posledný).

- Priradovanie čísla k množstvu.
- Počítanie predmetov v danom súbore (po jednom).
- Vytváranie súborov s daným počtom prvkov.
- Práca so stavebnicami.
- Skladanie obrazcov z geometrických tvarov.
- Kreslenie v štvorcovej sieti.

Rozširujúce učivo

Individuálne je možné učivo rozšíriť o:

- písanie číslic,
- základy sčítovania, odčítovania v obore čísel 1 – 10.

PROCES

Zmyslové vnímanie a základy matematických predstáv odporúčame rozvíjať systematicky, permanentne, cieľavedome, komplexne, rôznymi formami a metódami. Motivovať a rozvíjať tvorivosť hrou, hrovými činnosťami, didaktickými hrami, dramatizáciou.

Dodržiavať zásadu názornosti, zapájať do činnosti čo najviac zmyslov, pracovať v prirodzenom prostredí s prirodzenými, skutočnými predmetmi, osobami, využívať prirodzené situácie. Dôležitá je demonštrácia a manipulácia s predmetmi. Vhodné je uplatňovať medzipredmetové a medzizložkové vzťahy, zmysly a matematické predstavy rozvíjať v konštruktívnej, výtvarnej, hudobnej, pohybovej, inštrumentálnej činnosti, v komunikácii, rozprávkami.

Obsah môže učiteľ prispôbiť úrovni a schopnostiam triedy i jednotlivcov. Nevyhnutné je časté opakovanie. Edukácia sa realizuje v menších časových úsekoch, približne 20 minútových, postupne sa predlžuje schopnosť detí sústrediť sa, striedať činnosti, zaraďovať oddychové činnosti, dbať sa na vyváženosť intelektových a manuálnych činností, na maximálnu aktivitu detí. Často sa slovne motivuje a hodnotí s častým povzbudzovaním a zdôrazňovaním aj malého úspechu.

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno
Vyučovací jazyk	Slovenský
Predmet	<u>Hudobno –pohybová výchova</u>
Časová dotácia	3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne

CIELE

- Povzbudenie prirodzenej muzikálnosti detí a ich pohybovej kultúry.
- Vytváranie pozitívneho vzťahu k hudbe, pohybu a tancu,
- Získanie základov správnych speváckych návykov, hospodárneho dýchania, zreteľnej výslovnosti.
- Rozvíjanie rytmického cítenia.
- Rozvoj pohybových schopností detí, vnímanie pohybu.
- Nácvičenie jednoduchých tancov a pohybovo rytmických hier.
- Napomáhanie rozvoja reči a poznania.

OBSAH

- Dychové cvičenia
- Rozvíjanie citlivosti sluchu
- Rozlišovanie zvukov a tónov
- Rozlišovanie zvukov jednotlivých hudobných nástrojov
- Rytmizácia riekaniek
- Spev pesničiek s dôrazom na melódiu a rytmus
- Spoločný spev s učiteľom
- Spievanie s rôznou hlasitosťou
- Nácvičenie pokynov - začať, skončiť, zastaviť spev
- Zoznamovanie sa s technikou hry na jednoduché hudobné nástroje (napodobňovanie)
- Vystihnutie rytmu tleskaním, udieraním
- Dramatizácia, vyjadrenie hudby prirodzeným pohybom
- Počúvanie hudby, pesničiek
- Poznávanie známych piesní podľa úryvkov melódií
- Nácvičenie jednoduchých tančekov

PROCES

V rámci hudobno-pohybovej výchovy odporúčame spájať hudobnú a pohybovú zložku. Je potrebné zaradiť širokú paletu rôznych typov riekaniek, piesní, tancov a iných pohybových aktivít, ako aj využiť možnosť vždy, keď je to možné sprevádzať spev, prípadne pohybové hry Orfovým inštrumentárium, hrať na ďalšie jednoduché nástroje, prípadne si vyrobiť nástroje, ktoré vydávajú zvuky.

Deti majú radi hudbu a pohyb, často im nechýba zmysel pre rytmus, preto je vhodné zaradiť hudobné a pohybové aktivity aj na odreagovanie, prekonanie únavy a na zlepšenie koncentrácie detí (aj v rámci iných predmetov).

Pri práci s rómskymi deťmi je vhodné zaradiť aj počúvanie a nácvik rómskych piesní a tancov a spoznávanie rómskych tradícií.

Dôležité je, aby si deti uvedomili, čo všetko sa naučili a dokážu a predviesť tieto schopnosti aj rodičom a známym na školskom večierku s kultúrnym programom.

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno
Vyučovací jazyk	Slovenský
Predmet	<u>Pracovná výchova</u>
Časová dotácia	3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne

CIELE

Hlavným cieľom pracovnej výchovy v nultom ročníku základnej školy je rozvíjať samostatnosť dieťaťa zo sociálne a výchovne nedostatočne podnetného prostredia, naučiť ho pracovné zručnosti a návyky, ktoré mu umožnia úspešne zvládnuť 1. ročník základnej školy.

Ďalšími cieľmi sú:

- vytváranie a rozvíjanie základných hygienických návykov a sebaobslužných činností,
- vytváranie a nacvičovanie základných pracovných zručností a návykov,
- rozvíjanie hrubej a jemnej motoriky pri pracovných úkonoch,
- vzbudiť záujem o pracovnú činnosť a pozitívny vzťah k tvorivej činnosti,
- pestovať samostatnosť, trpezlivosť a vytrvalosť pri práci,
- pripraviť dieťa na prácu v skupine,
- naučiť dieťa uplatniť získané zručnosti a návyky v bežnom živote.

OBSAH

Obsahom predmetu pracovnej výchovy sú:

- Sebaobslužné práce
- základné hygienické návyky
- základná sebaobsluha
- udržiavanie čistoty svojho okolia
- Pestovateľské práce

- poznávanie a ochrana prírody
- aktívna účasť na ochrane prírody
- Práca s drobným materiálom
- rozvoj jemnej motoriky
- manipulácia s rôznymi materiálmi
- Práca s papierom
- skladanie, trhanie, strihanie papiera ,obkresľovanie
- Práca s modelovacím materiálom
- jednoduché pracovné úkony
- miesenie a modelovanie modelovacích materiálov
- Montážne a demontážne práce
- práca so stavebnicami

PROCES

Obsah pracovnej výchovy sa podľa možností realizuje v prirodzených podmienkach, známych dieťaťu. Učiteľ buduje nové zručnosti dieťaťa predovšetkým na schopnostiach, ktoré má dieťa už vybudované, čo si vyžaduje jednoznačne individuálny prístup k dieťaťu.

V nultom ročníku učiteľ využíva predovšetkým dve zásady: zásadu názornosti a zásadu primeranosti. Využíva dispozíciu detí v tomto vekovom období napodobovať predovšetkým činnosti dospelých, samozrejme musí dbať nato, aby požiadavky kladené na dieťa boli primerané, a aby ich deti boli schopné plniť.

Pracovná výchova už svojím zameraním si vyžaduje, aby deti boli vedené k sústavnosti a postupnosti. Tieto dve zásady sú dôležité pri vytváraní stereotypu určitej pracovnej činnosti. Je potrebné uviesť, že pracovná výchova tvorí jednu zo zložiek v kontinuite vzdelávania detí v nultou ročníku základnej školy.

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelanie
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno
Vyučovací jazyk	Slovenský
Predmet	Telesná výchova
Časová dotácia	2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

CIELE

Hlavným cieľom a poslaním predmetu je popri zdravom raste a psychomotorickom vývine tiež získať pravidelné návyky pre pohybovú činnosť. Získať základné pohybové schopnosti,

zdokonalit' správne držanie tela, koordináciu pohybov a osvojiť si rôzne pohybové zručnosti. Rozvíjať základné pohybové návyky, schopnosti a zručnosti. Cvičiť pohybovú pamäť, reagovať pohybom na ukážky učiteľa. Naučiť terminológiu, poznávať a používať náradie a náčinie. Viest' k bezpečnosti pri cvičení. Naučiť sa správať v prírode, na ulici a v dopravnom prostredí. Cvičením viesť k pravidelnosti, vytrvalosti, odvahe a priateľstvu. Pravidelnými a zaujímavými aktivitami vytvoriť pozitívny vzťah k pohybu a pobytu v prírode. Prostredníctvom cvičenia napomáhať deťom získať a utvárať si základné hygienické návyky, nadobudnúť odolnosť a otužilosť organizmu a tým prispieť k celkovému upevňovaniu zdravia detí.

OBSAH

Obsah učiva rozdeľujeme podľa dominantnej funkcie do tematických okruhov:

1. Základy akrobatických cvičení a názvoslovie
2. Zdokonaľovanie základnej motoriky
3. Relaxačné, kompenzačné a zdravotné cvičenia
4. Pohybové hry
5. Základy rytmickej gymnastiky a tance
6. Vychádzky do prírody
7. Základné pravidlá bezpečnosti v premávke

Základy akrobatických cvičení a názvoslovie

CIELE

Poznať dohovorené signály a základné povely, správne na ne reagovať pohybom. Povelmi zaistiť bezpečnosť a efektívnejšie využitie času na cvičenie.

OBSAH

Pomenovať a ovládať cvičebné tvary a polohy statické: stoj, sed, drep, kľak, ľah, predklon, záklon, úklon, predpažiť, vzpažiť, upažiť, prednožiť, zanožiť, unožiť.

Pomenovať a ovládať dynamické cvičebné tvary: prevaly – vpred, vzad, vbok, kotúl' vpred.

Vedieť význam slova – chôdza, poklus, beh. Povely, signály, znamenia – začať, prerušiť, skončiť cvičenie. Správna reakcia na povely – na značky, na čiaru, do kruhu atď.

Činnosť na povely – pozor, pohov, v rad nastúpiť, v zástup nastúpiť, pochodom vchod, zastaviťstáť, vľavo, vpravo bok, čelom vzad.

Zdokonaľovanie základnej motoriky

CIELE

Vedieť vykonávať a pomenovať elementárne pohybové tvary a prvky. Rozvíjať lokomočnými

pohybmi koordináciu, vytrvalosť, silu a správne držanie tela pri záťaži.

OBSAH

Chôdza, poklus, beh – zastavenie, zrýchlenie, spomalenie. Beh na určenú vzdialenosť k méte. Skoky – znožmo, odraz z jednej nohy, výskoky, zoskoky z primeranej výšky na mäkkú podložku. Lezenie, šmyk, hody – do diaľky, triafanie. Chyťanie, zdvíhanie a prenášanie predmetov a náčinia.

Relaxačné, kompenzačné a zdravotné cvičenia

CIELE

Pravidelné krátke ranné cvičenia a telovýchovné chvíľky zamerané na držanie tela, dýchacie a polohové cvičenia. Poznať názvy častí tela, orgánov a ich životné funkcie. Získať u detí návyk k pravidelnému cvičeniu.

Hygienické zásady pri cvičení a po cvičení.

OBSAH

Cvičenia bez náčinia – naťahovacie, uvoľňovacie, dýchacie, rýchlostno-silové, obratnostné, kompenzačné a relaxačné. Cvičenia s náčiním – s loptou, kockou, švihadlom atď.

Pohybové hry

CIELE

Pripraviť pre deti primerané pohybové hry, aby sa vedeli zapojiť, reagovať na dohovorené signály, vedieť základné pravidlá a používať náčinie.

OBSAH

Malé hry – na rozvoj obratnosti, rýchlosti, vytrvalosti a sily, zlepšenie kĺbovej pohyblivosti. Hry so zameraním na rozvoj koordinácie – bežecké, loptové, štafetové a imitačné hry – na snehu, vo vode

Základy rytmickej gymnastiky a tance

CIELE

Zvládnuť na primeranej úrovni jednoduché cvičenia a pohyb na hudobný doprovod.

Zatancovať individuálne a v skupine na hudbu jednoduchý tanec.

OBSAH

Reagovať pohybom na 2/4, 3/4 a 4/4 takt. Reagovať pohybom na rytmickú hudbu – vlastný prejav. Rytmické kroky na hudbu samostatne, v skupine.

Vychádzky do prírody

CIELE

Pozitívny vplyv pohybu a pobytu v prírode na ozdravenie celého organizmu. Osvojenie špecifických poznatkov z pozorovania prírody, krajiny a okolia materskej školy. Zásady obutia, oblečenia, hygieny a bezpečnosti v prírode. Vytváranie pozitívneho vzťahu k životnému prostrediu a prírode. Premiestňovanie a presun v tvaroch – dvojstup, zástup. Určiť konkrétny poznávací cieľ.

OBSAH

Chôdza s prekonávaním primeranej vzdialenosti v bezpečnom teréne. Spoznávanie okolia, predmetov, rastliny, zvieratá, nerasty, vodné toky atď. Námetové hry podľa ročného obdobia. Poznávanie turistických značiek. Svetové strany.

Základné pravidlá bezpečnosti v dopravných prostriedkoch a v premávke

CIELE

V skupine cestovať dopravným prostriedkom. Vedieť bezpečne prejsť cez ulicu, cez prechod pre chodcov. Poznať svetelnú signalizáciu a nebezpečie ciest a koľají.

OBSAH

Presun v skupine v dopravnom prostriedku. Navštíviť dopravné ihrisko. Poznať zásady pri prechádzaní cez komunikáciu a koľaje. Vedieť reagovať na svetelnú signalizáciu. Poznať vodorovné značenie-zebru a dopravnú značku – prechod pre chodcov.

PROCES

Obsah osnov telesnej výchovy pre nultý ročník základnej školy pre deti so sociálne znevýhodneného a menej podnetného prostredia umožňuje splniť špecificky upravené ciele, metódy a formy práce. Zabezpečuje nadobudnúť deficit pohybovej prípravy pred vstupom do prvého ročníka základnej školy.

Pohybové činnosti je potrebné realizovať primeranými metódami a formami práce. Využívať vhodné organizačné formy, ako vyučovacia jednotka, telovýchovné chvíľky, ranné cvičenia a vychádzky do prírody spojené so sezónnymi činnosťami. V rámci medzizložkových vzťahov sa má prelínať takmer so všetkými výchovnými zložkami všade tam, kde sa realizuje pohybová aktivita dieťaťa.

Pri plánovaní a realizácii sa zohľadňuje zdravotný stav dieťaťa. Po konzultácii s rodičom sa uplatňuje individuálny prístup. V pohybových hrách a iných činnostiach sa podnecuje

hravosť, tvorivosť, spontánnosť a radosť z prirodzeného pohybu v telocvični, ihrisku a v prírode. Rešpektujeme ročné obdobia a vplyv počasia pri činnostiach vonku pre správne oblečenie a dodržiujeme zásady hygieny.

Z hľadiska efektívneho plnenia cieľov telesnej výchovy je nevyhnutné dôsledne rešpektovať a uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti, zákonitosti motorického učenia, overené postupy, formy a metódy telesného a pohybového zdokonaľovania, rozvoja psychomotorických schopností, všestrannej pohybovej výkonnosti a správneho držania tela žiakov. Odporúča sa, aby všetku činnosť v telesnej výchove sprevádzala vzájomná úcta, rešpektovanie individuality dieťaťa, jeho názorov, postojov, zodpovednosť, láskavosť, nezištná pomoc, príjemné citové ladenie, aktívny optimizmus, v citovej norme povzbudivý tón a skutočné zaujatie.

Záver

Školský výchovný a vzdelávací program Základnej školy s materskou školou, MPČĽ 35 v Brezne pod názvom „Premena tradičnej školy na modernú“ a výchovný program ŠKD pod názvom „Úsmev, to je dar“ vychádza zo štátneho výchovného a vzdelávacieho programu, skúseností a dlhodobej stratégie a koncepcie školy. Naším cieľom je umožniť žiakom kvalitné primárne a nižšie sekundárne vzdelanie a dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a mohol sa plnohodnotne uplatniť v modernej spoločnosti.

Školský výchovný a vzdelávací program Základnej školy s materskou školou, MPČĽ 35 Brezno bol prerokovaný v pedagogickej rade školy.

Mgr. A. Kubínová, riaditeľ školy

Školský výchovný a vzdelávací program Základnej školy s materskou školou, MPČĽ 35 Brezno bol prerokovaný v Rade školy.

Mgr. M. Kvietková, predsedníčka RŠ

Školský výchovný a vzdelávací program Základnej školy s materskou školou, MPČĽ 35 Brezno bol schválený zriaďovateľom školy – mestom Brezno.

Ing. J. Demian, primátor mesta

Dodatok k ŠkVP

Začlenenie prierezových tém – ISCED 1 Stručná charakteristika prierezových tém

Prierezové témy sa prelínajú cez vzdelávacie oblasti a je možné ich uplatňovať viacerými formami – ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania, formou projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo veľmi efektívnou formou kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti a neformálnej realizácie témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

Na úrovni primárneho vzdelávania sa aplikujú tieto prierezové témy :

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku.

Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,

- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou.

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode.

Organizačne je vhodné prierezovú tému začleniť do viacerých predmetov prostredníctvom jednotlivých tém, projektov alebo urobiť kurzovou formou, napríklad zamerať sa jeden týždeň na environmentálnu výchovu – s teoretickou a praktickou časťou.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné, aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu, spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.

Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok). Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam, ale aj rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale je dôležité, aby si učiteľ uvedomil, že na dosiahnutie cieľov tejto prierezovej tematiky je nutné vymedziť priestor aj v náukových predmetoch. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia sa realizuje prostredníctvom učebných predmetov a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.

Prierezovú tému napĺňa obsah:

riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Prierezovú tému nenásilnou formou začleňujeme vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sa javia najmä predmety výtvarná, hudobná, literárna a etická výchova, pracovné vyučovanie, ale aj dejepis, prírodoveda, vlastiveda a geografia.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti, pri prezentácii svojej školy.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Mediálna výchova

Jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá. Osvojenie schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami je cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy.

Cieľom prierezovej tematiky je, aby žiaci:

- lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali,

- dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne
- formujúce ich osobnostný a profesionálny rast,
- dokázali si uvedomiť negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať,
- vedeli tvoriť mediálne produkty.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Globalizácia, migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr sa stala súčasťou nášho života.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnú výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Začlenenie prierezových tém – ISCED 2

Prierezové témy

Prierezové témy sa prelínajú cez vzdelávacie oblasti a je možné ich uplatňovať viacerými formami – ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania, formou projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo veľmi efektívnou formou kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti a neformálnej realizácie témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

Na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sa aplikujú tieto prierezové témy :

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Globalizácia, migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr sa stala súčasťou nášho života.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnú výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Mediálna výchova

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií,
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblastami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Environmentálna výchova

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;

- rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;

- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;

- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;

- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu;

- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;

- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;

- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;

- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;

- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;

- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;

- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niest' zodpovednosť.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerne je počet dopravných nehôd, v školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb

v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Ochrana života a zdravia

Ochrana človeka a zdravia sa v základných školách realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.

Prierezovú tému napĺňa obsah:

riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli – komunikovať,

argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou viacerých predmetov.

Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Prierezovú tému odporúčame realizovať v jednotlivých učebných predmetoch alebo formou kurzu.